T.B.M.M.
TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 10

88 inci Birleşim (Olağanüstü)
27 . 8 . 1996 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**9**
II. – GELEN KÂĞITLAR	**9**
III. – YOKLAMA	**10**
IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	**10,23**
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	*10,23*
1. – Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 120 arkadaşının, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifini görüşmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasına ilişkin önergesi (4/72)	10:14
2. – TBMM Başkanlığının olağanüstü toplantıya çağrı tezkeresi (3/427)	14
3. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/428)	23:24
4. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Başbakan Necmettin Erbakan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/429)	24

Sayfa

5. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Gül'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/430) 24

6. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Sabri Tekir'e, dönüşüne kadar Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/431) 24

7. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/432) 24:25

8. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Çevre Bakanı Ziyattin Tokar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Teoman Rıza Güneri'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/433) 25

9. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Nevzat Ercan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/434) 25

10. – İran'a gidecek olan Adalet Bakanı Şevket Kazan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/435) 25

11. – Irak'a gidecek olan Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/436) 26

12. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un yerine 12 Ağustos 1996 tarihinden itibaren Devlet Bakanı Bahattin Şeker'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/437) 26

13. – Almanya ve İsviçre'ye gidecek olan İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/438) 26

14. – Özbekistan ve Kazakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/439) 27

15. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Başbakan Necmettin Erbakan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in 15 Ağustos 1996 tarihinde yurtdışına gitmesi sebebiyle sadece bu tarih süresince, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/440) 27

16. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Nevzat Ercan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun gö-

Sayfa

rülen Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'nun yerine, sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/441) 27:28

17. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Devlet Bakanı Fehim Adak'ın, yerine sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/442) 28

18. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Ufuk Söylemez'in; Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'ya, dönüşüne kadar, Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in; Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'a, dönüşüne kadar Turizm Bakanı Bahattin Yücel'in; Orman Bakanı M. Halit Dağlı'ya, dönüşüne kadar Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/443) 28:29

19. – 31.7.1996 tarih ve 4159 sayılı, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun bir defa daha görüşülmek üzere geri gönderildiğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/444) 29:31

20. – 2.8.1996 tarih ve 4162 sayılı, Kamu Personeli İle Emeklilerin Malî, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanununun bir defa daha görüşülmek üzere geri gönderildiğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/445) 31:33

21. – Mısır Meclis Başkanının davetine TBMM'yi temsilen icabet edecek parlamento heyetinde yer alacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/450) 33:35

V. – ÖNERİLER **14,85**

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *14,85*

1. – Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerine 48 saat geçmeden başlanmasına ve Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin RP ve DYP Gruplarının müşterek önerisi 14:23

2. – Genel Kurul çalışmalarına devam olunmasına ilişkin RP ve DYP Gruplarının müşterek önerisi 85:86

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **36**

1. – Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/428) (S. Sayısı : 90) 36:85

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR **87**

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI *87*

1. – Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, sendika temsilcisi bazı memur ve diğer kamu görevlilerinin işyerlerinden sürgün edildikleri iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1005) 87

Sayfa

2. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat Şeker Fabrikası için bütçeden bir ek ödenek verilip verilmediğine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1006) 88

3. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat İlindeki belediyelere ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1007) 88:89

4. – Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, Balıkesir'de TEDAŞ'ın elektrik sayaçlarını değiştirme uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1009) 89:91

5. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, tapu tahsis belgelerinin tapu belgesine dönüştürülmeyiş nedenine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1010) 91

6. – Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, hazine arazilerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1014) 92

7. – Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Ecemiş Çayına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1015) 93:94

8. – Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey'in, tarımsal kalkınma kooperatiflerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1022) 94:97

9. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, çay kurumundan kuru çay alan ve karşılıksız çek veren bir bayiye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Demircan'ın yazılı cevabı (7/1024) 97:99

10. – Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, tarafsızlığını yitirdiği iddia edilen Konya Valisi hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın yazılı cevabı (7/1029) 99:100

11. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, Özelleştirme İdaresinin 1995 yılında danışman ve reklam şirketlerine yaptığı ödemelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1030) 100:102

12. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, TEM Otoyolu üzerinde bulunan Yeniçağ giriş-çıkış ünitelerinin hizmete girmesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1031) 103

13. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, devlet sektöründe çalışan kapsam dışı personele yapılacak zamma ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1032) 103:104

14. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel arasındaki ücret farklılığına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1035) 104:105

15. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, öğrenci affına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1036) 105:106

16. – Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, Adana Sabancı Anadolu Tekstil Meslek Lisesinde görev yapan din bilgisi öğretmeni hakkında soruşturma

Sayfa

yapılmasına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1037) 106:107

17. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, son on yılda bakanlığa alınan kitaplara yapılan ödemelere ve ayrılan ödeneğe ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/1038) 107:109

18. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın;

– Çokuluslu Güç, olağanüstü hal ve Irak ambargosuna,

– İnsan haklarına aykırı olduğu iddia edilen uygulamalar için alınması gereken tedbirlere,

– Köylü, işçi, memur, esnaf, emekliler ve muhtaçlar bakanlıklarının ihdasına,

– İstihdam bakanlığı ve işsizlik ücreti sisteminin kurulmasına,

– Faizsiz kredilerin ne zaman uygulanacağına,

– Vergilerin kaldırılması ve tek vergi sistemine geçilme zamanına,

– Faizlerin kaldırılmasına,

– Prim ödemeden herkesin sigortalı olacağı sisteme ne zaman geçileceğine,

İlişkin Başbakandan soruları ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1039, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048)

19. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın; 110:113

– Türk Lirasının yabancı para birimleri karşısındaki değer kaybına,

– Necmettin Erbakan'ın Başbakanlık görevine geldiği günden bu yana Merkez Bankası tarafından basılan paranın miktarına,

İlişkin Başbakandan soruları ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1040, 1041) 113:115

20. – Bursa Milletvekili Yahya Şimşek'in, Koza Birlik Genel Müdürünün geçici görevle Ankara'ya alınmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1049) 116:117

21. – Adıyaman Milletvekili Celal Topkan'ın, Güneydoğu Birlik Genel Müdürünün göreve başlatılmamasının nedenine ve bu Birlik'te işine son verilenlere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1050) 117:118

22. – Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, TARİŞ Genel Müdürünün görevden alınmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1052) 119:122

23. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Trakya Birlik Yönetim Kurulunun ve Genel Müdürünün görevden alınma nedenine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1053) 122:123

24. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Manisa-Gölmarmara İlçesinde dolu afetinden zarar gören üreticilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1057) 123:124

25. – Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, öğretmenlere % 20'lik ek zam verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1058) 124:125

Sayfa

26. – Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan'ın, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin özelleştirilmesi ve Bandırma-İstanbul feribot seferlerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1062) 125:128

27. – Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un, Ant-Birlik Genel Müdürünün yürütmeyi durdurma kararına rağmen geçici olarak Ankara'da görevlendirildiğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1063) 128:130

28. – İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, özel hizmet tazminatlarının artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1064) 130:131

29 – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya,Ilgın-Kadınhanı ve Sarayönü ilçelerini Konya-Ankara Devlet Karayoluna bağlayan yolun genişletilme çalışmalarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1065) 131:132

30. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Sıvas İli ve Konya İline bağlı belediyelere yapılan yardımların miktarlarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1066) 132

31. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya-Sarayönü-Beşgözler ve Başhöyük göletleri ile mavi tünel projesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1070) 133:134

32. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya İline turizmi teşvik amacıyla alınacak önlemlere ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Bahattin Yücel'in yazılı cevabı (7/1071) 134:136

33. – İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, İzmir-Menemen Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde çalışan mevsimlik işçilerin hafta tatili ücretlerinin ödenmesinin engellendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1074) 136:138

34. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin karşılaştıkları bazı sorunlara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1075) 138:139

35. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Bandırma-Çanakkale demiryolu projesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1079) 140

36. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Çanakkale Boğazı Köprüsü yapımıyla ilgili etüd proje ve çevre yolu güzergâh çalışmalarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1080) 140:142

37. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Çay Kurumunun bankalara ve diğer kurumlara olan borç miktarına ve yaş çay bedellerinin ödenme zamanına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Demircan'ın yazılı cevabı (7/1082) 142:146

38. – Edirne Milletvekili Mustafa İlimen'in, Edirne Defterdarlığında yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların genel idarî hizmetler sınıfına atamalarının yapılmasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1084) 146:147

Sayfa

39. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, 22 Mart 1996 tarihli bazı gazetelerde çıkan "Orduda İbadet Talimatı" başlıklı haberde yer alan iddialara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1120) 147:148

40. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, İsrail'e yapılan Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşmasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1128) 149

41. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, devlet kurumlarına yeni personel alımının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1129) 150:151

42. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Bursa'da bir vakıf arazisi üzerinde bulunan geneleve ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Cemil Tunç'un yazılı cevabı (7/1135) 151:152

43. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Rize kanalizasyon şebekesi inşaatına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1139) 152:153

44. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, İller Bankası tarafından belediyelere sağlanan kredi şartlarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1140) 153:154

45. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, fazla tonajlı kamyonların karayollarına yaptıkları tahribatın önlenmesi için alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1141) 155

46. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Adıyaman-Diyarbakır karayoluna bir köprü yapılmasına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1142) 155:156

47. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, 1993-1995 yılları arasında ithal edilen hayvanlara ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1144) 156:157

48. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Bakanlığın 1996 malî yılı bütçe ödeneğine ve Sıvas İline ayrılan miktarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1145) 157:158

49. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Bakanlığa bağlı arsa stokuna ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1146) 158:159

50. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, ilkokullarda okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin ortaöğretimdeki öğretmenlerce verilmesine ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1149) 159:160

51. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, tarihi ve kültür varlıkların korunması için alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/1150) 160:171

52. – Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu'nun, yasaya aykırı olarak devam eden kızlık soyadı uygulamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1160) 171:172

Sayfa

53. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, hâkim ve savcı tayin ve atamalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1161) 173:174

54. – Ordu Milletvekili Müjdat Koç'un SSK'nın tedavi hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1162) 174:175

55. – İçel Milletvekili Mustafa İstemihan Talay'ın, kapatılan Anamur Gümrük Baş Memurluğuna ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/1163) 175:176

56. – Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, mülkî idare amirlerine ücret zammı verilmesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın yazılı cevabı (7/1196) 176:177

57. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Çevre Kirliliği Fonundan belediyelere gönderilen şartlı yardımların geri çekilmesinin nedenine ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı M. Ziyattin Tokar'ın yazılı cevabı (7/1211) 177:178

58. – Adana Milletvekili Orhan Kavuncu'nun, cezaevlerinde ölen veya öldürülenlerin yakınlarına tazminat ödeneceği iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1220) 178:180

59. – Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu'nun, orman yangınlarını önleyebilmek için yapılması planlanan çalışmalara ilişkin sorusu ve Orman Bakanı M. Halit Dağlı'nın yazılı cevabı (7/1224) 180:182

60. – İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, yangınlarda kullanılacak araçgereçlerin durumuna ilişkin sorusu ve Orman Bakanı M. Halit Dağlı'nın yazılı cevabı (7/1225) 183:184

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Bartın Milletvekili Köksal Toptan ve 22 arkadaşının, kumarhanelerin yarattığı maddî ve ahlâkî tahribatların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104) Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergenin gündemdeki yerini alacağı ve öngörüşmenin sırasında yapılacağı açıklandı.

Ağrı Milletvekili Mehmet Sıddık Altay'ın (6/213) numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi okundu; sözlü sorunun geri verildiği bildirildi.

Arnavutluk Parlamento Başkanının resmî davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetinin icabet etmesine ilişkin Başkanlık tezkeresi kabul edildi.

Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz'un, TBMM Kâtip Üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan ve DSP Grubuna düşen bir üyeliğe, Grubunca aday gösterilen İçel Milletvekili Abdulbaki Gökçel,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunda açık bulunan ve DSP Grubuna düşen bir üyeliğe, Grubunca aday gösterilen Çanakkale Milletvekili Hikmet Aydın,

Başkanlık Divanında açık bulunan ve RP Grubuna düşen bir üyeliğe de, Grubunca aday gösterilen Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Dökülmez,

Seçildiler.

926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin 488 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma Komisyonu Raporunun (1/215) (S. Sayısı : 23) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından, ertelendi.

Kamu Personeli ile Emeklilerin Malî, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı (1/494) (S. Sayısı : 87) ile,

İslâm Ülkeleri Arası Yatırım ve İhracat Kredi Sigortası Kurumu Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının (1/364) (S. Sayısı : 71),

Görüşmelerden sonra yapılan açık oylamaları sonucunda kabul edildikleri ve kanunlaştıkları açıklandı.

Anayasa ve İçtüzük gereği, 1 Ekim 1996 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere, Birleşime 01.15'te son verildi.

Kamer Genç
Başkanvekili

Ünal Yaşar	*Zeki Ergezen*
Gaziantep	Bitlis
Kâtip Üye	Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR

27 . 8 . 1996 SALI

Teklif

1. – Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/428) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 22.8.1996)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

27 Ağustos 1996 Salı

BAŞKAN: Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU

KÂTİP ÜYELER: Kâzım ÜSTÜNER (Burdur), Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş)

BAŞKAN – Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ederek, Anayasanın 93 üncü, İçtüzüğün 7 nci maddesine göre, 122 milletvekili tarafından Başkanlığımıza verilen önerge üzerine olağanüstü toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88 inci Birleşimi açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; Genel Kurul salonunda hazır bulunan sayın üyelerin, yüksek sesle işaret buyurmalarını, yoklama devam ederken salonu teşrif eden sayın üyenin ise, yoklamaya esas olmak üzere bir pusula göndermesini rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır.

Gündeme geçiyoruz.

Gündemimizin "Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları" kısmında yer alan olağanüstü toplantı çağrı önergesini ve Başkanlığın çağrı yazısını okutuyorum.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 120 arkadaşının, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifini görüşmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasına ilişkin önergesi (4/72)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1 Nisan 1988 tarihinde yürürlüğe giren 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun uyarınca çalışanların maaş veya ücretlerinden tasarruf kesintisi adı altında kesinti yapılmakta, ayrıca devlet veya işveren tarafından, belli oranlarda, bu tasarruflara katkı sağlanmaktadır.

Yaklaşık 5 milyon kişinin bu kanun kapsamında bulunması, her bir çalışan için ayrı hesap tutulması, girişlerin kanunî süreleri içerisinde bankaya intikal ettirilmemesi; bunun yanında, işçiler adına yatırılmayan paraların takip ve tahsili, Ziraat Bankası ve Sosyal Sigortalar Kurumu başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına ilave mükellefiyetler yüklemiştir.

Çalışanların zaman içerisinde artması nedeniyle hesapta biriken tutarların çok büyük boyutlara ulaşması sonucu kanunun uygulamasına ilişkin sorunlar artmış, devlet katkısı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları bütçelerinde de malî kaynak sıkıntısına yol açmıştır.

Diğer taraftan, bazı kamu kurumu ve kuruluşlar ile işverenlerin çalışanlardan yaptıkları kesintiler ile katkı paylarını anılan hesaba yatırmamaları nedeniyle ilgililerin mağduriyetine neden olmaları sonucunda çok sayıda dava açılmış bulunmaktadır.

Bu nedenle, Kayseri Milletvekili ve RP Grup Başkanvekili Salih Kapusuz ile Ankara Milletvekili ve DYP Grup Başkanvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, bir örneğini ilişikte sunduğumuz "Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin" görüşmesini temin için, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Anayasanın 93 ve İçtüzüğün 7 nci maddeleri gereğince 27 Ağustos 1996 Salı günü saat 15.00'te toplantıya çağrılmasını saygılarımızla arz ederiz. 22.8.1996

Saffet Arıkan Bedük	Salih Kapusuz
DYP Grup Başkanvekili	RP Grup Başkanvekili
Ankara	Kayseri
3- İbrahim Ertan Yülek	(Adana)
4- M. Ziyattin Tokar	(Ağrı)
5- Murtaza Özkanlı	(Aksaray)
6- Hasan Hüseyin Ceylan	(Ankara)
7- Rıza Ulucak	(Ankara)
8- Musa Okçu	(Batman)
9- Mehmet Aykaç	(Çorum)
10- Zülfikar Gazi	(Çorum)
11- Ömer Naimi Barım	(Elazığ)
12- Mehmet Bedri İncetahtacı	(Gaziantep)
13- Süleyman Metin Kalkan	(Hatay)
14- Mehmet Sılay	(Hatay)
15- Mustafa Baş	(İstanbul)
16- Gürcan Dağdaş	(İstanbul)
17- Ekrem Erdem	(İstanbul)
18- Ali Oğuz	(İstanbul)
19- Sabri Tekir	(İzmir)
20- Zeki Ünal	(Karaman)
21- Fethi Acar	(Kastamonu)
22- Abdullah Gül	(Kayseri)
23- Mikail Korkmaz	(Kırıkkale)
24- Teoman Rıza Güneri	(Konya)
25- Lütfi Yalman	(Konya)
26- Metin Perli	(Kütahya)
27- Fikret Karabekmez	(Malatya)
28- Nedim İlci	(Muş)
29- Şevki Yılmaz	(Rize)
30- Mehmet Emin Aydın	(Siirt)
31- Zülfikar İzol	(Şanlıurfa)
32- Ahmet Karavar	(Şanlıurfa)
33- Kemalettin Göktaş	(Trabzon)
34- Şeref Malkoç	(Trabzon)
35- Şaban Şevli	(Van)
36- İ. Cevher Cevheri	(Adana)

37- Mehmet Halit Dağlı (Adana)
38- Veli Andaç Durak (Adana)
39- Mahmut Nedim Bilgiç (Adıyaman)
40- İsmet Attila (Afyon)
41- Nuri Yabuz (Afyon)
42- Cemil Erhan (Ağrı)
43- Nevzat Köse (Aksaray)
44- Ahmet İyimaya (Amasya)
45- Ünal Erkan (Ankara)
46- Osman Berberoğlu (Antalya)
47- Hayri Doğan (Antalya)
48- Hasan Ekinci (Artvin)
49- Ali Rıza Gönül (Aydın)
50- Abdülbaki Ataç (Balıkesir)
51- Ahmet Bilgiç (Balıkesir)
52- Faris Özdemir (Batman)
53- Bahattin Şeker (Bilecik)
54- Necmi Hoşver (Bolu)
55- Mustafa Çiloğlu (Burdur)
56- Ali Osman Sönmez (Bursa)
57- Turhan Tayan (Bursa)
58- Nevfel Şahin (Çanakkale)
59- Ahmet Uyanık (Çankırı)
60- Bekir Aksoy (Çorum)
61- Mustafa Kemal Aykurt (Denizli)
62- Mehmet Gözlükaya (Denizli)
63- Haluk Müftüler (Denizli)
64- Mehmet Selim Ensarioğlu (Diyarbakır)
65- Ümran Akkan (Edirne)
66- Zeki Ertugay (Erzurum)
67- İsmail Köse (Erzurum)
68- Mustafa Zeydan (Hakkâri)
69- Abdulkadir Akgöl (Hatay)
70- Ali Uyar (Hatay)
71- Şamil Ayrım (Iğdır)
72- Ömer Bilgin (Isparta)
73- Abdullah Aykon Doğan (Isparta)
74- Halil Yıldız (Isparta)
75- Fevzi Arıcı (İçel)
76- Turhan Güven (İçel)
77- Meral Akşener (İstanbul)
78-Yıldırım Aktuna (İstanbul)
79- Sedat Aloğlu (İstanbul

80- Tayyar Altıkulaç (İstanbul)
81- Hayri Kozakçıoğlu (İstanbul)
82- Namık Kemal Zeybek (İstanbul)
83- Hasan Denizkurdu (İzmir)
84- Işılay Saygın (İzmir)
85- Sabri Güner (Kars)
86- Haluk Yıldız (Kastamonu)
87- Osman Çilsal (Kayseri)
88- Hacı Filiz (Kırıkkale)
89- Ahmet Sezal Özbek (Kırklareli)
90- Ömer Demir (Kırşehir)
91- İsmail Kalkandelen (Kocaeli)
92- Necati Çetinkaya (Konya)
93- Ali Günaydın (Konya)
94- İsmail Karakuyu (Kütahya)
95- Mehmet Korkmaz (Kütahya)
96- Rıza Akçalı (Manisa)
97- Ayseli Göksoy (Manisa)
98- Yahya Uslu (Manisa)
99- Muzaffer Arıkan (Mardin)
100- Mahmut Duyan (Mardin)
101- İrfettin Akar (Muğla)
102- Erkan Kemaloğlu (Muş)
103- Ergun Özkan (Niğde)
104- Nevzat Ercan (Sakarya)
105- Ertuğrul Eryılmaz (Sakarya)
106- Nafiz Kurt (Samsun)
107- Kadir Bozkurt (Sinop)
108- Tahsin Irmak (Sıvas)
109- Necmettin Cevheri (Şanlıurfa)
110- M. Fevzi Şıhanlıoğlu (Şanlıurfa)
111- Bayar Ökten (Şırnak)
112- Mehmet Tatar (Şırnak)
113- Nihan İlgün (Tekirdağ)
114- Hasan Peker (Tekirdağ)
115- Ali Şevki Erek (Tokat)
116- Yusuf Bahadır (Trabzon)
117- Kamer Genç (Tunceli)
118- Hasan Karakaya (Uşak)
119- Mahmut Yılbaş (Van)
120- Cevdet Aydın (Yalova)
121- Yusuf Bacanlı (Yozgat)
122- Naci Terzi (Erzincan)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi de Sayın Başkanlığın çağrı yazısını okutuyorum:

2. – TBMM Başkanlığının olağanüstü toplantıya çağrı tezkeresi (3/427)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINDAN BİLDİRİLMİŞTİR

122 milletvekili, Anayasanın 93 üncü ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 7 nci maddeleri gereğince, Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasını Başkanlığımızdan istemişlerdir.

Başvuru incelenmiş, istem, dayanılan Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygun bulunmuştur.

Bu nedenle; çağrı önergesinde istenen, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifini görüşmek üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisini, 27 Ağustos 1996 Salı günü saat 15.00'te olağanüstü toplantıya çağırıyorum.

Sayın milletvekillerinin belirtilen gün ve saatte Genel Kurul toplantısına katılmalarını rica ederim.

Mustafa Kalemli
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, olağanüstü toplantı konusu olan kanun teklifi, Başkanlığımızca, bugün, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş olup henüz komisyonda görüşülmediğinden, Genel Kurulda ele alınması ve görüşülmesi mümkün bulunmamaktadır; ancak, bu konuda, Doğru Yol Partisi ile Refah Partisi Gruplarının İçtüzüğün 19 uncu maddesine göre verilmiş müşterek grup önerileri vardır; okutup ayrı ayrı oylarınıza sunacağım:

V. – ÖNERİLER

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerine 48 saat geçmeden başlanmasına ve Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin RP ve DYP Gruplarının müşterek önerisi

26.8.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 26 Ağustos 1996 Pazartesi günü yapılan toplantısında siyasî parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, Gruplarımızın aşağıdaki önerilerinin, İçtüzüğün 19 uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Saffet Arıkan Bedük	Salih Kapusuz
DYP Grup Başkanvekili	RP Grup Başkanvekili

Öneriler:

1- Olağanüstü toplantı konusu "Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin" Başkanlıkça havale edildiği Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerine 48 saat geçmeden başlanmasının İçtüzüğün 36 ncı maddesine göre Komisyona tavsiye edilmesi önerilmiştir.

2- Kanun Teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine imkân sağlamak amacıyla Genel Kurul çalışmalarına saat 20.00'ye kadar ara verilmesi, bu saate kadar komisyon raporunun yetişmemesi halinde Başkanlıkça tekrar ara verilmesi; Kanun Teklifinin 48 saat beklemeden gündeme alınarak görüşmelerine başlanması ve bitimine kadar çalışmalara devam olunması önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

NİHAT MATKAP (Hatay) – Söz istiyoruz.

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Söz hakkımız var, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, bendeniz, söz isteyenleri bir arz edeyim: Aleyhte Sayın Bekir Yurdagül, aleyhte Sayın Murat Başesgioğlu.

Aleyhte kayıt yaparız; ancak, biliyorsunuz, iki sayın üye konuşabilir; ama, biz, Sayın Matkap'ı yazalım; olabilir ki, daha önceki bir arkadaşımız konuşmayabilir.

Lehte varsa, kaydını alalım.

Aleyhte, Sayın Yurdagül, buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Yurdagül, süreniz 10 dakikadır.

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 48 saat geçmeden Mecliste görüşülmesiyle ilgili Doğru Yol Partisi ve Refah Partisi Gruplarının müşterek önerileri aleyhinde söz almış bulunuyorum. Bu nedenle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu acelenin nedenini anlamakta zorlanıyoruz. Nedir bu acele?.. Sekiz yıldır devam eden bu zorunlu tasarruf kesintileri ne olmuştur da Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilden alelacele çağrılarak buna son veriliyor?! Acaba, işçiler ve memurlar, yüzde 2 kesintilerinin durdurulması için sokağa mı çıkmışlardır, bu konuda bir genel grev mi vardır ki, Hükümet, alelacele, Türkiye Büyük Millet Meclisini toplantıya çağırıyor ve 48 saat geçmeden bu yasa teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşmeye çalışıyor?! Gerçekten, bunu anlamakta zorlanıyoruz.

Resmî rakamlara göre 428 trilyonluk bir fon; bu, resmî rakamlar ve tahsilatı yapılan anapara nemasıyla beraber. Bir de, yüzbinlerce belediye işçisi başta olmak üzere, kamu çalışanlarının, KİT'lerde çalışanların, özel sektörde çalışanların, 1988 yılından bu yana yapılamayan kesintileri var. Bunlar nasıl tahsil edilecek; sekiz yılda tahsil edilemeyen bu kesintiler nasıl tahsil edilebilecek?! Bunu da anlamakta zorlanıyoruz ve bu, tasarı olarak değil, Hükümeti oluşturan her iki siyasî partimizin grup başkanvekillerinin ortak teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getiriliyor. Ben, zannediyorum ki, işçi kökenli, sendikacı Çalışma Bakanımız Sayın Necati Çelik'in böyle bir ayıba ortak olmaması için, bu teklif, Hükümet önerisi olarak değil, Hükümeti oluşturan partilerin ortak teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getiriliyor.

Fonda biriken paranın akıbeti hakkında Hükümetin görüşü henüz ortada yok. Bu, en yetkili bakan Sayın Çalışma Bakanı tarafından da, dün, sendikalarımızı ziyareti sırasında ifade ediliyor. Sayın Bakanımız, ödeme planını işçi konfederasyonlarıyla birlikte hazırlayacaklarını işaret ederek, Hükümetin, ödeme planıyla ilgili hiçbir hazırlığı bulunmadığını kaydederek, 420-430 trilyon lira düzeyinde olmasına karşın, fonda, bu miktarda bir kaynağın bulunmadığını ifade ediyor -çok ciddî bir durum- ve ilgili Bakan, bu fonda kullanılan paranın nereye gittiği ve fonun geriye dönüşünün nasıl olacağıyla ilgili Hükümetin henüz bir görüşü olmadığını açıklıyor işçi sendikaları konfederasyonlarına. O halde, bu acelenin nedeni nedir?!

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclisimizin bugün olağanüstü toplanarak, çalışanlar aleyhine böylesi bir yasa yapma uğraşına üzülüyorum; ama, şaşırmıyorum; çünkü, Hükümet ortağı Doğru Yol Partisinin Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Tansu Çiller'in, bundan kısa bir süre önce, 4 Ağustos 1996 Pazar günü Milliyet Gazetesinde çıkan açıklamalarında "işçileri de defterden sildim. İşçiler ne yapıyor ki, gelip benden zam istiyorsunuz. SSK'yı, Köy Hizmet-

lerini dağıtacağım, yerle bir edeceğim. Zorunlu tasarrufu ödemeyeceğim" dediği hepimizin hatırlarındadır. Acaba, Refahyol Hükümeti, şimdi, Sayın Tansu Çiller'in bu doğrultudaki sözlerini hayata geçirmek için mi Türkiye Büyük Millet Meclisini olağanüstü toplantıya çağırdı?! (DSP sıralarından alkışlar)

Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisi olağanüstü toplantıya çağrılmalıydı; ama, çalışma yasalarındaki antidemokratik maddelerin ayıklanması için çağrılmalıydı. Bu Meclis, kabul ettiğimiz ILO sözleşmelerine iç yasalarımızın uyumunun sağlanması için, yasal düzenlemelerin yerine getirilmesi için çağrılmalıydı. Bu Meclis, her gün binlercesinin işinden edilip yerine asgarî ücretle, hatta asgarî ücretin altında, iş ve işçi sağlığından yoksun çalıştırılan işçilerin iş güvencesini sağlamak için olağanüstü toplantıya çağrılmalıydı. Bu Meclis, bugün, iş bulma umuduyla ülkenin bir tarafından öbür tarafına göç edenlerin, perişan olanların ve her gün kapımıza "aş" diye dayananların sorunlarının çözümü için toplanmalıydı. Bu Meclis, işsizlik sigortasını bir an önce çıkarmak için olağanüstü toplantıya çağrılmalıydı. Bu Meclis, kamu çalışanlarına grevli toplusözleşmeli sendikal hakkı hayata geçirmek için olağanüstü toplantıya çağrılmalıydı...

BAŞKAN – Sayın Yurdagül, efendim, ben sürenizi durdurdum; bir dakikanızı rica edeyim.

Sayın milletvekilleri, çok önemli bir konuyu tartışıyoruz ve değerli bir milletvekili, kürsüye hazırlıklı çıkmış, meselenin önemiyle mütenasip beyanlarda bulunuyor. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar) Bizim, galiba, birinci görevimiz, ne konuşulduğunu dinlemek, sonra değerlendirmek. Rica ediyorum... İstirham ediyorum...

Sayın bakanlarımız, efendim -takdir sizin olmakla beraber- lütfen iş takibi kabul etmeyiniz. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar) Lütfen... Sayın milletvekilleri...

Buyurun efendim.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Çalışma Bakanıyla seçim bölgelerimiz aynı; ikimiz de Kocaeli milletvekiliyiz. Bugün, sanayi bölgesi Kocaeli'nde, ağır sanayi işiyle uğraşan bazı fabrikalarımızın, 300'ün, 400'ün üzerinde işçi çalıştıran fabrikalarımızın işverenleri, sendikayı kabul etmedikleri için, toplusözleşme aşamasında, grev aşamasında "sen işyerimi kapattın" deyip, işyerinin kapısına kilit vuruyor. Ben, Sayın Çalışma Bakanımızdan isterdim ki, bu konudaki yasal düzenlemeleri yapmak için ve işverene "sendika kurma hakkı işçilerindir, bunu tanımak zorundasın; bu nedenle, işyerini kapatamazsın" diyerek bir yasal düzenleme yapılması doğrultusunda bir yasa önerisi verilsin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi bunun için olağanüstü toplantıya çağrılsın. Ne yazık ki, bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisi, 5 milyonu aşan çalışanın tasarruflarını gaspetmek amacıyla olağanüstü toplantıya çağrılmış durumda.

Hepimizin belleğindedir; bundan önceki, Anayol Hükümetinin, yaklaşık iki ay önce Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğu bir yasa önerisi vardı; burada, çalışanların zorunlu tasarruf kesintilerine son veriliyor ve anaparalarının bir yıl içinde geri ödenmesi öngörülüyordu. Bu yasa önerisi Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşülürken, o günkü muhalefet partilerinin -başta Refah Partisi olmak üzere, Demokratik Sol Parti ve Cumhuriyet Halk Partisinin- komisyon üyeleri, buna şiddetle karşı çıkmışlar ve anaparaların, nemalarıyla beraber, defaten ödenmesi doğrultusunda alt komisyonun da bir çalışması olmuştu ve o aşamada, 53 üncü Hükümet, bu çalışmayı, bu yasa önerisini Türkiye Büyük Millet Meclisinden geri çekti. O zaman, çalışanın haklarını savunan, en azından, komisyonda o görüntüyü sergileyen Refah Partili sayın milletvekilleri, bugün, Meclisi olağanüstü toplantıya çağırarak, çalışanların 428 trilyonuna el koymaya çalışıyorlar; bunu da garipsediğimi ifade etmek istiyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisine büyük görev düşüyor. Yasa teklifi, bu haliyle, olgunlaşmadan, tartışılmadan, toplum kesimleriyle,

çalışanların temsilcileriyle diyalog kurulmadan, onların görüşü alınmadan, sadece, onlara bilgi verilerek, Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirilmeye çalışılmamalıdır.

Bugün, önümüzde bir örnek var -evet, bugün, Türk halkı, ne yazık ki, siyasî iktidarlara güven duymuyor, bu konuda sabıkalıyız- hepinizin bildiği gibi, 11.11.1986 tarihinde kabul edilen 3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanun 1995 sonu itibariyle yürürlükten kaldırıldı; orada, nemasıyla beraber 85 trilyon lira para var; ama, ne yazık ki, aradan sekiz aylık bir süre geçmesine rağmen, bu para nerede kullanılıyor, hak sahiplerine nasıl ödenecek, ses seda çıkmıyor; bu konudaki soru önergelerimize de cevap verilmiyor. Bu böyle dururken, konut edindirme yardımı meçhule bırakılmış, bekletilirken, bir de bunun üzerine çalışanların Zorunlu Tasarruf Fonunda biriken 428 trilyonluk paralarına el konulması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – 2 dakika eksüre yeter mi efendim?

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Yeter Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, lütfen toparlayın.

Buyurun.

BEKİR YURDAGÜL (Devamla) – Bu konuda bir güven bunalımı var; bu güven tesis edilmek zorunda. Gelin, vatandaşın, devletine ve kendisini yönetenlere güven duymasını hep beraber sağlayalım; Türkiye Büyük Millet Meclisi bu işlevi yerine getirsin. Halkının güven duymadığı bir yönetimle ne ülkeye demokrasiyi getirebiliriz ne de ülkemizi kalkındırabiliriz, ülkemize refah getirebiliriz.

Ben, bu yasa teklifinin yeniden gözden geçirilmesini, çalışanların, örgütlerinin düşünce ve görüşleri alınarak, olgunlaştırılarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasını istiyorum.

Zorunlu tasarrufun devam etmesini hiç kimse istemiyor; ama, çalışanlar, bunun defaten ödenmesini bizlerden bekliyorlar. Bu nedenle biz, bu grup önerilerinin aleyhindeyiz; bu yönde oy vereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yurdagül, teşekkür ediyorum efendim.

Grup önerisinin aleyhinde, Sayın Başesgioğlu; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, çok muhterem milletvekilleri; Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi gruplarının müşterek önerilerinin aleyhinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, olağanüstü toplantıya çağırma istemi, İçtüzüğümüzde, belli sayıda milletvekillerimize, hükümete tanınmış bir haktır. Ancak, adından da belli olacağı üzere, konunun çok ivedi ve önemli olması gereği vardır. Bunu söylerken, zorunlu tasarruf kesintilerinin son bulması ve bu hesapta biriken paraların tasfiye edilmesi de mutlaka önemli bir hadisedir. Ancak, görüyoruz ki, Meclisin olağanüstü toplantıya çağrılması sadece bununla sınırlı değil; bunun ardından, İller İdaresi Kanunu, Terörle Mücadele Kanunundaki değişiklik, Kimlik Bildirme Kanununda değişiklik, yine, 6136 sayılı Yasada değişiklik öngören teklifler ve tasarılar... 10'un üzerinde yasada değişiklik öngörülüyor. Dolayısıyla, Hükümetin niyeti, Meclisin normal çalışma şekline dönmesini sağlayacak bir yolu açmaktır. Oysa, geçmişte, hatırlanacağı gibi, bu Meclisin, bu Genel Kurulun çok değerli zamanları hiç gereksiz yere genel görüşmelerle boşa harcanmış, üç haftalık süre, maalesef heba olmuştur.

Değerli milletvekilleri, elbette bu görüşeceğimiz konu önemlidir; yalnız, ülkemizin gündeminde bunlarla paralel daha önemli konular vardır. Örneğin, bilebildiğimiz kadarıyla, şu ana kadar, Hükümet, özellikle, Sayın Başbakanın yapmış olduğu on günlük dış geziyle ilgili siyasî parti genel başkanlarımıza tek bir kelime dahi bilgi sunmamışlardır. Yine, anlıyoruz ki, Yüce Meclis ve Mecliste temsil edilen siyasî parti grupları da bu imkândan mahrum kalacaklardır. Oysaki, özellikle dış politikada, Türk siyasî teamüllerine göre, ilgili Dışişleri Bakanı veyahut da Sayın Başbakanın hem Meclisi hem de siyasî parti genel başkanlarını bilgilendirmeleri konusunda bir siyasî teamül oluşmuştur; maalesef, bu Hükümet, bu siyasî teamülü de yıkmıştır. Bu siyasî teamülü yıktığı gibi, Meclisin çalışma usullerini de zorlamaktadır; bu şekilde yanlış bir yola girdiğini görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, olağanüstü toplantıya çağrılma nedeni olarak gösterilen zorunlu tasarruf kesintilerine son verilmesi hadisesi gerçekten önemlidir; ancak, burada, hemen, belirtmemiz gerekir ki, Hükümet, veyahut da teklif sahipleri, zorunlu tasarruf kesintilerine son verilmesini isterken, bu konuyu düzenleyen Kanunu yürürlükten kaldırmamaktadırlar. Kanun yine yürürlükte kalmaktadır.

Diğer taraftan, zorunlu tasarruf kesintilerine son verilerken, bu hesapta biriken paraların nasıl tasfiye edileceği, gerek anaparanın gerekse nemaların ilgililere ve hak sahiplerine nasıl ödeneceği konusunda, bu kanun teklifinde ve yine sonradan öğrendiğimize göre, bu konuda yeni sunulan bir hükümet tasarısında tek bir hüküm yoktur.

Şimdi, eğer, ilgili kanun yürürlükten kaldırılacaksa, zorunlu tasarruf kesintilerine son verilecekse, mutlaka ve mutlaka bunun tasfiyesine ilişkin hükümlerin de kanun teklifinde ve tasarıda yer alması gerekmektedir.

Hükümet, gerek Mecliste temsil edilen siyasî parti gruplarıyle gerekse Türkiye'deki işçi kuruluşlarıyla ve ilgililerle herhangi bir uzlaşmaya girmeden, tek başına, bu kanun teklifini, Yüce Meclisten geçirmeye çalışmaktadır. Bu teklifin, alelacele komisyonlarda görüştürülmesi, yine belli süre bekletilmeden Genel Kurula indirilmesi konusunda ne muhalefetin ne de diğer ilgili kuruluşların katkıları olacaktır.

Benden evvel konuşan değerli konuşmacı arkadaşımızın da belirttiği gibi, bundan evvelki, Sayın Mesut Yılmaz Başkanlığındaki 53 üncü Hükümet, 6 Haziran 1996 tarihinde, Meclise, yine bu konuya ilişkin olarak bir tasarı sevk etmiştir. Bu tasarıda, hem bu tasarruf kesintilerinin durdurulması hem de bu hesapların tasfiyesi söz konusudur. Dolayısıyla, 53 üncü Hükümet, bu hesapta biriken paraları Türk işçisine, Türk çalışanına iade etmeyi kendisine şiar edinmiş, prensip edinmiş ve bunun da kaynaklarını ayırmış ve Yüce Meclise o şekilde hazırlıklı bir tasarı sunmuştur; ama, şu anda görüyoruz ki, gerek Hükümet gerekse kanun teklifi sahiplerinin bu konuda hiçbir hazırlığı yoktur.

Şimdi, sadece zorunlu tasarruf kesintilerini durduracaksınız; burada biriken 428 trilyon lira civarındaki meblağın akıbeti meçhul; bu paraya el mi koyacak bu Hükümet?..

Yine, benden evvelki arkadaşımın ifade ettiği gibi, koalisyonun küçük ortağının Türk işçisine, Türk işçisinin kuruluşlarına olan bakış açısı belli. Böyle bir psikoloji içerisinde, böyle bakış açısına sahip bir Hükümet kombinezonu içerisinde, biz, bu 428 trilyon liranın çalışanlara iade edileceğinden şüphe duymaktayız. O nedenle de, sizlere tavsiyemiz, gerek bu zorunlu tasarruf kesintilerinin durdurulması gerekse bunların iadesine ilişkin tasfiye hesapları birlikte yapılmalıdır. Yoksa, sadece tasarruf kesintilerini durdurup, tasfiye hesabını yapmadan, bu konuyu Türk işçisinin, Türk çalışanının başında Demokles'in kılıcı gibi devamlı tutarak, Türk çalışanını baskı altında tutmaya gönlümüz razı olmayacaktır.

Bu biriken parayla ilgili, kamuoyumuzda beliren birçok alternatif var. Hükümet, bu alternatifleri de değerlendirmek zorundadır. Mesela, sosyal bir facia haline gelen dövizzedeler, bu konuyla çok yakından ilgilidirler. Dövizzedelerin "bizim, bu fonda kişi başına 150 milyon lira civarında paramız birikmiştir. Biz, devletten tek kuruş istemiyoruz. Bu paralar bizim kredilerimize ilişkin hesaplara mahsup edilsin ve bu sosyal facia son bulsun" diye bir temennileri, bir dilekleri vardır. Eğer, Hükümet, bu hesabın tasfiyesini düşünüyorsa, mutlaka, bu dövizzedelerin durumunu da dikkate almak zorundadır.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi toparlayarak bitirmek istiyorum ve netice olarak arz etmek istediğim husus şudur ki, Hükümet, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma şartlarını zorlamaktadır. Meclisin bu şekilde olağanüstü toplantıya çağrılıp, bilahara normal süre gibi çalıştırılması, Meclis teamüllerine aykırıdır. Eğer, çok öncelikli gördüğünüz konular varsa, 15 Eylülde Meclisi toplantıya çağırırsınız ve bir daha da ara vermeden, Meclis, ekim ayından itibaren çalışmalara devam eder.

Şimdi, veto edilen Yetki Kanunu var, Promosyon Kanunu var; yine, onlarla ilgili olağanüstü toplantı çağrısında bulunacaksınız; yani, bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma usullerine de uygun değildir, Parlamentonun ciddiyetiyle de bağdaşır bir durum değildir.

Bu nedenle, Hükümeti ve Meclisi, bu konuda daha dikkatli olmaya davet ediyorum. Eğer, zorunlu tasarruf kesintilerini mutlaka kaldıracaksanız, bu kaldırmayla birlikte, bu hesapların tasfiyesini de gündeme getirmenizi bekliyor; bu vesileyle, Yüce Meclise saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başesgioğlu, teşekkür ediyorum.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Lehinde söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bedük ve Sayın Matkap, lehinde söz aldılar; söz talebiniz varsa, üçüncü sayın üye olarak kaydederiz.

Önerinin lehinde, Sayın Saffet Arıkan Bedük; buyurun.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun durdurulması, özellikle, kesintilerin durdurulması yönünde verilmiş olan kanun teklifinin görüşülmesiyle ilgili müşterek grup önerisinin lehinde, Doğru Yol Partisinin görüşlerini sunmak üzere huzurlarınızdayım; bu vesileyle, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1 Nisan 1988 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun, yürürlüğe girdiğinden itibaren, ne çalışanları ve ne de işvereni hiçbir suretle memnun etmemiştir. Yürürlüğe girdiğinden itibaren, bir kanunla, hem çalışanlara hem de işverenlere mükellefiyet getiren bu husus, esasen bir vergi mesabesindedir ve getirilen şartları itibariyle özellikle açıklamak istiyorum: 10 işçiden fazla istihdam yaratan işletmelerden tasarruf kesintisi yapılmakta, 10 işçiden aşağı istihdamı sağlayan işletmeler ise, bu kanunun şümulü dışında kalmaktadırlar. Bu sebeple, işletmeler, sırf bu kesintileri ödememek için, işçi sayısını 8 veya 9 olarak göstermek suretiyle kesintileri ödemekten kaçınmaktaydılar; çünkü, yürürlüğe girdiği tarihte yüzde 6 ve yüzde 4 olarak tespit edilmiş olan kesintiler (yüzde 6 işveren için, yüzde 4 de çalışanlar için) daha sonra bir kanun değişikliğiyle işveren pozisyonunda bulunan kişiler için yüzde 3, çalışanlar için de yüzde 2'ye indirilmişti. Bu suretle almakta oldukları ücretlerden kesinti yapıldığı için hem çalışanlar zarar görmekte hem de

işveren pozisyonunda olan kişiler çalıştırdıkları işçiler sebebiyle birçok bürokratik engeller veya işlemlere tabi tutulmakta, ödemeleri yapmama gibi sebeplerle de hem Ziraat Bankası hem de Sosyal Sigortalar Kurumu başta olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarına özellikle ilave birçok mükellefiyetleri de yüklemekteydiler.

İşte, bu noktadan hareket etmek suretiyle, 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun, sadece kesintilerin durdurulmasıyla ilgili bölümü, özellikle, bir kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisi huzuruna getirilmesi uygun görüldü. Burada ana hedefimiz, bir, doğrudan doğruya ekonominin daha etkin hale getirilmek; iki, gizli, kayıt dışı diye bahsettiğimiz istihdamın önlenmesini sağlamaktır. Kayıt dışı istihdam, biraz evvel ifade etmiş olduğum, özellikle 10 işçiden fazla işçinin çalıştırılması halinde kesintinin yapılmasına dair olan uygulamadan kaynaklanmaktadır. Diğer bir husus ise, bu kayıt ortadan kaldırıldıktan sonra, yeni istihdam alanları açılması imkânı doğacaktır; işçi maliyeti düşeceği için, o müessesenin, daha rantabl, daha rasyonel çalışma imkânları araştırılmış olacaktır; hatta o işletmeler kalite ve standardını yükseltmeye yönelik yeni birkısım alanlar açacaklardır ve ihracatın da, özellikle, sağlanmasına imkân sağlayacak bir uygulamayı gerçekleştirmiş olacaktır diyoruz. Bu sebepledir ki, getirilen bu kanun teklifi, sadece bir kesintinin durdurulması demek değil, ayrıca ekonomiye haraketliliğin getirilmesini sağlamaya yöneliktir.

Değerli milletvekilleri, 54 üncü Hükümet özellikle kaynak temin etmeyle ilgili kesin kararlıdır, 1996 yılı bütçesinden sonra 1997 yılına daha fazla kaynak temin etmeye yönelik bir gayretin içerisindedir. Bu sebeple, özellikle şu anda, Türk Milleti içerisinde "orta kesim" diye bahsettiğimiz kesime birkısım ekonomik ve sosyal garanti, imkân ve özellikle onların daha fazla güçlenmesini sağlayacak düzenlemelere de önem vermiştir. Nitekim, maaşlarının artırılması, KOBİ'lerle ilgili destekleme politikaları, esnafın güçlendirilmesi ve çiftçilerin özellikle ürünlerinin değerlendirilmesine yönelik birkısım politakaları ve uygulamaları bunun en güzel göstergesidir. İşte bu kanun teklifi, hem KOBİ'ler için (küçük ve orta ölçekli işletmeler) hem de çalışanların desteklenmesi bakımından önemli bir değişikliktir. İşveren pozisyonunda bulunan özel sektör ve kamu sektörüne birkısım girdi sağlayabileceği gibi, çalışanların da bundan böyle her ay alacakları ücretlerine belli bir nispette katkı sağlamış olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bugün, kamu sektörünün, özellikle işveren pozisyonunda olması itibariyle de, 426 trilyon liralık bir borcu vardır, hem içborcun artırılması vardır hem de çalışanlara bir yük vardır. Eğer biz bunu durdurmamış olsaydık veya durdurmazsak, devlet, önümüzdeki sene 800 trilyon lira gibi bir içborçlanmayla karşı karşıya gelecektir. İşte, 1996 yılı bütçesinin sonuna geldiğimiz ve 1997 yılı yatırım bütçesinin görüşülmeye başlanacağı bir devrede, yeni bir kaynak aramanın ve iç borçlanmayla ilgili birkısım tedbirlerin alınmasında da mutlak surette zaruret vardı.

Değerli konuşmacıların biraz evvelki değerlendirmelerini hayretle yadırgadım. "Bir grev mi vardı, bir gösteri mi vardı, bir açlık grevi mi vardı ki bu kanun teklifi hemen getirildi" diye bir serzenişte bulunuldu. Ben de söylüyorum: İlle de bir grev mi gerekir, ille de bir gösteri mi gerekir; yoksa, Türkiye Büyük Millet Meclisi veya doğrudan doğruya Hükümetin kendisi, alınması gereken birkısım tedbirleri almak durumunda değil midir; bunları mutlak surette milletin huzuruna getirmek, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin huzuruna getirmek, kendi görevi değil midir; ille bir gösteriye mi ihtiyaç vardır.

Değerli milletvekilleri, teklifin, çalışanların aleyhine olduğu söyleniyor. Biz, çalışanların aleyhine değil, lehine olsun diye getirdik. Hatta, kesintilerin durdurulması, doğrudan doğruya çalışanların lehine değil midir. Diyorlar ki: "Geri ödemeyle ilgili hüküm yok." Değerli arkadaşlar, 3417 sayılı Kanunda, geri ödemeyle ilgili hükümler zaten vardır. Ancak, bütün bu kesintilerin durdurul-

masıyla ilgili teklifin kabul edilmesinden sonra dahi olsa, daha evvelki kesintiler, geri ödeme ve nemaların geri ödenmesiyle ilgili çalışmalar zaten devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, hiçbir yetkili ağızdan, ne Sayın Başbakanın ne Başbakan Yardımcısının ne de bakanların ağzından, hiç kimsenin ağzından, geri ödemeyle ilgili, nemaların üzerine devlet oturacak diye bir ifade çıkmadı. Bunu nereden çıkarıyorsunuz Allah aşkına! Bu şekildeki bir söz doğru mudur; çalışanları bu şekilde tahrik etmeye kimsenin hakkı var mıdır? Bütün bunların hepsini özellikle yadırgıyoruz ve diyoruz ki, bu teklif, çalışanların lehine bir tekliftir; bu teklif, işverenlerin lehine bir tekliftir; bu teklif, kamu sektörünün, kamu işverenlerinin -yine- lehine bir tekliftir; çünkü, bir durdurma hareketidir, haksız olarak alınan bir kesintinin durdurulmasına yöneliktir. Geri ödemeler ayrıca değerlendirilecektir.

Bu duygular içerisinde -Doğru Yol Partisi, bu kanun teklifine müspet oy verecek- Yüce Heyetinizi, bu vesileyle, saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bedük, teşekkür ediyorum.

Sayın Matkap, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

Gruplar önerisinin lehinde söz talebinde bulundunuz; buyurun.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisi ve Doğrul Yol Partisi Gruplarının, Meclis İçtüzüğünün 19 uncu maddesi gereğince vermiş bulundukları grup önerileri hakkındaki düşüncelerimi açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlarken, sizleri, saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kamuoyunun gündeminde uzun süredir konuşulan, tartışılan zorunlu tasarruf uygulamasının kaldırılmasına dönük Meclis Genel Kurulunun olağanüstü toplantıya çağrılması haklı mıdır -bu konu da tartışılıyor- bence haklıdır, çok önemli bir konudur. Peki, grupların, biraz önce okunmuş bulunan grup önerileri, yani bu kanun teklifinin bir an önce görüşülme gereğini içeren önerileri haklı mıdır; o da haklıdır. Bu konudaki düşüncemi de açıkladıktan sonra; ancak, bu grup önerisinin birtakım eksiklikleri vardır; o konudaki eksikliği, gruplara, öneri biçiminde getirmek istiyorum; tabiî, takdiri de onlara bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, zorunlu tasarruf uygulaması, ekonomiye, çalışan kesimimize yarardan çok zarar getirmiş bir uygulamadır. Küçük işyerlerine çok büyük ekonomik yükler getirmiştir; bu arada, kayıtsız istihdamı körüklemeye neden olmuştur. Bununla da kalmamış, taşeron firmaların hızla artmasına da neden olmuştur.

Kamuoyunda zorunlu tasarrufla ilgili yapılan tartışmaların bir bölümü bu iken, bir diğer bölümü ise, biriken fonların değerlendirilmesine dönüktür. Kamuoyunda, biriken bu fonların sağlıklı değerlendirilmediği şeklinde yoğun tartışmalar vardır. Asıl, konu burada düğümlenmektedir. Uzun zamandır, Meclisimizde de, bu konu yeterince tartışılmaktadır; hatta, bugünkü Çalışma Bakanımız Sayın Çelik'in milletvekili olur olmaz Mecliste yaptığı ilk aktivite de, bu zorunlu tasarrufla ilgili Meclis araştırma önergesini vermek olmuştur.

Konu, 5 milyon insanımızı ilgilendirmektedir. Nitekim, dün yaşanan tartışmalardan sonra Çalışma Bakanının açıklaması bizi rahatlatmıştır. Çünkü, Sayın Çalışma Bakanı "üç işçi konfederasyonumuzla uzlaşma temin etmeden, kesinlikle, bu konunun görüşülmesinden yana değilim" diye bir açıklama yapmıştır; hatta, dün işçi konfederasyonu başkanlarımızla bir araya geldikten sonra, sanıyorum, Sayın Başbakanla bir görüşmeleri olacaktır veyahut da bu saatlerde olmak üzeredir. Burada önemli olan, bu zorunlu tasarruf uygulamasını kaldırmak değil, biriken bu fonların, nemalarıyla birlikte nasıl ödeneceğini tespit etmektir; yoksa, o bir maddelik kanun teklifini görüşmek, asıl konuyu teşkil etmemektedir.

Şimdi, bakınız, 3417 sayılı Yasa 8 maddeden ibarettir; ama, bu 8 maddeden biri önemli ki, o da, zorunlu tasarrufun yapılmasıyla ilgili maddedir; diğer 7 madde de ayrıntıdan öteye gidemez. Eğer, siz, zorunlu tasarruf uygulamasını kaldırırsanız "önümüzdeki aydan itibaren zorunlu tasarruf yapılmayacaktır" derseniz, 3417 sayılı Kanunun diğer maddeleri, zaten, ayrıntı olduğu için, havada kalacaktır. Onun için "biz, sadece uygulamayı kaldıralım, gerisini sonra konuşalım" diyemeyiz; o zaman hiçbir anlamı kalmaz değerli arkadaşlarım. Düşünün... Yıllık enflasyonun yüzde 80'lere, 90'lara ulaştığı bir dönemden geçiyoruz. Eğer, bunu bir yıl sonra konuşursak, zaten sıfırlanır. Bütçenin olanakları belli. Bütçe olanakları dahilinde birtakım teklifler var; aylık veya yıllık enflasyon oranına endekslenebilir, dövize endekslenebilir. Hatta, ben, olağanüstü toplantı çağrısını duyunca gerçekten mutlu oldum. Aklıma ilk gelen şu oldu: Demek ki, bu yirmi günlük süre içerisinde, Çalışma Bakanlığı yetkilileri, Maliye Bakanlığı yetkilileri, Hazine temsilcileri bir araya gelmiş, altyapıyı oluşturmuş ve Meclis Genel Kurulu onun için olağanüstü toplantıya çağrılıyor. Fakat, bu grup önerisini gördükten sonra, gerçekten üzüntü duyduğumu ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, belki de bundan önceki 53 hükümet için, gelmiş geçmiş 53 hükümet için kaynak bulmak zordu; ama, Refahyol Hükümeti için kaynak bulmak -bugüne kadar yapılan açıklamaların ışığı altında söylüyorum tabiî- zor olmasa gerek.

Değerli arkadaşlarım, eğer biz bu konuyu yeterince önemsemezsek, sosyal devlet olma yanımız eleştiri konusu olur. Bakınız, bugün bütçeyi tehdit eden en önemli konu, içborçların geriye ödenmesi, faizlerinin geriye ödenmesidir. Şimdi konuştuğumuz konu 5 milyon insanı ilgilendiriyorsa, içborçlar ve içborç faizleri, belki de bunun yüzde 1'i oranında kişiye tekabül ediyor; ama, devlet, güvenilirliğini zedelememek için süresinde ödemeye çalışıyor, vadesinde ödemeye çalışıyor, faiziyle birlikte ödemeye çalışıyor. Bu kadar insana haksızlık edemeyiz. Ben, bu konuyu hiç aceleye getirmeyelim diyorum; değilse diğer yasaların akıbetine uğrayacak.

Değerli milletvekilleri, bir hatırlatma yapayım: Bakınız, 54 üncü Hükümet güvenoyu aldıktan sonra 6 kanun görüştük, 6 kanun kabul edildi -akıbetlerine bakalım- 2 tanesi Cumhurbaşkanı tarafından veto edildi, dört tanesi de Anayasa Mahkemesine gitti. Eğer, biriken fonların nemalarıyla birlikte nasıl ödeneceğini tespit etmeden biz bu kanun teklifini Mecliste kabul edersek, bu sefer, 5-10 milyon insan dava edecektir ilgilileri. Bu konuya da dikkatinizi çekiyorum. Hiç acele etmeyelim. Sayın Başbakanla görüşme yapsın konfederasyon başkanlarımız, uzlaşmayı temin etsinler, iki gün sonra toplansın Plan ve Bütçe Komisyonu; hiçbir acelesi yok. Hatta, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeler yapılırken, konfederasyon başkanlarını da dinleyelim. Bu arada, hiçbir milletvekilimizin de acelesi yok.

Geçen dönemin seçim mağduru emeklileri var; onların da durumunu görüşebiliriz bu arada. Bu arada, hayat standardı uygulamasının kaldırılmasını da konuşabiliriz. Yine bu arada, peşin vergi uygulamasını da kaldırabiliriz. Yine, Hükümetin iddialı olduğu asgarî ücreti vergi dışı bırakmayı da konuşabiliriz. O nedenle, bugün geçebilir, yarın geçebilir, önümüzdeki hafta çalışabiliriz. Eğer bu konuyu aceleye getirirsek, yine büyük tartışmalara konu olacaktır.

Madem önemsediniz, Meclis Genel Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırdınız... Ama hazırlık yok... İki gün içerisinde tüm hazırlıklar yapılabilir. Tüm sosyal taraflar da dayanışma içerisinde olarak, bir daha bu konunun tartışılmasına meydan bırakmayacak bir biçimde... Meclis Genel Kurulumuz onurlu bir görev yapmış olur diye düşünüyorum. Takdiri, tabiî, iktidarı oluşturan grupların üyelerine de bırakıyorum. Dilerim bu söylediklerim dikkate alınır. Tekrar, arkadaşlarımı düşünmeye davet ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Matkap, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, öneriler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Önerileri -iki ayrı öneridir- ayrı ayrı okutacağım ve ayrı ayrı Yüce Kurulun onayına sunacağım:

"Öneriler:

1 – Olağanüstü toplantı konusu, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin Başkanlıkça havale edildiği Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmelerine 48 saat geçmeden başlanmasının, İçtüzüğün 36 ncı maddesine göre, Komisyona tavsiye edilmesi önerilmiştir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bu birinci bölümü oylayacağım.

Lütfen yerlerinize oturur musunuz efendim. Bu Genel Kurul salonu gerçekten itici mi; niye otur muyorsunuz burada değerli milletvekilleri? Galiba, mıknatısın uçları seçimden önce ve seçimden sonra yön değiştiriyor. İstirham ediyorum... Milletvekillerinin birinci görev yeri burası. Rica ediyorum...

Birinci bölümü, okunan bölümü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

İkinci öneriyi okutup oylarınıza sunacağım:

"2- Kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesine imkân sağlamak amacıyla, Genel Kurul çalışmalarına saat 20.00'ye kadar ara verilmesi; bu saate kadar komisyon raporunun yetişmemesi halinde, Başkanlıkça tekrar ara verilmesi; kanun teklifinin 48 saat beklemeden gündeme alınarak görüşmelerine başlanması ve bitimine kadar çalışmalara devam olunması önerilmiştir."

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Bu öneri de kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, sunuşlardan sonra, saat 20.00'ye kadar ara vereceğiz. Bu arada, umuyorum ki, yine karar ışığında, Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarını ikmal etmiş olur; yani, şu anda çalışıyor olması lazım.

Sayın milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanlığının tezkereleri vardır; ayrı ayrı okutup, bilgilerinize arz edeceğim. Yalnız, tezkereler sayı itibariyle epeyce kalabalık; izin verirseniz sayın üyemiz oturduğu yerden okusun.

Bu hususu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

3. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/428)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 7 Ağustos 1996 tarihinden itibaren, İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'ın dönüşüne kadar; Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığına, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

4. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Başbakan Necmettin Erbakan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/429)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Başbakan Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın dönüşüne kadar; Başbakanlığa, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Tansu Çiller'in vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

5. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Abdullah Gül'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/430)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Doç. Dr. Abdullah Gül'ün dönünüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

6. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Sabri Tekir'e, dönüşüne kadar Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/431)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Prof. Dr. Sabri Tekir'in dönünüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

7. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/432)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın dönünüşüne kadar; Millî Savunma Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

8. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Çevre Bakanı Ziyattin Tokar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Teoman Rıza Güneri'nin vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/433)

6 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Çevre Bakanı M. Ziyattin Tokar'ın dönünüşüne kadar; Çevre Bakanlığına, Devlet Bakanı Teoman Rıza Güneri'nin vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

9. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Nevzat Ercan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/434)

8 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın dönünüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı M. Selim Ensarioğlu'nun vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

10. – İran'a gidecek olan Adalet Bakanı Şevket Kazan'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/435)

9 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 11 Ağustos 1996 tarihinde Irak'a gidecek olan Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın dönüşüne kadar; Adalet Bakanlığına, Devlet Bakanı Mehmet Altınsoy'un vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

11. – Irak'a gidecek olan Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/436)

9 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 11 Ağustos 1996 tarihinde Irak'a gidecek olan Millî Eğitim Bakanı Prof.Dr. Mehmet Sağlam'ın dönüşüne kadar; Millî Eğitim Bakanlığına, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

12. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un yerine 12 Ağustos 1996 tarihinden itibaren Devlet Bakanı Bahattin Şeker'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/437)

12 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 6.8.1996 gün ve Kan.Kar: 39-06-79-96-378 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya giden Millî Savunma Bakanı Turhan Tayan'ın dönüşüne kadar; Millî Savunma Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesi, ilgili yazıyla uygun görülmüştü.

12 Ağustos 1996 tarihinden itibaren, Millî Savunma Bakanlığına, Devlet Bakanı Bahattin Şeker'in vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

13. – Almanya ve İsviçre'ye gidecek olan İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'a, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/438)

12 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 12 Ağustos 1996 tarihinden itibaren Almanya ve İsviçre'ye gidecek olan İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın dönüşüne kadar; İçişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Bekir Aksoy'un vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

14. – Özbekistan ve Kazakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/439)

14 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 18 Ağustos 1996 tarihinden itibaren Özbekistan ve Kazakistan'a gidecek olan Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'in dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Işılay Saygın'ın vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

15. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Başbakan Necmettin Erbakan'ın dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'in 15 Ağustos 1996 tarihinde yurtdışına gitmesi sebebiyle sadece bu tarih süresince, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/440)

15 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 6.8.1996 gün ve Kan.Kar:39-06/A-9-96-375 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya giden Başbakan Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın dönüşüne kadar; Başbakanlığa, Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Tansu Çiller'in vekâlet etmesi, ilgi yazıyla uygun görülmüştü.

15 Ağustos 1996 tarihinde Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Tansu Çiller'in yurtdışına gitmesi sebebiyle, sadece bu tarih süresince Başbakanlığa, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel

Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

16. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Nevzat Ercan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'nun yerine, sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/441)

15 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 8.8.1996 gün ve Kan.Kar: 39-06-81-96-385 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 10 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya giden Devlet Bakanı Nevzat Ercan'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı M. Selim Ensarioğlu'nun vekâlet etmesi, ilgi yazıyla uygun görülmüştü.

Sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Devlet Bakanlağına, Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

17. – İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya gidecek olan Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'a, dönüşüne kadar vekâlet etmesi daha önce uygun görülen Devlet Bakanı Fehim Adak'ın, yerine sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in vekâlet etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/442)

15 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 6.8.1996 gün ve Kan.Kar: 39-06-76-374 sayılı yazımız.

Görüşmelerde bulunmak üzere, 7 Ağustos 1996 tarihinden itibaren İran, Pakistan, Singapur, Endonezya ve Malezya'ya giden Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Recai Kutan'ın dönüşüne kadar; Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığına, Devlet Bakanı Fehim Adak'ın vekâlet etmesi, ilgi yazıyla uygun görülmüştü.

Sadece 15 Ağustos 1996 tarihinde Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığına, Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in vekâlet etmesinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

18. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine gidecek olan Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Tansu Çiller'e, dönüşüne kadar, Devlet Bakanı Ufuk Söylemez'in; Devlet Bakanı M. Salim Ensarioğlu'ya, dönüşüne kadar, Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in; Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'a, dönüşüne kadar Turizm Bakanı Bahattin Yücel'in; Orman Bakanı M. Halit Dağlı'ya, dönüşüne kadar Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'in vekâlet etmelerinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/443)

15 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere, 15 Ağustos 1996 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne gidecek olan;

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Prof.Dr. Tansu Çiller'in dönüşüne kadar; Dışişleri Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığına, Devlet Bakanı Ufuk Söylemez'in,

Devlet Bakanı M. Selim Ensarioğlu'nun dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in,

Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Turizm Bakanı Bahattin Yücel'in,

Orman Bakanı M.Halit Dağlı'nın dönüşüne kadar; Orman Bakanlığına, Devlet Bakanı Namık Kemal Zeybek'in vekâlet etmelerinin, Başbakan Vekilinin teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderilen kanunlara ilişkin 2 tezkere vardır; okutuyorum:

19. – 31.7.1996 tarih ve 4159 sayılı, Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun bir defa daha görüşülmek üzere geri gönderildiğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/444)

12 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 02 Ağustos 1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2804-7655 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul olunduğu bildirilen 4159 sayılı "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" aşağıda açıklanan gerekçelerle Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere iade edilmiştir.

A- 1. Kabul edilen Kanunun çerçeve 1 inci maddesiyle, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun "Süreli Yayınlar" başlıklı 11 inci maddesine iki fıkra ilave edilerek;

Süreli yayın kuruluşlarının kitap, dergi, ansiklopedi, afiş, bayrak, poster, sözlü veya görüntülü manyetik bant veya optik disk dışında, herhangi bir mal ya da hizmet taahhüdü ve dağıtımı yapması yasaklanmıştır.

2. İkinci maddesiyle, 4077 sayılı Kanunun 25 inci maddesine ilave edilen fıkralarla; yukarıda açıklanan yasaklamalara aykırı hareket edenlere 500 milyon lira para cezası verileceği, aykırılığın ülke düzeyinde yayın yapan süreli yayın ile gerçekleştirilmesi halinde cezanın 20 katının uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Aynı maddeye göre, Bakanlık, ayrıca süreli yayın kuruluşundan, kampanyanın ve kampanyaya ilişkin her türlü reklam ve ilanın durdurulmasını isteyecek, aykırılığın devamı halinde, reklam ve ilanın durdurma zorunluluğunun doğduğu tarihten itibaren her sayı için 1 milyar lira para cezası uygulayacak ve ilanın durdurulması için tüketici mahkemesine başvuracaktır.

3. Üçüncü maddesiyle de 4077 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinde değişiklik yapılarak, bu cezanın Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca verilmesi öngörülmüştür.

B.- 1. Gerek Anayasanın 28 inci maddesinde gerekse "Basın Kanunu"nun 1 inci maddesinde "basın hürdür, sansür edilemez" hükmü yer almaktadır.

Çağdaş demokrasiler, "çoğulcu", "uzlaşmacı", "dönüşümcü" siyasî sistemler oldukları için, düşüncenin açıklanmasında sınır kabul edilmemektedir. Bu olanağın sağlanması ise, kişilerin sağlıklı siyasal tercihlerde bulunarak, demokrasiye işlerlik kazandırmalarının vazgeçilmez koşuludur. Belirtilen nedenlerle, genelde "düşünce açıklamak", özelde "basın yoluyla düşünce açıklamak" özgürlüğü, demokrasinin ölçütü olarak görülür.

2. Demokratik çoğulcu devlet idarelerinde, birbirini dengelemek üzere güçlerin bölüşümü anlamına gelen "kuvvetler ayrılığı" ilkesi benimsenmiştir.

Anayasanın 9 uncu maddesinin gerekçe bölümünde de açıklandığı üzere "yargı yetkisi" fert, hak ve hürriyetleri sorununun ortaya çıktığı günden beri kabul edildiği cihetle, bağımsız organlar tarafından ve bağımsız mahkemelerce yerine getirilmektedir.

Esasen Anayasanın 9 uncu maddesinde de; "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır" hükmü yer almaktadır.

3. Her ne kadar bazı kanunlarla idareye de idarî nitelikte para cezası ve yasaklama yetkisi verilmişse de, Türk Ceza Kanununun sistematiği içinde bu yetkiler;

a) Adlî işlemler,

b) Kamu güveni,

c) Kamu düzeni,

d) Genel sağlık,

Konuları ile sınırlı tutulmuştur.

Yukarıda arz edilen ilkeler nazara alındığında; bir kalemde Bakanlığa 10 milyar lira para cezası ve reklam ve ilanın devamı halinde her sayı için 1 milyar lira ilave para cezasıyla birlikte ayda 40 milyar lirayı bulan ceza verme yetkisini kapsayan hüküm, basın hürriyetini kısıtlar nitelikte ve yargının görevine müdahale şeklinde görülmüştür.

4. Esasen, "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun" ile bir taraftan ihtisas mahkemeleri kurulup, bu yasanın uygulanmasından doğacak tüm ihtilafların "Tüketici Mahkemeleri"nde çözümleneceği hükme bağlanmışken, milyarca lirayı bulan bu para cezalarının idarî makamlara bırakılmasının haklı gerekçesinin de bulunmadığı düşünülmektedir.

5. Diğer taraftan, bugün için Sanayi ve Ticaret Bakanlığına verilen cezalandırma yetkisi, sadece, Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan "ticarî reklamlar ve ilanlar"a aykırı hareket edenlere 200 milyon lira para cezası uygulamaktan ibarettir. Bu aykırılık, ülke düzeyinde yayın yapan yazılı, sözlü, görsel ve sair araçlarla gerçekleşmişse, cezanın 10 katı uygulanmakta ve Bakanlık ayrıca ticarî reklam ve ilanın durdurulması ve/veya aynı yöntemle düzeltilmesini ilgililerden istemekte, aykırılığın devamı halinde herhangi bir para cezası uygulanmasına gitmeksizin, ticarî reklam veya ilanın durdurulması ve/veya aynı yöntemle düzeltilmesi talebiyle tüketici mahkemesine başvurmaktadır. Buna karşılık, yeni Kanunla, cezalar büyük oranda artırılmakta ve âdeta yargısız infaz yoluna gidilmekte, önce her sayı için 1 milyar lira para cezası uygulanmakta ve daha sonra mahkemeye başvurulması kabul edilmektedir.

Bu durum, Kanunun aynı amaca yönelik maddeleri arasında çelişki oluşturmaktadır.

6. Öğretide de kabul edildiği gibi, "suçların hangisinin diğerinden daha ağır olduğunu tayinde çeşitli ölçüler ileri sürülmüştür. Kanun koyucunun her suç için öngördüğü cezaya, suçun topluma verdiği zarara, zararın kişiye veya topluma karşı oluşuna, suçlu iradenin kasıt ve taksir durumuna ve her birinin yoğunluk derecesine, ihlal edilen hakkın önemine, husule gelen neticenin vahimliğine göre suçların ağırlığının tayini teklif edilmektedir. "

Bu esaslar göz önünde bulundurulduğunda, getirilen cezaların basın hürriyetini geniş çapta zedeleyeceği düşünülmektedir.

Ceza, taşınabilir ve hükmedilebilir nitelikte olmalıdır. Suç ile ceza arasında bağlantı iyi kurulmalıdır.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunla çıkacak her türlü ihtilaflara bakacak ihtisas mahkemesi niteliğinde tüketici mahkemeleri kurulmuşken, temel ilkelere aykırı, fahiş bir cezanın uygulanmasının, bağımsız mahkemeler yerine, siyasî bir makama bırakılması, basın için siyasî bir baskı oluşturacaktır.

Kaldı ki, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa göre, iddia makamı ile karar makamı ayrı ayrı kişilerce yürütülmektedir. Davayı açan ve suçlayan cumhuriyet savcısı olduğu halde, kararlar, bağımsız mahkemelerde hâkimlerce verilmektedir. Getirilen düzenlemede ise, cazayı belirleyecek olanla uygulayan, hem savcı hem hâkim konumuna getirilmiş, yargı dışında bir kişi olmaktadır.

Sonuç olarak, yukarıda arz ve izah edilen hususlar karşısında, 31.7.1996 tarih ve 4159 sayılı "Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Ka-

nun"un çerçeve 2 nci maddesiyle değişik 25 inci maddesine eklenen beşinci fıkrası ile çerçeve 3 üncü maddeyle 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "ve beşinci" ibaresi Anayasanın 9 ve 28 inci maddelerine aykırı olduğu düşünüldüğünden, Kanun, Anayasanın 89 uncu maddesi uyarınca bir defa daha görüşülmek üzere ilişikte iade edilmiştir.

Arz ederim.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

Ek 1: 4159 sayılı Kanun

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

20. – 2.8.1996 tarih ve 4162 sayılı, Kamu Personeli İle Emeklilerin Malî, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanununun bir defa daha görüşülmek üzere geri gönderildiğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/445)

12 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 5 Ağustos 1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3052-8118 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul olunduğu bildirilen 4162 sayılı "Kamu Personeli ile Emeklilerin Malî, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu" aşağıda arz edilen gerekçelerle Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere ilişikte iade edilmiştir.

A- 1. Anayasa Mahkemesinin aşağıda tarih ve sayıları yazılı kararlarına göre, Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna ancak;

a) Belli konularda,

b) Amacı, kapsamı, ilkeleri, süresi ve bu süre içinde birden fazla kanun hükmünde kararname çıkarılıp çıkarılamayacağı açıklanmak suretiyle,

c) Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyasî haklar ve ödevler ayrık olmak üzere,

d) Zarurî, istisnaî, öncelikli ve ivedi haller münhasır olarak,

Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir.

2. Kamu personeli ile emeklilerin malî, sosyal ve diğer haklarının düzenlenmesi konularında, bu tarihe kadar çıkarılan pek çok yetki kanunları ile Bakanlar Kuruluna, kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Bu kanunlardan aşağıda sıralananlar, Anayasa Mahkemesinin belirtilen tarih ve numaralı kararlarıyla iptal edilmiştir.

- 3479 sayılı Kanun: 1.2.1990 tarih ve 64/2 no'lu kararla.

- 3755 sayılı Kanun: 12.12.1991 tarih ve 27/50 no'lu kararla.

- 3911 sayılı Kanun: 16.9.1993 tarih ve 26/28 no'lu kararla.

- 3990 sayılı Kanun: 5.7.1994 tarih ve 50/44-2 no'lu kararla.

3. Bilindiği gibi, yasama yetkisi, Anayasanın 7 nci maddesine göre, Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.

Anayasanın 11 inci maddesinde de; Anayasa hükümlerinin, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel kurallar olduğu ve kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı, hüküm altına alınmıştır.

4. Anayasa Mahkemesi, kararlarında, çıkarılacak yeni kanunlarla ilgili, aşağıdaki görüşleri kabul etmiştir:

"Anayasanın 153 üncü maddesinin son fıkrasında, Anayasa Mahkemesi kararlarının, yasama, yürütme ve yargı organları ile yönetim makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlayacağı öngörülmüştür. Bu kural gereğince, yasama organı, yapacağı yeni düzenlemelerde, daha önce aynı konuda verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını göz önünde bulundurmak, bu kararları etkisiz kılacak biçimde yeni yasa çıkarmamak, Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilen kuralları tekrar yasalaştırmamak yükümlülüğündedir."

B- 1. Kabul edilen kanunun amacı; "kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin çalışmalarında etkinliği artırmak, kamu hizmetlerinin düzenli, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesini, maaş unsurlarının basitleştirilmesini sağlamak üzere, bunların ve emeklilerin malî, sosyal ve diğer hakları ile istihdam esas ve usullerinde daha adaletli düzenlemeler ve değişiklikler yapmak amacıyla Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi" vermektedir.

2. Çıkarılacak kanun hükmünde kararnameler; genel bütçeli idareler ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, bunlara bağlı birlikler, döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadî teşebbüsleri, bunların müesseseleri ve bağlı ortaklıkları ile 657 sayılı Kanunun geçici ve ek geçici maddelerine göre aylık ödeyen kuruluşlarda çalışanlar ile emeklileri kapsamaktadır.

Bu düzenleme ile Anayasa Mahkemesinin yukarıda açıklanan yorumuna uyulmadığı açıktır.

3. Ayrıca, kanun tasarısının Meclis Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında verilen bir önergenin kabulü ile;

"ve VII. Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörüldüğü şekilde üniversite-sanayi işbiliğinin geliştirilmesi amacıyla özel ve özerk bütçeli kamu araştırma ve geliştirme kuruluşlarında çalışan araştırmacı personelin mevzuatını yeniden düzenlemek ve üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmek üzere, kamu araştırma kurumlarının görev, yetki ve teşkilatlarında yapılacak yeni düzenlemeleri kapsar."

Hükmü, kapsam maddesine ilave edilmiştir.

4. Yetki kullanılırken, ülkenin ekonomik ve sosyal durumu dikkate alınarak; ücret sisteminin adil, basit ve etkin bir hale getirilmesi, sınıflar arasındaki dengesizliklerin giderilmesi ilkelerine uygun hareket edileceği kabul edilmiştir.

Tespit edildiği üzere, kanunun amaç ve ilkeler bölümünde yer almayan, kamu araştırma kurumlarının görev, yetki ve teşkilatlarında yapılacak yeni düzenlemeler de kapsama dahil edilmiştir.

C. Yukarıda arz ve izah edilen hususlar ve Anayasa Mahkemesinin emsal kararları karşısında, 2.8.1996 tarih ve 4162 sayılı "Kamu Personeli ile Emeklilerin Malî, Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanunu", bütünüyle, Anayasanın 7, 87, 91 ve 153 üncü maddelerine aykırı bulunduğundan, Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince bir defa daha görüşülmek üzere ilişikte iade edilmiştir.

Arz ederim.

Süleyman Demirel
Cumhurbaşkanı

Ek 1: 4162 sayılı Kanun

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır; okutup bilgilerinize arz edeceğim.

21. – Mısır Meclis Başkanının davetine TBMM'yi temsilen icabet edecek parlamento heyetinde yer alacak milletvekillerine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/450)

26 Ağustos 1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Mısır Meclis Başkanının vaki davetine istinaden, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen 6 kişilik bir parlamento heyetinin, 1-6 Eylül 1996 tarihlerinde söz konusu davete icabet etmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışilişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun 13.6.1996 tarih ve 62 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.

Adı geçen Kanunun 2 nci maddesi uyarınca, heyetimizi oluşturmak üzere siyasî parti gruplarınca bildirilen üyelerimizin isimleri Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Kalemli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Mustafa Kalemli	TBMM Başkanı
Ahmet Tekdal	(Ankara)
Yusuf Öztop	(Antalya)
Abdülbaki Ataç	(Balıkesir)
Ali Günay	(Hatay)
Mustafa Bayram	(Van)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, alınan karar uyarınca, olağanüstü toplantıya konu kanun teklifini görüşmek için, saat 20.00'de toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Başkanvekili Uluç GÜRKAN

KÂTİP ÜYELER: Kâzım ÜSTÜNER (Burdur), Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88 inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereği, olağanüstü toplantı konusunda, Plan ve Bütçe Komisyonundan rapor metninin gelmesi ve dağıtılması gerekiyordu; ancak, Komisyonumuz çalışmalarını henüz tamamlayabilmiş değil.

Sayın Komisyon, çalışmaları ne zaman tamamlayabilirsiniz acaba?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkanım, Komisyonun çalışmalarını saat 22.00 ilâ 22.15 arasında tamamlayacağını ve raporun, o saatte matbaaya verilmek üzere hazır olacağını beyan ediyorum.

BAŞKAN – Evet...

Matbaadan aldığımız bilgiye göre, hazırlıkların tamamlanıp, raporun dağıtılması için de birbuçuk saat gerekiyor.

Bu nedenle, saat 23.45'te yeniden toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.06

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Başkanvekili Uluç GÜRKAN

KÂTİP ÜYELER : Kâzım ÜSTÜNER (Burdur), Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88 inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum; ancak, Komisyon, çalışmalarını henüz 23.00 dolaylarında tamamladı; teklif, matbaada basılıp elimize gelmedi.

Bir daha erteleme durumunda kalmamak için, matbaayla yaptığımız görüşme sonucunda, birleşime 01.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.46

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 01.00

BAŞKAN :Başkanvekili Uluç GÜRKAN

KÂTİP ÜYELER : Kâzım ÜSTÜNER (Burdur), Ahmet DÖKÜLMEZ (Kahramanmaraş)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 88 inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

VI. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/428) (S. Sayısı : 90) (1)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, olağanüstü toplantı konusu, Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan Bütçe Komisyonu Raporunun müzakerelerine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Komisyon raporu -90 sıra sayısıyla- basılıp dağıtılmıştır.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım...

ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş)– Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

BAŞKAN – Arayacağım efendim.

Raporun okunmasını kabul edenler... Raporun okunmasını kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmemiştir.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen...

ÖNDER SAV (Ankara) – Sayın Başkan, Grubumuz adına, Sayın Haydar Oymak konuşacak.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Sayın Haydar Oymak; buyurun.

Sayın Oymak, süreniz 20 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR OYMAK (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekillerince teklif edilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin olağanüstü toplantıya çağrılmasına neden olan 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun uyarınca yapılan kesintilere son verilmesini amaçlayan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan önce, şahsım ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, bu kanun teklifinin, Meclisin olağanüstü toplantıya çağırılmasının gerekçesi olmaması gerektiğini, olamayacağını belirtmek istiyorum; çünkü, 4 Ağustos tarihine kadar, gece geç vakitlere varan; hatta, sabahlara kadar çalışmış bir Meclisi, olağanüstü toplantıya çağıracak ölçüde ivedi ya da bir aylık gecikmesinde ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasal yönden telafisi mümkün olmayan sakıncalar doğuracak nitelikte olmadığı görülmektedir. Kaldı ki, Refahyol Hükümetince bu kadar ivedi olduğu düşünülüyorsa, Yüce Meclisin normal çalışma döneminde içerisinde -yani 4 Ağustos tarihine kadar- ya da çalışma süresi bir iki gün daha uzatılarak, bu

(1) 90 S. Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

teklif kanunlaştırılabilir ve teklif sahiplerine göre 5 milyon insanı -bize göre bu rakam biraz daha fazladır- yakından ilgilendiren bu sakıncalı durum ortadan kaldırılabilirdi. Oysa, bu yapılmadı; tam tersine, Anayasaya aykırı olduğunu bile bile, Meclisi dışlayarak, partizanca kadrolaşmaya ve kamu çalışanlarının özlük haklarında keyfî uygulamalara olanak sağlayacak yetki kanunu peşinde koşuldu ve Meclis de buna alet edildi. Bununla da yetinilmeyip, yazılı ve görsel basından -bu Hükümetin kurulmasında temel unsur olan yolsuzlukların üzerine gitmesi nedeniyle- öç alma duygularının sergilendiği, buram buram öç alma anlayışı kokan; basını, sizin gibi düşünen, sizin gibi konuşan ve yazan noktaya getirmek için bir yasal düzenlemeye gidildi. Bu da demokratik hukuk kurallarına, basının özgürlüğü ilkesine ve dolayısıyla Anayasaya aykırı idi.

Belki iktidar olma sarhoşluğu, belki de kamuoyumuzun geçmişte örneğini çok yakından gördüğü "Anayasayı bir defa çiğnemekle bir şey olmaz" mantığı içinde, Anayasaya aykırılığı dikkate alınmadan "ben yaptım oldu" anlayışıyla kanunî düzenlemelere gittiniz; bu yanlıştı. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, bu yanlışı ve Anayasaya aykırılıkları en açık şekliyle kamuoyunun ve Meclisin dikkatine sunmuştuk; ancak, bu aykırılıkları içeren kanunların bazıları Anayasa Mahkemesine bile gitmeden, Sayın Cumhurbaşkanınca geri gönderildi, bazıları da Anayasa Mahkemesi kararlarını beklemektedir. Zaten, Hükümetin ve Hükümeti oluşturan Refah ve Doğru Yol Partilerinin gerçek niyeti de, 3417 sayılı Kanunun çalışanlar üzerindeki yükünü ve uygulamadaki sıkıntıları ortadan kaldırmak değil, başta, Anayasaya aykırı olan ve demokratik kurallarla bağdaşmadığı için Sayın Cumhurbaşkanınca veto edilen kanunların bir oldubitti ile tekrar Meclisten geçirilmesi, arkasından da, buna benzer tasarı ve tekliflerin Meclisten çıkmasını sağlamaktır. Yerleşik demokratik kurallara ve Anayasaya aykırı yasal düzenlemeler yapma heveslerine, biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, meydan vermeyeceğimizi belirtmek istiyorum.

Hükümet ve Hükümeti oluşturan Refah Partisi ve Doğru Yol Partisince "Meclisin olağan çalışma döneminde yetiştiremedik, gerekli hazırlıkları yapmak için yeterli zamanımız yoktu, o nedenle normal çalışma döneminde Meclise getiremedik" denilebilir, bu bir gerekçedir; ancak, bize göre bu da haklı bir gerekçe değildir; çünkü, 3417 sayılı Kanun 1988 yılından beri uygulanan bir kanundur. Anayasamıza göre, Meclis de 1 Ekim 1996 tarihinde olağan toplantısına başlayacaktır. Böyle bir düzenlemeyi bir ay sonraya bırakmak ne ülkeyi ne de çalışanları ve işverenleri ekonomik yönden büyük zararlara uğratacak boyutta değildir; çünkü, çalışanlardan, devlet dahil işverenlerden "zorunlu tasarruf" diye kesilen paranın bir aylık yükü, 1996 yılı temmuz ayı esas alındığında, anapara olarak 5 trilyon 912 milyar lira, nema olarak da 7,7 trilyon lira ve toplamı 13,6 trilyon liradır. Bu miktar, insanlarımızın "Bosna'ya yardım" adı altında halisane duygularını sömürerek, toplanıp da yerine ulaştırılmayan; yani, Mercümek'in dolandırdığı paranın yaklaşık onda biri kadardır.

Değerli milletvekilleri, bu Hükümetin ve Hükümeti oluşturan partilerin Meclisi olağanüstü toplantıya çağırmaktaki gerçek niyeti, 3417 sayılı Kanunun eksiklik, aksaklık ve haksızlıklarının ortadan kaldırılması da değildir. Tam tersine, suretihaktan görünerek, toplumun önünde şirinlik muskaları yazarak gerçek niyetlerini gizleme; popülist yaklaşımlarla toplumu oyalarken, işçilerimizin de, memurlarımızın da, işverenlerimizin de, esnafımızın da; yani, toplumumuzun çok büyük bir çoğunluğunun, bir taraftan ekmeğiyle oynama, diğer taraftan, ülkemizin siyasî yörüngesini, demokratik ve laik sisteme dayalı çağdaş medeniyet seviyesini yakalama hedefinden saptırmaktır. Bu, açıkçası iki yüzlülüktür.

Memur maaşlarına zam yapıldığında, Başbakan dahil, Hükümetin ve Hükümeti oluşturan partilerin tüm yetkilileri "bundan sonra hiçbir şeye zam yapmayacağız" diye demeçler verdi ve hemen arkasından, petrolden başlayarak, ülkede zam kasırgası estirdi. Bu davranış, bunun bir örneği değil mi?..

Başbakanın ilk yurtdışı gezisinde -Hükümet Programına rağmen- söylediği "bizde beyin yok" gibi -affınıza sığınarak söylüyorum- ipe sapa gelmez sözler, bu uygulamalar bunun bir kanıtı değil mi?..

Değerli milletvekilleri, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin içeriğini incelediğimizde, Hükümetin ve Hükümeti oluşturan partilerin gerçek yüzünü daha açık görmek mümkündür. Nedir bunlar; teklifin öncelikle toplumsal barışı öngören bir tarafı yoktur. Çünkü, işçi konfederasyonları ile işveren ve devlet bir araya gelip belli bir uzlaşma ortamı sağlayamamıştır. Bırakın uzlaşma ortamı sağlamayı, bunun yolları bile aranmamıştır. Sadece, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı, teklifin görüşülmesine bir gün kala, zevahiri kurtarma amacıyla, işçi konfederasyonlarına nezaket ziyaretinde bulunmuştur. Sayın Başbakanın görüşmesi ise iş işten geçtikten sonra gerçekleşeceğe benzemektedir!.. Teklifin asıl eksik olan yönü budur. Aşağıda değineceğimiz diğer eksikliklerin özünde de, bu konsensüs, toplumsal barış arayışının olmayışı yatmaktadır.

Bu düzenleme, Hükümetin sunduğu bir kanun tasarısı değildir. Hükümeti oluşturan iki partinin grup başkanvekillerince imzalanmış, özü itibariyle 1 maddelik bir kanun teklifidir; 3417 sayılı Kanunun eksiklik, aksaklık ve haksızlıklarını ortadan kaldıracak hükümleri içermemektedir; bu haliyle ciddî bir çalışma değildir, sadece kesintilere son verilmek istenmektedir.

Düzenlemenin tasarı şeklinde değil, teklif olarak getirilmesini, Hükümetin, işe ciddiyetle yaklaşmadığı, devleti işin içinden çekip olayı boşluğa bırakma anlayışı olarak değerlendiriyoruz. Bu anlayışı kabul etmemiz mümkün değildir; çünkü, yıllardır, çalışanlardan ve işverenlerden zorunlu olarak alınan paralar kamu maliyesince Yüksek Planlama Kurulu kararlarıyla kullanılmış, dolayısıyla, sağlıklı bir şekilde geri ödenmesinde devletin ve hükümetin ahlakî ve manevî sorumluluğu doğmuştur.

Teklif, bu haliyle kanunlaşırsa, kesintiye son verilecek, bu güzel, biz de buna taraftarız; ancak, kesintileri ödememiş olanlardan bu paralar nasıl tahsil edilecek, iadeler kim tarafından, ne şekilde ve hangi takvim içinde yapılacak? Cevap bekleyen çok önemli bu sorular 3417 sayılı Kanunun boşluğuna terk edilemeyecek kadar hayatî öneme sahiptir.

1988 yılından beri süregelen uygulamada, çok önemli, yığınla sorun çıkmıştır. Bu sorunların hiçbirisine çözüm getirilmemektedir.

Bir diğer husus; çalışanlar adına kesilen paraların nemalarıyla birlikte ne zaman ödeneceğine ilişkin bir hüküm teklifte yer almamaktadır.

Bize göre, Hükümet, tasarruflarına cebren el konulan insanların bu paralarının ödenmesini zamana yayarak enflasyon karşısında erimesini beklemekte, başka bir ifadeyle, paraların üzerine yatarak, doğmuş olan bir hakkı, mülkiyet hakkını gasp etmek istemektedir. Oysa, devlet, çoğunluğu rantçı kesimlerden oluşan gönüllü tasarruf sahiplerine olan borcunu reel faizleriyle birlikte, büyük bir dakiklikle ödemektedir. Tasarruflarına cebren el konulan kesimlere de -bırakalım geçmiş dönemlere reel faiz uygulamayı- hiç olmazsa, birikmiş alacaklarını, hak sahiplerine, aşınmaya uğratmadan derhal geri ödemek durumundadır. Adil devlet anlayışı, çalışanın haklarına sahip çıkmak bunu gerektirir.

Uygulamaya ilişkin düzenlemeler kısa da olsa bir süre alabilir; dolayısıyla, ödemelerde bir zaman kaybı ister istemez olacaktır deniliyor ve Hükümet, hazırlıksız olduğunu kabul ediyorsa, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren anapara ve nemaları, enflasyon oranına endekslenerek değerlendirilmeli ve en geç üç ay içinde geri ödenmelidir. Bunun aksi, hakkaniyet ve eşitlik ilkelerinin zedelenmesi anlamına gelecektir ki, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak böyle bir zorbalığa izin vermeyeceğiz. Çalışan kesimlerin de buna seyirci kalmayacağını umut ediyoruz.

Ayrıca, Hükümetin, üç aylık süreyi çok makul karşılayacağını sanıyoruz. Çünkü, görev başında bulunan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının, 9 Temmuzda görüşülen bir araştırma önergesinde ve verdiği kanun teklifinde "üç aylık süre" üzerine basa basa telaffuz edilmiş, önerilmiştir. Umuyoruz, bu öneriyi yaparken, alışkın oldukları gibi, takıyye anlayışıyla hareket edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli nokta ise, toplusözleşme sistemimizden ve devletin maaş ve ücret artışı hesaplamalarından çıkmaktadır. Nedir bu; bildiğiniz gibi toplusözleşme görüşmeleri yapılırken, işveren, işçilik maliyetlerine, işverenden kesilen yüzde 3'leri de haklı olarak dahil etmekte, toplusözleşmeler bu çerçevede bağıtlanmaktadır. Devlette de, maaşlara zam, bu yüzde 3'ler hesaba katılarak yapılmaktadır; dolayısıyla, işverenlerden kesilen yüzde 3'lük kesintiler, sistemin doğal gereği olarak, çalışanın sözleşmeye de dayandırılmış bir hakkıdır. Bu hak, işverenlerden kesintinin durdurulmasıyla eşzamanlı olarak doğrudan ücretlere yansıtılmalıdır. Aksi halde, işçinin, çalışanın yüzde 3'lük kaybı olacaktır. Hakka, hukuka uygun davranış bunu gerektirir. Tersi bir uygulama hakkın gasp edilmesidir, mülkiyet hakkına tecavüzdür. Teklifte, maalesef, bu hak gasp edilmek istenmektedir.

Asıl yapılmak istenen bir husus da; devlet dahil, işverenlerin yükünü çalışanlar aleyhine çalışanların sırtından azaltmaktır. Çalışanlardan yapılan kesintidense, göz boyayıcı bir anlayışla sus payı olarak vazgeçilmektedir. Aslında, bununla, çalışana verilen bir şey yoktur; tersine, yüzde 3'lük bir kaybı vardır. Böyle bir düzenlemenin arkasında, acaba asgarî ücret görüşmeleri sırasında işverenlerle kapalı kapılar arkasında yapılan gizli pazarlıklar mı var; merak ediyoruz doğrusu!.. Hükümetten bu konuya da açıklık getirmesini bekliyoruz.

Bir diğer nokta ise şudur: Hepimizin bildiği gibi, bazı işverenler -KİT'ler ve belediyeler başta olmak üzere- kesintileri, ilgili hesaplara yıllardır yatırmamaktadır. Bu gibi durumlarda, çalışanlara, sanki kendi kusurlarıymış gibi hiç ödeme yapılmamakta ve mahkeme kapılarında süründürülmektedir. Bu teklifin yasalaştırılması sırasında bu konulara da çözüm bulunmalıdır. Bize göre, yatırılmayan paraları devlet üstlenmeli, diğer benzer durumdaki hak sahibiyle eşitliği sağlayarak, onlara da diğerleriyle aynı zamanda ve oranda ödeme yapmalıdır. Çünkü, bu paralar, düşük faizlerle devlet tarafından yıllarca kullanılmış, dolayısıyla bir kazanç sağlanmıştır. Kesintileri süresinde yatırmayan işverenlerden de, bu paralar, amme alacağı niteliğine dönüştürülerek, devlet tarafından, amme alacaklarının tahsili esaslarına göre tahsil edilmelidir. Böylece, devlet, devlet olmanın gereğini geç de olsa yapmış, hiçbir suçu olmayan vatandaşları mağdur etmemiş olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Oymak, 2 dakikanız var.

HAYDAR OYMAK (Devamla) – Peki efendim.

Teklif, kanun yapma tekniği yönünden de doğru değildir; çünkü, 3417 sayılı kanun yürürlükte olmaya devam edecektir. Bu teklif kanunlaşırsa, onun en önemli maddesinin uygulaması durdurulacak ve diğer maddeleri yürürlükte kalacaktır. Bu haliyle, kanun yapma tekniğine bütünüyle aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Refah Partisi ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekillerince teklif edilen, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifini yeterince ve ciddiyetle inceleme ve araştırma yapılarak hazırlanmış bir teklif olarak görmüyoruz -yığınla eksiklikleri var- tam tersine, masum pozlara bürünülerek, çalışan kesimlerimizin hakkının gasp edilmesine neden olacak bir düzenleme olarak görüyoruz.

Kanun teklifinin iyileştirilmesi yönünde Grup olarak önergeler vereceğiz. Çalışanın hakkını koruyacak, uygulamadaki eksiklik, aksaklık ve haksızlıkları giderecek bir düzenlemeye dönüştürülmesi dileğiyle şahsım ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Oymak.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Biltekin Özdemir; buyurun efendim.

Sayın Özdemir, süreniz 20 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri; Anavatan Partisi Grubunun görüşlerini sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Bu vesileyle sizlere ve bizleri izleyen sayın yurttaşlarımıza, Anavatan Partisinin en içten sevgi ve saygılarını sunuyorum.

Sayın Başkan, sayın üyeler; bugün, çok garip bir yasal düzenlemenin -olağanüstü bir özelliği varmış gibi- Büyük Millet Meclisinin toplantıya çağrılarak görüşülmesini konuşuyoruz. Ülkemizin, gerek ülke yönetimi açısından gerek ekonomisi açısından gerekse dış politikası açısından ve diğer ülkelerle ilişkisi açısından onca sorunları varken, devletin belirli hesaplarında toplanmış bulunan ve çalışanlarımızı ilgilendiren bir birikimin kaynağını nasıl durduracağımıza ve bu kaynakta birikmiş olan paraların, yine kaynak yaratıyormuş mülahazasıyla nasıl iç edileceğine dair bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Değerli üyeler, bugün Türkiye'de sosyal güvenlik sistemimizin -1996 yılı itibariyle- devlet bütçesine ek yükü 350 trilyon lirayı aşmıştır. 1996 yılında, Türkiye ekonomisinde kamu borçlanma gereği 2 katrilyon liraya doğru yükselmektedir.

Tablo, ne yazık ki bu kadar olumsuz bulunmasına rağmen, Hükümet, hâlâ, başından beri, pasif kaynak yaratma politikalarını sürdürmektedir. Nedir pasif kaynak yaratma politikaları?..

Değerli arkadaşlarım, hepiniz biliyorsunuz, bir ülke yönetimine talip olanlar, bir ülkeyi yönetenler, cumhuriyet hükümetleri, önce, Türkiye'de, halkın hizmetlerine gerekli olan kaynağı nereden bulacaklarını bilmek durumundadır. Bu kaynağın pasif yöntemlerle ele alınması farklıdır, aktif şekilde sorumluluğu üstlenerek meseleye yaklaşmak farklıdır. Bu, başka bir devlet kararlılığı ve ciddiyeti gerektirir.

Hükümete bakıyoruz, işin başından beri, devletin aktifinde bulunan varlıkları ne yapıp yapıp bir şekilde nakde tahvil edip harcamak suretiyle kaynak bulmaya çalışıyor. Öbür taraftan devletin, bilhassa çalışanlarına yapmakta olduğu ödemeleri -sanki bu ödemeleri artırıyor izlenimi vererek- azaltmak suretiyle pasif kaynak yaratıyor ve sonunda da "biz kaynak yarattık, gördünüz mü" biçiminde buraya ve halka yanlış bilgiler sunmanın yol ve yöntemlerini arıyor.

Şimdi, eğer bu Hükümet, söylediği kaynakları hakikaten yaratacak ise, 1996 yılı sonunda -yani bu yıl sonunda- Türkiye'de kamu açıklarının, şu anda bilindiği gibi 2 katrilyon dolaylarına doğru uzamaması, yükselmemesi gerekir. Halbuki, rakamlar, ne yazık ki, bu olumsuz tabloyu doğruluyor istikamette gelişiyor.

Sayın üyeler, önümüzdeki teklife bakıyoruz...Esasen bu, Hükümet tarafından ciddiyetle incelenmiş bir konu değildir. Grup başkanvekili arkadaşlarımız, oturmuşlar, kendi aralarında alelacele hazırladıkları, kanun tekniği ve Türkçesi bakımından ve ilgili kanunlarla ilişki kurma bakımından büyük eksiklik ve aksaklıkları içeren, âdeta asker mektubu niteliğinde bir metni, Büyük Millet Meclisinin önüne bir kanun teklifiymiş gibi getirmiş bulunuyorlar...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Çok ayıp ediyorsun!

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Bu teklifi okuduğunuz, tetkik ettiğiniz zaman, bu acıklı tabloyu -yukarıda, Komisyonda da arz ettik- göreceksiniz.

Sonra, böyle bir hususun olağanüstü ne gibi bir niteliği olduğunu anlamak mümkün değil. Nedir olağanüstü olan?.. Yangından mal mı kaçırıyorsunuz, neyi kaçırıyorsunuz, Meclisi olağanüstü topluyorsunuz ve "gelin, bu kesintileri durduralım" diyorsunuz?..

Şimdi, önce, aşağı yukarı 5 milyon çalışanı, 20 milyon aktif insanı ve 30 milyon Türk insanını ilgilendiren böyle bir düzenlemeyi buraya getirirken, Büyük Millet Meclisinin ilgili Sosyal İşler ve Çalışma Komisyonunda incelemeyi niçin düşünmediniz ya da bunu, Hükümette, Çalışma Bakanımızla, Maliye Bakanımızla, hele hele bu fonların değerlendirilmesinden sorumlu -Hazineden sorumlu- Bakanla niçin oturup değerlendirmediniz, Hükümette niçin tartışmadınız...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Ne biliyorsun?..

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – ...çünkü, bunu, aranızda uzlaşacak bir metne dönüştürme imkânınız olmadığı herkesce biliniyor.

Bir defa, bu teklifin bu boyutuyla buraya getirilmesi, bize göre, hukuken mualleldir ve anayasal yönden de eksiklikleri vardır.

İkincisi, değerli arkadaşlarım, vaktiyle, bu 3417 sayılı Kanun niçin öngörülmüştür; o tarihlerde, o teklif hazırlanırken, hatırlayacaksınız, çalışanlarımızın geleceklerinin güçlendirilmesi için -ki, o teklifin içerisinde, bugün bu teklifi yapan arkadaşımızın da, inanıyorum, emeği vardır- Türkiye'de, tamamı devlet tarafından ve işveren tarafından karşılanmak üzere, ilk uygulamasında bir kaynak oluşturulmuş ve bu kaynağın, bir yandan Türkiye'de, Türkiye ekonomisinin yatırımlarına plase edilmesi ve nemalandırılması, diğer taraftan da belirli çağlarda, özellikle emeklilik çağında, çalışanlarımıza emekli ikramiyesi veya Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi olanlarımıza kıdem tazminatı biçiminde önemli bir meblağın ödenmesi hedeflenmişti. Bu düzenleme, yine, o tarihteki kanunun geçici maddesinde -işaret ettiğim gibi- herhangi bir gelir azalmasına yol açmayacak biçimde işverenler tarafından ek bir kaynak sağlanmak suretiyle uygulamaya konulmuş ve ortadireğin güçlendirilmesi politikalarının bir unsuru olarak ekonomimize kazandırılmıştı.

Bugün, niçin bu uygulamadan vazgeçme ihtiyacı olmuştur -gerçekten, üzülerek ifade edeyim, vazgeçilme noktasına gelinmiştir- çünkü, bu kanunun getirdiği fonların nemalandırılması zorunluluğu -bilhassa, üçüncü yılından itibaren- ciddî bir yönetim becerisini gerektirmekteydi ve 1992 yılından itibaren, bu kaynakta biriken imkânlar, zamanın yönetimleri tarafından beceriksiz bir biçimde ve yeterli bir biçimde nemalandırılmadan kullanılmış ve sonunda, gelip, bugünkü haliyle duvara dayanılmıştır ve artık yönetilemez hale gelmesi gerekçe gösterilerek, ne yazık ki, bu sistemin durdurulması zorunluluğu önümüze konulmuştur.

Bu sistemde, bugüne kadar, 540 trilyon lira kaynak girişi olmuş, buna mukabil, 110 trilyon liralık, bu kaynaktan, ilgililerine, şu veya bu biçimde, özellikle emeklilik çağında iadelerde bulunulmuştur. Bugün, 430 trilyon dolaylarında bir kaynağın bu hesapta birikmiş olduğu görülmektedir.

Bu 430 trilyon dolaylarındaki kaynak nerede kullanılmaktadır şu anda; bakıyoruz, çok büyük bir kısmı gelir ortaklığı senetlerinde gözüküyor; önemli bir kısmı, çeşitli kamu kurumlarının Türk Lirası üzerinden veya yabancı paralar üzerinden tahvillerine tahsis edilmiş ve âdeta donmuş vaziyette.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, böyle bir uygulamayı yapmak zorunluluğunu hissetmiş olabilirsiniz, hiçbir yeni kaynak yaratmadan; ama, insaf ile düşününüz, bu takdirde, bu fonun sahipleri olan, malikleri olan çalışanlara, bu fonda birikmiş kaynakların nemalarıyla birlikte iadesini açık olarak düzenlemek zorundasınız. Aksini yaptığınız zaman, burada herhangi bir boşluk bıraktığınız zaman, hem onlara büyük haksızlık yapmış olursunuz hem -âdeta- Anayasanın mülkiyet hakkına ilişkin 35 inci maddesini doğrudan doğruya ihlal etmiş olursunuz. Geliniz, size sunuyoruz, adil ve açık bir düzenleme yapalım; bu sistem durdurulduğu takdirde, birikmiş olan 430 trilyonun ne olacağı konusunda adil ve açık bir düzenleme yapalım; kazanılmış hakları gasp eden bu mevcut şekli geliştirelim ve burada, çalışanların birikmiş haklarını kendilerine -yine adil bir biçimde ve devletin imkânlarını da gözeterek- iadenin takvimini ve şeklini ortaya koyalım.

Bu düzenlemede -anlatmaya çalıştık- bu unsurların hiçbiri öngörülmemiştir; hatta, ne öngörüldüğü belli bile değildir. "Bu kesintiler durdurulmuştur" deniliyor. Hangi kesintiler, bu da belli değil. Çalışanlardan yapılan kesintiler... Ne için yapılan kesintiler; tasarruf amacıyla yapılan kesintiler durdurulmuştur. İsmi belli olmayan bir kanuna atıf yapılıyor. Hukuken hiçbir anlamı olmayan, hukukî tedvin sistemiyle hiçbir ilişkisi olmayan, rasgele, alelacele yapılmış bir düzenleme.

Şimdi, arkadaşlar, biz, Anavatan Partisi Grubu olarak bu konu üzerinde Hükümete çözüm önerisi sunuyoruz:

Demin arz ettiğimiz çerçevede, geliniz, bu yasal yanlışlığı, doğru şekliyle yürürlüğe koyalım; bu, bizim, Türk insanına görevimizdir. Getirilen düzenleme ciddî bir hazırlıktan kesinlikle yoksundur. Bu düzenlemenin, hukuken ne anlama geldiğini anlamak mümkün değildir, anlaşılmamaktadır; Türkçesi de zayıftır; meramının da ne olduğu belli değildir; ne gibi değişiklikleri öngördüğü de anlaşılmamaktadır.

Burada, vaktiyle yapılmış kesintiler konusunda hiçbir hüküm öngörülmemiştir; kesintilerin geleceği belirsizdir. Nema verilip verilmeyeceği öngörülmemiştir; nasıl bir yol izleneceği soruları "çalışacağız, düşüneceğiz" biçiminde cevaplandırılmaktadır.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonundaki değerlendirmeler sırasında sorularımıza şöyle cevap veriyorlar: Efendim, bu düzenleme çıktığı zaman, bu kesintiler duracak mı? Duracak. Peki, devlet ve işverenler tarafından çalışanlara yapılmakta olan yüzde 3 katkı ne olacak? Onlara cevap yok. O katkılar...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Yazıyor içinde...

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Hayır, onların cevabı şu...

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Sayın Özdemir, yazıyor içinde...

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Efendim, dikkatle okuyunuz.

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Siz de okuyunuz.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Çok okuduk... Onların ne olduğunu...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara)– 1 inci maddeyi oku.

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyiniz.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Ne yazıyor biliyor musunuz; bu kesintilerin cebe indirileceği yazıyor!.. İlgililerden alınıp cebe indirileceği yazıyor!.. Açıp okuyunuz. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Sayın Özdemir, 1 inci maddeyi okuyun.

BAŞKAN – Lütfen, yanıtlarımızı, sırası geldiğinde kürsüden verelim; karşılıklı konuşmayalım.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Değerli arkakadaşlarım, soruyoruz, 3417 sayılı Kanunun diğer hükümleri yürürlükte kalacak mı diyoruz; Sayın Bakan -bu konuyu tam çalışmadan gelmiş , muhtemelen de metni okumadan gelmişler- "evet, kalacak" diyor. Peki, mademki diğer hükümleri yürürlükte kalacak, o zaman, 1 inci maddenin ikinci cümlesinde 3417 sayılı Kanunun hükümlerinin uygulanacağını niçin öngördünüz diyoruz; "fendim, tereddütleri bertaraf için öngördük" diyor.

MALİYE BAKANI ABDÜLLATİF ŞENER (Sıvas) – Anlamamışsınki!..

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Yani, şunu arz etmek istiyorum: Sayın Bakana da arz ettim. Değerli arkadaşlarım, bu metin, rasgele yazılmış bir metindir, amacı iyi ifade edememektedir; bununla, çalışanların hakları gasp edilmektedir, işveren ve devlet katkıları cebe indirilmektedir, ne-

maların ne olacağı belirsizdir ve Hükümetin, bu konuda, gelecekte nasıl bir politika izleyeceği konusunda da en ufak bir düşüncesi, değerlendirmesi, çalışması olmadığı açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Hele, yukarıda yapılan bir değişiklikte, nemaların değerlendirileceği ifade ediliyor. Burada da nemaların enflasyona endeksleneceği söyleniyor.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Hayır... Hayır.. Öyle bir şey yok.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Aslında, nema, enflasyonun da üzerinde, net, reel gelir sağlayan bir ilave olması gerektiği halde, buradan da tamamen kaçılmış oluyor.

Arkadaşlar, önergelerimiz var burada. Anavatan Partisi Grubu olarak iki yapıcı önerge verdik. Bunlardan bir tanesi 1 inci maddeyle ilgilidir. Diyoruz ki: Geliniz, ilgililere, çalışanlarımıza verilen bu yüzde 3'lük işveren ve devlet katkılarını cebe indirmeyin. Devlet, vaktiyle, bunlara böyle bir yardımda bulunma sözünü vermiştir. Devletin en önemli özelliklerinden birisi, vermiş olduğu sözü, her şart ve durum altında yerine getirmesidir. Bunu, ilgililerin aylıklarına ve ücretlerine ilave ederek ödemeye devam edelim. Bu, yeni bir yük getirmemektedir. Bu, zaten, şu anda yapılmakta olan bir devlet katkısıdır; bunu kesmeyelim; ama, mademki bu sistemi öngörüyoruz, veriliş biçimini değiştirelim.

Diğer taraftan, bu kesintiler, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, belli bir süre içinde, bütçe imkânlarıyla, devlet imkânlarıyla bağdaşık olarak, nemasıyla birlikte ilgililerine iade edilsin. Aynı şekilde, emeklilik veya ölüm halinde, tabiatıyla, yine, bu kesintiler ve bunların nemaları, ilgililerine, hiç beklenilmeden iade edilsin. Bu düzenlemeleri yaptığımız zaman, belki, geriye doğru, birikmiş olan kaynakların çalışanlara iadesini bir ölçüde hakça yapmış oluruz.

Şimdi, Sayın Bedük burada ifade ediyorlar, efendim, biz, çalışanların maaşına zam yapmış oluyoruz... Burada yapılan zam -Sayın Bedük, zatı âlinize arz edeyim- ilgililere cebinizden verdiğiniz ilave bir ödeme değil, o ilgilinin, bir özel hesapta nam ve hesabına yapılan ödemenin, oradan alınıp kendisine verilmesinden başka yeni hiçbir şey değil. Üstelik de devlet olarak...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Şu anda maaş almıyor mu?..

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Oradaki hesap, ilgilinin kendi adına olan hesaptır. Ona el koymaktan vazgeçerseniz, burada yeni bir ilave ödeme yapılmadığını da kabul etmiş olursunuz.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, 2 dakikanız var.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şu önergelerimizle, şu yanlış düzenleme konusundaki haksızlıkları giderme yolu hâlâ açıktır. Önergeyi Hükümetin ve İktidar Gruplarına mensup arkadaşlarımızın dikkatlerine sunuyoruz.

Cümlelerimi şu şekilde bağlamak istiyorum: Bakınız, geçen konuşmalarımda da defaatle arz etmeye çalıştım. Kaynak bulmasını beceremediğimiz sürece, işbaşında olan hükümet kim olursa olsun, ülkemize hizmet sunamayız, halkımıza hizmet sunamayız. Bir cepten alıp öbür cebe koymak, devletin varlıklarını, aktiflerini satıp nakde tahvil edip harcamak, kaynak olarak takdim edilemez. Bunlar, ancak, doping etkisi yapar; yani, ülke takatini çok kısa bir sürede derler, toparlar, harcar, belli bir başarıyı elde etmiş gibi bir yanlış izlenim verir; ama, bu süre bittiği zaman, ülkenin de takati bitmiş olur ve ondan sonra ülkeyi yönetecekler çok daha olumsuz koşullara itilmiş olur. Buna müsaade etmeyiniz ve bu alışkanlığınızdan, bu yaklaşımınızdan lütfen vazgeçiniz.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Hikmet Uluğbay; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Uluğbay, süreniz 20 dakikadır.DSP GRUBU ADINA HİKMET ULUĞBAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; üzerinde müzakerelerimizi yürüttüğümüz, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Grubumun görüşlerini sizlere ifade etmek için söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında bulunan 550 milletvekili olarak, her şeyden önce, bir numaralı görevimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisine olan saygıyı yükseltmek ve korumaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri ve kurum olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi bu saygınlığı nasıl korur?.. Bu saygınlığı korumanın tek yolu, halka yalan söylememektir; siyaseti halka hizmet için yapmaktır. (RP sıralarından "yalan söyleyen mi var" sesi)

Şimdi, nerede, nasıl yalan söylediğinizi, söylediğimizi biraz sonra göreceğiz.

Bugüne değin, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak çeşitli kanunlar çıkardık. Bu çıkardığımız kanunlarda, halkın tasarruflarını değerlendirmek ve halka, bu tasarruflarını, enflasyona aşındırmamış olarak geri verme taahhüdünde bulunduk. Bunu, aşağı yukarı bu Meclisin üyelerinin hepsi hatırlar, hepsi de bunun yaşamını sürdürdüler.

1960'larda "tasarruf bonosu" diye bir kurum konuldu ve bu Meclisin üyelerinin çoğu, maaşlarından kesilen bu tasarruf bonolarını, aybaşında maaşlarıyla birlikte aldılar ve köşedeki komisyonculara kırdırdılar. Devlet itibarı, o tarihte birinci erozyona uğradı. Ondan sonra, biz, o kanunu çıkarırken, Meclis, aynen bugün olduğu gibi, yeteri kadar meseleyi görüşmeden, alelacele, yangından mal kaçırırcasına ve uzmanların görüşüne değer vermeden çıkardığı için, halkı, bir anlamda dolandırdı; çünkü, memur, 100 liralık bonoyu aldı, gitti 20 liraya sattı. Doğru mu?

ALİ RIZA GÖNÜL (Aydın) – Doğru, doğru...

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Bundan ders almadık. Arkasından, MEYAK Kanununu çıkardık; MEYAK Kanunu çerçevesinde kesintiler yaptık. Aynı zamanda, hatırlarsınız, buna paralel olarak da OYAK Kanununu çıkardık. OYAK Kanunundaki fonların yönetimini OYAK mensuplarının kendi denetimlerine verdik ve bugün, OYAK ayakta, çalışanlarına hem emekliliklerinde hem de çalıştıkları sürece hizmetini yürütüyor. Buna mukabil, MEYAK kesintilerini hükümetlere ve bürokratlara bıraktık ve MEYAK kesintilerinin akıbetinin ne olduğuna dair bu Meclisin zabıtlarında herhangi bir araştırma yoktur. (DSP sıralarından alkışlar) İşte, onun için halka yalan söylüyoruz diyorum. Bugün de yalan söylüyoruz, onu da anlatacağım.

Arkasından, yine, 1980'lerde, çalışanların konut edindirilmesi için maaşlarından para kestik ve geçen yıl, bu Mecliste, yine, alelacele bir kanun çıktı ve bu kesintiler durduruldu. Fonda 86 trilyon lira para var. Nerede kullanılır bu para?.. Birtakım insanlar konutsuz. Gecekonduların sorunuyla uğraşıyoruz bir yandan; nasıl uğraşıyorsak... Öbür, taraftan halkın cebinden kestiğimiz 86 trilyon lirayı heder etmekle meşgulüz ve kimseye hesabını vermeden hükümetlerin tasarrufuna bırakıyoruz. Biz, 550 kişi, Türk Milletinden bunun için mi yetki aldık?!.

Şimdi, kalktık, 1988 yılında, yine bugün yaptığımız gibi, alelacele bir kanun çıkardık. Dedik ki, kardeşim, sen vatandaş olarak tasarruf etmesini bilmezsin; onun için, biz, senin namına tasarruf edeceğiz ve maaşını eline almadan keseceğiz ve işverenlerin de katkısını alacağız. O arada da devlet olarak bir vaatte bulunduk -izci sözü- dedik ki, biz bunları değerlendireceğiz; kanuna da yazmışız, en iyi menkul kıymetlerde değerlendirmek üzere... Bu sözümüzü tutmuş muyuz?.. Bu sözün tutulup tutulmadığını bu Meclis denetlemiş midir?.. 1988-1996; sekiz yıl denetlemedik hanımefendiler, beyefendiler.

Sonuç ne oldu? Benden evvelki arkadaşlarım konuştular; bu şekilde kesilen paralar, yüzde 30, yüzde 35 ve en kabadayısı yüzde 50 ve 52 Merkez Bankası reeskont haddiyle değerlendirildi.

Arkadaşlar, 1988 yılından bu yana, hangi yıl, bu Meclis ve hükümetler enflasyonu yüzde 30'un altına çektiler ki, biz, çalışanlardan kestiğimiz paradan enflasyon vergisi almadık... Bunu hatırlayan var mı? Bunu iddia eden var mı?

Peki, enflasyonun yüzde 60 ilâ yüzde 150 arasında seyrettiği bir ülkede, siz, halktan kestiğiniz parayı yüzde 30'la, yüzde... (RP sıralarından "Biz kesmedik" sesi) Efendim, Meclis olarak kestiniz; inkâr etmeyin. Her şeyden evvel demokrasinin bir numaralı ilkesi halka yalan söylememek ve özeleştiri yapabilmektir. İşte, bugün, bu özeleştiriyi yapıyoruz. Bu özeleştiriyi yapmadığımız sürece de halkın yüzüne bakma şansımız yoktur. Onun için, bu eleştirileri, ben değil, sizler de yapacaksınız. Unutmayın, Refah Partisi olarak, siz, 1988'den beri bu kanunu eleştirdiniz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Kaldırıyoruz işte...

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Kaldırıyorsunuz da... Nasıl kaldıracağımıza geliyorum, oraya geliyorum; orada da bir yalan var çünkü.

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Yalan dolan... Ayıp oluyor...

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Yalan dolan... Evet... Yaptığımız şey ayıp. Onun doğrusunu yapalım diye gayret ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyin. Yanıtları kürsüden verme yolunuz açık.

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Şimdi, yapacağımız şey şudur: Bu kanun teklifini veren arkadaşlarımız zorunlu tasarrufları durdurma önerisinde bulunuyor. Zorunlu tasarruflar durdurulduğu için, çalışanlar seviniyor. Niye seviniyor biliyor musunuz; çünkü "bundan sonra maaşlarımızdan kesinti yapılmak suretiyle bizden enflasyon vergisi alınmayacak" diyorlar; ama, bu sevinçleri, bu kanun çıktığı andan itibaren de hüsrana dönüşecek. Niye hüsrana dönüşecek; çünkü, birikmiş 428 trilyon liralarının kendilerine ne zaman verileceği, enflasyonun yeni erozyonlarına ne süreyle tabi tutulacağına dair, Meclis bu kanunu çıkarırken bir irade sergilemiyor.

Siz, bunu içinize sindirebiliyor musunuz? Şu sıralarda milletvekili olarak oturmayıp da sade vatandaş olarak bu gelişmeleri evinizde televizyonunuzun başında izliyor olsaydınız, ne düşünürdünüz? Bunları değerlendirerek bu kanun hakkında karar veriniz.

Siyasî parti olarak görüşlerimizi bir tarafa bırakalım. Birer siyasetçi olarak, eğer bu ülkede demokrasinin yerleşmesini istiyorsak, halka yalan söylemekten vazgeçip, siyaseti halk için yapmaya başlayalım, partilerimiz için değil, kendimiz için değil. Bunu yapamadığımız için, zaten, demokrasi ve Meclis itibar kaybediyor.

Efendim, alt tarafı tasarruf, yüzde 2 kesintiyi niye bu kadar büyütüyoruz diyoruz. 5 milyon insanı ilgilendiriyor, aileleriyle birlikte 20 veya 25 milyonu; çok önemli bir toplum kesimi. Bugün, insanlarımız kiralarını ödeyemiyor, çocuklarının kitaplarını alamıyor ve biz, bir taraftan, bütçeden, her yıl büyüyen rant paylarını, faiz olarak, yüzde 120'lerde, yüzde 30'lara varan reel faiz hadleriyle transfer ederken, bu fonları, sekiz yıldır, ANAP İktidarında, Doğru Yol-SHP İktidarında, son olarak ANAP-Doğru Yol İktidarında ve bugün Refah Partisi-Doğru Yol Partisi İktidarında enflasyonun altında değerlendiregeliyoruz.

Şimdi, bu kanun teklifi nereye gidiyor; bu kanun teklifi çıktıktan sonra şu olacak: Komisyonda, uyarılarımıza rağmen, önergelerimize rağmen, belirli düzeltmeleri sağlayamadık. Mevcut kanunda yapılan düzenlemelerle, bu ödemeler, nema ödemeleri, Bakan Bey itiraf etmediler, ama, emeklilik halinde veya çalışanlar vefat ettiği takdirde, kendilerine veya mirasçılarına ödenecek. Bu durumda, bugüne değin olduğu gibi, bu kaynaklar yüzde 30 ilâ yüzde 52 arasında değerlendirilirse, onbeş yirmi sene sonra, enflasyon vergisi alınarak halka veya çalışanlara hiçbir şey iade edilmeyecek.

Bu bakımdan, yapılan bu kanun, aslında, Refahyol İktidarının ismi konulmamış bir ilk konsolidasyon kanunudur. Niçin konsolidasyon kanunudur; konsolidasyon kanunu, borçların zamana yayılıp, enflasyon karşısında eritilmesi demektir. Türkiye Cumhuriyetinin malî tarihi bunun örnekleriyle doludur ve son olarak da 1992 yılında konsolidasyon yapılmıştır. Eğer konsolidasyon yapıyorsanız ve Türkiye'yi idare edemeyecek noktadaysanız, bunun ismini koyun; çünkü, yaptığınız iş konsolidasyondur. Kesilmiş paraları, nemalarıyla birlikte emeklilikte veya ölüm halinde ödeyeceksiniz ve aynı zamanda, Yüksek Planlama Kurulu, Refah Partisi ve Doğru Yol'lu bakanlardan oluşan Kurul, dün diğer meslektaşlarının yaptığı gibi yüzde 50'lerde bunları değerlendirecekler. Bu yıl enflasyonun yüzde 80'lerin altına inmeyeceği, aklı başındaki iktisatçılar tarafından tahmin ediliyor. Hükümet de programlarını ona göre revize etti; yakında karşımıza bir ekbütçeyle gelecek. Bu ortamda, Meclis bu kararı alırken, şu anda dahi, bu tasarrufların, bu yıl, en az yüzde 30 erozyona uğrama kararı alıyor.

Biz, Komisyonda, Demokratik Sol Parti olarak -diğer muhalefet partileri de- bir önerge sunduk. Dedik ki, mademki bunu zamanında ödemeyeceksiniz, o zaman halkın tasarruflarını gasp etmeyin; enflasyona karşı koruyacak hüküm koyalım. Bu önergeler reddedildi; artı, Doğru Yol Partisinin konuşmacısı bu kürsüye çıktığında -bakın, aynen zabıttan okuyorum- şu ifadeyi kullandı: "Eğer, biz, bunu durdurmamış olsaydık -yani, şu kesintileri- veya durdurmazsak, devlet önümüzdeki sene 800 trilyon lira gibi bir iç borçlanmayla karşı karşıya gelecekti."

Değerli milletvekilleri, değerli Doğru Yol Partili arkadaşlar; siz, bankalardan borç alırken, rantiyeden borç alırken yüzde 30 reel faiz verirken, gücünüz, hükümet zoruyla, kanun zoruyla maaşını eline almadan insanların özlük haklarından kestiğiniz şeylere mi yetiyor?! Bu mudur sizin demokrasi anlayışınız?! (DSP sıralarından alkışlar) Bu mudur rantçıya karşı verdiğiniz mücadele?!

Aynı şekilde, değerli grup başkanvekiliniz şöyle bir ifadede bulunuyor, konuşmasının sonunda: "Geri ödemeler ayrıca değerlendirilecektir." Yani, ne teklif verenlerin -teklifte imza sahibidir kendisi- ne Hükümetin ne de Sayın Bakanın Komisyondaki açıklamalarında, ne zaman ödeneceğine dair bir ifade yoktur. Sayın Çelik, basına intikal eden beyanlarıyla -doğruysa- ne zaman ödeneceği konusunda bir takvim vermekten de kaçınmıştır; ki, yıllarca bir sendika başkanı olarak, bu hakların mücadelesi için takdir edilecek bir gayret göstermiştir; şimdi, bir Hükümet üyesi olarak, biraz sonra elini kaldırmak suretiyle, işçinin hakkını, savunduğu şeyi erozyona uğratmak için oy verecektir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Hayır, öyle bir şey yok...

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Yüksek Planlama Kurulunda yüzde 50'den fazla mı değerlendireceksiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Enflasyona karşı korunacak...

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Göreceğiz... İnşallah...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – ...ve makul bir süre içerisinde de ödenecek.

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – İnşallah... Onların hepsini göreceğiz.

Şimdi, bu kanun teklifini niçin bu dozajda eleştiriyoruz ve niçin Komisyonda daha sağlıklı bir kanun yapma imkânını bulamadığımız için yakınıyoruz?

Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını iki şekilde koruyabiliriz: Buradan, halka hizmet eden ve Cumhurbaşkanından veya Anayasa Mahkemesinden dönmeyen kanunlarla... Artı, butop-

luma, bu devlete, çocuğunu askere göndermek suretiyle, vergisini ödemek suretiyle katkısını yapan bireylerine 550 kişinin bir borcu var; o borç, Türkiye'yi daha iyiye, daha güzele götürmektir.

Hulûsi kalple şu suali cevaplandırabiliyor musunuz: Yıllardır bakan oldunuz, milletvekili olduk; aldığımızı daha iyiye mi götürdük; bugün kamu finansmanı daha mı iyidir; Türkiye'de, her yıl, 1 milyon 200 bin insana iş mi yaratıyoruz -çünkü, bu kadar nüfus, çalışma yaşına giriyor- bunun cevabı, maalesef, koskocaman bir hayır. Halk, bizden bunun için çözüm istiyor. Çözümün yolu da halkı aldatmak, halkı haksız enflasyon vergileriyle ezmek ve onun cebine kanun zoruyla el uzatmak değildir; oturup, yeteneklerimizi bir araya getirip, fikir üretip, çözüm üretmektir. (DSP sıralarından alkışlar) Maalesef, yıllardır, Yüce Meclis bu çözümleri üretemedi; bunun vebali altındayız. Bu vebalden başkası kurtaramaz bizi, buradaki 550 kişi kurtarır. Bunun için de, geceyarısı yangından mal kaçırma zihniyetini terk etmek bir numaralı şarttır.

Bu teklifi, Meclisi erken toplayabilirdiniz... 1 Ekimde getirebilirdiniz... Onbeş gün, yirmi gün müzakere edilirdi, amacımıza tamamen hitap eden bir kanun çıkarabilirdik; bunu yapmadık. Bakın, aynı şekilde, Meclis kapanmadan önce birtakım kanunları da yangından mal kaçırır gibi kaçırdınız ve ne oldu; Cumhurbaşkanı iki tanesini iade etti ve muhtemelen, bunlardan en az birini burada görüşmek isteyeceksiniz. Korkarım, demokratik rejimi kitleyecek bir davranış sergileme hazırlığı içindesiniz. Niye?.. Çünkü, Cumhurbaşkanının uyarılarını nazarı itibara almaksızın, aynen kabul edip sevk etme gibi bir eğiliminiz olabilir.

Demokrasi, inatlaşma rejimi değildir; kendi içindeki kurumlarla zıtlaşma değildir. Demokrasi, uzlaşmak ve çözüm üretmektir. Yıllardır inatlaştık. İnatlaşmanın bizi nereye getirdiğini, toplumu nereye getirdiğini hep beraber yaşıyoruz ve bunun bedellerini, 550 kişi olarak biz burada ödemiyoruz, bize ümit bağlayarak buraya gönderenler ödüyor. Buna hakkımız var mı? (DSP sıralarından alkışlar) Yok arkadaşlar. Onun için biz burada mücadele ediyoruz. Sizlerle diyalog kurmaya çalışıyoruz. Bu diyaloğu kurabilmek için, muhalefet milletvekilleri olarak komisyonda engelleme yapmıyoruz; fikir üretiyoruz, bunu şöyle çözerseniz, halka hizmet etmiş olursunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Uluğbay, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

Buyurun efendim.

HİKMET ULUĞBAY (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, söyleyeceklerimi genel hatlarıyla söyledim. Mesajım, ümit ediyorum, milletvekili arkadaşlarıma ulaşmıştır. Bu teklifi, Türkiye Büyük Millet Meclisine yaraşır şekilde çıkarabilmek için, ümit ediyorum, arkadaşlarım bu teklifi komisyona iade edeceklerdir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Uluğbay.

Refah Partisi Grubu adına, Sayın Temel Karamollaoğlu; buyurun efendim. (RP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakikadır.

RP GRUBU ADINA TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Sıvas) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün burada, zorunlu tasarruf kesintilerinin bundan sonra kesilmemesi için bir kanun teklifini görüşüyoruz. Bu teklif kanunlaştığı takdirde hem bu kesintilere maruz kalan çalışan insanımız hem de bu kesintilerde yüzde 3 kadar kendisinden pay kesilen müteşebbisimiz, esnafımız tasarrufta bulunmuş olacak, çalışan insanımızın eline yüzde 2 daha fazla, net, para geçmiş olacak.

Bu Kanun, çıktığı günden beri çok tenkit edildi. Bu Kanunla işçilerden ve müteşebbislerden bir miktar para kesildi, önceleri bu oldukça yüksekti, 2 misliydi, daha sonra yarıya indirildi; ancak, bu Kanunla kesilen paralardan, çalışan insanın, ne zaman ne kadar alacağı her ne kadar tespit edil-

miş ise de, aradan geçen süre zarfında, çalışanlara bunun herhangi bir katkısı olmadı. Bugünkü şartlar altında da, Hükümet bu konuyu görüştü, bundan sonra bu tip kesintilerin bir fayda getirmeyeceğini tespit ettiği ve bir tereddüt meydana geldiği için çalışanlar nezdinde, bugün, bu kanun teklifiyle bunun kaldırılmasına karar verildi; ancak, kanun tekniği yönünden, yapılan görüşmelerde, hükümet tasarısı olarak getirilmesi halinde bunun görüşülmesi İçtüzüğümüze ve Anayasaya göre çok net olmadığı için, grup başkanvekillerinin teklifiyle getirilmesi uygun görüldü; yoksa, bu Kanun Teklifini Hükümet görüşmemiş, benimsemiyormuş, alelacele getirmiş gibi bir husus kesinlikle bahis mevzuu değil. Bugün de bu Kanun Teklifini burada görüşüyoruz. Ortada müstereddit olan, aslında kimsenin de tatbikatından tatmin olmadığı bir hususu ortadan kaldıracağız; ama, görüştüğümüz konuyla uzaktan yakından hiç alakası olmayan konular, burada -işçinin aleyhine işler yapılıyormuş, çalışanın aleyhine işler yapılıyormuş gibi- seçmene selam kabilinden gündeme getirildi. Aslında, bunların hepsi konuyla alakalı olmayan hususlar. Bu teklifle getirilen husus şu: Bu teklif, bu Meclisten geçtiği zaman, çalışan insanımızın eline net olarak yüzde 2 daha fazla para geçecek.

HASAN GEMİCİ (Zonguldak) – Biriken paralar ne olacak?

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu teklife itiraz eden arkadaşlarımız var; ama -bilhassa Anavatan Partisindeki arkadaşlarımıza söylüyorum- bu kanunu getirdikleri zaman, birikmiş nemalar ne olacaksa, aynen o olacak. Yani, bu teklifle biz, şu andaki mevcut Kanunun birikmiş nemaları ile alakalı herhangi bir şey getirmiyoruz. Biz, bu teklifle, sadece kesintiye son verdik diyoruz ve bu kesintiler yapıldığı zaman, kimsenin mağdur olmaması için de...

Arkadaşlarımız biraz önce "efendim, bu kanunlar geçerken, hiçbir suretle, muhalefetin katkıda bulunmasına fırsat verilmiyor" dediler. Hayır, muhalefetin katkıda bulunmasına fırsat veriliyor; muhalefetin getirmiş olduğu birtakım teklifler değerlendiriliyor ve hakikaten faydalı ise, teklifin içine derç ediliyor; madde ise ekleniyor. Komisyondan gelen teklifte de, biz, bunu çok açıkça görüyoruz. Demek ki, müzakere yapılmasına fırsat veriliyor. Değerlendirmeye de fırsat veriliyor...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Kaç saat?!

TEMEL KARAMOLLAOĞLU (Devamla)– Gelen teklifler, uygunsa, kabul de ediliyor. O halde, bu konuyu çığırından çıkarıp, hiç alakası olmayan meseleleri, bu teklifle alakalıymış gibi getirmekte fayda görmüyoruz.

Sonuç olarak şunu söylüyorum: Bu kanun teklifi, uzun zamandır sıkıntı olan bir konuyu çözen bir kanun teklifidir.

Bu tanun teklifi, çalışan insanımıza yüzde 2 net ücret artışı sağlayan bir kanun teklifidir.

Bu kanun teklifi, esnafımıza, müteşebbis insanımıza yüzde 3 tasarruf sağlayan bir kanun teklifidir.

Bu kanun teklifinin, elbette, Yüce Heyetiniz tarafından tasvip edileceğini ümit ediyor, saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Aykon Doğan; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Doğan, süreniz 20 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; gecenin bu geç saatinde çok fazla konuşmak istemiyorum; ancak, şu var ki, görüştüğümüz bu konu, pek çok hükümeti ve pek çok parlamenter arkadaşımızı geçmiş dönemlerde ilgilendirmiştir. Gerçekten, geçmiş dönemlerde, bu nemalar ne şekilde değerlendiriliyor; bunlar, bu Meclisin gündemine gelmiştir, bunlar yeni değildir.

Kanaatimce, şimdi, burada eleştirilecek en önemli konu -çünkü, burada bütün arkadaşlar özeleştiri yaptılar, Meclisin huzurunda ve yüce milletin önünde konuyu biraz tarafsızca gündeme getirdiler; bundan da memnun oldum- bu, tasarı mı olmalıdır, yoksa teklif mi olmalıdır? Gerçekten, gönül isterdi ki, bu, bir hükümet tasarısı olarak getirilsin. Sayın Çelik de, muhalefetteyken konuya nasıl yaklaşmışsa, Hükümetin üyesi olarak da, muhalefetteki düşüncelerini de içeren bir tasarıyla Meclisin önüne gelsin, Sayın Maliye Bakanımız da öyle gelsin, Hazineden Sorumlu Devlet Bakanımız da böyle gelsin...

Kanaatim odur ki, sadece bir teklifle durdurulan bu müessese, önümüzdeki günlerde bir kanun tasarısıyla bir düzenlemeye ihtiyaç gösterecektir; bunu burada belirtmek istiyorum.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Bu kadar aceleye gerek yok.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Şimdi, işte, en önemli konuya geliyorum. Bu, Yüce Meclisin önüne tasarı olarak gelmiş midir? Doğru Yol Partisi-SHP Koalisyonu ve Doğru Yol Partisi-CHP Koalisyonları zamanında, iki tasarı hazırlanmıştır; ama, bu tasarılar, seçimler dolayısıyla Yüce Meclisin önüne getirilememiştir. Ancak, konu gündemde kalmış ve 1996 yılında kurulan Doğru Yol Partisi-Anavatan Partisi Koalisyonu, bu konuyu, ne şekilde bu kesintiler durdurulacaktır, ne şekilde tasfiye edilecektir konusunu, 6.6.1996 tarihinde Yüce Meclisin önüne getirmiştir.

Buraya gelmeden önce -ki, konuyla yakından ilgiliyim, huzurunuza da çok önemli bir dosyayla çıktım, bunun hepsini burada anlatmama imkân yok- Plan ve Bütçe Komisyonunda bu tasarı ne zaman gelmiştir diye arkadaşıma sordum, Meclis Başkanlığına gittim; 6.6.1996 tarihinde, Hükümet, Sayın Mesut Yılmaz'ın imzasıyla, bu meselenin nasıl çözümleneceğine dair tasarıyı buraya getirmiştir. Meclis Başkanlığı, bu tasarıyı, aslî komisyon sıfatıyla, Plan ve Bütçe Komisyonuna 6.6.1996 tarihinde sevk etmiş; talî komisyon sıfatıyla da Sağlık Komisyonuna sevk etmiştir. Tetkik ettim, Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine baktım, ilgili görevlilerden bilgi aldım; 6.6.1996 tarihinde gelen bu tasarıyı, Plan ve Bütçe Komisyonu hiçbir şekilde ele almamıştır. Niçin?..

Şimdi, buraya, herkes geliyor, efendim, niye tasarı yok... Var, işte tasarı. Şimdi, ben, Yüce Meclisin huzurunda soruyorum... Şu hükümet, bu hükümet; ama, konu, bir tasarı olarak gelmiş.

Şimdi, arkadaşlarımız diyorlar ki burada... Ben, bunları biraz yadırgadım. Burada, böyle iç edilen bir şey falan yok. Yadırgadığım husus şu: Aslî komisyon olan Plan ve Bütçe Komsiyonun bütün üyeleri burada; komisyonda hiç ele almıyorlar; talî bir komisyon -Sağlık Komisyonu- bunu ele alıyor.

Şimdi, burada deniyor ki: "Efendim, bu konu niye tasarı olarak gelmedi?" Gelmiş... Buraya, 6.6.1996 tarihinde gelir, 7.6.1996 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonu görüşür, 10-15'inde de Yüce Meclis bu tasarıyı kanunlaştırır. Tasarıyı da yanımda buraya getirdim.

Bakın diyor ki: Amaç ve kapsam, madde 1; hesabın tasfiyesi, madde 2; düzenleme ve işlemlerin yürütülmesi, madde 3; süresinde bankaya ödenmeyen tasarruf tutarları, madde 4 -yani, hani şu gündemde olan, belediyeler bunları nasıl ödeyecekler, özel idareler nasıl ödeyecekler konusu- yürürlükten kaldırılan hükümler, madde 5; geçici madde ve devam ediyor, 7 maddelik bir tasarı.

Şimdi, şu dikkatimi çekiyor: Ben, Doğru Yol Partisinin bir üyesi olarak -bu tasarıda imzası bulunan bakan arkadaşlarım var- bu tasarıyı burada deruhte ediyorum; ama, bakıyorum ki ANAP sözcüsü de bu tasarıyı eleştiriyor. Değerli arkadaşlarım, bu, milletin gözünden kaçmıyor. Hükümet olacaksınız, bu tasarıyı sevk edeceksiniz...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Hayır, eleştirmiyoruz, yanlışın var senin.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika efendim...

Burada deniliyor ki: "Bu bir iç etme meselesidir." Burada iç edilen falan bir şey yok. (ANAP sıralarından "var" sesleri) Efendim, bir dakika,.. Eğer o iç etmeyse...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Orada nemaların ödenmesi var.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika efendim... Bir dakika...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyin.

Sayın Doğan, karşılıklı konuşmayın lütfen.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bakın, okuyorum, burada diyor ki: "a-Hak sahiplerinin, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde yazılı talepte bulunmak suretiyle başvurmaları halinde; maaş veya ücretlerinden yapılan tasarruf kesintileri ile devlet veya işveren katkılarının yüzde 50'si, kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay sonra başlamak üzere iki ay içerisinde; bakiye yüzde 50'lik kısım ise, ilk taksit ödemelerinin başlamasından dört ay sonra başlamak üzere iki ay içerisinde hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın nakit olarak ödenir."

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Tamam...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Tamam, buraya ben de katılıyorum. Bitmedi, devam ediyor.

"b-Hak sahiplerinin, kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde, maaş veya ücretlerinden yapılan tasarruf kesintileri ile devlet veya işveren katkılarını nakit olarak almak üzere yazılı talepte bulunmaları halinde; tasarruf kesintileri ve devlet veya işveren katkıları ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahakkuk etmiş nemaları toplamı anapara kabul edilerek, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde gayri menkul alımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere her türlü menkul kıymetlere ve verimli yüksek yatırımlara yatırılmak suretiyle nemalandırılır." Bu da tamam. Ancak, bir madde var: "Her yıl tahakkuk edecek nemanın üçte biri ilgililere ödenir. Hak sahiplerinin bu şekilde biriken anaparaları nemalarıyla birlikte -bakın burası önemli- emeklilik halinde kendilerine, ölümleri halinde kanunî mirasçılarına ödenir." Şimdi, bu tasarıdaki ilke şu: Anaparayı ödeme, nemayı ise emekliye erteleme.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Anaparayı ödeyin siz de...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, şimdi, anapara 100 trilyon lira, şu andaki 420 trilyon liranın 320 trilyon lirası da nema. Şimdi, nemayı emekliye erteliyorsun, bu iç olmuyor da, buradaki kesintileri durduruyorsun, bu iç oluyor!

Değerli arkadaşlarım, şunu ifade edeyim...

METİN ŞAHİN (Antalya) – Özrü kabahatinden büyük...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – İşte tasarı burada.

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Biraz evel deruhte ettiniz bunu.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Bir dakika efendim... Deruhte ettim; yalnız, hiç olmazsa olduğum gibi görünüyorum, göründüğüm gibi de söylüyorum ben burada.

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Bize bakma, oraya söyle.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Ben, bunu, bütün partilere söylüyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben, Plan ve Bütçe Komisyonundaki bütün konuşmaları izledim; çok güzel konuşmalar yapıldı, bunları not aldım, buraya da getirdim. Şimdi, oradaki esas teknik eleştiriler buraya getirilmedi. Burada, mesela "niye tasarı değil" denilmedi. Tasarı yok değil, hükümetler bununla ilgili bir tasarı getirmiş. Tabiî, Sosyal İşler Komisyonu bunu ele almış. Şimdi, ben bütün Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine ve o zamanki Sayın Başkanına soruyorum: Niye siz ele al-

madınız?.. İşte tasarı vardı. Düzeltseydiniz, alt komisyona gönderseydiniz. Plan ve Bütçe Komisyonu teknik bir komisyon. Eğer o gelseydi, bugünkü bu teklif yerine, o tasarıyı, görüşürdük.

Şuna inanıyorum. Ben, 1960'lı yıllarda, bu kürsüden, rahmetli İnönü'nün kurduğu hükümetlerin, Sayın Ecevit hükümetlerinin ve Demirel hükümetlerinin bir ilkesine şahit olmuşumdur; vergi ve malî konularda teklif getirmeme ilkesi. Gerçekten, bu ilkeye keşke biz de sadık kalabilseydik bugün...

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Keşke sadık kalabilseydiniz.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – ...keşke, Plan ve Bütçe Komisyonu, 6.6.1996 tarihinde gelen tasarıyı şu veya bu şekilde düzeltseydi, Yüce Meclisin önüne 7'sinde, 8'inde, 9'unda, 10'unda, ta 28'ine kadar -22 gün var- getirseydi, bu Meclis bunu görüşebilirdi ve çok güzel bir gelenek, malî konularda teklifler üzerine değil, hükümetlerin deruhte ettiği tasarılar üzerine icraat yapsaydık çok daha sağlıklı olurdu. Gerçekten ben burada şimdi siyasî partilerin ve Hükümet kanadının yetkilileriyle görüştüm, onlara şunu söyledim: Bu bir tekliftir. Teklif, bir şeyi durduruyor; fakat, yaşayan bir bünye var; yani, 2 nci madde dışında, geriye kalan maddeler var. Kanaatim odur ki ve Doğru Yol Partisi olarak kanaatimiz odur ki, önümüzdeki günlerde, Hükümet olarak, bunun ne şekilde işletileceği, yani, bunu durdurduktan sonra bu mekanizma nasıl işleyecektir konusunda bir tasarıya ihtiyaç olabilecektir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Grup adına konuşuyorsunuz, değil mi?..

BAŞKAN – Lütfen, müdahele etmeyelim.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Tabiî, çok fazla uzatmak istemiyorum. Arkadaşlarım burada -ben, Sayın Bedük'ü de dinledim- diyorlar ki: Siz hem kanunu getirdiniz kaynak yarattınız hem de bununla da kaynak yaratıyorsunuz.

AHMET TAN (İstanbul) – Kaymak!.. Kaymak!..

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, doğruları koyalım. Bunda, Hazineye yüzde 5 fon yaratılıyor mu?.. Yaratılıyor. Anapara gelirleriyle, hazinede, yüzde 5 oranındaki bu kesintilerle her ay, her sene bir nakit fonu oluşuyor mu; bu duruyor. Demek oluyor ki, hazinenin anapara kadar bir kaynak sıkıntısı doğacaktır. Nerede kaynak yaratıyoruz?!

Yüzde 2'ler öyle net de değil, yüzde 2'leri maaşa eklediğiniz zaman bundan vergi de kesilecektir, işçinin ücretinde ve memurun maaşında belli bir miktar da artış olacaktır. Maliye, daha çok bütçe bakımından yüzde 3'ler bir ödenek tasarrufu olacaktır; yani, orada kaynak falan yaratılıyor veyahut kaynak yaratılmıyor iddiasının aslı budur.

Peki, bu olmamalı mıydı; değerli arkadaşlarım, Frankeştayn filmini hepiniz seyretmişsinizdir. Bu tasarı gelirken 1988 yılında biz, Doğru Yol Partisi, muhalefet olarak karşı çıktık; ama, geldi. 1994 yılında dolar üzerine giden, KİT'lerde bağlı kalan bu paraları Türk parasına çevirdiğimiz zaman hazine ve hükümetler gördü ki, hazinenin finansmanını tehdit eden bir yaratık oluşuyor, bunu durdurmak lazım. Bununla bu durduruluyor.

AHMET TAN (İstanbul) – Yaratık Hükümet!

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Temennimiz odur ki, bunu, önümüzdeki günlerde işçinin ve memurun aleyhine işlemeyecek şekilde yeni düzenlemelerle güzelleştirmek lazım.

Sayın Maliye Bakanının, sorulara verdiği cevapları da not aldım. Ne diyor; "Çalışanların hakları korunmalıdır." İşte Hükümetin tavrı budur. "54 üncü Hükümet, çalışanların haklarının korunmasında da hassasiyet gösterecektir." Bunu da Plan ve Bütçe Komisyonunda söylemiştir, belki bu kürsüye de gelip söyleyecektir. "3417 sayılı Kanundaki ödeme takvimini bozmayacağız, mevcut kaynakları da enflasyona erittirmeyeceğiz" diyor.

Plan ve Bütçe Komisyonunda güzel sözler söylendi, ona da değinmek istiyorum. Bakın, Yıldırım Aktürk bakın, Yıldırım Aktürk ne diyor, şimdi, bu kürsüden, yarın ödeyin, iki ay içinde ödeyin denildi; ama, bir muhalefet sözcüsü -Sayın Yıldırım Aktürk burada mıdır- dedi ki "sekiz senede birikmiş olan bir yük yarın ödenirse, bu, ekonomik sorunlar doğurur, bu mümkün değildir; bunu hisse senetlerine dönüştürerek bir portföyle ödeyelim" Bu, Plan ve Bütçe Komisyonundaki öneridir. Burada da bu tasarı var, bu tasarıda da deniliyor ki, işte, anaparaları ödeyelim, nemaları da emeklilikte ödeyelim. Tasarıya bunu da ekleyebiliriz, bir şey olabilir yani ileride bir tasarı gelirse... Aslında, bu tasarı gelseymiş eğer Plan ve Bütçe Komisyonuna, orada görüşler ortaya çıkacakmış.

Şimdi, buraya gelmeden önce, buradaki iddialara da cevap vermek üzere, emisyon rakamlarına baktım. Yani, emisyon, tedavüldeki para ne; baktık, 500 trilyon civarında bir rakam görünüyor. Şimdi, biz bu parayı yarın ödemeye kalkalım, ne yapacaksınız; bir bu kadar daha banknot süreceksiniz. Bunun sonu toplumsal fakirleştirmedir. Onun için, burada "yarın ödeyelim" diyen arkadaşlarımın bir adım sonra görecekleri husus esnafın, işçinin, memurun, emeklinin, dulun, yetimin bütün toplumun, bütün çalışanların fakirleşmesidir. Bunu, makul bir şekilde tasfiye etmek lazımdır. Makul nedir; orta yolu bulmaktır.

Sözlerimi şöyle bitirmek istiyorum: Eflatun, Politika kitabında "önüme üç tane taç konulsa mâkul olanı, başıma uygun olanı seçerdim, ortadakini seçerdim, politikacı olsaydım, milletimin, halkımın ortasında olurdum, hep makulde olurdum ne tefritte ne ifratta" diyor. Gecenin bu saatinde dileğim odur ki, siyasî bir polemik konusunu bir tarafa bırakıp, bu meseleyi partileüstü bir zemine çekelim, bütün çalışanları mutlu edecek bir makulde buluşalım. Bu dileklerle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar, DSP sıralarından alkışlar[!])

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelen ikiyüz dolayında kanun teklif ve tasarısından bir tanesidir ve Plan ve Bütçe Komisyonu, hatırlayacaksınız, o tarihlerde en yoğun çalışmasını yapmış ve Hükümetin Hazineden sorumlu bakanının bu konuda, söz konusu tasarının öne alınarak Komisyonumuzda görüşülmesi konusunda hiçbir talep ve temennisi olmamıştır. Komisyonumuzda öncelikle görüşülmesi gereken bundan çok daha önemli birçok yasal hazırlık bulunmasına rağmen, o tarihte, Sayın Bakanın ve mensubu olduğu Partinin de tutumu yüzünden, görüşmeler sağlanamamıştır. Bunu da, Sayın Genel Kurulun bilgilerine arz ederim.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Gündeme alınmamış, gündemde yok. Plan ve Bütçe Komisyonunun kayıtlarını da araştırdım, görüşülmemiş.

BAŞKAN – Efendim, konuyla ilgili karşılıklı iddialar tutanaklara geçti.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Ama, gündeme alınmamış Sayın Başkan; o kadar mühim işler içinde en mühimi bu!..

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahısları adına söz talebinde bulunan sayın milletvekilleri; Konya Milletvekili Sayın Veysel Candan, Iğdır Milletvekili Sayın Adil Aşırım, Ankara Milletvekili Sayın Gökhan Çapoğlu, Bursa Milletvekili Sayın Yahya Şimşek, Amasya Milletvekili Sayın Cemalettin Lafçı.

Sayın Veysel Candan?.. Buradalar.

Buyurun. (RP ve DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Candan, süreniz 10 dakikadır.

VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hükümetçe verilen Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifiyle ilgili kişisel görüşlerimi açıklamak üzere söz almış bulunuyorum.

Bütün sözcüleri dikkatle takip ettim; ancak, özellikle muhalefet sözcülerinin, konunun çözümü için ciddî öneriler getirmediklerini, konunun esası olan biriken fonların iyi değerlendirilip değerlendirilmediği konusunda ve bir de, geri ödemelerin hangi şartlarda ve nasıl yapılacağı konusunda ciddî tekliflerinin olmadığını tespit etmiş bulunuyorum. Özellikle, muhalefet sözcüleri, her kanun teklifinde, aynı şekilde, kanunların alelacele hazırlandığını ifade etmektedirler; bu da, milletvekilleri için yadırganacak bir husus ve -kapalı kapılar ardında pazarlıklar mı yapılıyor- bu şekliyle, hak sahipleri, çalışanlar kısmen de tahrik edilmiş oluyor.

Asgarî ücreti kısa zamanda çözen, yüzde 100 zamla çözen Hükümetimizin, bütçede yüzde 30 olmasına rağmen memurlarımıza yüzde 50 veren Hükümetimizin, nemaları, kesilen miktarları ve ücretleri enflasyona ezdirmeden, çalışanlarımızın hakkını ödeyeceği kanaatindeyiz.

Şimdi, çok kısa olarak bazı tespitler yapmak istiyorum: Kanun 1988'de çıkıyor ve 1996'ya kadar 8 yıllık bir geçmişi var. Mevcut tablo içerisinde birtakım sıkıntıları var. Özellikle, ben, burada, geri ödemede birtakım çözüm önerileri getirmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi de şudur: Geri ödeme için, fon, bir yatırım ortaklığına dönüştürülebilir; hisse senetleri borsaya kota edilip hak sahiplerine verilebilir. Böyle bir ödeme modeli yasa tasarısına eklenebilir.

Yine, fon, hak sahiplerine ek imkân sağlayacak şekilde, hayat sigorta sistemine dönüştürülebilir.

Yine, fon özelleştirilir ve özelleştirme kapsamında olan bankalardan biri veya diğer müesseselerden biri satın alınabilir; bunlar da borsaya kota edilmek suretiyle, hak sahiplerinin hakları korunmuş olur.

Genelde, bu kanun kabul edildiği zaman, 10 ve üzerinde kişinin çalıştığı işyerleri için kabul edilmişti ve kesinti oranları da, zamana göre değişmiş ve işverenden yüzde 6'dan yüzde 3'e indirilirken, çalışanlardan önce yüzde 4'e, sonra yüzde 2'ye indirilmiştir.

Toplanan paralara baktığımız zaman görüyoruz ki, genelde, büyük ölçüde, şeker fabrikaları, toplukonut, otoyollar, baraj yatırımları, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve enerji şirketlerine ve 50 trilyonluk bir bölümü de 3 ve 12 aylık limitler içerisinde hazine bonolarına yatırılmıştır. Bu paralar, yaklaşık 5,5 milyon kişiyi ilgilendirmektedir ve bunun 3,5 milyonu da kamu kesimine aittir. Hesaplar, 1994 yılına kadar Kamu Ortaklığı İdaresi tarafından yürütülmüşken, 1995 itibariyle Hazine Müsteşarlığına devredilmiştir. Toplanan paralar Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen esaslar dahilinde nemalandırılmasına rağmen, bunların faizi yüzde 50-55'ler civarında bırakılmıştır. Aynı dönemlerde enflasyon oranı yüzde 80-100'lerde seyretmiş; daha önceki idareler bu paraya yeterince sahip çıkamamıştır. Dolayısıyla, bu eksik ödemelerin de, nemalandırılmaların da Hükümetimizce iyi değerlendirileceği kanaatindeyim.

Bugünkü tabloya baktığımız zaman görüyoruz ki, 428 trilyonluk bir birikim var. Bu paranın - belli bir tarih için söylüyorum- 321 trilyon lira toplandığı tarihte, 141 trilyonu anapara, 180 trilyonu nemadır. Bunun 106 trilyonu, hak sahiplerine, nema ve anapara olarak ödenmiş; yaklaşık 1,5 trilyon lirası Ziraat Bankasına aktarılmış, hesapta kalan 212 trilyon veya bugünkü tarihle 300 trilyon lirası da senetlerle nemalandırılmıştır; yani, Hazine senetleriyle nemalandırılmıştır. Buradaki esas sıkıntının, paranın aktarıldığı KİT'ler ile Hazine arasında çözüleceği kanaatindeyim.

Yeni düzenlemeyle zorunlu tasarrufa son veriliyor. Kanun yürürlükte iken ödenmemiş kesinti alacaklarının tahsiline, 3417 sayılı Yasa gereğince devam edilecek. Yani, bu yasa teklifi iki şeyi beraberinde getirmiş oluyor; ödeme durdurulduğu zaman, geriye dönük tahsil edilmemiş paralar da ödenmiş olacak, tahsil edilmiş olacak.

Ayrıca, böylece, biraz önce konuşmacıların da ifade ettiği gibi, yüzde 2'lik bir ödeme miktarı da işçiler lehine gelişmiş olacaktır.

Yeni düzenlemenin gerekçesinde haklı nedenler var. Yaklaşık 5,5 milyon insan için aynı hesap açılmıştır. Bu kesilen paralar, zamanında bankalara intikal etmediği için, Ziraat Bankasına ve SSK'ya yeni yükler getirmiştir. Yatırılamayan paralardan ve gecikmelerden dolayı mağdur olan işçiler dava açmış ve yüzlerce dosya oluşturulmuştur.

Bütün bu darboğaz ve sıkıntıları aşmanın yolu, öyle zannediyorum ki, bu tasarruffun durdurulmasıdır. Tasarrufun durdurulması konusunda, genelde, bütün partiler, zannediyorum, ittifak halindedirler. Ancak, konuşmamın başında da ifade ettiğim gibi, bütün mesele, biriken 200 trilyon veya bugünkü tarihle 400 trilyon civarındaki paranın geri ödenmesinde takip edilecek yolla ilgilidir.

Gerek komisyonda gerek Hükümet sözcülerinin ve gerekse Bakanımızın zaman zaman ifade ettikleri gibi, hak sahiplerinin hakkına zarar getirmeden, enflasyon altında ezdirmeden, memur ve işçimizin zarar görmeyecekleri bir ödeme planı üzerinde gerek sendika yetkilileri, gerekse Hükümetimiz, Hazine ve ilgili bakanlıkların bir araya gelerek yapacakları çalışmayla mutabakat sağlayacakları, bunu en kısa zamanda çözecekleri kanaatindeyiz.

Şu anda, mevcut 3417 sayılı Yasaya göre, emeklilikleri halinde hak sahipleri ve ölümü halinde de vârisleri paralarını alabilmektedirler. Ayrıca, iki yıl tasarrufta bulunanlar da, kendi kesintileri ve işveren katkıları üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ünü alabilmektedirler.

Tekrar ifade ediyorum. Konunun en can alıcı, mühim noktası, burada, tasarruf edilerek toplanan paraların -ödeme anına kadar geçecek zaman da dahil- zayi olmadan, enflasyona ezdirilmeden, mağdur edilmeden hak sahiplerine ödenmesidir. Hak sahiplerine haklarının verileceği ve kendilerine gerekli ödemelerin yapılacağı düşüncesiyle, hepinize saygılar sunuyorum. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Candan.

Şahısları adına ikinci konuşmacı, Sayın Adil Aşırım.

Buyurun.

ADİL AŞIRIM (Iğdır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizleri izleyen aziz Türk Milleti... (DYP sıralarından "Bu saatte mi?" sesleri)

Bu saatte...

Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin geneli üzerinde söz almışken, hepinize en içten saygılarımı sunuyorum.

Önümüzde, 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun sona erdirilmesine ilişkin kanun teklifi var. Bu, aslında, bir kanun teklifi değil; çünkü, eksik; çünkü, kasıtlı. Bir kanun niçin yapılır; milletimizin çıkarı için; ama, önümüzdeki kanun müsveddesi -kusura bakmayın "kanun tasarısı" diyemiyorum- neresinden baksanız, işçinin, memurun, çalışanın var olan bir hakkını gasp ediyor...

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, tasarıyı bilmiyor, teklifi bilmiyor; hitap şekline bakın!

ADİL AŞIRİM (Devamla) – ...bu yetmiyormuş gibi, yerine yeni bir şey de koymuyor. Bunu, Hükümetin Çalışma Bakanı Sayın Çelik, bizzat itiraf ediyor. Sayın Çelik, işçi sendikalarının başkanlarına diyor ki: "Aslında, hesapta para yok; bu paranın, sadece adı var. Ne zaman ödeyebileceğimizi de bilmiyoruz. İleride, inşallah bir fırsat çıkar, bu parayı öderiz." Buradan, gündüz yapılan oturumda, Sayın Bedük "Hükümetin hiçbir bakanı, hiçbir üyesi 'bu parayı ödemeyeceğiz' diye bir beyanda bulunmamıştır" dedi. Sayın Bedük, bu konuyu Sayın Çelik'e sorunuz.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Dememiş Sayın Aşırım.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, bu kanun, yani 3417 sayılı Kanun, zamanında, son derece zekice düşünülmüş, halkın ve devletin ortak çıkarlarına hizmet eden bir kanundur. Neden mi?..

Ben isterdim ki, bu kadar iyi yetişmiş -hem bürokraside hem devlette- değerli üye arkadaşlarımız, bu kanunun hazırlanmasındaki asıl hedefi, işin felsefesini buradan anlatsınlar; ama, hiçbirisi anlatmadı.

Şimdi, gelir düzeyi...

CEMİL ERHAN (Ağrı) – Sen anlat...

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Ben anlatayım, sen de dinle.

Gelir düzeyi düşük ülkelerde tüketim eğilimi yüksektir. Gelir düzeyi düşük aileye ne kadar para verirsen o kadar para harcar. Rahmetli Kahveci bu işi çok zekice hazırlamış. Gelir düzeyi düşük ülkelerde, siz, o ülke insanını, o ülkenin altyapısını, tasarrufla, ileriye yönelik hazırlayacaksınız; yani, hem onun ilerideki yaşam standardını yüksek tutacak şekilde tasarrufa alıştıracaksınız hem de o tasarruftan edindiğiniz portföyü altyapıda kullanacaksınız. 1988'de bu kanun hazırlanırken, Türkiye 2000'li yıllara hazırlanıyordu; ama, böyle güzel bir yasayla hazırlanan portföy, fon, berbat edilmiştir. Bu kanunla, ülkedeki genel tasarruf artırılmış ve tasarruf alışkanlığı yaratılmıştır. Elbette, böyle bir tasarruf kanunu Türkiye'de olacaktı, Almanya'da olacak değil ya.

ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Almanya'da da var.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Almanya'daki insanın geliri ne kadar artarsa artsın, tüketimi o oranda azalır; çünkü, ihtiyaçları bitmiştir; ama, 10 milyon maaşlı bir aileye 12 milyon ver 12 milyon harcar, 15 milyon ver 15 milyon harcar; ihtiyacı çok.

Kısacası, kanunun düzenlenmesi ve uygulamaya konulması mantık olarak doğrudur, zekicedir ve yerindedir; hem millet hem de devlet için faydalıdır. Bu iş, sadece -demin dediğim gibi- berbat edilmiştir; mesele uygulamadadır. 1993'ten sonra gelen hükümetler, tıpkı otoyollarından enerjiye, telekomdan tarıma, her konuda yaptıkları gibi, burada da tıkır tıkır işleyen bir düzeni bozmuşlardır. Sonuç ne olmuştur; dirayetsiz, beceriksiz kişilerin ellerindeki bu altın değerindeki fon heba edilmiştir. Bugün, bizlerden de, bu cenazeyi kaldırmamız istenmektedir.

Bakınız, değerli milletvekilleri, bu paranın yönetilmesinde o kadar büyük hatalar yapılmıştır ki, şimdi, Sayın Doğan'ın da şahit olduğu bir örnek vereceğim:

Doğru Yol Partisi -SHP Koalisyon Hükümeti, 5 Nisan kararlarından sonra bir hile yapıyor ve eski tarihle bir Yüksek Planlama Kurulu kararı alıyorlar. Kararın tarihi Şubat 1994, sayısı 94 T-21.

Bu karar neyi mi içeriyor; anlatayım: 5 Nisanda dolar 35-40 bin liraya çıkmış, Hükümet bu eski tarihle aldığı kararla -şubatta aldığı kararla- o güne kadar dövize endeksli olan nemaları, kimseye duyurmadan, âdeta yangından mal kaçırır gibi -çalışanın anasının ak sütü gibi helal olan o parayı- tam 14 bin liraya bozduruyor. Düşünün, dolar 40 bin liraya çıkmış; ama, onlar, işçinin, memurun, çalışanın hesapta birikmiş dövizlerini, 14 bin liradan, Türk Lirasına çeviriyorlar. Sadece bu hileyle, işçinin, memurun, çalışanın uğradığı zararın tutarı ne kadar biliyor musunuz; 80 trilyon.

Değerli arkadaşlarım, bunun adı düpedüz gasptır. Sokaktaki bir insandan 1 lira çal, cezası 25-30 yıldır; ama, siz, benim çalışanımın cebinden 40 lira alıyorsunuz, al sana 14 lira diyorsunuz, kimse de sizden hesap sormuyor. Bu iş olmaz.

Şimdi, bu kararın altında imzası olanları burada, hepinizin huzurunda Yüce Türk Milletine şikâyet ediyorum.

Bakınız, işçinin, memurun bir kalemde 80 trilyonunu yok edenler kimler: Sayın Tansu Çiller, Sayın Murat Karayalçın, Sayın Necmettin Cevheri, Sayın Aykon Doğan, Sayın İsmet Attila, Sayın Onur Kumbaracıbaşı, Sayın Tahir Köse, Sayın Veysel Atasoy ve Sayın Necati Özfırat. O zamanki YPK üyeleri.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Demek ANAP'tan da var?!

ADİL AŞIRİM (Devamla) – Önemli değil, önemli değil. Önemli olan milletin parası. Benim için önemli olan o.

Vatandaş dövizzede olunca, yani, beceriksiz hükümetin elinde vatandaş dövizzede olunca, bu kapılarda, sizin kapılarınızda sürünüyor; devlet ya da kamu bankası yakasına yapışmış, parasını istiyor. Siz, o zaman 80 trilyon aldınız, şimdi de 440 trilyon alıyorsunuz; insaf!..

Bugün, burada, sadece 6 milyon 200 bin çalışandan kesilenlerle ilgili ve istatistikî hane halkı katsayısıyla çarparsanız 20 milyon insanı ilgilendiren bir kanunu değil, aynı zamanda bizlerin neden milletvekili, kimin milletvekili olduğunu onaylayacağız.

Ben bu milletin 440 trilyonunu liderim için, partim için yedirmem, elimi de kaldırmam.

Burada, bütün milletin huzurunda, çetin bir sınavdan, bir imtihandan geçiyoruz. Hükümetin sözcüleri burada bir sürü rakam, teknik deyim ve mazeretle milletin kafasını karıştırmaya çalışıyor. Buna kimse kanmaz. Bu saatte bile, benim milletim, eminim ki, bu kararı bekliyor. Problem açıktır, nettir. Devlet, vatandaşından borç almıştır, çalışanından borç almıştır, vermiyor. Benden de borç almış, sizden de borç almış...

Genç bir evliyi düşünün; 1987 de eşyasının taksidini ödüyor; o SSK primine, zorunlu tasarruf kesintisine, öyle bir bakıyor ki, çocuğunun sütü olarak bakıyor; ama, gözünün önünde, bordrosundan gidiyor. İşte o tasarruf büyüdü. Şimdi, herkesin ortalama 150 - 200 milyon lira parası var. Bunu niye yiyorsunuz? (RP ve DYP sıralarından "Kim yiyor" sesleri) Bu kanun yiyor.

Şimdi, bakın, önümüze gelen kanun teklifi, devletin vatandaştan aldığı borcu nasıl geri ödeyeceğini açık ve net bir biçimde ortaya koymamaktadır. İşte mesele budur. Kısacası, bu Hükümet, vatandaşın parasına, alınterinin karşılığı olan parasına el koymaya çalışmaktadır. Bu kanun teklifinin başka türlü açıklanması ve yorumlanması da mümkün değildir. Kimse kimseyi kandırmasın. Şu açıkça ortaya çıkmıştır ki, bu kanunla halkın, milletin parası Hükümet tarafından gasp edilmeye çalışılmaktadır.

Şimdi, biz kimin milletvekiliyiz? Namusuyla çalışıp, her fedakarlığa katlanan, evine, ailesine ekmek taşımaya uğraşan kendi insanına "vampir" deme cüretini gösteren bir parti başkanının mı? Yine soruyorum: Siz kimin milletvekilisiniz?

HACI FİLİZ (Kırıkkale) – Sen hangi partiden seçildin?

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Milletin mi, yoksa, milletimize adil düzen vaat eden, onların samimiyetle bağlı oldukları yüce dinimizi...

HACI FİLİZ (Kırıkkale) – Sen hangi partiden seçildin.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Ben Türk milliyetçisiyim kardeşim; otur yerine!

BAŞKAN – Lütfen, müdahale etmeyelim.

ADİL AŞIRİM (Devamla) –...yüce dinimizi seçim kampanyasında malzeme olarak kullanmaktan çekinmeyen, dinimizin ilahî mesajı "inşallah"ı bile her gün, burada, kendi küçük parti ve siyasî çıkarlarıyla kirletmekte bir an bile tereddüt etmeyen bir parti başkanının mı? (RP sıralarından gürültüler)

ABDULKADİR ÖNCEL (Şanlıurfa) – Ayıp!.. Ayıp!..

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyin.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Bugün burada bir imtihandan geçiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Siz "kes" deseniz de ben kesmem. Benim babamın 440 trilyonu var. (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen susar mısınız, hatibi dinler misiniz.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bu şekilde hiçbir yere varamazsınız. Lütfen sakin olarak dinleyin. Eğer bir cevap gerekiyorsa, grup başkanvekiliniz söz ister.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Ben, hayatımda kimseden korkmadım. Ben Iğdır'da PKK'yla savaşırken, siz beni korkutamazsınız. (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Aşırım, karşılıklı konuşmayın.

Size, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Bu kanun tasarısı, çalışanların kazanılmış haklarını hiçe saymaktadır. Bu kanun tasarısı, toplu iş sözleşmesi düzenine de aykırıdır. Burada, çalışanın maaşını yüzde 2 artırıyoruz demekle milleti kandıramazsınız. 20 milyon alan bir insanın maaşını 400 bin lira artırırsanız ne olur?!. Yani, yüzde 2 ile, burada, maaş artmıyor. Gelin, bunun çözümünü, biz size verelim. Demin, Sayın Aykon Doğan dedi ki "partilerüstü çözelim." Gidin, bu parayı hayat sigortası poliçesine çevirin, bu milletin de duasını alın. Gelin, yol yakınken, bundan vazgeçin, bu zulme, bu gaspa ortak olmayın; bu günahın altında kalırsınız.

Devlet ve işverenin çalışanların tasarruflarına katkıda bulunmak için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aşırım.

ADİL AŞIRIM (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Hükümet ya da Komisyonun söz talebi var mı? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. – 9.3.1988 tarih ve 3417 Sayılı "Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun" uyarınca bu Kanun kapsamına dahil kişilerin aylık ve ücretlerinden yapılmakta olan tasarruf kesintisi ve bu tasarruflara Devlet veya işveren katkısı sağlanması uygulamasına son verilmiştir. Bu Kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde çalışanlardan yapılması gereken kesintilerle, Devlet veya işveren katkılarından zamanında ilgililer hesabına yatırılmayanların takip ve tahsiline 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre devam edilir.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde gruplar adına ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Algan Hacaloğlu'nun.

Buyurun Sayın Hacaloğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALGAN HACALOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; görüşülmekte olan yasa tasarısının 1 inci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çalışanlardan tasarruf kesintisi yapılması, bundan sekiz yıl evvel, 1 Nisan şakası olarak, Özalizmin ülkede o dönemde etkin olan politikalarının bir uzantısı olarak gündeme geldi. O dönemde, emeği ezen anlayışın...

ESAT BÜTÜN (Kahramanmaraş) – Emeği kimin ezdiği belli oluyor...

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – ... bir göz boyayıcı politikası olarak gündeme gelen bu kesinti, beraberinde, arsa sertifikası, konut edindirme fonu gibi sonradan iflas eden, sonradan tükenen uygulamalarla beraber yaşama geçirildi.

Bilindiği gibi, 1987 ve 1988 yılları, ülkemizde, içborç ve dışborçların gayri safî millî hâsılaya oranlarının cumhuriyet tarihindeki en yüksek ikinci düzeylerine tırmandığı dönemlerdi. Öyle bir dönemde, kaynak arayışı içerisinde olan dönemin yöneticileri, kaynağı üretimde, kaynağı emeğin verimliliğini artırmada, yatırımda aramak yerine, kaynağı kolay yönden uzanabilecekleri kesimden, yani, emekçiden sağlamak yoluna yöneldiler.

Bugün de, aradan geçen sekiz yıl sonra, sıcak bir ağustos ayında, emekçiler bir başka şakayla, hatta, şakadan da öte, bir kandırmacayla karşı karşıyalar. Günümüzde de temel sorun kaynak sorunu, günümüzde de enflasyon yüzde 80'lerde; içborçlar, dışborçlar temel sıkıntı, yatırımlar durmuş ve devlet, ancak yüzde 30'lar düzeyinde faizle borçlanarak iki yakasını bir araya getirebilme ve kamu maliyesini ayakta tutma çabasında. Vergi almayan devlet, borçlanarak nefes almaya çalışıyor. Yedi aylık bütçe uygulamasında, yatırım harcamalarının toplam harcamalar içindeki payı yüzde 4,5; ama, çok büyük bölümü faizlerden olan, faiz ödemelerinden kaynaklanan transfer harcamalarının payı ise, yüzde 65'ler.

80'li yıllarda başlayıp günümüze değin sürdürülmüş olan sıcak para ekonomisi, sıcak paraya tutsak ekonomi ortamında, yani, bir yandan ihracatı frenleyen, diğer yandan kara paraya aklama ortamı yaratan, rantiye kesimine devletin sırtından vurgun vurma, haksız kazanç sağlama yollarını açan böyle bir ortamda, Hükümet, kaynak arayışını, yine reel ekonomiyi canlandırma, üretimi artırma, yatırımı geliştirme arayışı yerine, sağıklı reel kaynaklar yaratma, vergi alma, âdil vergi reformuyla toplumda borçlanma yerine, sağlıklı maliye kaynakları, maliye politikalarıyla güçlü ekonomi oluşturma yerine, bir kolaycılığa yönelmekte; ama, yine de göz boyayarak bunu gerçekleştirme arayışında. Ama, bugün, gerek Plan ve Bütçe Komisyonunda gerekse bu kürsüden yapılan konuşmalar, Hükümetin gerçek yüzünü bir defa daha ortaya çıkarmıştır.

Sayın Çiller'in, birkaç yıldır sürdürdüğü ekonomi politikasını geçenlerde bir sürçü lisan şeklinde ortaya koyduğu -ama, gerçekten iç dünyasını yansıtan-"Emekçiler toplumun kanını emiyor" şeklindeki değerlendirmesi...

Şimdi, Çiller'in dümen suyuna çok çabuk giren ve 1980'den bugüne hâkim olan rantiye kesimini palazlandıran faize dayalı ekonomi politikalarını benimseyen Refah'ın, çalışanların tasarruf kesintisini kaldırma, durdurma senaryosu içinde, bir yandan "böylelikle emekçilere yüzde 2 reel gelir artışı sağlayacağız" kolaycılığı içinde, yani zaten kendilerine ait olan, zaten kendilerine ait olup da nemalandırılmak üzere yönetimi devlete devredilmiş olan bir kaynağı, kaybedilen bir malı bulup, kazançmış gibi ortaya koymadaki çarpıklık çerçevesinde, değerli Refahlı bakanlarımız, konuyu böyle bir kolaycılıkla sunarlarken, gerçekte, bugün neması ve anaparasıyla 428 trilyona tır-

manmış olan emekçilerin haklarını 6, belki 8 yıla yayarak, fiilî anlamda konsolide etmek ve o dönem içinde enflasyon altında eriterek, bir anlamda, bugün -ve kısa vadede- bu yükten kurtulmak istiyorlar.

Ne yazık ki, bu görev, yani emeğin ipini çekmek görevi de, şu anda Bakanlar Kurulu adına yetkili olarak görüşmeleri izlemekte olan ve yakın geçmişte bir sendikacı olarak, sendika önderi olarak çok başarılı hizmetler vermiş olan değerli Çalışma Bakanına yükleniyor.

Değerli arkadaşlarım, bu Hükümet -düşünüyor insan- ne diye, bugün, böyle bir ortamda, böyle bir teklifle Türkiye Büyük Millet Meclisinin önüne gelmiştir. Biliniyor ki, bugün, bu Hükümetin kaynak sorunu var. Biliniyor ki, bu Hükümetin, bugün, 5 milyar dolar tutarında olan bu nema ve anaparayı ödeyebilecek gücü yok. Bu Hükümetin 5 milyar dolar tutarında taze para imkânı olsa, bu Hükümet, içborçların faizini ve anaparasını monetizasyonla yayar ve enflasyon yükünü azaltmada ciddî adımlar atabilir. Bu Hükümetin, değil 5 milyar dolarlık bir nema ve anaparayı ödeme gücü, önümüzdeki iki ay sonra, bilemediniz dört ay içinde yapması gereken içborç ödemeleri için takvimini belirlemeye takatı yok.

"Peki, ne diye böyle bir teklifle önümüze geldi" diye düşünüyor insan. Bunun dört nedeni olabilir diyorum. Birinci neden, IMF'ye verilmiş bir söz var bu konuda. IMF'nin haziran raporundan sonra beklentileri var. O beklentilerinden biri de çalışanların tasarruf kesintisinin kadırılması. Konut Edindirme Fonu kalktı, 80 trilyon meydanda yok. Hükümet onun hesabını henüz vermedi. Şimdi, bunun kaldırılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hacaloğlu, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Evet, ikinci neden, Çiller'in emekçilere duyduğu ve ifade ettiği kini var. Üçüncü neden, bu Meclisten bu yasanın peşinde diğer bazı yasaları geçirme cinliği var. Dördüncü neden de, biraz evvel ifade ettiğim gibi, çalışanların birikimlerine el koyma anlayışı var.

Değerli arkadaşlarım, bu madde kapsamında işverenlerin ödentilerinin, yani katkı paylarının da durdurulması söz konusu. Oysa, vermiş olduğumuz ve biraz sonra değerlendirmenize sunulacak değişiklik önergemizde de belirttiğimiz gibi, Hükümetin, hiçbir şekilde, toplusözleşme kapsamının içinde olan işyerlerinde, o toplusözleşmeler çerçevesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hacaloğlu, teşekkür ediyorum.

ALGAN HACALOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci konuşmayı yapmak üzere, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Bekir Yurdagül; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Yurdagül, süreniz 10 dakikadır.

DSP GRUBU ADINA BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesi hakkında Grubum adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda, tarihe geçecek bir gece yarısı operasyonuyla, işçi ve memur tüm çalışanların ortalama 150'şer milyonluk birikimi gasp ediliyor; buna el konuluyor, çalınıyor. Bu kürsüden, bu gaspın faili olan Refah Partisi ve Doğru Yol Partisini halkımıza şikâyet ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

Çalışanların lehine olduğu söylenen bu yasa, bir aldatmacayla, çalışanların birikimlerine el koyuyor. Bu, tipik şah kurnazlığının bir göstergesi; ama, buna, artık, halkımız inanmayacak, kanmayacak.

Gündüz yaptığım konuşmamda da belirttiğim gibi, sendikacı kökenli Çalışma Bakanı Sayın Necati Çelik, işçi sendikalarına yaptığı ziyarette diyor ki; "İşçi sendikalarıyla beraber ödeme planını hazırlayacağız. Bugün durduruyoruz; ama, ödeme planını işçi sendikalarıyla birlikte hazırlayacağız." Ama, bunun tam aksine, Hükümetin niyetinin, geri ödemeyi uzun zamana yayarak, reel bir erimeyi sağlayıp, uygulamayı durdurmak olduğu anlaşılıyor. Bunu, özellikle Sayın Saffet Arıkan Bedük'ün -Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilinin- bugün yaptığı konuşmadan öğrenmek mümkün. Diyor ki Sayın Bedük: "Geri ödemeyle ilgili hüküm yok." Diyorlar ki arkadaşlarımız, "geri ödemeyle ilgili hüküm yok."

Değerli arkadaşlar, 3417 sayılı Kanunda geri ödemeyle ilgili hükümler zaten vardır. Yani, bunu zamana yayarak, emeklilik ve ölüm halinde kanunî mirasçılarına ödeneceğini belirtiyor 3417 sayılı Yasa. Bunu, Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Bakan da -Çalışma Bakanı değil Maliye Bakanı- itiraf etti. Refah Partisi adına konuşan grup temsilcisi de az önceki konuşmasında aynı şekilde ifade ettiler. Yani, dün Sayın Çalışma Bakanının sendikalara yaptığı ziyaret boşlukta kalmış oluyor. Sayın Bakanın dediğinin tam aksine, bunun için bir ödeme planı yapılmayacak, bu, zaman içinde eritilerek, hak sahiplerine, para pul olduktan sonra ödenecek.

Bu konuda Sayın Necati Çelik'in imzaladığı bir araştırma önergesi var. Bu araştırma önergesinde Sayın Necati Çelik "...çalışanlar adına biriken malî kaynak ile nemasının hangi alanlarda değerlendirildiği ve bu kaynakların piyasa şartlarında nemalandırılıp nemalandırılmadığı hususlarındaki yasal uygunlukların araştırılması amacıyla veriyoruz" diyor ve az önce de konuşmacılar tarafından belirtildiği gibi, devletin üç aylık yüzde 50 net faiz verdiği dönemde, bu tasarruflarda oluşan fon, yıllık yüzde 30'la nemalandırılmış!

Bundan sonraki gelişmeleri sizlerle hep beraber izleyeceğiz Sayın Çalışma Bakanım. Acaba, sizin döneminizde bu nemalar, reel faizin ne kadar altında değerlendirilecek; çalışanların 428 trilyonu, 1996 sonunda hangi rakama ulaşacak; bunu hep beraber gözleyeceğiz ve sizin sözünüzde durup durmadığınızı da, tüm yurtta, çalışanlara anlatacağız. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa teklifinde, 3417 sayılı Yasanın diğer hükümlerinin geçerli olduğu belirtiliyor. Şimdi, bakıyoruz 3417 sayılı Yasaya; burada, 5 inci madde, nemalandırma. Nemalandırma, Yüksek Planlama Kurulunun yetkisine verilmiş. Yüksek Planlama Kurulunun, bu parayı, bugüne kadar nasıl değerlendirdiğini hep beraber biliyoruz. Az önce de söylendi; hatta, yasa dışı, geriye doğru, 1994'teki o, 5 Nisan kararları sonrası kara çarşambayla beraber, şubat tarihli Yüksek Planlama Kurulu kararıyla, çalışanların 77 trilyonuna el konulmuş; bu Yüksek Planlama Kurulunun kararı. Bu Yüksek Planlama Kurulu, siyasî iktidarın etkin olduğu bir organ. Bakacağız, Refahyol Hükümetinde, Yüksek Planlama Kurulu kararıyla 428 trilyon nasıl nemalandırılacak?!

Yine, bu yasanın 7 nci maddesi, ödemelerin zamanında yapılmamasıyla ilgili müeyyideleri içeriyor. Ben iddia ediyorum; bugün, tüm belediyelerimizde, hem işçilerin hem memurların zorunlu tasarruf fonu kesintileri kendilerinden yapılmasına rağmen, bu para fona aktarılmamış. Siz, sekiz yılda tahsil edemediğiniz bu paraları, bundan sonra, yasanın 7 nci maddesinde hiçbir değişiklik yapmadan nasıl tahsil edebileceksiniz de, bu fonu tasfiye edeceksiniz; bu mümkün değil.

Bu nedenle, bu yasa teklifi, gerçekten, bu geceyarısı... Herhalde, Refahyol Hükümeti zannediyor ki, çalışanlar bunu izlemiyor, işçiler nasıl olsa uyudu memurlarla beraber, biz bunu gece yarısı geçiriyoruz; ama, biz bunun tutanaklarını, Sayın Bakanın eski başkanı olduğu sendikaların şube-

lerine kadar göndereceğiz. Burada, geçmişte ne demişsiniz; bugün ne yapıyorsunuz; sizin üyeleriniz de öğrenecek Sayın Bakanım. (DSP sıralarından alkışlar)

Bu, devletin sahip olduğu son itibar kırıntılarını da silip süpürecek bir uygulamadır. Çalışanlar, devletin, kendilerine, rantiyelere gösterdiğinden daha fazla ilgi ve borcuna sadakat göstermesini beklemektedir. Çoğunluğu rantçı kesimlerden oluşan gönüllü tasarruf sahiplerine yüzde 30'u aşan reel faizlerle borçlanan ve bu borcunu büyük bir dakiklikle ödeyen bugünkü ve geçmişteki hükümetler, şimdi, büyük bir sınavın eşiğindeler; tasarruflarına cebren el koyduğu kesimlere de, bırakalım reel, pozitif faizler ödemeyi, hiç olmazsa alacaklarını aşınmaya uğramadan, sıfır reel faizle geri döndürmek, yani, adil bir devlet olduğunu kanıtlamak görevi düşmektedir. Bunun yolu, uygulamanın hemen durdurulmasından geçmektedir. Hak sahiplerinin tüm alacaklarının hemen ve defaten ödenmesi gerekmektedir; ama, eğer bir gecikme olacaksa, anapara ve nema tutarının en azından enflasyon oranına endekslenerek ödenmesi asgarî bir devlet sorumluluğu olarak görülmelidir. Bunun aksi, hakkaniyet ve eşitlik ilkelerinin zedelenmesi anlamına gelecektir ve böylesine bir zorbalığa Yüce Meclisin izin vermeyeceğine inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yurdagül.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Recep Mızrak; buyurun efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Mızrak, süreniz 10 dakikadır.

ANAP GRUBU ADINA RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, bilindiği üzere, bu kanun 1 Nisan 1988 tarihinde çıkarılarak yürürlüğe konulmuş ve bu kanun çıkarılırken, bellibaşlı iki maksadı, iki hedefi bulunmaktaydı. Bunlardan birisi, 1981,1982,1983 yıllarında yurtiçi tasarrufların gayri safî millî hâsılaya oranlarının artırılması, başka bir ifadeyle tasarrufların artırılarak yatırımlara dönüştürülmesi ve üretimin artırılması; bir diğer hedefi de, bu tasarruf sahiplerine, yani katılımcılara, emekli olduklarında -devlet ya da işverenler tarafından da bu kesintilere yapılacak olan katkılarla beraber verimli bir şekilde nemalandırılarak- emekli ikramiyelerinin yanında, kıdem tazminatlarının yanında ilave bir imkân sağlanması idi.

1 Nisan 1988 tarihinde bu maksatlarla çıkarılan kanunla, hakikaten, 1983, 1984, 1985 yıllarında, yapılan tasarrufların gayri safî millî hâsılaya oranlarını bir anda yüzde 27 gibi rakamlara çıkararak, bir noktada, bu yönde beklenen hedef gerçekleşmiş oldu.

Tasarrufu teşvik hesabında biriken bu paralar, son yıllarda -devletimiz yönüyle- ciddî anlamda, hakikaten problem olmaya başladı. Ancak, burada problem, bu tasarrufların yapılması, kesintilerin yapılması değil, yapılan kesintiler ile tasarrufu teşvik hesabında biriken paraların nemalandırılması yönündeydi. Nitekim, bugünkü Sayın Çalışma Bakanımızın bundan önce vermiş olduğu bir araştırma önergesi vardır. Bu toplanan paraların, tasarrufu teşvik hesabında biriken paraların yeterince, layıkıyla ve 3417 sayılı Kanunun icap ettirdiği bir biçimde nemalandırılmadığı yönündeki bir tereddütü ve bu konudaki şüphesi üzerine bir araştırma önergesi verilmiş kendileri tarafından ve bu araştırma önergesi de, 9 Temmuz 1996 tarihinde görüşülmek suretiyle Meclis tarafından kabul edilerek konunun araştırılmasına karar verilmiştir.

1988 yılında çıkarılan kanun uyarınca, bir taraftan çalışanlardan, diğer taraftan da devlet ya da işverenlerden toplanan bu paraların -konuşmacı diğer arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi- bugünkü bakiyesi yaklaşık olarak 428 trilyon lira mertebesindedir. Bu bakiye temmuz sonu itibariyle olup, döviz kurlarındaki artıştan, TEK'e verilen 387 milyon dolar mertebesindeki paradan ve doların ağustos ayı içerisinde 4 bin lira civarındaki artışından dolayı, bugün itibariyle 432 trilyon liradır; yani, deklare edilen 428 trilyon liradan 4 trilyon lira mertebesinde daha fazladır.

Toplanan paraların nemalandırılması, hakikaten, 3417 sayılı Kanunun o ilgili maddeleri istikametinde, maalesef, verimli bir şekilde yapılamamıştır. Yıllara baktığımız zaman, çeşitli rakamlar olmakla beraber, 1995 yılındaki ortalama değerlendirme oranını yaklaşık olarak yüzde 63,46 ve 1995 yılındaki 1 yıl vadeli mevduata ortalama yüzde 89,5, yine 1995 yılında Hazine tarafından borçlanmak maksadıyla çıkarılan tahvillere ödenen faizin ortalamasının da yüzde 107,47 olduğunu düşünecek olursak, demek ki, asgarî yüzde 26 mertebesinde, tahvillerle mukayese edecek olursak yüzde 44 mertebesinde daha düşük değerlendirildiğini ve esas sorunu da, toplanan paraların nemalandırılmasının isabetli bir şekilde yapılmadığını da görmüş olacağız.

Bu vesileyle, elbette ifade etmek istemezdim, ama, çok değerli bir konuşmacı arkadaşımızın, bu kanunun ve takip eden yıllardaki kanunun uygulanmasının, Özalizmin, emeği, emekçiyi ezen bir politikasının sonucu olduğunu göstermesini; ancak, bunu gösterirken, 1991 yılının sonunda ve 1995, 1996 yıllarına kadar, kendilerinin, işte yıllık enflasyonun çok gerisinde, işte yıllık piyasa hadlerinin yüzde 40 gerisinde değerlendirildiklerini, nemalandırıldıklarını, yine bir arkadaşımın da ifade ettiği gibi, 5 Nisan kararlarında, döviz kurlarındaki artışın anormal bir şekilde olmasından ve bundan kaynaklanan külfetten kurtulmak için, 80 trilyon lira mertebesinde, bu kesime zarar verecek bir operasyonun sorumlusu olan bir hükümetin ortağı olduğunu unuttuklarını, maalesef, buradan esefle izledim. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri)

Değerli arkadaşlarım, arz etmeye çalıştığım gibi, burada sorun, esas itibariyle, bu kesintilerin durdurulması değildir ve nitekim, yine başka bir değerli konuşmacı arkadaşımız, Sayın Aykon Doğan Bey "eğer, bu kanunu böyle tenkit ediyorsanız, şu anda karşısında vaziyet alıyorsanız, 6 Haziran tarihi itibariyle bunu niye bir tasarı halinde -ki, o zamanki tasarıyı huzurumuzda okudular- sevk ettiniz" diye sorarak, Anavatan Partisinin konuşmacılarının tutarsız olduğunu, Anavatan Partisinin tutarsız bir politika izlediğini ifade ettiler.

6 Haziran tarihi itibariyle, Sayın Mesut Yılmaz'ın Başbakanlığı altında bir Koalisyon Hükümeti mevcuttu.

Koalisyon hükümeti, elbette bir uzlaşma gerektirir ve tarafların her ikisinin de, tam olarak kendileri tarafından kabul edilebilir tarzda, kabul edilebilir bir biçimde, tüm tekliflerinin, tüm tasarılarının bu şekilde olmaması da her zaman söz konusu olabilir; ki, 6 Haziran tarihinde bu tasarı sevk edilmiş; ancak, Bütçe Komisyonunda, hükümet, ağırlığını koymak suretiyle görüşülmesi istikametinde ağırlığını hissettirmemiştir.

Onun ötesinde, 6 Haziranda, bir koalisyon döneminde bu tasarı sevk edilmiş olmasına rağmen, zannediyorum 28 Haziranda o hükümet istifa ettikten sonra, şimdiki Sayın Çalışma Bakanımızın o araştırma önergesi münasebetiyle, 9 Temmuz 1996 tarihinde, Anavatan Partisi adına, bu kanunun devam etmesi istikametinde görüş beyan ettiğimizi de unutmamak gerekir.

Esasen, biz, bu kanunun çok yararlı olduğuna inanmaktayız, bu kesintilerin devam etmesi gerektiğine de inanmaktayız; ancak, bir taraftan -ifade ettikleri gibi- artık, bu idarî sistemin çok düzgün kurulamaması, diğer taraftan da, maalesef, gerek işçi kesimi gerek işveren kesimi tarafından güvenin sarsılması münasebetiyle, hakikaten, kesintilerin durdurulması yönündeki bu karara, bir noktada, devamının çok faydalı olduğuna inanmamıza rağmen, kerhen, istemeyerek katılmaktayız.

Ancak, bu arada, bu teklifin kabul edilerek, kesintilerin durdurulması halinde -bir önergemizde de belirttiğimiz, talepte bulunduğumuz gibi- devlet ya da işverenler tarafından bu kesintiye katkıda bulunulan yüzde 3'lerin mutlaka bu işçilerin maaşlarına ilave edilmesi gerektiği kanaatini de taşımaktayız.

Elbette, bu yüzde 3'ler, çalışanlara, devlet ya da işveren kesiminden, maaş olarak ödenmemektedir; ancak, bu kesintilerin durdurulması, işçilere, memurlara verilen yüzde 3 mertebesindeki bir

katkıdan onların mahrum kalması anlamına gelmektedir. Bu bakımdan, bu oranın, çalışanların maaşlarına ilave edilmesini faydalı görmekteyiz; hatta, bir noktada, müktesep hak olarak kabul edilebilecek olan bir olayın teyidi, daha doğrusu kendilerine teslimi olarak düşünmekteyiz.

Değerli arkadaşlarım, diğer taraftan, özetle "bu kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde çalışanlardan yapılması gereken kesintilerle, devlet veya işveren katkılarından zamanında ilgililer hesabına yatırılmayanların 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre takibine devam edilir" denilmektedir.

3417 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre, ücretlerden tahsilatın yapılıp yatırılmaması veya tahakkukun yapılarak yine yatırımın yapılmaması halinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mızrak, sözünüzü tamamlamanız için 1 dakika süre veriyorum.

RECEP MIZRAK (Devamla) – Hayhay.

...506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, kendi primlerinin tahsil edilememesi halinde hangi usulün uygulanacağını burada beyan edip, bu usulün tatbikini emretmekle beraber, aylıklardan yapılan kesintilerin yatırılmaması veya tahakkuklarının hiç yapılmaması halinde, bunların tahsili için herhangi bir takip hükmünü maalesef getirmemiştir.

Burada da, yine, belediyelerimiz ve birtakım KİT'lerden, onların finansman yetersizliği dolayısıyla, bu paraların, bundan sonra da tahsil edilememesi halinde, oralardan tahsil edilmesi icap eden paraların, tahsil edilmişcesine nemalandırılmada matraha dahil edilmesi ve işçi, memur kesiminin burada karşılaştıkları mağduriyetin önlenmesi gerekir diye düşünmekteyim.

Bir diğer husus da, yine, ödemelere başka bir arkadaşımız değinecek olmakla beraber, maalesef, öyle zannediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Mızrak.

RECEP MIZRAK (Devamla) – 1 dakika daha efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum; hiç böyle bir uygulama yapmadık.

RECEP MIZRAK (Devamla) – Ben teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN – Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Şahısları adına, Ağrı Milletvekili Sıddık Altay ve Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş söz istediler.

Buyurun Sayın Sıddık Altay. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Altay, süreniz 5 dakikadır.

MEHMET SIDDIK ALTAY (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkındaki Kanun Teklifinin 1 inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanunun çıkarıldığı tarihlerde, kamuoyunda, bu kanunun Anayasamızın ruhuna ve bazı ilkelerine ters olduğu endişeleri dile getirilmiştir; ancak, bu endişeler önemsenmemiş ve kanun yürürlüğe girmiştir. Bu endişeler hâlâ geçerliliğini korumaktadır. Zamanın iktidarı tarafından kulak tıkanılan endişeleri ve eleştirileri kısaca şöylece sıralayabilirim:

İşverenler, işçilerden kesilen paraları gerekli mahallere yatırmayıp, uzun süre faizsiz kullanmıştır. Geçim sıkıntısı içinde olan çalışanlardan kesilen bu paraların, kanunda belirtilen hesapta

toplanıp amaca uygun kullanılmadığı; ayrıca, çalışanların, bu paraların yönetimine katılmamış olmaları, çalışanlar adına yapılacak nemalandırmanın hiçbir garantisinin bulunmaması gibi noktalar, bu kanunun Anayasanın ruhuna ve sosyal devlet ilkesine aykırı olduğunu göstermiştir.

Bir başka nokta da, kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde, aylıklı ve ücretlilerle Bağ-Kur kapsamında bulunanlardan tasarruf kesintisi yapılması hükme bağlanmışken, bunların dışındaki kazanç sahipleri ile 10 işçiden az işçi çalıştıran yerlerdeki işçiler tasarruf kesintisi uygulamasının dışında tutulmuştur. Bu durum da, Anayasanın 10 uncu maddesinde belirtilen eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Yapılan kesinti, dolaylı olarak, Anayasamızın 18 inci maddesinde belirtilen "zorla çalıştırma" yasağı ilkesine ters düşmektedir; şöyle ki: Kişiyi, karşılığını alamayacağı bir emeğe zorunlu tutmak, bir anlamda çalışanlara angarya yüklemektir. Bu durumun, Anayasanın "angarya yasaktır" ilkesiyle bağdaşması da mümkün görülmemektedir.

İşte, tüm bu anılan nedenlerle, devletin, tahsili yapılamayan ve büyük meblağlara ulaşan vergi alacaklarının tahsilatının hızlandırılması ihtiyacı ortada iken, devletin, çalışanların maaş ve ücretlerinden "zorunlu tasarruf kesintisi" adı altında kesinti yapması yersizdir.

Yine, devletin, tasarrufların artırılmasını kanun zoruyla değil, ekonomik teşvik tedbirleriyle yapması uygun olan yoldur. Bu tasarrufun muhatabı da dargelirli, çalışan vatandaşlarımız olmamalıdır.

Değerli milletvekilleri, 54 üncü Hükümet, kurulduğundan bugüne kadar, daima, çalışanın, işçinin, memurun, emeklinin, dulun yanında olmuştur, bundan sonra da olacaktır. Ümidim o ki, Hükümetimizin, şimdiye kadar toplanan tasarrufları, nemalarıyla birlikte, makul bir süre içerisinde, çalışanları mağdur etmeyecek şekilde kendilerine ödeme yapmasıdır.

İşte, tüm bu anılan nedenlerle, zorunlu tasarruf kesintisi uygulamasının sona ermesi çalışanlar için hayırlı olacaktır.

Hepinize teşekkür ederim. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Altay.

Sayın Cafer Güneş; buyurun. (RP sıralarından alkışlar)

Sayın Güneş, süreniz 5 dakikadır.

CAFER GÜNEŞ (Kırşehir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 90 sıra sayılı kanun teklifinin 1 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konu üzerinde gerekli bilgiler arkadaşlarımız tarafından verildi, konu da zaten gereği gibi anlaşıldı.

1988 yılında yürürlüğe giren bu kanun beş milyon kişiyi ilgilendirmektedir. Bildiğiniz gibi, işçiden veya ücretliden belli miktar, işverenden ve devletten belli miktar kesilmekte; ancak, bir kısmı bu parayı yatırmadığı için çeşitli şekillerde mağduriyete sebep olmaktadır. Gittiğimiz her yerde, hak sahipleri tarafından, "bu parayı nasıl değerlendireceksiniz, neticesi ne olacak?" diye gerek bizlere, eminim ki, sizlere de soruluyor. Hükümet, çok güzel bir karar almış, kanayan bir yaraya parmak basıyor ve neticeye gitmek istiyor. Bu kararı saygıyla karşılamak gerekir, teklifleri açık şekilde sunmak gerekir.

Bu kararı alanları tebrik ediyorum, kanunun hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımla. (RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güneş.

Hükümet ve Komisyonun söz talebi?.. Yok.

1 inci madde üzerinde, gruplar ve şahıslar adına görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde değişiklik önergeleri vardır; geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Biltekin Özdemir	Yıldırım Aktürk	Esat Bütün
Samsun	Uşak	Kahramanmaraş
Miraç Akdoğan	Aslan Ali Hatipoğlu	Recep Mızrak
Malatya	Amasya	Kırıkkale
	Halil İbrahim Özsoy	
	Afyon	

"Devlet ve işverenler, ilgililerin aylık ve ücretlerini, kaldırılmış bulunan, devlet ve işveren katkıları miktarında artırarak öderler."

BAŞKAN – İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Madde 1.- 9.3.1988 tarih ve 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce, çalışanlardan yapılması gereken kesintiler ile devlet veya işyeren katkı paylarını zamanında ödemeyenlerden olan alacakların tahsiline 3417 sayılı kanun hükümlerine göre devam olunur."

Memduh Büyükkılıç	Ahmet Dökülmez	Mikail Korkmaz
Kayseri	Kahramanmaraş	Kırıkkale
Ahmet Derin	Zülfikar Gazi	
Kütahya	Çorum	

BAŞKAN – 3 üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1.- 9.3.1998 tarihli 3417 Sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında olan kişilerin aylık ve ücretlerinden aynı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen oranlarda yapılan kesinti uygulaması ile devlet veya işverenden katkı payı sağlanması uygulamasına son verilmiştir.

Memduh Büyükkılıç	Ahmet Dökülmez	Zülfikar Gazi
Kayseri	Kahramanmaraş	Çorum
Ahmet Derin	Salih Kapusuz	Mikail Korkmaz
Kütahya	RP Grubu Başkanvekili	Kırıkkale

BAŞKAN – 4 üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesinin aşaıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1.– 9.3.1988 tarih ve 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun 2 nci maddesi kapsamında bulunanların aylık ve ücretlerinden yapılan kesinti ile devlet ve işveren katkısı sağlanması uygulamasına son verilmiştir.

Memduh Büyükkılıç	Ahmet Dökülmez	Zülfikar Gazi
Kayseri	Kahramanmaraş	Çorum
Salih Kapusuz	Ahmet Derin	Mikail Korkmaz
RP Grubu Başkanvekili	Kütahya	Kırıkkale

BAŞKAN – Bu madde üzerinde 6 önerge verilmişti, ancak madde tek fıkra olduğu için 4 önergeyi geliş sırasına göre okuttum; şimdi, bu önergeleri aykırılık sırasına göre okutup oylayacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin birinci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 1.– 9/3 1988 tarih ve 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun 2 ve 3 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce çalışanlardan yapılması gereken kesintiler ile devlet veya işveren katkı paylarını zamanında ödemeyenlerden olan alacakların tahsiline 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre devam olunur.

Memduh Büyükkılıç
(Kayseri)
ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYON BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın önerge sahipleri, gerekçeniz mi okunsun yoksa konuşmak mı istiyorsunuz?

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Bu madde üzerinde verdiğimiz bütün önergeleri geri alıyoruz.

BAŞKAN – Önergeleri geri alıyorsunuz; peki.

Bir önerge kaldı; onu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Biltekin Özdemir
(Samsun)
ve arkadaşları.

Devlet ve işverenler, ilgililerin aylık ve ücretlerini kaldırılmış bulunan devlet ve işveren katkıları miktarında artırarak öderler.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYON BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri?..

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Mızrak konuşacak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçenin okunmasını değil, konuşmak istiyorsunuz; peki.

Buyurun Sayın Mızrak.

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, kanundaki kesintiler bilindiği üzere, yüzde 2 mertebesinde işçinin, memurun kendisinden; yüzde 3 mertebesinde de devlet ya da işveren tarafından yapılmakta, yine, kanuna göre bu iki misline kadar artırılabilmekte. Uygulama 4 ve 6 olarak tatbik edildi bir ara; bilahara da yeniden 2 ve 3'e çekildi.

Şimdi, 1988 yılından beri devlet ya da işveren tarafından yapılan bu katkılar, bir noktada, çalışanların kazanılmış bir hakkı olarak mütalaa edilmeli, onların müktesep hakları olarak kabul edilmeli diye düşünmekteyiz.

Zaten, bunlar, bu zamana kadar, çalıştıranların; yani, devletin ve işverenlerin maliyetlerine dahil edilmekteydi; kendilerinin maliyet hesaplamalarında, maliyetlerinde herhangi bir değişikliğe sebep teşkil etmeyecektir. Kendi maliyetlerinde herhangi bir değişiklik söz konusu olmamakla beraber, çalışanların kazanılmış hakkı olarak mütalaa edilecek olan bu 3 liranın veya yüzde 3'ün, çalışanların bundan sonraki aylıklarının ve ücretlerinin üzerine ilave edilmesi gerekir diye düşünmekteyiz.

Bir diğer husus da ödemeler konusunda. Maalesef, Hükümetimizin bakanları arasında, bakanlıkları arasında da sanki bir uyum yokmuşçasına, çok değerli Sayın Çalışma Bakanımız bu nemaların ve anaparaların makul bir süre içerisinde ödeneceğini, bugün çok dikkatli bir şekilde dinlediğim Meclis Televizyonunda ifade ederken, yine, bir iki saat kadar önce Mecliste bir konuşması, bir sohbeti sırasında ifade ederken, yukarıda Plan ve Bütçe Komisyonunda da ilave edilen bir maddeyle (geçici maddeyle) -3417 sayılı Kanunun ödemeyle ilgili maddesinin revize edilmiş haliyle- buraya getirildi ki, bu konudaki kendi içerisindeki farklılıkları da arz etmeyi, yine bir görev addettim.

Hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Mızrak.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teklife yeni madde eklenmesi konusunda 4 adet önerge vardır; şimdi, bunları okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifine aşağıdaki 2 nci maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Biltekin Özdemir	Yıldırım Aktürk	Miraç Akdoğan
Samsun	Uşak	Malatya
Aslan Ali Hatipoğlu	Esat Bütün	Recep Mızrak
Amasya	Kahramanmaraş	Kırıkkale

Halil İbrahim Özsoy

Afyon

Madde 2: 18.3.1988 Tarih ve 3417 sayılı Kanunun "Ödemeler" başlıklı 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Madde 6: Tasarrufu Teşvik Hesabında toplanmış bulunan tasarruf kesintileri ve tasarruf miktarları ile devlet ve işveren katkıları, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, en geç altı ay içinde, emeklilik veya ölüm halinde ise bir ay içinde, ödeme tarihine kadar hesap edilecek, nemasıyla birlikte, ilgililere veya kanunî mirasçılarına nakden ödenir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, bu ek madde (yeni madde) önergesine katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Komisyon yeterli çoğunluğuyla katılmadığı için, yeni bir madde ihdası yönündeki bu önergeyi, İçtüzüğümüzün 87 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre işleme koyamıyoruz.

İkinci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan yasa tasarısı ile 3417 sayılı yasanın 6 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Yurdagül	Hikmet Uluğbay	Zekeriya Temizel
Kocaeli	Ankara	İstanbul
Metin Şahin	M.İstemihan Talay	Mustafa Güven Karahan
Antalya	İçel	Balıkesir

Nami Çağan

İstanbul

Madde 6: Bu kanunun 2 nci maddesi uyarınca, çalışanlardan, işverenlerden yapılan kesintiler ile bunların nemaları işbu kanunun yürürlüğünü izleyen üç ay içinde defaten ödenir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkanım, Komisyonun çoğunluğu olmadığı için katılamıyoruz.

BAŞKAN – Komisyon yeni madde ihdasına katılmadığı için önergeyi işleme koyamıyoruz.

3 üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan yasa tasarısı ile 3417 sayılı Yasanın 7 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Yurdagül	Hikmet Uluğbay	Zekeriya Temizel
Kocaeli	Ankara	İstanbul

Metin Şahin — İstemihan Talay — Nami Çağan
Antalya — İçel — İstanbul
Mustafa Güven Karahan
Balıkesir

Madde 7.– Bu kanunun 2 nci maddesi uyarınca çalışanlardan yapılması gereken tasarruf kesintileri ile devlet ya da işveren katkılarını bu kanunda belirtilen hesaba yatırmamış olanlar, bu miktarları, gecikme zamları ile birlikte bu kanunun yürürlüğe girmesini izleyen 60 gün içinde ödememeleri halinde, bu alacaklar gecikme zamları dahil 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak ilgili kurumlarca tahsil edilir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Biraz evvelki gerekçe sebebiyle, aynı şekilde katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon, yeni madde ihdasına katılamadığı için, bu konuda da yeni bir madde için görüşme açamıyoruz.

4 üncü önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan yasa tasarısı ile 3417 sayılı Yasaya aşağıdaki ek maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Yurdagül — Hikmet Ulûğbay — Zekeriye Temizel
Kocaeli — Ankara — İstanbul
Metin Şahin — Mustafa Güven Karahan — İstemihan Talay
Antalya — Balıkesir — İçel

Ek madde 1.– Bu kanunun 2 nci maddesi uyarınca yapılan kesintilere 1 Eylül 1996 tarihinden itibaren son verilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Komisyon katılmadığından, bu önerge konusunda da yeni bir madde için görüşme açamıyoruz, önergeyi işleme koyamıyoruz.

Geçici madde 1'i okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 3417 sayılı Kanunun 6 nci maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir.

BAŞKAN – Geçici 1 inci madde üzerinde, grupları adına, ilk konuşmacı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Topuz; buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Topuz, konuşma süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ALİ TOPUZ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geçici 1 inci madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, görüşlerimizi aktarmak üzere, söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlarken, teklif ve tasarı tartışmasına kısaca değinmek istiyorum; çünkü, bu kürsüden, bazı gerçeklerin saptırılarak ifade edildiğine hep birlikte tanık olduk.

Bu konuyla ilgili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine, daha önceki hükümetler tarafından, bir tasarı sunulduğu doğrudur. Ancak, bu tasarının, son Hükümet tarafından benimsenmediği de bir gerçektir. Eğer, son Hükümet, şimdi işbaşındaki Hükümet bu tasarıyı benimsemiş olsaydı, kuşku yoktur ki, komisyonda ikisi de birleştirilerek, bu kanun teklifiyle öteki tasarı bir arada değerlendirilecekti.

Şimdi, bu tasarının, komisyon gündemine getirilmeyişinin sorumluları olanlar, bu kürsüye çıkarak "o tasarıdan neden söz edilmedi, o niye ele alınmadı?" gibi birtakım iddialarda bulundular.

Özellikle Aykon Doğan arkadaşımızın burada yapmış olduğu konuşmayı hayretle izlemiş olduğumu ifade etmek istiyorum; çünkü, kendisi, o tasarıyı hazırlayan hükümeti oluşturan partilerden birisinin mensubu. Bugün, yine, Hükümetin ortağı olan partilerden birisinin mensubu olarak herhalde bu sözü, burada ifade etmek ona düşmezdi.

Eğer, getirilmesinde bir kusur varsa, gündeme çekilmesinde bir kusur, bir eksiklik varsa, onu gidermesi gereken onlardı.

Şimdi, geçici maddeyi konuşuyoruz. Aslında, bu kanun teklifinin ne kadar aceleci bir yaklaşımla hazırlandığı, ne kadar dikkatsizce hazırlandığı ve ne kadar boşluklar taşıdığı, burada, arkadaşlarım tarafından, çeşitli milletvekilleri tarafından ifade edildi. Geçici madde de buna benziyor; geçici madde de komisyonda bu kanun teklifine eklenmiştir. Komisyonda yapılan eleştirilerin ışığı altında, Hükümet, bir önerge hazırlatmış ve eleştirilerin esas kaynağını bir tarafa bırakarak, onun uzantısı sayılabilecek bir noktada, sözümona bir iyileştirme getirerek, işçilerin, çalışanların haklarının korunması yolunda bir adım atıldığı izlenimine varmıştır. Aslında, bu, doğru bir değerlendirme değildir. Bu geçici madde, başka bazı önlemler alınmadığı takdirde -ki, o önlemlerin ne olması gerektiğini biraz sonra ifade edeceğim ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, o konuya ilişkin hazırladığımız bir değişiklik önergesini de Başkanlığa sunmuş bulunuyoruz- şu ana kadar bu hesapta birikmiş olan kesintiler ve onların nemalarının, bu arada, kısa vadede ödenmesini tarihe karıştıran ve yürürlükte bırakılan 3417 sayılı Yasanın ödeme koşullarını -geriye döndürme koşullarını- devam ettiren; yani, ya emekliliğe ya ölüme kadar ya da işte 6 sene beklersen şu fedakârlığı yaparak, 15 sene beklersen şu fedakârlığı yaparak şeklinde çalışanların hakkı olarak biriken paranın ödenmesi meselesini öngörüyor.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, eğer, bu geçici madde düzenlenmemiş olsaydı, kanunun -esas kanunun- 6 ncı maddesinde belirtilen, 15 yıla, 6 yıla ve 2 yıla göre geri ödemeyi düzenleyen maddelerin hemen hemen hiçbirisinin işleme kabiliyeti kalmayacaktı; çünkü, o maddeler, kesinti yapılan yıllara bağlı olarak düzenlenmiş maddelerdi. Bu kanun 8 yıldan beri yürürlükte olduğuna göre, en çok 8 yıllık kesinti vardır. 15 yıllık bir sürenin sonunda, yani, 7 yıl sonra kesinti yapılamayacağı için, 15 yıl doldurulamayacağı için, o kişiler, o çalışanlar bu haktan yararlanamayacaktı. Şimdi, bu düzenlemeyle, sanki o haktan yararlanabileceği öngörülerek, çalışanlara bir önemli katkı yapıldığı izlenimi yaratılmaya çalışılıyor.

Aslında esas sorun, 3417 sayılı Kanunun işlemesinden doğan sorunlardır. 3417 sayılı Kanunun işlemesiyle ilgili iki temel sorun vardır. Bunlardan bir tanesi, kesintilerin tahsil edilememesiyle ilgili sorun; yani, bazı KİT'lerin ve bazı belediyelerin bu paraları ilgili hesaba yatırmamasından kaynaklanan bir sorundur. Ondan da daha önemli sorun, bu hesapta toplanan paraların 3417 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen nemalandırma anlayışına uygun biçimde nemalandırılmamış olmasından kaynaklanıyor.

5 inci maddede, nemalandırmanın nasıl yapılacağına ilişkin gevşek bir tanım getirilmiş, denilmiş ki "Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul alım-satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere, her türlü menkul kıymetler ve verimi yüksek yatırımlara yatırmak suretiyle nemalandırılır". Bunların, verimi yüksek alanlara yatırılması öngörülmüştür; ama, elimizdeki veriler şunu göstermektedir ki, bugüne kadar, bunlardan, ortalama yüzde 40 civarında bir gelir alınmıştır.

Aslında, işin burasında, nemayla ilgili bir tanım yapmaya gerek vardır. Nema, bir getiri sağlamaya dönük bir tanımdır. Enflasyonu sıfıra yakın ekonomilerde bunun bir anlamı vardır. Şimdi, enflasyon yüzde 80; sen yüzde 81 kâr payı da versen, aslında bir kâr vermemiş oluyorsun, enflasyon payını, aşınmasını gideriyorsun. Eğer bir kâr vereceksen, enflasyonun üstünde bir puan, iki puan, üç puan, beş puan vereceksin ki, o, gerçek bir nema anlamını kazansın. Bugüne kadar, bir ölçüde sıfır nema verildiği hatta, belki eksi nema verildiği söylenebilir.

Şimdi, 8 yıl içerisinde, bu hesapta 428 trilyon toplandığı söyleniyor. Önümüzdeki 7 yıl içinde; yani, geçici maddenin öngördüğü 15 yıllık, 6 yıllık, 2 yıllık meselelerin işlemesini sağlamak üzere, diyelim 15 yıllık bir kesinti dönemi işlenecekse, değerlendirilecekse, 15 yıl sonunda, yani, bundan 7 yıl sonra, geçmiş dönemde 8 yıl kesinti yaptırmış olan bir çalışan, önümüzdeki 7 yılda hiç kesinti yapmadan çalışmasına devam ederse, 15 inci yıl sonunda, bugün, bu 428 trilyonluk kaynak içerisinde o çalışanın payı neyse, o pay, bundan 7 yıl sonra, beşte bir kadar bir noktaya inecek, eğer, bugüne kadar yapılan ödeme standardı, nemalandırma yöntemi böyle devam ederse; yani yüzde 40'lar civarında nemalandırma sözkonusu olursa yedi yıl sonra bu para beşte bire inecek. Genelde, bu 428 trilyonun -makro düzeyde değerlendirme yapmak gerekirse- aşağı yukarı 350 trilyonluk kısmı yok olup gidecek.

Şimdi, ben soruyorum, eğer bu böyle devam ederse; yani nemalandırmayla ilgili bir taban, bir asgarî düzey tespit edilmezse, Yüksek Planlama Kurulunun yapacağı çalışmada, bu kârlılığı enflasyonun üzerine çıkaran bir düzenleme getirilmeyecek olur ise, bu para giderek azalacak demektir ve böylece çalışanın elinden onun kaynağı, onun birikimi alınacaktır. Nereye verilecektir; iç borçlanmayla rant kesimlerine verilen, yüzde 40 faizle alınan paralar için kullanılacaktır, kaynak oraya gidecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Topuz, 1 dakikalık eksüre veriyorum; buyurun.

ALİ TOPUZ (Devamla) – Diyorum ki, bu bir gasptır. Bunun adaletle bir ilgisi yoktur. Değerli Refah Partililer, bunun adil düzenle ne ilgisi vardır, lütfen bunu bize bir anlatın. Bu, kul hakkını yemekten başka bir anlam taşımaz. Bunu yapamazsınız, bu, kul hakkını yemektir. (CHP sıralarından alkışlar) O halde ne yapmanız lazım, o halde...

MİKAİL KORKMAZ (Kırıkkale) – Afiyet olsun.

ALİ TOPUZ (Devamla) – Evet, onu siz yiyeceğinize göre, size afiyet olsun; ama zehir zıkkım olsun diyorum, afiyet olsun demiyorum, zehir zıkkım olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

O halde, geçici 1 inci maddeye biraz sonra okunacak bizim önergemiz çerçevesinde bir ilave yapılması lazım. Denilmesi lazım ki, bu paraların, bu hesapta toplanan paraların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ TOPUZ (Devamla) – ...değerlendirilmesi sırasında, enflasyon düzeyinin altına düşülmeyecektir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Topuz.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Emin Kul; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

ANAP GRUBU ADINA EMİN KUL (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, önce, bir hususa işaret etmek istiyorum. Gelen kâğıtlara ek olarak dağıtılan raporla ilgili kâğıtta, raporun dağıtma tarihi 27.8. 1996 olarak yazıyor; oysaki, rapor 28.8.1996 tarihinde dağıtılmıştır; ileride, müzakerelerin yapılmasıyla ilgili aldığımız karara bir muhalefet olarak görülebileceği için bunun tashih edilmesini rica ediyorum.

Hemen ifade edeyim. Ne zaman Sayın Aykon Doğan kürsüye çıksa, acaba Yüce Meclisi nasıl efsunlayacak diye hep aklımdan geçiririm. Bu sefer de kürsüye çıkınca, zaman zaman fısıltı halinde söylediği; aslında, uyutucu manilerden ibaret beyanlarının ne kadar tutarsız olduğunu da anlatmak istiyorum.

Bakınız, diyor ki "geçmiş Hükümet bir kanun tasarısı sevk etti. Evet, sevk etmiş. Efendim, bu kanun tasarısı, niçin Plan ve Bütçe Komisyonunda ele alınmamış ve Plan ve Bütçe Komisyonu asıl komisyonmuş?!.

İşte, Büyük Millet Meclisinin Başkanlığının havalesiyle ilgili kaşesi; birinci komisyon Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu gözüküyor, ikinci komisyon da Plan ve Bütçe Komisyonu gözüküyor.

Şimdi, sorarım, kanun tasarı veya teklifleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşüldükten sonra mı Sağlık ve Sosyal işler Komisyonuna gelir; yoksa, ilk komisyonda görüşüldükten sonra, son komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonundan mı geçer? Dolayısıyla, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu kanun tasarısı müzakere edilmiştir.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – O eski tüzük. Yeni tüzük hükmünü okuyun; o tüzük değişti.

EMİN KUL (Devamla) – Bu kanun tasarısı, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda müzakere edildi -en farkında değilsin tabiî- alt komisyona havale edildi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonumuzun Başkanına da, bu kanun tasarının buradan çıkarılmaması için telkin yapıldı ve kanun tasarısı orada durdu. Tasarı bu komisyondan çıkmadan nasıl Plan ve Bütçe Komisyonuna gelecek; siz, burada neyi anlatıyorsunuz?

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Ben gelip anlatacağım.

EMİN KUL (Devamla) – Siz esmerleşmişsiniz, yaz tatilinden geldiğiniz için biraz geçmişi, bir ay öncesini unutmuşsunuz!..

ERTUĞRUL ERYILMAZ (Sakarya) – Bırak geçmişi, onun esmerliği seni alakadar etmez.

EMİN KUL (Devamla) – Şimdi, kaldı ki, şöyle bir husus da var: Getirilen kanun tasarısı 3417'yi yürürlükten kaldırıyor ve kaldırdıktan sonra nasıl bir tasfiye yapılacağını söylüyor; yani, belli bir sistematik içerisinde geliyor. Halbuki önümüze gelen kanun teklifi 3417'yi olduğu gibi -bir maddesindeki durdurma işlemi hariç- muhafaza ediyor. Bunlar arasında hangi benzerliği kuruyorsunuz, hangi eleştiriyi yöneltebiliyorsunuz?

En kötü tasfiye şeklini getirseydiniz, en iyisini getirseydiniz; ama, belli bir sistematik içinde olsaydı... Yani, önce mevcut uygulamayı kaldıracaksınız, ondan sonra tasfiye edeceksiniz. Siz öyle yapmıyorsunuz. İki partinin grup başkanvekillerinin verdiği teklifte, kanunun bütün hükümleri, 11 maddesi yürürlükte kalıyor ve sadece bir maddesinde, tasarruf kesintisinin durdurulmasını öngören bir hüküm olarak tashih yapıyor. Hatta, bu 3 üncü madde de yine yürürlükte kalıyor, maddeyi kaldırmıyor, sadece, yapılacak kesintiler yapılmaz diyor o kadar.

Şimdi, böyle bir anlayış içerisinde gelen bir kanun teklifini, işte bu karmaşada müzakere ediyoruz. Siz, burada nasıl bir benzerlik kurabiliyorsunuz? O kadar karmaşa içerisinde getirilmiş ki, bakınız, biraz önce kanun teklifini veren Sayın Salih Kapusuz'un bir önergesi okundu; yani, o grubun temsilcisi... Bu önergesinde, verdiği kanun teklifinin aksine öneride bulunduğuna şahit olduk. Yani, bir taraftan kanun teklifi yapıyorsunuz, bir taraftan, yaptığınız kanun teklifi üzerinde Genel Kurulda önerge verip, tam onun aksini teklif ediyorsunuz. Bunu da bir kenara bırakalım; bakınız, o kadar birbirinden habersiz ki bu konuyu huzura getirenler... Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı diyor ki "biz, bu konudaki tasfiyeyi sendikalarla görüşeceğiz, danışacağız, belli bir usul içerisinde yapacağız. Önce durdurma, ondan sonra ödemeler nasıl yapılacak, kararlaştıracağız." Ama, öteki taraftan, gelip, Plan ve Bütçe Komisyonunda deniliyor ki "efendim, kanundaki hükümler duruyor. Tasfiye, durdurulma işlemi olduktan sonra; ödemeler, kanundaki hükme göre yapılacaktır." Bir taraftan da bir önerge veriliyor, deniliyor ki "hayır, kanundaki hüküm yeterli değildir -işte, bu geçici madde getiriliyor- buna göre ancak bazı tasfiyeler yapılabilir." Nereden bakarsanız, birbirini tutmayan bir oyun sergileniyor.

Değerli milletvekilleri, tasarruf kesintisinin... Yani, önümüzdeki meseleye baktığımız zaman, birtakım şikayetlerini görüyoruz. Hükümet, benimseyerek, bu teklifi kendi tasarısıymış gibi savunuyor. Bakıyoruz, Hükümetin temsil edildiği sıralarda Maliye Bakanı var, Maliye Bakanlığının müsteşarı ve bürokratları var. Halbuki, şu işlemlerle ilgili bakanlık, Maliye Bakanlığı değil. Esas bakan yok, esas bakanlık bürokratları burada yok. Yani, neresinden bakarsak, olay acele olarak huzura getirilmiş ve bir tasarı olarak öngörülmeden, iki grup başkanvekilinin imzasıyla huzura getirilmiş ve hiçbir şekilde tutarlı bir ifade taşımıyor ve Plan ve Bütçe Komisyonunun yaptığı acele ilaveyle de, maalesef, hiçbir çözüm söz konusu olmuyor. Yani, şimdi, üzerinde görüşmekte olduğumuz geçici 1 inci madde hiçbir çare getirmiş değildir. 15 yıl tasarrufta bulunanlara, tasarruf kesintileri tutarları ve devlet katkıları, belli şekilde, zamanı gelince ödenecek. En az 6 yıl tasarrufta bulananlara da sadece biriken tasarruf kesintileri... Nemalar ne olacak? İşveren katkısı yok, bunlar nerede? En az 2 yıl tasarrufta bulunanlara tasarruf kesintileri devlet ve işveren katkılarının toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın üçte biri her yıl ödenecek. Sürekli olduğu için bu nasıl bir çarelendirmeye söz konusu olacak? Bunlar, işleyen maddeler halinde değildir, işleyen bir madde değildir. Kaldı ki, geçici 1 inci maddede, ayrıca, şöyle bir ifade kullanmış "15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir." Bir defa, bu ifadeler baştan aşağı yanlış. Şimdi burada "15 yıllık tasarrufta bulunma sürelerini" demek lazım, ondan sonra "tasarrufta bulunma sürelerinin hesabında" demek lazım, daha sonra da "çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir" değil "çalışma süreleri önceki tasarrufta bulunma sürelerine eklenir" denilmesi lazım. Yani, alelacele komisyondan geçirilen şu hüküm de derde çare bir hüküm değil ve maalesef, sakat bir hükümdür ve burada kabul edilmesi halinde, şu hükmün, tatbikatta hiçbir mana ifade etmeyeceği de açık. Maalesef, bu ödemeler, ancak emeklilik halinde veya ölüm halinde söz konusu olabilecek bir duruma getiriliyor.

Şimdi, burada gördüğünüz gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kul, bir dakika.

Diğer parti gruplarından konuşma talebi var mı efendim?

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Evet Sayın Başkan...

HASAN HÜSAMETTİN ÖZKAN (İstanbul) – Var Sayın Başkan...

BAŞKAN – Var...

Sayın Kul, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

EMİN KUL (Devamla) – Şimdi, eklenen bu geçici maddenin doğru dürüst hiçbir işlerliği yoktur. Bu geçici madde, eğer bu şekilde kalacaksa, yeniden düzenlenmelidir; bu maksatla konulacaksa, yeniden düzenlenmelidir. Yeniden düzenlenmediği sürece uygulaması mümkün değildir ve uygulamasında sakıncalar çıkacaktır.

Açıkça söylemek gerekirse, geçici maddenin bu haliyle kalması sürekli tartışmaları gündeme getirecektir ve kabul edilmesi halinde, bu, işlemez halde önümüzde kalacaktır.

Teşekkür eder; saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkan, bir konuyu tavzih edebilir miyim?

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

Sayın Kul, uyarınız için teşekkür ediyorum. Uyarınız doğrultusunda gerekli düzeltme Başkanlıkça yaptırılacaktır. Biliyorsunuz, ilk ertelemeyi, biz saat 23.45 olarak yapmıştık ve o süreye yetişeceğini düşündüğümüzden dolayı, zamandan tasarruf niyetiyle, baskı için matbaaya bu şekilde göndermiştik.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Yani, acelesi neydi bu işin?

BAŞKAN – Meclis kararını tartışmak durumunda kalırım. Benim öyle bir tartışmaya hakkım yok.

Buyurun Sayın Yülek.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Mesut Yılmaz Başkanlığındaki 53 üncü Hükümet zamanında, bu kanunla ilgili olarak Meclise gönderilen kanun tasarısı, Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine alınmamıştır; gündeminde yoktu. Sayın Kul, bunun müzakere edildiğini ve komisyondan geçtiğini beyan etmişlerdi. Bu meseleyi düzeltmek istiyorum; bir.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sağlık Komisyonunda görüşüldü...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Hayır "Plan ve Bütçe Komisyonunda" dediler.

İkinci bir hadise...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Görüşüldü ve geri çekildi.

BAŞKAN – Bir dakika efendim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Efendim, ben, Plan ve Bütçe Komisyonundan bahsediyorum. Bir düzeltme veya bir bilgidir.

Yine, Sayın Kul'un, ilgili Hükümet Bakanlığının bulunmadığı hususunda bir beyanı oldu. Biz tetkik ettik bunu, bu kanun, yani 3417 sayılı Kanunun ilk hazırlayıcısı o zamanki Maliye ve Gümrük Bakanlığıdır. Bilahara bu kanunun uygulamasıyla ilgili tebliğler ve diğer uygulamayla ilgili hükümler, yine, Maliye Bakanlığınca sürdürülmüştür. O bakımdan, biz de, komisyonda, Maliye Bakanlığının bulunmasının münasip olacağını beyan ettik.

Üçüncü bir hususu da yine tavzih ediyorum. Bu geçici madde sadece nemalarla ilgilidir. Misal olarak arz ediyorum: 2 ve 6 yılını tamamlamış olanlara kesintilerde bir nema ödeniyor. 1 yıl 9 ay veya 5 yıl 11 ay kesinti yapılmış bir kimsenin nemadan istifade edebilmesi için 2 yılı ve 6 yılı beklemesi icap ediyordu. İşte, burada, bu kesinti sürelerine, kanun yürürlüğe girdikten sonra geçen zaman da eklenerek bu kimselere nemalandırma hakları ödenmesi için getirilmiştir.

Arz ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yülek.

RECEP MIZRAK (Kırıkkale) – Hayır, öyle değil, eksik söylüyor...

EMİN KUL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir açıklama yapacaksınız herhalde Sayın Kul; lütfen, yerinizden ve 1 dakikayı geçmemek üzere.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, öncelikle söyleyeyim: Türkiye Büyük Millet Meclisinin dağıtımı şöyledir -dağıtım yazısı burada- birinci komisyon olarak Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna dağıtım yapılmış. ikinci dağıtım da Plan ve Bütçe Komisyonuna yapılmış. Evvela Sosyal İşler Komisyonunda görüşülecek, bitirilecek, oradan Plan ve Bütçe Komisyonuna gidecek. Tabiî ki, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülecek; ama, bu tasarı, Sosyal İşler Komisyonunda görüşüldü ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanımız ikaz edildi. Tasarının burada, bu şekilde, Hükümetin sevk ettiği şekilde geçmesine Grubumuz karşıydı; ikaz edildi... Nitekim, Komisyondaki üye arkadaşlarımız alt komisyon kurdular ve müzakeresini durdurdular, müzakeresi yaptırılmadı, alt komisyonda da akim kaldı. Dolayısıyla "Plan ve Bütçe Komisyonu" demedim, Sosyal İşler Komisyonu olarak beyan ettim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kul.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Sayın Zekeriya Temizel; buyurun. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkındaki Yasa Teklifiyle, Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun işlerliğini bir noktada ortadan kaldırıyoruz. Yalnız, Genel Kurulda yapılan konuşmalar değerlendirildiği zaman; ne büyük ölçüde yürürlüğü ortadan kaldırılan yasayla ilgili ne de getirilen yasayla ilgili daha önceden ne yapılmak istenildiği ve şimdi ne yapılmak istenildiği konusunda net bir açıklamada bulunma olanağı olmadı.

Daha önceden, çalışanları tasarrufa teşvik etmek amacıyla düzenlenen yasa tasarısıyla ne getirilmişti? Çalışanlara, yaşayabilecekleri düzeyde bir ücret verilmemesi nedeniyle, tasarrufta bulunamamalarından ötürü, onları tasarrufa teşvik etmek için, kendi kazançlarından belirli bir miktar, devlet ve işverenden de belirli bir miktar katkı yapmak suretiyle bir tasarruf olanağı yaratmak doğru bir olaydır; bu, gelişmiş ülkelerde de doğru bir olaydır, az gelişmiş ülkelerde de doğru bir olaydır. Nitekim, Almanya da benzer bir yasayı uygulamaktadır; ancak, bu tür yasaların, özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeteri kadar görüşülememesi, tartışılamaması, kısacası, yasa yapma tekniğine uygun olarak gerekli süreçten geçirilmemesinden ötürü, bu yasalarımız, maalesef, çıkarıldıktan sonra ya uygulanmayan yasalar çöplüğüne atılmakta ya da bir süre sonra, ne yapıp da bu yasa belasından kurtuluruz çabasına girilmektedir.

Bu düzenleme, temelde doğru bir düzenleme olamakla beraber neden başarısız olmuştur; çünkü, bu yasa düzenlemesiyle; yani, 3417 sayılı Yasayla, çalışanlar, tasarrufa teşvik edilmek istenilmiştir. Halbuki yapılan düzenleme bir teşvik olayı değil bir zorlama olayıdır; herkes buna zorunlu tutulmuştur. Dolayısıyla, bu tür yasalar yapılırken, zorlama değil, bir teşvik unsurunu içermesi gerekir idi. Özel olarak, bu nedenle yasa amacına ulaşamamıştır.

İkinci olarak, zorlama olmasına karşın, belirli kişiler, belirli durumdaki insanlar bu yasa kapsamının dışında tutulmuştur. 10 kişinin altında istihdam sağlayan işverenler bu yükümlülüğün dı-

şında tutulmuş, burada çalışan insanlar da yasa kapsamına alınmamıştır. Eh, bir zorlama söz konusu ise, 10 kişinin çalıştığı işyeriyle daha fazla kişinin çalıştığı işyeri arasında herhangi bir farklılığın olmaması gerekir idi.

Bu tür gönüllü yasaların düzenlenmesinde bir diğer konu daha vardır göz önünde bulundurulacak. O da, tasarrufa teşvik edilirken seçenek sunulur insanlara; yani, senden aldığım bu tasarruf, artı benim verdiğim payları sen şurada kullanabilirsin, konutta kullanabilirsin, yatırım fonunda kullanabilirsin gibi... Yasada bunlar da yapılmamıştır.

Son olarak, bu tür hesapları, daha doğrusu birikim oluşturan "fon" diyebileceğimiz hesapları kullanacak bir karar organının olması gerekir. Bu karar organının bağımsız olması, özerk olması gerekir. İşte bu da konulmamıştır bu yasaya. Bu nedenle, kişilerden zorla alınan, artı işverenin ve devletin katkıları yasada amaçlandığı şekilde kullanılamamış, nemalandırılamamış... Sonuç olarak, bir süre sonra, bunların yük olduğu iddia edilmeye başlamıştır.

Değerli milletvekilleri, bu kimin için yüktür? Çalışan bir insan kendi katkısıyla yüzde 2 verecek, yüzde 3 işveren veya devlet tarafından verilecek, bu doğru dürüst değerlendirilecek ve belirli bir süre sonra, kendisine, emekli ikramiyesiyle beraber, oldukça önemli bir miktar ödenecek. Buna karşı çıkacak bir çalışanın olabileceğini biz düşünemiyoruz, olması da mümkün değildir. Ancak, öyle bir konum ortaya çıkmıştır ki, insanların, artık, devletin kendilerine iyilik yapacağı konusundaki inançları ortadan kalkmıştır. İnsanlar, devletin kendisinden kestiği bu değerlerin değerlendirileceğine artık inanmamaktadır. İstemektedir ki, benden kesilen bu miktarlar bir an önce bana iade edilsin; onu, hiç değilse, piyasa koşulları içerisinde ben değerlendireyim.

Bu çerçeve içerisinde getirilen yasa düzenlemesini, yani, bu olaya son verilmesini, çalışanların devlete güveninin kalmaması nedeniyle olumlu karşılıyoruz, bu olay bir an önce bitsin diyoruz. Ancak, şunun da altını çiziyoruz ki, bundan sonra, devlet, çalışanlarını tasarrufa teşvik etmek amacıyla başka bir düzenleme yapmaya kalktığı zaman, artık inandırıcılığını yitirmiştir; bir daha böyle bir düzenleme yapamaz, bu olay bitmiştir. Halbuki, devletin, çalışanlarını tasarrufa teşvik etmek için gereken düzenlemeleri yapabilecek bir konumda olması, sürekli gereklidir ve olmalıydı da.

Daha önceki yasa böyleydi, bu hale geldi... Şimdi, bu düzenlemeyle ne getiriyoruz? Düzenleme, bir kere -daha önceki arkadaşlarım da belirtti- yasa tekniğine aykırı... Bir yasayla ilgili olarak bir değişiklik yapmak istiyorsanız, onu yürürlükten kaldırmak istiyorsanız, ya o yasanın ilgili maddesini değiştirirsiniz ya da o yasaya bir ek maddeyle yürürlüğünü durduran "şu yasanın şu maddesinin yürürlüğü durdurulmuştur" diye bir hüküm eklersiniz; ancak, bu, yasanın tamamında bazı değişiklikleri de hemen çağrıştıracağından dolayı, bundan da kaçınılmıştır.

Yasada, bu ek maddeyle ilgili yapılan değişiklikle, aslında, hak kaybına neden olan, dolayısıyla, Anayasamıza da aykırı olan bir hata ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanının dediği gibi, buradaki 2 yıllık, 6 yıllık veya 15 yıllık süreler, sadece nema ödemesiyle ilgili değildir; 6 yılını doldurabilen insanlar, ancak kendi ödedikleri payları alabilmektedirler; bu payları alabilmek için 6 yılı doldurmaları gerekir. Bu insanların ödemelerini durdurup da, arkasından yasal olarak tamamlama olanağı vermeyerek, bunları tam 5,5 yılda bırakırsanız, hatta, 23 ayda bırakırsanız hak kaybına neden olursunuz; işte bu, Anayasa aykırı olurdu; bu, bir noktaya kadar düzeltildi. Düzeltildi ama, getirilen düzenlemeyle, gerçekten işçilerin hak kaybı ortadan kaldırıldı mı?

Değerli milletvekilleri, siz, bu yasayla ne yapmak istiyorsunuz? Şunu, size rakamlara ifade etmek istiyorum... Yani, bu konuda karar alan Meclisin gerçekten bilinçsiz olmadığına, aldığı kararı içine sindire sindire, bilinçli olarak alıp almadığına, ancak bunları dinledikten sonra karar verirseniz anlamlı olacaktır diye düşünüyoruz.

Şu anda, çalışanların tasarrufa teşvikiyle ilgili olarak yapılmış olan kesintilerin ve devlet katkılarının, yani anaparanın 8 yıllık toplamı 152,6 trilyon liradır; bunun 15,8 trilyon lirası muhtelif nedenlerle ödenmiştir; emekli olanlara ödenmiştir, sistemden çıkanlara ödenmiştir. Bu durumda, fondaki anapara tutarı 136,8 trilyon liradır. Şimdiye kadar, devlet, bu anaparaları yüzde 50'nin üzerinde değerlendirme olanağına kavuşamamıştır, bundan sonra da, tahmin ediyoruz ki, yine, yüzde 40'larda, yüzde 50'lerde değerlendirecektir. O zaman, bu 136 trilyon liranın yıllık neması, Yüksek Planlama Kurulunun çok değerli fikirleri çerçevesinde en iyi şekilde değerlendirilse bile, yıllık getirisi, taş çatlasa, 61 trilyon lira civarında olacaktır. Yasanın 7 inci maddesine göre de bunun üçte biri ödenecektir; bu da 20 trilyon lira yapar.

Şu andan itibaren, yaptığınız bu düzenlemeyle, anaparayı dondurdunuz; 136 trilyon lira... O, orada duruyor, daha artma olanağı yok. Bunun her yıl getireceği nema 61,3 trilyon lira; bunun üçte biri ödenecek, 40 trilyon lirası da nemanın üzerine eklenecek, ayrıca nema da değerlendirilecek.

Sayın Çalışma Bakanı, şu saatten itibaren, çalışanlara vermiş olacağınız miktar, emekliliklerine kadar 21 trilyon liranın dağıtımından ibaret olacaktır. 21 trilyon lirayı 7-8 milyon çalışana dağıttınız takdirde, her birisinin eline geçecek miktarın hesaplanmasını size bırakıyorum. Bu miktar, belirli bir süre sonra enflasyona tamamen erittirilecek, herhangi bir değeri kalmayacaktır. Sayın Uluğbay bu kürsüden belirtti, altını çizerek ben de belirtiyorum. Bu bir konsolidasyondur; üstelik de, ilk konsolidasyon, çalışanlardan kesilen ve onları tasarrufa teşvik etmek amacıyla oldukça iyi bir niyetle biriktirilmiş olan paralar üzerinde yapılmaktadır. Dolayısıyla, çalışan insanların, en azından umut verilerek sağladıkları hakların, bu şekildeki bir hak gasbıyla elden çıkarılması konusu, Anayasamıza da aykırı olmak gerekir diye düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temizel, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakika eksüre veriyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) – Burada, "yanlış anlaşılıyor, herkesin şikâyet ettiği bir konu ortadan kaldırılıyor" şeklindeki değerlemeler kesin olarak yanlıştır, böyle bir olay yoktur. Burada şikâyet eden, doğru, işveren katkısı ve devlet katkısı nedeniyle onların katlandığı masraflardır; ama, çalışanlar, bu yasayla bir hak elde etmişlerdir. Bu hakkın, bütün düzenlemeleri yapılmadan, hesabın tasfiyesiyle ilgili düzenlemeler yapılmadan, sadece bir kalemde ortadan kaldırılması, yıllara ve enflasyona yedirilmesi hak gasbıdır. Bu şekilde çıkarılması Parlamento için de, özellikle çalışanların bundan sonraki beklentileri için de bir ayıp olacaktır.

Demokratik Sol Parti, amacı iyi, uygulaması ve düzenleme şekli kötü olduğu için kaldırılmasına "evet" dediği bu uygulamanın, bu şekilde karşılamasının hak kayıplarına neden olması nedeniyle böyle kaldırılmasına karşıdır.

Anayasaya aykırılıkla ilgili hükümlerini tespit ettiğimiz anda da, Anayasa Mahkemesinde bunu iptal ettirmek için elimizden geleni de yapacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP,CHP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Aykon Doğan; buyurun efendim.

Sayın Doğan, süreniz 10 dakikadır.

DYP GRUBU ADINA ABDULLAH AYKON DOĞAN (Isparta) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; çok öz konuşmak istiyorum.

Bir iki noktayı burada açıklamak istiyorum; o da ilgili madde üzerinde Komisyon Başkanı açıklama yaptı. Şimdi, bu madde olmalı mı olmamalı mı; yani, Hükümet tasarısı değil bu, bir ka-

nun teklifi gelmiş, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş, Plan ve Bütçe Komisyonu böyle bir maddeyi eklemiş. Şimdi, bunun olmaması mı iyi olması mı iyi? Bana göre -ki, Komisyon Başkanının açıkladığı üzere- iyileştirici bir hüküm, yumuşatıcı bir hüküm; birtakım yeni haklar veriyor. Evet, ilk konuşmamda şunu söyledim: "Malî düzenlemeler mutlaka Hükümetten geçmelidir." Bu görüşü belirttim; ama, gelmiş... Plan ve Bütçe Komisyonunda da iktidara mensup üyelerin konuşmaları var "bu bir tedavi başlangıcıdır" şeklinde değerlendirildi. Bir tedavi başlangıcıdır; ama, yeni tedavilerin gerekeceğini de sözlerimde belirtmiştim. Bu, yeni tedavilerin de kanun teklifi değil, tasarı olması vê mümkün ise bütün siyasî partilerin uzlaşabileceği bir konsensüse gidilmesi hususunu da ilk konuşmamda belirtmiştim. Hiç kimseyi bir efsunlama gibi bir şeyim olmaz. Amacım, sadece, gerçekleri burada kamuoyuna ve zabıtlara intikal ettirmektir.

Şimdi, benim de imzam bulunan -burada okundu- bir Yüksek Planlama Kurulu kararı var. Ben 10 Şubat 1994'te Bakanlık görevine başladım. 11 Şubat tarihli Para-Kredi Kurulu kararında da imzam var.

Şimdi, bu Para-Kredi Kurulu kararını, o zaman ve daha sonra da tetkik ettik. 1988 yılında bu yasa çıkınca, bütün değerlendirmeler; yani, diyelim ki, dolar üzerinden bir değerlendirme de, KİT tahvillerine bağlama şeklindeki bütün değerlendirmelerde, 1989'dan itibaren yıl esası uygulanmış; yani, nema hesapları yıllık üzerinden yapılıyor.

Karşımıza, döviz pozisyonuna bağlı, vadesi dolan bir hesap geldi. Hepiniz biliyorsunuz ki, o günlerde, Türk parası varken, birtakım değerlendirmeleri, biz, neden dolara endeksleyerek veya dolar üzerinden yapalım?.. Bu, Türk parasına çevrilsin; mademki yıllık oluyor, yılbaşı itibariyle yapılsın...

Şimdi, burada -pek çok kararlarda var- esas faiz uygulamaları, reeskont faizi üzerinden gidiyor. Sadece bu kararda, yılbaşına çekildiği için, en yüksek banka faizi esas alınmıştır. Burada, arkadaşlarım, 80 trilyonluk bir kayıptan bahsettiler. Konu burada gündeme geldiği zaman, yani tasarılar Meclise geldiği zaman ve daha önce, 1995 yılında tasarının hazırlanması sıralarında, ben, Hazinenin ilgili birimlerinden bunu sordum; yılbaşı değil de 11 şubat tarihindeki kuru esas alsaydık ve reeskont faizini uygulasaydık sonuç ne olurdu, şimdiki halde ne olur diye. O gün bana Hazineden çıkarılan hesap başabaştır. Yani, 11 şubat tarihli kuru aldığımız zaman aradaki fark 22 trilyon; reeskont faizi yerine en yüksek banka faizini uyguladığımız zaman da, işçi lehine kaydedilen fark 22 trilyon. Böyle bir telafi yoluna gidilmiş; ama, bütün bu hesaplamalardaki yıllık esastan da kaçınılmamış; yani, sistemin uygulaması bozulmamış. Yani, buradaki rakam 80 trilyon lira değil, yıllığa gidiş, işçiyi böyle bir zarara sokma değil, bir şekilde, onun bu sistem içerisinde kalarak, haklarının telafi edilmesi de dikkate alınmış.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Yani, bu işlemden dolayı kayıp olmamış Sayın Doğan...

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Yani, reeskont faizi uygulaması noktasına gelmiş.

Şimdi, burada, bu olay ne zaman gündeme gelir... Şimdi, yıllar itibariyle, 1989 yılında anapara 1 trilyon 760 milyar lira, nema 133 milyar lira; 1990 yılında anapara 4 trilyon lira, nema 204 milyar lira; 1991 yılında anapara 7,5 trilyon lira, nema 1,9 trilyon lira... Neden böyle gidiyor bu olay?.. 1992 yılında 14,8 trilyon lira anapara, 3 trilyon lira -bakın, anaparanın takriben beşte biri- nema var. Niye böyle gidiyor?.. Bu olayı dolara bağladığınız zaman, kur garantisi, yani kur riski anaparaya bağlı kalıyor. Diyelim ki, 100 dolar... Dolar üzerinden, anaparayı doları bağladığınız zaman, 100 doların faizi nedir; yüzde 5; nema yüzde 5 oluyor, anapara büyüyerek gidiyor. Dağıtılan para da nedir; nema. 1993 yılında -okuyarak gidiyorum- anapara 25 trilyon lira, nema 8 trilyon lira. Ne

zaman ki, 1994 yılında, dövize bağlı olan bu hesaplar Türk parasına çevrilmiştir; bakın ne oluyor; 1994 yılında anapara 25 trilyon liradan 26 trilyona çıkıyor; nema, 1993 yılında 8 trilyon lira, 1994 yılında 47 trilyon. Anapara 1 trilyon artıyor, nema, 47'ye varıncaya kadar 6 misli artıyor.

Şimdi, aslında, bunun, yani nemanın tevzii bakımından, bana göre, bu hesapların dolar üzerinden değil, Türk parası üzerinden takip edilmesi lazım. 1995 yılında, 1994 yılında 26 trilyon lira olan olan anapara 36 trilyon liraya çıkıyor; 47 trilyonluk nema, 1995 yılında 103 trilyon liraya çıkıyor.

Yani, Türk parasına çevirdiniz... Türk parasına çevirmek iki bakımdan doğrudur. Birincisi, Türk parası varken niçin ben doları alayım; ikincisi, mademki bu olayın boyutlarını görmek için...

BEKİR YURDAGÜL (Kocaeli) – Baştan niye aldınız o zaman.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Efendim, şunu ifade ediyorum; baştan belli bir noktaya gelmiş; ben, bakanlığımda bunu gördüm. Bundan sonradır ki -konuşmamda da belirttim- bir büyük sel geliyor; olay, ondan sonra, kamuoyunun gündemine geldi.

Bakın, anapara değil, nemanın boyutları büyümeye başlamış. 103 trilyonluk bir nema, 1996 yılında 200 trilyon lirayı aşan bir nemaya gidiyor ve boyut böyle büyüyor. Yani, Türk parasına geçişin, burada, doğruluğunu, olayın boyutlarını kamuoyuna yansıtması, işçi ve memur bakımından da bu hesapların Türk parası üzerinden takip edilmesi; ki, nemanın değerlendirilmesi bakımından, bu, budur. Dolar olarak tuttuğunuz zaman anapara büyüyor; ama, nema küçük kalıyor; bunu, burada belirtmek istiyorum. Bu çalışmalar Hazinede var, bunları alabilirsiniz.

İkinci konu şu: Daha önceki konuşmalarımda da belirttim; aşağı yukarı bütün Para-Kredi Kurulu kararlarında, işte, bu Parlamentoda, bugün, çeşitli partilere mensup pek çok arkadaşımızın da imzası var; hiç kimsenin, işçiyi, memuru, bu arkadaşlarımızı, başbakan sıfatıyla, başbakan yardımcısı sıfatıyla mağdur etme gibi bir iddiaları olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğan, konuşmanızı bitirmeniz için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Tabiî, burada Sayın Kul'a da ifade etmek istiyorum: Tüzüğü getirdim; 12 Haziran 1996'da bu tasarı... Ben, bu tasarının kanunlaşmasını istiyordum; yani, Sayın Mesut Yılmaz ve Sayın Kul'un imzası olan bu tasarı kanunlaşsın, bunu istiyordum. Eğer, bu teklif yerine o tasarı kanunlaşsaydı -tezim buydu- daha iyi olurdu.

REFİK ARAS (İstanbul) – Yapalım.

BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Önerge verin.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Plan ve Bütçe Komisyonu, 10 gün bekler, onu görüştürebilir ve buraya getirebilirdi; ama, şu var; deniliyor ki: Evet, biz bunu sevk ettik; ama, orada... Nedir oradaki hüküm; anapara ödenir, nema emekliliğe kalır. Şimdi, size soruyorum, Hükümetin bir üyesi olarak; bugün, Anavatan Partisi bunu deruhte ediyor mu? Soruyorum bu kürsüden; buyurun...

EMİN KUL (İstanbul) – Beğenmedik; durdurduk.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Sayın Kul, siz hem tasarıyı imzalayacaksınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – ...buraya getireceksiniz, sonra da buraya geleceksiniz "beğenmedik" diyeceksiniz.

EMİN KUL (İstanbul) – Komisyon Başkanımız durdurdu onu, alt komisyon kuruldu, sonra da geri çekildi. Mugalata yapıyorsun.

ABDULLAH AYKON DOĞAN (Devamla) – Mugalata yapmıyorum. Hükümet olarak tasarıyı getiriyorsunuz, sonra da durduruyorsunuz. Bunu anlamak mümkün değil. Bu nasıl hükümet etmektir!

Saygılar sunuyorum. (DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Doğan, teşekkür ediyorum.

METİN ŞAHİN (Antalya) – Plan ve Bütçe Komisyonunda Doğru Yol Partisine mensup 13 arkadaş var.

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Sayın Emin Kul, konuşacak mısınız efendim?

EMİN KUL (İstanbul) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kul.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Şahısları adına başka kim konuşacak Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Kul'dan başka yok efendim.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, eğer geçici 1 inci madde okunan şekliyle kabul edilecek olursa, hiçbir işlev taşımayacaktır; çünkü, Türkçesi eksiktir, istihdaf ettiği yöne doğru toparlayıcı bir mana ifade etmemektedir; çünkü, burada "işçilerin kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri, önceki çalışma sürelerine eklenmek" ifadesi vardır. Bu sürelerin önceki çalışma sürelerine eklenmesi hiçbir şey ifade etmiyor. Aslolan, tasarrufta bulunma süresidir. Kapsam dahilindeki işyerlerindeki çalıştıkları süreler eğer tasarrufta bulunma sürelerine eklenirse, o zaman matlup hale gelir, bu geçici hükmü düzenleyenlerin zihniyetine göre; yoksa, bu hükmün hiçbir şey ifade etmediğini de ayrıca söyledim. Ayrıca, doğru dürüst bir tasfiye hükmü getirilmesini söyledim ve bu konuda da parti grubumuz zaten bir önerge verdi; fakat, madde ihdasıdır diye maalesef kabul edilmedi.

Gelelim Sayın Doğan'ın söylediği hususa. Şimdi, bu teklifi verenlerin kimler olduğuna baktığımız zaman, teklif sahipleri iki grubun başkanvekilleri, sıradan milletvekili olarak vermemişler. Bu grupların başkanı yok mu? Bunlar grup başkanvekilleri olarak teklif verirken danıştıkları başkanlar yok mu? Grupların başkanları kim? İki partinin de başkanı var. Böyle bir kanun teklifini verirken, acaba grup başkanlarının haberi haricinde mi verdiler? Siz, daha önceki hükümet tasarısının gerçekleşmesini istiyor idiyseniz, grup başkanvekillerinin getirdiği teklifleri genel başkanlar incelerken, buna uygun bir tasarı hazırlayıp verelim ikazında bulunmazlar mıydı? Bu, tamamen bir oyundan ibarettir; yani, Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırmak bakımından. Arkasından gelecek yasaları ve çalışmaları göreceğiz. Bir oyundan ibarettir; kamuoyunda sanki çalışanlara birşey yapılıyormuş gibi; halbuki, ortada böyle birşey yok. Ve her iki grubun başkanvekillerinin verdiği teklif Hükümetçe derhal benimsenmiştir; ilgili bakanlar bunun üzerine beyanatlar vermişlerdir, daha öğlen televizyonda konuşmuşlardır ve maalesef, teklif sahipleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda tekliflerini gelip savunmamışlar, Hükümet onların yerine bu teklifi savunmuştur, Hükümet onların yerine konuşmuştur. Böyle bir garabet ortadayken; belki, siz çok halisane hislerle söylüyor gibi gözüküyorsunuz; ama, gerçeğin o olmadığını biz biliyoruz, kamuoyunun da o yönde... İmale etmeyelim, gerçeği apaçık söyleyin, en doğrusu budur.

Geçici maddenin bu haliyle kabulü herhangi bir sonuç doğurmayacaktır. Baştan aşağı hukuksuzlukla malul olan müzakere ettiğimiz bu kanun teklifi, bir daha, hukuken tekrar yeni bir maluli-

yete uğrayacaktır. Çünkü, bu ifadelerle uygulama imkânı yoktur; maksadı ifade eden bir düzenleme değildir; o bakımdan, bu düzenlemenin bu şekilde geçmesi, oylanarak geçmesi sakıncalıdır. Biz, bunu düzeltmek için şifahî öneride bulunuyoruz ancak; o da, kendi mantığı içinde. Yoksa, görüyoruz ki, çoğunluk iradesi bilimsel gerçeklere karşı çıkıyor. İki kere ikinin altı olduğunu, burada, biraz sonra yapacağınız oylamayla kabul edeceksiniz; ama, hiçbir zaman iki kere iki altı değildir.

Bakınız, ne diyorsunuz: "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir." Bundan bir şey anlıyor musunuz! Maliyecisiniz... Nasıl olması lazım... "Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kul, konuşmanızı tamamlamanız için 1 dakikalık eksüre veriyorum.

EMİN KUL (Devamla) – Peki Başkanım.

...tasarrufta bulunma sürelerini tamamlamamış olanların tasarrufta bulunma sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki tasarrufta bulunma sürelerine eklenir" denilirse olur; aksi halde olmaz.

Arz eder; saygılar sunarım. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kul.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

5 önerge vardır; ancak, madde tek fıkra olduğu için 4 önergeyi geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin geçici 1 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nihat Matkap	Ali Topuz	Atilâ Sav
Hatay	İstanbul	Hatay
Algan Hacaloğlu	Aydın Güven Gürkan	
İstanbul	İzmir	

Geçici Madde 1.– Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ödenmemiş olanlarla birlikte oluşan ve oluşacak tasarruf kesintileri ile nemaların toplamı 3417 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca, toptan eşya fiyat endeksi altında olmamak üzere yeniden nemalandırılmaya devam edilir ve 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu maddeyle ilgili verilen önergelerdeki imza sahibi arkadaşlarımız, önergelerini geri çekiyorlar.

BAŞKAN – Önergeler geri çekilmiştir.

Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ.ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge sahipleri olarak gerekçesinin okunmasını mı istiyorsunuz, konuşmak mı?..

ÖNDER SAV (Ankara) – Gerekçesinin okunması; zaten bir cümle.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Çalışanların tasarruflarının enflasyona karşı korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Geçici maddeyi...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Sayın Başkan, bu maddenin gerekçesinde çok açık olarak belirtilmesine rağmen, bir redaksiyon olarak, bu geçici maddenin son cümlesindeki ifadeyi, "süreleri önceki tasarruf kesinti sürelerine eklenir" şeklinde yapar isek... Çünkü, gerekçesine baktım, gerekçesinde, bu, çok net olarak, bir tereddüt bırakmayacak şekilde vardır. Bu, "çalışma süreleri" değil, "tasarruf kesinti sürelerine" eklenmesi şeklinde gerekçede belirtiliyor.

BAŞKAN – Maddeyi okur musunuz... Ne şekilde...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Efendim, şöyle: "Kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki tasarruf kesinti sürelerine eklenir."

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oya sunacağım için, Komisyonun öngördüğü biçimiyle maddeyi tekrar okuyorum:

"Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki tasarruf kesinti sürelerine eklenir."

Maddeyi bu şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Şimdi, teklifin 2 nci maddesine geçiyoruz; maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. – Bu Kanun hükümleri yayımı tarihini izleyen aybaşında yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Gruplar adına söz talebi var mı efendim? Yok.

Şahıslar adına, Sayın Cafer Güneş?.. Yoklar.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum:

MADDE 3.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Gruplar adına söz talebi?.. Yok.

Şahsı adına, Sayın Cafer Güneş?.. Yoklar.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tümünün oylanmasına geçmeden önce, başlıkla ilgili bir önerge vardır; okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 90 sıra sayılı Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifinin başlığının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Bekir Yurdagül
Kocaeli

Hikmet Uluğbay
Ankara

Nami Çağan
İstanbul

M. İstemihan Talay
İçel

Zekeriya Temizel
İstanbul

Metin Şahin
Antalya

Mustafa Güven Karahan
Balıkesir

"Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair 9 Mart 1988 Tarih ve 3417 Sayılı Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Ek Maddeler İlavesine İlişkin Kanun Teklifi"

BAŞKAN – Sayın Komisyon, katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI İ. ERTAN YÜLEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI NECATİ ÇELİK (Kocaeli) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge sahipleri, önerge üzerinde konuşacak mısınız, yoksa gerekçenin okunmasını mı istiyorsunuz?

ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Gerekçesi okunsun.

BAŞKAN – Lütfen, gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe: Yapılan düzenleme, 3417 sayılı Kanun kapsamında değişiklikleri içerdiğinden, yasa adına, ona göre tadili gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Tümünün oylanmasından önce, oyunun rengini belirtmek üzere, Sayın Emin Kul aleyhte söz istemiştir.

Buyurun Sayın Kul.

EMİN KUL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kanun teklifine Komisyonda ilave edilen ve Genel Kurulda tashih edilerek kabul edilen geçici maddenin kabulüyle dahi, tasarrufa teşvikle ilgili geri ödemelerin yapılmasının tamamen mümkün olmayacağını tekrar huzurunuzda ifade etmek isterim; bu nedenle, olumlu oy vermem mümkün değildir.

Kaldı ki, konu bir fon müessesesini kaldırmak ise, 3417 sayılı Kanun tümüyle yürürlükten kaldırılır; tasfiyesi, bu yürürlükten kaldırmayla birlikte görüşülüp yasalaştırılır. Aksi halde, yapılan işlem, açık bir aldatmacadan ibaret olarak kalır.

Gelirleri zorunlu kesintiye tabi tutulanlar -ki, bunlar, emekçilerdir- elbette ki kuşku ve güvensizlik duyacaklardır. Zira, bu kesintiye giren 539 trilyon 187 milyarın 110 trilyon 923 milyarı geri ödenmiş, kalan 428 trilyon 258 milyarın nerede olduğuna dair hiçbir bakan, görevli, yetkili, burada açık seçik bir beyanda bulunmamıştır. Bu meblağ nerededir, açık cevabı yoktur. 428 trilyonun yüzde 86,5'i Hazinenin borcudur. Yani, 370 trilyon Hazinenin borcu vardır. Burada, ödenecek parası var mıdır Hazinenin, ödeyecek parası var mıdır; onun da açıkça söylenmesi lazımdır; bu da söylenmemiştir.

Kaldı ki, kesintiler, kamu kuruluşlarının borçlarına tahsis edilmiştir, amacının dışına çıkmıştır. Kesintiler, cari enflasyonun, cari faiz hadlerinin ve vadelerinin altında nemalandırılmıştır ki, önümüzdeki aylarda -bu konuda- soruşturma önergesi Yüce Meclisin huzuruna getirilecektir. Oysaki, 3417 sayılı Kanunun 5 inci maddesi, verimi en yüksek yatırımlara yönlendirilmesi; yani, en yüksek nemanın sağlanması için, Başbakanın başkanı olduğu Yüksek Planlama Kurulunu görevli kılmıştır. Oysaki, geçmişe doğru baktığımızda, dolar 1988'de 440 Türk Lirası iken, bugün 86 bin Türk Lirasıdır; yani, dolarda 60 kat artış vardır. Oysaki, zorunlu tasarruf kesintilerindeki nemalandırmayla beraber artış 1,5 kat civarındadır. Dolayısıyla, emekçilerin, memurların, işçilerin -bir nevi- bu değerlendirme yüzünden büyük kayıplara uğratıldığı açıktır.

Şimdi, işçiler ve memurlar, bu yasa teklifiyle yeni bir darbe yemek üzeredir. Nemaların üzerine devlet oturacak iddiası nereden çıkmıştır diye samimiyetle sordu bir arkadaşımız, bir grup sözcümüz. Bırakınız nemaların üzerine oturmayı, topyekûn kesintilerin üzerine oturmanın hesabı yapılmaktadır. Tabiî, bu soruyu sormakta haklıdır ve böyle bir endişe duymamızı garipsemektedir; ama, geçen dönemlerde bir idareci olduğu için, olan bitenlerin, Hükümetin ekonomik alanda yaptıklarının farkında olmayabilir. Ben, bu konuyu, 5.10.1995 tarihli birleşimde bu kürsüden ifade etmiştim, o tarihten önce de iki kez ifade ettim; faydası olmayacak; ama, yine kısaca hatırlatayım.

Asgarî ücret tespiti ve yürürlüğünü geciktirerek, ikramiye ödeme tarihlerinde oynayarak, vergi iadelerini yok ederek, tazminat alacaklarını zamanında ödemeyerek, SSK'nın mal varlıklarını haraç mezat devrederek, 1994 toplu iş sözleşmelerinin son 6 aylık zam dilimine elkoyup, ödemeleri 3 aylık net yüzde 50 faizle hazine bonosu satıldığı bir dönemde, yaklaşık bir yıl geciktirerek ve nihayet tasarrufu teşvik kesintilerini dövize endeksli hazine bonosuna yatırıp, Nisan 1994'te 40 bin liraya yükselince, itfasını 31.12.1993 tarihindeki 14 bin liralık kur bazından yaparak, bugüne kadar, yakın geçmişte çalışanların 500 trilyon lirasını buharlaştıran, yok edenler açıkça ortada iken; tasarruf kesintilerinin sadece nemalarının değil aslının bile üzerine oturmaya hazırlandıklarını dile getirmemiz, herhalde hayreti mucip bir husus olmasa gerektir.

Bakınız, işte; hizmete özel Yüksek Planlama Kurulu kararı ve altında Tansu Çiller'in imzası... Dolar, nisan ayında 40 bin liraya çıkınca, iki ay evvelki bir Yüksek Planlama Kurulu kararıyla 6,5 milyon dolarlık hazine bonosunun geri itfasının 31.12.1993 tarihli kur üzerinden yaptırılmasına dair Yüksek Planlama Kurulu kararı. Yani, işçinin, çalışanın, memurun parasını 14 bin liradan geriye itfa ettiniz. Aykon Doğan da burada, bu Yüksek Planlama Kurulu kararı elimizde yokmuş, döviz kurlarının arasındaki fark neymiş, bilmiyormuşuz gibi ve alınan bu kararın, aslında 11.2.1994 tarihini taşıyor olmasına rağmen, doların 40 bin liraya çıktığı zaman da geriye doğru tarih atılarak alındığını bilmiyormuşuz gibi, burada, yine bize izahat vermeye kalkıyor... Bunun hesabını, gelip, burada, o zamanın Başbakanının vermesi lazımdır.

Bakınız, 6,5 milyon dolar bu listede var ve buradaki kot numaralarıyla karşılaştırılınca, yanyana koyunca, aynen meydana çıkıyor.

Şimdi, böyle bir anlayışa, böyle bir anlayışın sahiplerine ortak olanlarla verilen bu kanun teklifine müspet oy vermek, işçilerin, çalışanların haklarının gasp edilmesine yardımcı olmak demektir. Ben, şahsen, oyumun rengini açıkça, kırmızı olarak belirtiyorum. Bu kanun teklifine oy vermek, işçilerin, çalışanların ve memurların haklarını gasp etmek demektir.

Bu, bir zorbalıktır, hukuksuzluktur ve gözbağcılıktır. Hangi rantiyeye bu işlemi yapabilirsiniz?.. Borç alıyorsunuz rantiyecilerden; onlara vaat ettiğiniz faizi aşağı çekebilir misiniz; onlara vaat ettiğiniz faizi "bir yıl sonra verebilirim, on yıl sonra verebilirim" diyebilir misiniz -bir ay sonra taahhüt etmişsiniz- bu cesareti gösterebiliyor musunuz; ama, mesele emekçiler, işçiler olunca, 80 trilyon lirasını buharlaştırıyorsunuz. Şimdi, kendileri itiraf ediyorlar, arkadaşlarım burada konuştu-

lar; bu Yüksek Planlama Kurulu kararını aldıkları zaman "bir yaratık gördük, dev gibi üzerimize geliyordu; işte, onun için, biz, bu kararı aldık ve Türk parasına çevirdik ve bundan sonra da, artık bu uygulamanın kaldırılmasına karar verdik" dediler, burada itiraf ettiler.

Şimdi, bu, Demokratik Sol Parti Grubu sözcüsünün söylediği gibi, gerçekten hileyle neması elinden alınan insanlar için, hatta paralarının, kesintilerinin aslı elinden alınan insanlar için açık bir konsolidasyondur. Eğer, yüreğiniz varsa, bu konsolidasyonu, borç aldığınız rantiyeciler için de getirin; eğer, o kadar zordaysanız, o kadar finansman ihtiyacınız varsa... Hoca'nın tabiriyle sorayım: Siz, işçileri, memurları enayi mi sanıyorsunuz Allahaşkına?! Ama, şimdi, bu Mecliste, böyle kararlara parmak kaldıracaksınız. Bunu önlemenin yolu da, bu Meclise işçilerin gelmesidir, sizi yenmesidir; bu Meclisin yarısından fazlasını işçiler temsil etse, böyle kararlar alamazsınız, böyle müzakereler yapamazsınız! (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar; RP sıralarından alkışlar[!]) Ben, bir işçi olarak, bu kanun teklifine oy vermiyorum, reddediyorum.

Saygılar sunarım. (ANAP, DSP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kul.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, olağanüstü toplantı konusu üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır; ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, çalışmalarına devam etmesine dair, İçtüzüğün 7 nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır; okutup, oylarınıza sunacağım:

V. – ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASÎ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2. – Genel Kurul çalışmalarına devam olunmasına ilişkin RP ve DYP Gruplarının müşterek önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yasalaşmasında zaruret görülen bazı önemli kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesine imkân sağlamak bakımından, İçtüzüğün 7 nci maddesi gereğince, Genel Kurul çalışmalarına devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Saffet Arıkan Bedük	Salih Kapusuz
Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili	Refah Partisi Grup Başkanvekili

BAŞKAN – Teklifin lehinde veya aleyhinde?.. İstem...

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN – Aleyhinde...

Başka istem?.. Yok.

Buyurun efendim.

Süreniz 10 dakikadır.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Meclisin olağanüstü toplantıya çağırılış nedeni olarak gösterilen kanun teklifi, burada, uzun müzakerelerden sonra kabul edilmiş bulunmaktadır. Arkadaşlarımız, grup sözcüleri ve muhalefete mensup arkadaşlar, bu kanun teklifinin, daha doğrusu kanunlaşan bu hükmün zararlarını çok açık şekilde ortaya koydular.

Şimdi, bunun hemen akabinde, İktidar Partileri, hangi kanunları, hangi tasarıları görüşeceğimiz belli olmayan bir sürece Yüce Meclisi sokmak istemektedirler. Aslında, devamlı olarak, bu kürsüye çıktığımızda söylüyoruz, ikaz ediyoruz; bu Parlamentoda, muhalefeti dışlayarak sağlıklı bir yasama faaliyeti yapmak mümkün değil. Şu anda, muhalefet partilerinin, yarından itibaren görüşülecek kanunlar hakkında hiçbir bilgisi yok. (RP sıralarından "niye yok" sesleri) Neyi görüşeceğiz?.. Ne var?.. Neyi görüşeceğiz yarın?.. (RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, sayın hatibi sessizce dinleyelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, gerçekten, bu konuda çok ciddî olarak düşünmemiz ve davranmamız gerekiyor. Bu Parlamentodan çıkacak yasalara, muhalefet partileri, uygun gördükleri takdirde, olumlu katkıyı vermeye her zaman hazırlar; ama, sizler İktidar Partileri olarak, bu konuda, muhalefeti bu haktan yoksun bırakıyorsunuz.

Şu anda, bilebildiğimiz kadarıyla, el yordamıyla öğrendiğimiz, olağanüstü halin kaldırılmasından sonra, yerine ikame edilecek İller İdaresi Kanunu söz konusudur. (RP sıralarından "Hani bilginiz yoktu" sesleri) Ama, onun dışında, kaç kanun gelecek, mahiyeti nedir, tarafları arasında uzlaşma var mıdır, yok mudur; bunlar hakkında muhalefetin hiç bilgisi yok. Daha doğrusu, iktidar partileri milletvekillerinin çoğunluğunun da bu gelecek kanunlardan haberi yok. (RP sıralarından "var, var" sesleri) Bu şekilde yasama faaliyetini içimize sindirebiliyorsak mesele yok. (RP sıralarından "çok rahatız" sesleri) Rahatsanız, vicdanınız müsterihse hiç problem değil; ama, biz, size, bu ikaz görevimizi yapıyoruz, muhalefet olarak bunu tekrar ediyoruz. Bugün, biz, muhalefet partileri olarak haklı itirazlarımızı söyledik; ama, hiçbir zaman da fuzulî bir engelleme yoluna gitmedik...(RP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, eğer lehte konuşacaksanız kürsü açık. Lütfen müdahale etmeyin, sessizce dinleyin.

MURAT BAŞESGİOĞLU (Devamla) – ... ama, lütfen... Bu Parlamentoda uzlaşmaya ihtiyacımız var, hepimiz, bu ülkenin yararına yasalar yapmakla kendimizi mükellef hissediyoruz. O halde, iktidar partileri, bundan sonraki gelecek tasarılar ve teklifler hakkında, muhalefet partileriyle bir uzlaşma içerisine girerlerse hem kendileri bu konuda rahat hareket ederler hem de muhalefet olarak biz de bu tasarılara elimizden gelen müspet katkıları veririz, vermeye hazırız.

Hepinize saygılar sunarım. (ANAP, DYP ve RP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başesgioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına devam etmesi kabul edilmiştir.

Gündemdeki konuları sırasıyla görüşmek için, 28 Ağustos 1996 Çarşamba günü; yani bugün saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Hayırlı sabahlar.

Kapanma Saati : 05.08

VII. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, sendika temsilcisi bazı memur ve diğer kamu görevlilerinin işyerlerinden sürgün edildikleri iddiasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1005)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Başbakan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

İ. Önder Kırlı

Balıkesir

1. (Enerji-Yapı, Yol Sen.) Enerji, Yol, Yapı, Altyapı, Tapu Kadastro Kamu Emekçileri Sendikası, Balıkesir işyeri temsilcisi Şenay Tekeli ve eşi Bülent Tekeli'nin apar topar Mardin Köy Hizmetleri İl Müdürlüğüne atanması bir sürgün değil midir?

2. Demokrasi, örgütlü toplum olmayı gerektirdiğine göre, sendika temsilcilerinin işyerlerinden sürülmesini demokrasi anlayışıyla nasıl bağdaştırıyor sunuz?

3. Kamu emekçilerinin sendika kurmaları Anayasanın 53 üncü maddesiyle güvence altına alındığına ve "Enerji Yapı Yol Sen" anayasal güvence altında olduğuna göre salt sendikalaşmayı önlemek, sendika üyelerine gözdağı vermek için yapılan bu sürgünler, açıkça Anayasaya aykırılık değil midir?

4. Sizden önceki hükümetçe yapılan bu haksız, insafsız, Anayasaya aykırı tasarrufu ortadan kaldırarak anılan sendika yöneticileri ivedilikle eski görev yerlerine iade edilecek midir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.0010/00324 22.8.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 2.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-7/1005-2565/6978 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gen. Müd.'nün 30.7.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-351-6/3289 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın İ. Önder Kırlı'nın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün

Devlet Bakanı

Balıkesir Milletvekili Sayın İ. Önder Kırlı'nın Sayın Başbakanımıza hitaben yönelttiği 7/1005 esas no.'lu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Belirtilen Kamu Emekçileri Sendikası Balıkesir İl Müdürlüğü İşyeri Temsilcisi Mühendis Şenay Tekeli ve eşi Mühendis Bülent Tekeli, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 6.5.1996 tarihli olur'u ile Mardin İl Müdürlüğü emrine atanmışlardır. Ancak yeni görev yerlerine başlamadan söz konusu Olur iptal edilmiş ve 23.5.1996 tarihli olur'la görev yerleri Bursa olarak değiştirilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

2. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat Şeker Fabrikası için bütçeden bir ek ödenek verilip verilmediğine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1006)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Maliye Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 5.7.1996

Dr. Kâzım Arslan

Yozgat

1. Eski Maliye Bakanı Sayın Lütfullah Kayalar tarafından Bakanlığı süresince, Yozgat Şeker Fabrikası için 1996 bütçesine ilaveten, 500 milyar TL. tahsisat ayrılmış mıdır?

T.C.

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16854 21.8.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 10.7.1996 tarih ve KAN. KAR. MD. A.01.0.GNS.0.10.02-2615 sayılı yazıları.

Yozgat Milletvekili Sayın Kâzım Arslan'ın 7/1006 sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız bütçesinin Yedek Ödenek tertibinden Hazine Müsteşarlığı bütçesinin "İktisadî Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadî Kuruluşları Genel Yatırım ve Finansman Programı Gereğince İlgili Kuruluşlara Ödenecek Görev Zararları" tertibine 28.6.1996 tarih ve 12580 sayılı yazı ile 300 milyar TL. aktarma yapılmıştır. Aktarılan miktar görev zararı alacaklarına mahsup edilmek üzere Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ne ödenmiştir.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

3. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, Yozgat İlindeki belediyelere ayrılan ödenek miktarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1007)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Maliye Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 5.7.1996

Dr. Kâzım Arslan

Yozgat

1. Maliye Bakanlığınca 1 Mart 28 Haziran 1996 tarihleri arasında, Yozgat İlindeki Belediyelere, herhangi bir tahsisat ayrılmış mıdır?

2. Ayrılmış ise hangi Belediyelere ve ne kadardır?

T.C.

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600/16852 21.8.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 10.7.1996 tarih ve KAN. KAR. MD. A. 01.0.GNS. 0.10.00.02-2615 sayılı yazıları.

Yozgat Milletvekili Sayın Kâzım Arslan'ın 7/1007 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız bütçesinin "Mahallî İdarelere Yapılacak Yardım ve Ödemeler" tertibinden 1 Mart-28 Haziran 1996 tarihleri arasında Yozgat ilindeki belediyelere toplam 178 milyar 325 milyon lira yardım yapılmıştır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

4. – Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, Balıkesir'de TEDAŞ'ın elektrik sayaçlarını değiştirme uygulamasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1009)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

İ. Önder Kırlı

Balıkesir

1. TEDAŞ Balıkesir'de 5 amperlik sayaçların 10 ampere çıkarılması gerektiğini ileri sürerek konutlarda sayaçları değiştirmekte, söktükleri eski saatleri "bakımdan sonra iade edeceğiz" diyerek götürmekte ve 1 750 000 TL. ödenmesini talep etmektedir. Bu uygulamanın gerekçesi nedir ve neden sadece Balıkesir'de uygulanmaktadır?

2. Mevcut sayaçlar, bugüne değin gereksinimi karşıladıkları halde neden değiştirilmektedir? İade edileceği bildirilen eski sayaçlar -iade edilse dahi- vatandaşın ne işine yarayacaktır? Değişim gerekli olsa bile bu sayaçların vatandaş elinde kalmasını önleyecek bir yöntem düşünülmemekte midir?

3. Değişimle hem eski sayacın hem 1 750 000 TL.'nin alınması ayrı bir adaletsizlik değil midir?

T.C.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.0.APK.0.23-300-1047/12826 7.8.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 10 Temmuz 1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1009-2575/7026 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın İ. Önder Kırlı'nın Bakanlığıma tevcih ettiği ve Millet Meclisi İç Tüzüğünün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen, 7/1009 no.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan
Enerji ve Tabiî Kaynaklar
Bakanı

Balıkesir Milletvekili Sayın İ. Önder Kırlı'nın yazılı soru önergesi ve cevabı (7/1009-2575)

Soru : 1. TEDAŞ Balıkesir'de 5 amperlik sayaçların 10 ampere çıkarılması gerektiğini ileri sürerek konutlarda sayaçları değiştirmekte, söktükleri eski saatleri "bakımdan sonra iade edeceğiz" diyerek götürmekte ve 1 750 000 TL. ödenmesini talep etmektedir. Bu uygulamanın gerekçesi nedir ve neden sadece Balıkesir'de uygulanmaktadır?

Cevap : T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile bu kanuna istinaden 24 Temmuz 1994 tarih ve 22000 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene yönetmeliğinin 9 uncu maddesi uyarınca, elektrik sayaçlarının 10 yılda bir sökülerek muayene edilmesi, ayarlanması ve damgalanması hükme bağlanmıştır. Bu hüküm çerçevesinde, yurt genelinde periyodik olarak 10 yılını dolduran tüm sayaçlar sökülerek, T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve yetkili birimlerinin denetimi altında, Ölçü ve Ayar masalarında muayene, bakım, ayar ve damgalama işlemleri yapılarak tekrar yerlerine takılmaktadır. Bu esnada ayar tutmayan, ekonomik veya teknik ömrünü tamamlayan sayaçlar da hurdaya çıkartılmaktadır.

Diğer taraftan, sistemde mevcut, 30 yıldır çalışan, 3 veya 5 Amper gibi zamanımıza göre düşük akım değerli ve ekonomik veya teknik ömrünü doldurmuş olan sayaçlar, elektrikli ev cihazlarının da süratle gelişip yaygınlaşmaları neticesinde, teknolojinin çok gerisinde kalmış olup, tüketime cevap verememekte, sargıları ve elemanları yanmakta, patlamakta, lehte veya aleyhte yanlış ölçmelere sebep olmakta ve bazı hallerde ciddî yangın tehlikeleri yaratmaktadırlar.

Bu nedenlerle, can ve mal emniyeti ile sağlıklı bir şekilde tüketimi ölçmeyi sağlayabilmek amacıyla, ekonomik veya teknik ömrünü doldurmuş bu sayaçların periyodik kontrollar sırasında sökülerek hurdaya çıkarılmaları, TEDAŞ Balikesir Elektrik Dağıtım Müessesesince kararlaştırılmıştır.

Bu sayaçların periyodik bakımlar aşamasında sayaç ayar servislerinde yedek parçalarının olmaması, tamir takımlarının bulunmaması gibi nedenlerle, yapılan bakım ve ayarların yüksek maliyetlere ulaşmasından dolayı fiyatları yeni sayaçların fiyatlarını geçmektedir. Bu da ekonomik olarak değiştirme sebebi oluşturmaktadır. Bu aşamada adı geçen Müessese, elinde bulunan 10 Amperlik sayaçları takarak, aboneden, eşdeğer sayaçların alınıp, Müesseseye iade edilmesini istemiş, sorunuzda bahsi geçen 1 750 000 TL.'nin talep edilmesi sözkonusu olmamıştır.

Soru : 2. Mevcut sayaçlar, bugüne değin gereksinimi karşıladıkları halde neden değiştirilmektedir. İade edileceği bildirilen eski sayaçlar-iade edilse dahi- vatandaşın ne işine yarayacaktır? Değişim gerekli olsa bile, bu sayaçların vatandaşın elinde kalmasını önleyecek bir yöntem düşünülmemekte midir?

Cevap : Mevcut sayaçlar bugüne kadar gereksinimleri karşılamakla beraber, önceki cevapta da izah edildiği üzere, ekonomik veya teknik ömürlerini tamamlamaları nedeniyle hurdaya ayrılmaktadırlar.

Öte yandan, elektrik tarifeleri yönetmeliği ve iç tesisat yönetmeliğinde tanımlanan kurulu güçlerin, en az değerlerinde dahi 3 veya 5 amperlik sayaçların çalışmayacağı ve sisteme cevap veremeyeceğinden dolayı günümüz koşulları gereği teknolojik olarak eski sayaçların, uygun sayaçlarla değiştirilmesi zorunlu hale gelmektedir.

Soru : 3. Değişimle hem eski sayacın, hem 1 750 000 TL. nin alınması ayrı bir adaletsizlik değil midir?

Cevap : İlgili Müessesenin 1 750 000 TL. lik herhangi bir talebi sözkonusu değildir. Sökülen eski sayaçlar hurdaya çıkarılarak kayıtlardan düşülmekte ve 2 nci kez kullanılmamaktadırlar.

5. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, tapu tahsis belgelerinin tapu belgesine dönüştürülmeyiş nedenine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1010)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun sayın Maliye Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim. 5.7.1996

Cafer Tufan Yazıcıoğlu

Bartın

Soru : Daha önce hak sahiplerine hazine yerleri için verilen tapu tahsis belgeleri kanun gereği tapu belgesine dönüştürülmesi gerekli iken neden, bugüne kadar dönüştürülmemiştir.

T.C.

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013-600/16545 15.8.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 10.7.1996 tarih ve KAN. KAR. MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-2615 sayılı yazıları.

Bartın Milletvekili Sayın Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun 7/1010 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Hazineye ait taşınmaz mallar üzerinde gecekondusu bulunan ve 2981 sayılı Kanundan yararlanarak tapu tahsis belgesi alan şahıslara gecekondularının tapularının verilebilmesi için taşınmaz malların bulunduğu yörede ilgili belediyelerce ıslah imar planı yapılmış olması gerekmektedir.

Islah imar planlarının yapılmasından sonra, 2981 sayılı Kanunun 10/c maddesinde "Islah imar planı yapılmış ve yapılacak bölgelerde bu Kanun kapsamına giren ve tapu tahsis belgesi verilen Hazine arsa ve arazileri iktisap tarihine bakılmaksızın aynı amaçla kullanılmak üzere ilgili belediyelere devredilir." hükmü gereğince Bakanlığımızca söz konusu taşınmaz malların belediyelere devir işlemi yapılmakta olup, şahıslara gecekondularının tapularının verilmesi ilgili belediyeler tarafından yerine getirilmektedir.

Bu nedenle; tapu verilme işlemi Belediyelerce yapılacak ıslah imar planının tamamlanması işlemine bağlı bulunmakta olup, bu planlar tamamlandıkça Bakanlığımızca devir işlemleri yapılmaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

6. – Tekirdağ Milletvekili Bayram Fırat Dayanıklı'nın, hazine arazilerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1014)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun yazılı olarak Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Musa Demirci tarafından yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. B. Fırat Dayanıklı

Tekirdağ

8 Temmuz 1996 tarihli Hürriyet Gazetesinin 23 üncü sayfasında "tarım arazisinde serbest bölge soygunu" başlıklı haberde, Çorlu-Karamehmet Köyü'nün civarındaki 1 inci sınıf tarım arazilerinin üzerine "serbest bölge kurulması" düşünüldüğü anlaşılmaktadır. Oysa bu arazilerin toprak reformu uygulama alanına girdiği bilinmektedir.

1. Bu bölgede hazineye ait, ne kadar 1 inci sınıf tarım arazisi vardır?

2. Birinci sınıf tarım arazilerinin Karamehmet Köylüsü tarafından tarımsal amaçla kullanılmasını sağlamak için Tarım Bakanlığı ne gibi girişimlerde bulunacaktır?

3. Tarım Bakanlığı tarım reformu uygulamasıyla, bu hazine arazilerini ne zaman köylüye dağıtmayı planlamaktadır?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı

Araştırma Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı 7.8.1996

Sayı : KDD-BŞV-2-02-1927/51722

Konu : Karamehmet Köyü hazine arazileri

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 16.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/1014-2602/7099 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Dr. B. Fırat Dayanıklı'nın cevaplandırılması isteğiyle ilgi yazınız ve ekinde Bakanlığımıza yönelttiği sorularla ilgili bilgiler aşağıya çıkarılmıştır.

Tekirdağ İli, Çorlu İlçesi, Karamehmet Köyünde hazineye ait 957 ad. tam mülkiyetli parselde 16217 dekar, 318 ad. müşterek mülkiyetli parselde ise, 1818 dekarı hazine payı olmak üzere, 18035 dekar hazine arazisi vardır. Sınıflandırmada I-IV üncü sınıf arazi niteliğinde olan bu araziler, genelde I-II sınıf arazi özelliğine sahiptirler.

Karamehmet Köyünün tarım reformu uygulama alanı ilan edilmesiyle, yukarıda dökümü yapılan araziler Bakanlığımız tasarrufuna geçmiştir. Bakanlığımızca bu arazilerde, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun öngörüldüğü düzenlemeler yapılacaktır. Bunlar arasında, bu arazilerin yöredeki topraksız veya az topraklı çiftçilere dağıtılması gibi uygulamalar da bulunmaktadır.

Bu düzenlemeler arasında öncelikli yeri, bir çiftçi ailesine verilecek toprak büyüklüğüyle ilgili "arazi normunun" belirlenmesi çalışmaları olacaktır. Ayrıca, düzenlemelerle ilgili olarak hazırlanacak projelere esas teşkil etmek üzere, detaylı arazi etüt çalışmalarına başlanacak ve biran önce yöre arazilerinin arazi kullanım kaabiliyet sınıfları tespit edilecektir. Bu düzenlemelerin bitirilişiyle birlikte, hazine arazilerinin çiftçilere dağıtımı, gerçekleşme aşamasına gelecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa Demirci

Tarım ve Köyişleri Bakanı

7. – Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Ecemiş Çayına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1015)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Halen, tarım arazilerinin büyük bölümünde kuru tarım yapılan ve sulanabilen alanlarında enerji olarak, pahalı akaryakıt enerjisi kullanılan Niğde İli ve yöresindeki ovalara hayat verecek Ecemiş çayı ile ilgili sulama ve enerji projelerine ilişkin çalışmaların, daha önce verdiğim bir yazılı soru önergeme verilen cevapta, 1997 yılında tamamlanacağı bildirilmişti. Verilen bu cevap doğrultusunda aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 9.7.1996

Saygılarımla.

Akın Gönen

Niğde

1. Ecemiş çayı konusundaki çalışmalar yalnızca DSİ Genel Müdürlüğü görevlilerince mi yürütülmektedir?

2. Yapılan çalışmalarda özel sektörün yetişmiş profesyonel elemanlarından ve teknik imkânlarından da yararlanılmakta mıdır?

3. Çalışmalar halen ne safhadadır ve söylenildiği gibi 1997 yılı sonunda tamamlanabilecek midir?

T.C.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı 2.8.1996

Sayı : B.15.0.APK.0.23-300-1008/12543

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 16.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1015-2603/7114 sayılı yazısı.

Niğde Milletvekili Sayın Akın Gönen'in tarafıma tevcih ettiği ve Millet Meclisi İç Tüzüğünün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen, 7/1015 esas no.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı

Niğde Milletvekili Sayın Akın Gönen'in yazılı soru önergesi cevabı (7/1015-2603)

Halen, tarım arazilerinin büyük bölümünde kuru tarım yapılan ve sulanabilen alanlarında enerji olarak, pahalı akaryakıt enerjisi kullanılan Niğde İli ve yöresindeki ovalara hayat verecek Ecemiş Çayı ile ilgili sulama ve enerji projelerine ilişkin çalışmaların, daha önce verdiğim bir yazılı soru önergeme verilen cevapta, 1997 yılında tamamlanacağı bildirilmişti.

Sorular :

1. Ecemiş Çayı konusundaki çalışmalar yalnızca DSİ Genel Müdürlüğü görevlilerince mi yürütülmektedir?

2. Yapılan çalışmalarda özel sektörün yetişmiş profesyonel elemanlarından ve teknik imkânlarından da yararlanılmakta mıdır?

3. Çalışmalar halen ne safhadadır ve söylenildiği gibi 1997 yılı sonunda tamamlanabilecek midir?

Cevaplar : 1-2-3.

Niğde-Bor Ecemiş Projesi ön inceleme etüt çalışmaları, DSİ Genel Müdürlüğü ve yerel birimlerinde görevli uzman personelince yürütülmektedir.

Bor Ovasındaki arazilerin sulanması maksadıyla geliştirilen projeye ilişkin çalışmalara 1997 yılında tamamlanmak üzere devam edilmektedir. Proje kapsamında 20 000 ha arazinin sulanmasını sağlayacak 4 adet depolama tesisi bulunmaktadır. Bunlar Ecemiş ve Yeniköy Barajları ile Burçköy ve Mahmutlu Göletleridir. Bu projede, Ecemiş Barajında biriken suların 37 km.'lik bir isale ve basma yüksekliği 40 m. olan pompa tesisi ile önce Yeniköy Barajına iletilmesi, buradan Yeniköy Barajının sularını da alarak ikinci bir 28 km.'lik isale tesisi ile Bor Ovasına taşınması düşünülmektedir. Toplam 65 km.'lik isale hattının 42 km.'si açık kanal, 23 km.'si ise en büyük parçası 11 km. olan muhtelif uzunluktaki tünellerden oluşmaktadır. Ecemiş projesi kapsamında 120 milyon m^3 olduğu tahmin edilen kullanılabilir su potansiyelinin tespitine yönelik akım ölçümlerine devam edilmektedir.

Ecemiş fay hattı ve tasarlanan Adana-Ankara otoyolu güzergâhının bir kısmının Ecemiş Barajı rezervuarından geçmesi, yöredeki arazilerde jips bulunması, proje sahasının bir kısmının doğal sit alanı olması, 60 000 ha'lık arazinin sadece 20 000 ha'nın sulanabilmesi, birçok depolama tesisi ile pompaj ihtiva eden uzun bir isale hattına ihtiyaç duyulması gibi hususlar gözönünde bulundurularak, yapılmakta olan ön inceleme çalışmalarının sonucunda, projenin teknik ve ekonomik yapılabilirliği belirlenecektir.

8. – Kars Milletvekili Y. Selahattin Beyribey'in, tarımsal kalkınma kooperatiflerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1022)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.11.7.1996

Y. Selahattin Beyribey

Kars

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünce Kooperatif Ortakları Mülkiyetinde uygulanan hayvancılık projeleri kapsamında, süt sığırcılığını geliştirme uygulamaları da yapılmaktadır.

1. Bu projeden yararlanmak üzere kurulan Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerinin kapsam ve kuruluş hükümleri nelerdir?

2. Bu kapsamda kurulan Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerinin kuruluş hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği.

3. Projeden yararlanmak isteyen Tarımsal Kalkınma Kooperatiflerinin hayvanlarını alma ihale sıralaması neye göre belirlenmiştir? Kooperatiflerin yatırım teklif program sıralaması yerine özellikle Kars ilinde partizanca davranıp davranılmadığı ve Kasım 1995 tarihi itibariyle yatırım teklifi programında yer almayan kooperatiflerin ihale edilerek hayvanlarını alıp almadığı (Tarımsal Kalkınma Koopiratifleri özellikle köy isimleri ile kurulmuştur. 24 Aralık 1995 Milletvekili Genel Seçim sonuçlarının bu kooperatiflerin ihale sıralamasına etkisi olup olmadığı)

4. Proje hükmünce bir aileye 2 inek verilmesi gerekirken naylon üye ile bir aileye 10-50 inek verilip verilmediği.

5. İl Tarım Müdürlüğünde kullanılmak üzere kooperatif başkanlarına kendi rızaları olmadan bilgisayar alımı için yazılı belge alınıp alınmadığı.

T.C.
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı 7.8.1996
Sayı : KDD-BŞV-2-02-1926/51721
Konu : Kars İli Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 16.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02.7/1022-2651/7228 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Sayın Y. Selahattin Beyribey'in cevaplandırılması isteğiyle ilgi yazınız ve ekinde Bakanlığımıza yönelttiği yazılı sorularla ilgili bilgiler, ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa Demirci
Tarım ve Köyişleri Bakanı

Soru : 1. Ortakların mülkiyetinde süt sığırcılığı projesi uygulamak üzere kurulan tarımsal kalkınma kooperatiflerinin kapsam ve kuruluş hükümleri nelerdir?

Cevap : 1. 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre; "Tüzelkişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzelkişileriyle özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir ortaklı, değişir sermayeli teşekküllere kooperatifler denir" hükümleri çerçevesinde kırsal alanda yaşayan çiftçilerimizin yukarıda belirtilen konulardaki ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Bakanlığımızca tarımsal kalkınma kooperatifi örnek anasözleşmesi geliştirilmiştir.

Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri anasözleşmesinin amaç ve çalışma konuları içerisinde; hayvan yetiştiriciliği ile ilgili konularda faaliyet gösterebilecekleri ve her türlü hayvansal ürünlerin değerlendirilip, pazarlanması ile ilgili tesisleri kurabilecekleri ve bu konularla ilgili olarak ortakların finansmanına yardımcı olabilecekleri yer almaktadır.

Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri yukarıda belirtilen esaslar dahilinde kurulduktan sonra desteklenmek üzere Tarım İl Müdürlüklerimiz tarafından sosyo-ekonomik etütleri yapılmakta ve yapılan etütler Bakanlığımızca değerlendirilerek kooperatifin uygulayabileceği en uygun proje konusu tespit edilerek verilmektedir.

Bu kapsamda tarımsal kalkınma kooperatiflerinin "Ortakların Mülkiyetinde Süt Sığırcılığı" projesini uygulamaları uygun görülüyor ise mevcut imkânlar dahilinde Bakanlığımız kaynaklarından yararlandırılmak üzere programa alınmaktadır.

Soru : 2. Bu kapsamda kurulan tarımsal kalkınma kooperatiflerinin kuruluş hükümlerinin yerine getirilip getirilmediği?

Cevap : 2. Programa giren kooperatifler "Tarımsal Kooperatiflerin Yatırım Faaliyetlerine Yapılacak Devlet Yardımı Yönetmeliği" hükümlerini yerine getirdikleri takdirde desteklenebilmektedirler. Bu çerçevede programda yer alan kooperatifler hukukî, idarî ve malî yönden denetlenmekte, kuruluş ve faaliyetlerinde aksama görülen kooperatiflerin noksanlıkları tamamlattırılmaktadır.

Hukukî, idarî, malî ve teknik yönden durumları uygun olan kooperatiflerin ödenekleri mahalline tahsis edilerek Tarım İl Müdürlüklerimiz tarafından kontrollü ve kademeli bir şekilde kullandırılmaktadır. Bu durumda tarımsal kalkınma kooperatiflerinden kuruluş hükümlerini yerine getirmeyenlerin Bakanlığımız kaynaklarından yararlanmaları sözkonusu olmamaktadır.

Soru : 3. Projeden yararlanmak isteyen tarımsal kalkınma kooperatiflerinin hayvanlarını alma, ihale sıralaması neye göre belirlenmiştir? Kooperatiflerin yatırım teklif, program sıralaması yerine özellikle Kars İlinde partizanca davranılıp davranılmadığı ve Kasım 1995 tarihi itibariyle yatırım teklifi programında yer almayan kooperatiflerin ihale edilerek hayvanlarını alıp almadığı (Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri özellikle köy isimleri ile kurulmuştur. 24 Aralık 1995 Milletvekili Genel Seçim sonuçlarının bu kooperatiflerin ihale sıralamasına etkisi olup olmadığı)

Cevap : 3. Hayvancılığın geliştirilmesine ilişkin Bakanlar Kurulunun 95/7418 sayılı Kararnamesi gereği T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından Bakanlığımıza aktarılacak 9 Trilyon ödenekten yararlanmak üzere ortakların mülkiyetinde süt sığırcılığı projesi uygulayan 450 kooperatif, ortakların mülkiyetinde besi sığırcılığı projesi uygulayan 321 kooperatif olmak üzere toplam 771 kooperatif yönetmelikte yer alan ve aşağıda belirtilen kriterler dikkate alınarak programa alınmıştır. Kars ilinden de ortakların mülkiyetinde süt sığırcılığı projesi uygulayan 61 kooperatif sözkonusu programa girmiş bulunmaktadır.

Hayvancılığın geliştirimesine ilişkin 95/7418 sayılı Kararname gereği programa giren T.C. Ziraat Bankası kaynaklarından ortakların mülkiyetinde süt sığırcılığı projesi uygulayan kooperatiflere 2.7 Trilyon TL. nakit imkânı sağlanmış ve bunun üzerine 81 kooperatifin canlı demirbaş alımı ihaleye çıkarılmıştır. Kars İlinden de 20 kooperatif ihaleye çıkarılanların arasında yer almıştır.

Kredi yardımlarından yararlanacak kooperatiflerin programa alınması ve ihaleye çıkarılması ile ilgili sıralamada;

– Kalkınmada öncelikli yörelerde proje uygulayan,

– Rantabilitesi yüksek olan,

– Herhangi bir kuruluştan yardım görmeyen,

– Proje yatırım tutarına göre özkaynak iştiraki ve ortak sayısı oranı fazla olan,

– Tip projeye uygun ahırlarını en kısa sürede tamamlayan kooperatifler,

– Yörelerinin gelişmişlik durumu, sosyo-ekonomik yapıları, gelir kaynakları, hammadde durumları, yöre kooperatifçilik hareketinin durumu,

kriterleri göz önüne alınmaktadır.

24 Aralık 1995 Genel Seçimleri sonuçları programda bulunupta canlı demirbaş alımı için ihaleye çıkarılan kooperatiflerin sıralamasında herhangi bir değişiklik yapmamış olup, sıralama yukarıda belirtilen kriterlere göre yapılmış bulunmaktadır. Bu itibarla programa alma ve ihaleye çıkarmada partizanca bir davranış sözkonusu değildir.

Soru : 4. Proje hükmünce bir aileye iki inek verilmesi gerekirken naylon üye ile bir aileye 10-15 inek verilip verilmediği?

Cevap : 4. Programa giren ve kredi yardımından yararlanacak "ortakların mülkiyetinde süt sığırcılığı" projesi uygulayan kooperatifler 100 ortaklı olup, kredi ile her ortağa 2'şer baş kültür ırkı gebe düve verilmektedir. Tarımsal kalkınma kooperetifinin çalışma bölgesi içerisinde yer alan köylerde ikamet edipde anasözleşmedeki ortaklık şartlarına haiz her aile reisi kooperatife ortak olmak hakkına sahiptir. Dolayısıyla aynı soyadını taşıyan aile reislerinin ahırlarını ayrı çatı altında yapmaları şartıyla her biri kooperatif kefaleti ile 2'şer baş kültür ırkı gebe düve alımı konusundaki krediden yararlanmaktadırlar.

Krediden yararlanan aile reisi iki baş kültür ırkı inek için; kendi adına diğer iki borçlu ortak ve kooperatif ile birlikte müteselsilen noter tasdikli borçlanma sözleşmesi vermektedir. Bu durum Tarım İl Müdürlüğümüz gözetiminde gerçekleştirilmektedir. Dolayısaylı ortak olan bir aile reisine iki başdan fazla süt ineği verilmesi mümkün değildir.

Soru : 5. İl Tarım Müdürlüğünde kullanılmak üzere koopiratif başkanlarına kendi rızaları olmadan bilgisayar alımı için yazılı belge alınıp alınmadığı?

Cevap : 5. İhalesi yapılarak ortaklar mülkiyetinde süt sığırcılığı projesi uygulayan kooperatifler sahip oldukları kültür ırkı hayvanların secere kayıtlarını tutabilmeleri için gerekli olan bilgisayarı almaları Bakanlığımızca teşvik edilmektedir. Kars İlindende bazı kooperatifler kendi kayıtlarını düzenli bir şekilde tutabilmek için bilgisayar almışlar ve bunu kooperatif demirbaşına geçirmişlerdir. Bu itibarla Kars Tarım İl Müdürlüğüne kooperatiflerin bilgisayar alıp vermeleri mevzu bahis değildir.

9. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, çay kurumundan kuru çay alan ve karşılıksız çek veren bir bayiye ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Demircan'ın yazılı cevabı (7/1024)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çay Kurumundan sorumlu Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 3.7.1996

Ahmet Kabil

Rize

1994 yılı tasarruf tedbirlerinden sonra kuru çaya % 70 zam yapılmıştır. Zam yapılmadan 5 gün önce 29.3.1994 tarihinde Çay Kurumundan Samsun DYP Belediye Başkan Adayı İsmail Uyanık'a o zamanın fiyatları ile karşılığı olmayan çekle 73 352 246 TL. kuru çay verilmiştir.

Karşılığı çıkmayan çeki değiştirerek Vakıflar Bankası teminatı ile vedesi 20.6.1994 tarihine kadar uzatılmıştır.

O tarihte de para ödenmeyince Vakıflar Bankasının Teminatı irad kaydedilmiştir.

Soru : 1. % 70 zamdan önce yandaşına para almadan 73 milyarlık çay vermek suretiyle Devleti bir kalemde 51 milyarlık zarara sokan Çay Kurumu hakkında ne işlem yapılmıştır?

Soru : 2. Vakıflar Bankasının teminatı irad keydedildiğine göre banka bu parayı bayiden tahsil etmiş midir?

Soru : 3. Kuru çay verildiğinde verilen çekin karşılığı çıkmayınca yeni bir işlem yapılarak alınan senedin zamdan sonraki yeni fiyattan olması gerekmez miydi?

Soru : 4. Adı geçen bayii 29.3.1994 tarihine kadar en fazla aldığı kuru çay miktarı nedir? Bu tarihte hangi katagoride (Kaç numara) kaç ton çay almıştır? Kuru çay satış fiyatı nedir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.020/18-139 14.8.1996

Konu : Soru önergeleri Hakkında

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Bşk. Genel Sekr. Kan. Kar. Dai. Başk.'lığı 23.7.1996 tarih ve Kan. Kar. Md.nün A. 01.0.GNS.0.10.00.02-7/1024-2554/6926 ve 2825 sayılı yazıları.

Tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmak üzere ilgi yazılarınız ekinde alınan Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile ilgili soru önergelerinin cevapları ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Ahmet Demircan
Devlet Bakanı

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.2.ÇAY-7016 9.8.1996

Devlet Bakanlığına (sayın Dr. Ahmet Demircan)

İlgi : 24 Temmuz 1996 tarihli faksınız;

Devlet Bakanı Sayın Dr. Ahmet Demircan tarafından cevaplandırılması istemiyle, Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in TBMM'ne sunduğu;

– 3.7.1996 tarih ve 6/283-2555,

– 3.7.1996 tarih ve 7/1024-2554,

– 5.7.1996 tarih ve 6/284-2580,

sayılı yazılı soru önergelerine verilen cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

Şinasi Hatinoğlu — Genel Müdür Yrd.

Ahmet Ovalı — Genel Müdür

Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in TBMM'ne sunduğu 7/1024-2554 sayılı soru önergesine verilen cevaplar

Soru : 1. % 70 zamdan önce yandaşına para almadan 73 milyarlık çay vermek suretiyle Devleti bir kalemde 51 milyarlık zarara sokan Çay Kurumu hakkında ne işlem yapılmıştır?

Cevap : 1. 1994 yılında Samsun DYP Belediye Başkan Adayı olan ve ayrıca Samsun Pazarlama Bölge Müdürlüğüne bağlı faaliyet gösteren Birlik Ticaret Tarım Ürünleri San. ve Paz. A.Ş. nin sahibi İsmail Uyanık, 5.4.1994 tarihinden önce 3 fatura karşılığı peşin fiyattan toplam 5 066 559 450 TL.'lik çay satınalmış ve karşılığında bloke çek vermiştir. Aynı firmanın İstanbul Çay Paketleme Fabrikasından aynı tarihlerde vadeli satınalmış olduğu çaylar içinde vermiş olduğu 11 000 000 000 TL.'lik bloke çeklerde karşılıksız çıkmıştır.

Bunun üzerine toplam 16 066 559 450 TL. lik borç için firmadan vade farkı ve gecikme faizinden doğacak alacaklar için 18 500 000 000 TL. lik banka teminat mektubu alınmış ve işlemler tamamlanmıştır.

Aynı soruda sözü edilen 73 milyar TL.'lik işlem, firmanın İstanbul Çay Paketleme Fabrikasından aldığı vadeli çay bedellerinin toplamıdır. Samsun'da meydana gelen olayla ilgisi yoktur. Firmanın ödeme güçlüğüne düşmesi sonucu borcun muaccel hale gelmesi nedeniyle, teminatlar banka nezdinde nakde çevrilerek tahsil edilmiştir.

Soru : 2. Vakıflar Bankasının teminatı irad kaydedildiğine göre banka bu parayı bayiden tahsil etmiş midir?

Cevap : 2. Banka ile firma arasındaki mutad işlemler direkt ya da endirekt olarak Çaykur'u ilgilendirmemektedir.

Soru : 3. Kuru çay verildiğinde verilen çekin karşılığı çıkmayınca yeni bir işlem yapılarak alınan senedin zamdan sonraki yeni fiyattan olması gerekmez miydi?

Cevap : 3. Borç zamdan önce gerçekleştiğinden, ileriye doğru rücu edilmesi yerine, vadeli hale getirilerek, geçen süre için vade farkı ve gecikme faizi alınmıştır.

Soru : 4. Adı geçen bayi 29.3.1994 tarihine kadar en fazla aldığı kuru çay miktarı nedir? Bu tarihte hangi katagoride (kaç numara) kaç ton çay almıştır?

Cevap : 4. Adı geçen bayi 5.3.1994 - 5.4.1994 tarihleri arasındaki bir aylık dönemde Samsun Pazarlama Bölge Müdürlüğünden bir defada en çok çayı 25.3.1994 tarihinde (KDV. dahil) 4.158 212.436 TL. tutarında 83 300 Kg. çay satınalmıştır. Yine aynı dönemde adı geçen Bölge Müdürlüğünden sözü edilen firma, 5 507 155 494 TL. (KDV dahil) tutarında 108 850 Kg. muhtelif nev'i paketli çay satılmıştır.

10. – Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, tarafsızlığını yitirdiği iddia edilen Konya Valisi hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın yazılı cevabı (7/1029)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayhan Fırat

Malatya

12 Temmuz 1996 Cuma günü Sayın Başbakan'ın, Konya ilini ziyaretinde yapılan mitingde parti otobüsü üzerine çıkarak konuşma yapan Konya Valisi Sayın Ziyaeddin Akbulut hakkında;

1. Bir araştırma veya soruşturma başlatılmış mıdır?

2. Tarafsızlık ilkesini yitiren bu kamu görevlisinin, yasalara göre büyük bir suç işlediğini kabul ediyor musunuz?

3. Sizce bu suçu işleyen kişi, Devletin valisi olma vasfını yitirmiş olmaz mı?

4. Bu suçu işleyen Valiyi, derhal görevden almayı düşünüyor musunuz?

T.C.

İçişleri Bakanlığı

Personel Genel Müdürlüğü 20.8.1996

Sayı : B050PGM0710001-Ş/10644

Başbakanlığa

Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği sorulara ait cevaplar aşağıya çıkarılmıştır.

Arz ederim.

Mehmet Ağar

İçişleri Bakanı

12 Temmuz 1996 tarihinde Başbakan'ın Konya İlini ziyareti esnasında Konya Valisi Ziyaeddin Akbulut'un otobüs üzerinde konuşma yapmasına ilişkin konu incelenmiştir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca İl'de Devletin ve Hükümetin temsilcisi, ayrı ayrı her bakanın mümessili ve bunların idarî ve siyasî yürütme vasıtası olan Valilerimiz, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar ile diğer üst düzey görevlileri tarafından İllerine yapılan ziyaretlerde ilgililere mevzuat hükümlerine uygun hareket etmekte ve tarafsızlıklarını korumaktadırlar. Sayın Başbakanın Konya İlini ziyaretleri sırasında, bir otobüs üzerine çıkarak halka hitap etmeleri esnasında, Konya Valisinin uygulanan Devlet Protokolü gereği otobüste bulunarak konuşma yapması ve halkı selamlaması, Valinin otobüste bulunması, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının İlini ziyaret ediyor olması ve hadiselerin seyri itibariyle meydana gelen ani gelişmeler ile hem güvenlik hem de Devlet Protokolü gereği Başbakanın yanında bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca bütün Valilerimiz, Devlet büyüklerinin karşılanmaları ve uğurlanmaları ile ilgili olarak yürürlükte bulunan mevzuat, genelge ve emirlere uygun hareket etmeleri hususunda zaman zaman uyarılmaktadırlar.

11. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, Özelleştirme İdaresinin 1995 yılında danışman ve reklam şirketlerine yaptığı ödemelere ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1030)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun sayın ilgili Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim. 15.7.1996

Cafer Tufan Yazıcıoğlu

Bartın

Soru : Özelleştirme idaresi 1995 yılında danışman şirketlere ve Reklam şirketlerine ne kadar ödeme yapmıştır?

T.C.

Başbakanlık

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.02.01.ÖİB.0.65.00.00/5039 6.8.1996

Konu : Önerge

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Daire Başkanlığının 25.7.1996 tarih ve 7365 sayılı yazısı.

Bartın Milletvekili Sayın Cafer Tufan Yazıcıoğlu tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen 7/1030-2678 esas sayılı yazılı soru önergesine verilen cevap aşağıdadır.

Soru : Özelleştirme idaresi 1995 yılında danışman şirketlere ve Reklam şirketlerine ne kadar ödeme yapmıştır?

Cevap : Bilindiği üzere, Özelleştirme uygulamaları başladığından beri; İdare portföyünde bulunan kuruluşların özelleştirmeye hazırlık çalışmalarında, konularında uzman ve uygulayıcı olan danışman firmalardan hizmet alınmaktadır. Bu hizmetlerin alınma nedenleri aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

– Kuruluşların malî yapılarının gözden geçirilmesi ve gerekirse rehabilitasyona yönelik rapor düzenlenmesi,

– Uluslararası satışa hazırlık olarak şirketlerin malî tablolarının uluslararası kabul görmüş muhasebe ilke ve standartlarına uygun hale getirilmesini sağlamak,

– 4046 sayılı Kanun çerçevesinde tespit edilmiş olan özelleştirme stratejisine uygun olarak öneriler geliştirmek ve kuruluş değerinin (varlık ve/veya hisse senedi değeri) tespiti, söz konusu stratejilerin uygulanmasına yönelik olarak uluslararası ve yerel yatırımcı potansiyelinin tespiti ve gerekli pazar araştırmasının yapılması,

– Varlık satışı yoluyla özelleştirilmesi yapılacak kuruluşlarda gayrimenkul ve makine ekipmanın değer tespitlerini yaptırmak,

– Kuruluşların özelleştirme uygulamasına engel teşkil edebilecek mevcut hukukî sorunlarının (tekel ve/veya hâkim durum, kıyılar ve limanlar, petrol kanununa ilişkin sorunlar vb.) çözümüne yönelik mütaala almak,

– Uluslararası özelleştirme ihalelerinde yabancı yatırımcılarla yapılan görüşmelerin belirli hukukî bir zemine oturtulmasına yönelik olarak idare'ye teknik destek vermek,

– Özellikle büyük kuruluşlarda karşılaşılan çevreye yönelik sorunlara ilişkin olarak, dünya uygulamalarını dikkate almak suretiyle, uluslararası standartlarda çözüm önerileri geliştirmek,

– Dünya Bankasının, Özelleştirme Uygulamaları Teknik Yardım ve Sosyal Güvenlik Ağı Projesi kapsamında yürütülmekte olan, özelleştirme sonrası işsiz kalması muhtemel işçilere yeni iş sahaları yaratılmasına yönelik İş Gücü Uyum Projesi için alternatifler üretmek,

– Özelleştirilecek olan kuruluşlara ve özelleştirme uygulamalarına ilişkin olarak kamuoyunu bilgilendirmeye yönelik tanıtım faaliyetleri (ilan, broşür, TV ve yazılı basın reklamları vb.) yapmak.

Bunun yanısıra, Dünya Bankasının, Özelleştirme Uygulamaları Teknik Yardım ve Sosyal Güvenlik Ağı Projesi Kredisinin ön şartı olarak istihdam edilmiş olan, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının kurumsal yapısını güçlendirmek ve özelleştirme uygulamaları konusunda kamuoyunu bilgilendirmek için, kurumsal hukuk ve halkla ilişkiler danışmanları çalıştırılmaktadır.

Özelleştirme İdaresince, danışmanlık hizmetleri ihale açılmak suretiyle alınmaktadır. İhale Komisyonu kurulduktan sonra tecrübeleri ve ihtisas alanları dikkate alınarak firmalardan teklif mektupları toplanmakta ve teklifler teknik yeterlilik ve fiyat açısından değerlendirilmekte, gerekirse pazarlık görüşmelerinden sonra en uygun teklifi verenle sözleşme akdedilmektedir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan genel tanıtım faaliyetlerinin ana amacı, özelleştirme uygulamalarının tanıtımının yapılarak ülkemizdeki özelleştirme faaliyetlerine yerli ve yabancı yatırımcıların ilgisini çekebilmek ve uygulamalarda tam rekabetin sağlanması için uluslararası düzeyde de katılımın artmasını temin edebilmektir. Özelleştirme uygulamaları hakkında kamuoyunu bilgilendirmek, halka maletmek ve aynı zamanda özelleştirme konusunda kamuoyu desteğinin sağlanması açısından da tanıtım faaliyetlerinin önemi büyüktür.

İlan harcamaları ise İdarenin yasal olarak yapmak zorunda olduğu bir işlem olup ihale prosedürünün zorunlu bir parçasıdır. Ancak özelleştirme uygulamaları sırasında karşılaşılan sorunlardan biri de özelleştirilecek kuruluşun ihaleye çıkarıldığının yeterince duyulmadığı veya duyurulmadığı iddiasıdır. Bu nedenle, ihale ilanlarının yalnızca Resmî Gazete'de yayımlanması yeterli görülmemiş, yaygın bir duyuru gerçekleştirebilmek amacıyla ihaleye çıkarılan kuruluşun niteliğine göre yurt içinde ve yurt dışında tiraj ve hedef kitle kriteri gözönüne alınarak tamamen objektif bir yaklaşımla çeşitli gazetelere ilanlar verilmiş ve mümkün olduğu kadar geniş ve yaygın bir duyuru yapılmaya çalışılmıştır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bu konuda son derece hassas ve duyarlı davranmakta olup, ihale ilanlarını kuruluşun niteliğine, büyüklüğüne ve özelleştirme yöntemine göre vererek ve tasarruf ilkelerine azamî özen göstererek aradaki dengeyi kamu menfaatine uygun bir şekilde korumaya çalışmıştır. Kamu menfaatini korumaya da devam edecektir.

1995 yılında özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar için yapılan Danışmanlık harcamaları ve özelleştirilecek kuruluş ve payların satışına ilişkin Reklam ve Tanıtım giderleri ekteki tabloda sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Ufuk Söylemez
Devlet Bakanı

ÖZELLEŞTİRME FONU
GELİR - GİDER TABLOSU
31.12.1995

GELİRLER		GİDERLER	
HİSSE SATIŞ GELİRLERİ	22,937,146,652,627	DANIŞMANLIK GİDERLERİ	320,238,778,703
TEMETTÜ GELİRLERİ	4,206,665,379,465	GENEL DANIŞMANLIK GİDERLERİ	186,971,033,264
SATIŞ TAKSİTLERİNİN FAİZLERİ	185,109,311,237	DENETİM GİDERLERİ	27,866,477,110
SATIŞ TAKSİTLERİNİN KURFARKLARI	1,884,925,192,865	İLAN REKLAM GİDERLERİ	120,945,488,842
VERİLEN KREDİLERİN FAİZİ (4/n)	3,279,796,518,925	GENEL TANITIM GİDERLERİ	203,679,540,732
MEVDUAT FAİZLERİ	1,937,761,699,246	MENKUL KIYMET GİDERLERİ	19,043,726,880
GECİKME FAİZLERİ	89,781,014,923	İŞ KAYBI TAZMİNATI ÖDEMELERİ	50,000,000,000
GEÇMİŞ YIL GİDERLERİNDEN İPT.	1,996,155,505,825	SOSYAL YARDIM ZAMMI ÖDEMELERİ	576,241,177,316
DİĞER GELİRLER	18,540,402,346,254	ÖZELLEŞTİRME SONRASI PER.GİD.	1,635,744,524,699
		İDARİ BÜTÇE PAYI ÖDEMELERİ	130,000,000,000
		EMEKLİ SANDIĞI PRİMLERİ %30	153,575,296,280
		FAİZ GİDERLERİ	270,000,000,000
		KOF GİDERLERİ	132,705,840,628,936
		İLGİLİ KURULUŞLARA AKTARMALAR	145,096,285,729
		KURFARKI GİDERLERİ	3,098,690,868,883
		GEÇMİŞ YIL GELİRLERİNDEN İPT.	5,560,322,244
		ÖZELLEŞTİRME SATIŞ ZARARLARI	5,692,400,000
		DİĞER GİDERLER	1,782,826,690,829
GELİRLER TOPLAMI	**55,057,743,621,367**	**GİDERLER TOPLAMI**	**141,438,013,240,447**
GELİR-GİDER FARKI (ZARAR)	**86,380,269,619,080**		
GENEL TOPLAM	**141,438,013,240,447**	**GENEL TOPLAM**	**141,438,013,240,447**

12. – Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun, TEM Otoyolu üzerinde bulunan Yeniçağ giriş-çıkış ünitelerinin hizmete girmesine ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1031)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Bayındırlık ve İskân Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim. 15.7.1996

Cafer Tufan Yazıcıoğlu

Bartın

Soru : Ankara-İstanbul TEM oto yolu üzerinde bulunan Yeniçağ giriş-çıkış üniteleri tamamen bitmiş olmasına rağmen niçin hizmete girmemektedir?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/5538 5.8.1996

Konu : Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun yazılı soru önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 25.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1031-2679/7366 sayılı yazısı.

İlgi yazı ilişiğinde alınan, Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun Bakanlığımıza yönelttiği yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru : Ankara-İstanbul TEM Otoyolu üzerinde bulunan Yeniçağa giriş-çıkış üneteleri tamamen bitmiş olmasına rağmen niçin hizmete girmemektedir?

Cevap : Gümüşova-Gerede Otoyolunun Yeniçağa kavşağının Devlet Yoluna bağlandığı kesimde drenaj ve sanat yapıları inşaatı, ücret toplama istasyonları işletme binası inşaatı ve binanın içine konulacak elektronik tesisatın montajı işlerinin tamamlanmasını müteakip; söz konusu kavşak 20 Temmuz 1996 tarihinde hizmete açılmıştır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Cevat Ayhan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

13. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, devlet sektöründe çalışan kapsam dışı personele yapılacak zamma ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1032)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 16.7.1996

Hasan Gülay

Manisa

54 üncü Cumhuriyet Hükümetinin Memurlara yaptığı zamdan, Devlet Sektöründe çalışan ve sayıları 30 000'i aşan kapsam dışı personel faydalanamamıştır.

Soru : Kapsam dışı personele aynı oranda zam yapmayı düşünüyormusunuz, eğer düşünüyor

iseniz ne zaman zam yapacaksınız?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.0010/00231 12.8.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-7/1032-2691/7384 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gen. Müd.'nün 30.7.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-361-3/3308 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Hasan Gülay'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün

Devlet Bakanı

Manisa Milletvekili Sayın Hasan Gülay'ın Sayın Başbakanımıza hitaben yönelttiği yazılı soru önergesi cevabıdır.

Bilindiği üzere, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı dışında kalan kuruluşlarda (Bunlardan haklarında özelleştirme kararı alınanlar da dahil) kapsam dışı statüde çalışan personelin ücret ve diğer özlük hakları 18.5.1996 tarih ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesinin bir ve ikinci fıkraları gereğince Yüksek Planlama Kurulu kararı ile tespit edilmektedir.

Diğer taraftan, 9.7.1996 tarih ve 96/8342 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kamu personelinin aylıklarında 1996 yılının ikinci yarısı için % 50 oranında artış sağlanmış olup, kapsam dışı personele de 1996 yılının ikinci yarısında % 50 oranına kadar ücret artışının yapılabilmesini teminen Devlet Personel Başkanlığının 11.7.1996 tarih ve 136/07780 sayılı yazısı ile bu konuda hazırlanan Yüksek Planlama Kurulu Karar Taslağı Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına gönderilmiştir.

Sözkonusu Yüksek Planlama Kurulu Kararının yayımlanmasını takiben mahsup işlemi yapılmak üzere, kapsam dışı personel çalıştıran kuruluşların yönetim kurullarınca 1.7.1996 tarihinden geçerli olmak üzere ücret artışı yapılarak avans mahiyetinde ödeme yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

14. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel arasındaki ücret farklılığına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1035)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sayın Abdullatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 17.7.1996

Dr. Kâzım Arslan

Yozgat

1. Kamu Kurum ve Kuruluşlarında çalışan ve aynı işi gören personel arasındaki ücret farklılığının sebebi nedir?

2. Bu durum sosyal adalet ve eşitlik ilkesine aykırı değil midir?

3. Memur maaşları ile ilgili olarak yapılan düzenlemeler esnasında bu eşitsizliğin dikkate alınması gerekmez mi?

4. Bu eşitsizliği gidermek için acil bir takım düzenlemeler yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Maliye Bakanlığı

Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16856 21.8.1996

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 25.7.1996 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1035-2712/7427 sayılı yazıları.

Yozgat Milletvekili Sayın Kâzım Arslan'ın 7/1035 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve benzeri işi gören personel arasında ücret farklılıkları bulunmaktadır. Ancak bu durum, bugün ortaya çıkan bir husus olmayıp uzun bir dönemde meydana çıkan gelişmeler sonucunda ortaya çıkmıştır.

Bu itibarla, bu eşitsizliklerin bütçe imkânları dikkate alınmadan, kısa dönemde ve acil olarak yapılacak bazı düzenlemelerle ortadan kaldırılması mümkün görülmemektedir. Ücret eşitsizliklerinin, makul bir süre içinde daha düşük maaş alanlara daha yüksek oranlarda artış yapılmak suretiyle ortadan kaldırılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Öte yandan Temmuz ayında yapılan düzenlemelerle memurlarımızın maaşlarında önemli artışlar sağlanmış ve aynı işi gören işçilerin seviyelerine yaklaşmaları sağlanmış bulunmaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

15. – Yozgat Milletvekili Kâzım Arslan'ın, öğrenci affına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1036)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı Sayın Mehmet Sağlam tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talep etmekteyim.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 17.7.1996

Dr. Kâzım Arslan

Yozgat

1. Millî Eğitimde neden sık sık af çıkartılmaktadır?

2. Hemen hemen göreve gelen her Millî Eğitim Bakanının, ilk icraatlarından birisi af olduğuna göre, acaba bu bir mecburiyetten (!) mi ileri gelmektedir?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.01.00-022/2155 19.8.1996

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2486-7/1036-2714 sayılı yazısı.

Yozgat Milletvekili Sayın Dr. Kâzım Arslan'ın "Öğrenci affına ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Millî Eğitim Sistemimizde gelişen ve değişen şartlar ile uygulamadan doğan aksaklıkların giderilmesi amacıyla mevzuat değişiklikleri yapılmaktadır.

Bu değişikliklerin Millî Eğitim Bakanlarının göreve gelmesiyle ilgisi bulunmamaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Sağlam

Millî Eğitim Bakanı

16. – Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, Adana Sabancı Anadolu Tekstil Meslek Lisesinde görev yapan din bilgisi öğretmeni hakkında soruşturma yapılmasına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1037)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Tuncay Karaytuğ

Adana

Adana'da eğitim vermekte olan Sabancı Anadolu Tekstil Meslek Lisesinde din bilgisi öğretmeni olarak görev yapan Müslüm Yurtman'ın çeşitli vesilelerle "Ben burayı ıslah etmeye geldim" diyerek öğrenciler arasında Alevi-Sünni ayrımı yaptığı, derslerinde Atatürk'e sürekli olarak çirkin iftiralarda bulunduğu, bunun üzerine müfettiş raporu ile başka bir okula tayin edilmiş olmasına rağmen, tayin işlemini gerektirecek olayların sübuta ermediği gerekçesiyle millî eğitim müdürünün kişisel tavrı dolayısıyla tayin işleminin durdurulduğu Adana kamuoyunda haftalardır konuşulagelmektedir.

Din bilgisi öğretmeni Müslüm Yurtman'ın derslerinde Atatürk'e yönelik iftiraları dolayısıyla bazı öğrencilerin şikâyeti üzerine anılan şahsın aleyhine dava açılmıştır.

Olayın basına ve mahkemeye intikal etmiş olmasına karşın İl Millî Eğitim Müdürü Abdurrahman Yıldız'ın konuyu din dersi öğretmeni ile okul müdürü arasındaki bir çekişme gibi göstermeye dönük tutumunun bir parçası olarak, okul müdiresi hakkında soruşturma başlatmak istemesi, Millî Eğitimimizin hangi ellerce nasıl yönetilip, yönlendirildiği sorusunu kafalarda oluşturmaktadır.

Soru : İslam Dininin tüm renklerini barındıran Adana'da Atatürk'e saldırmanın hafifliğinin yanında, mezhep meselelerini kaşıyan bir din dersi öğretmeni ile ona destek olan millî eğitim müdürü hakkında Bakanlık olarak herhangi bir soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.01.00-022/2153 19.8.1996

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 25.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2846-7/1037 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Tuncay Karaytuğ'un yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Adana İli Seyhan İlçesi Sabancı Anadolu Tekstil Meslek Lisesinde Din kültürü ve ahlâk bilgisi öğretmeni olarak görev yapan Müslüm Yurtman hakkında soruşturma açılmıştır. Düzenlenen rapor gereğince kendisi idarî yönden ve disiplin yönünden cezalandırılmıştır. Ayrıca, Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Adı geçen şahıs hakkında "öğrenciler arasında Alevi-Sünni ayrımı yaptığı"na dair herhangi bir ihbar veya şikâyet bulunmadığından bu konuda bir işlem yapılmamıştır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Sağlam

Millî Eğitim Bakanı

17. – İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, son on yılda bakanlığa alınan kitaplara yapılan ödemelere ve ayrılan ödeneğe ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/1038)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı soruların, Kültür Bakanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak yanıtlaması için, İçtüzüğün 96 ncı maddesince gereğini arz ederim.

Hakan Tartan

İzmir

1. Son 10 yılda Kültür Bakanlığına, hangi kitaplar alınmış, ne kadar ödeme yapılmıştır?
2. Agah Oktay Güner'in Bakanlığı döneminde kitap alımı için ne kadar ödenek ayrılmıştır?
3. Güner'in Bakanlığı döneminde hangi yazarların hangi kitapları alınmıştır?
4. Bakanlığınız döneminde kitap alımı için ne kadar ödenek ayrılacaktır?

T.C.

Kültür Bakanlığı

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı 13.8.1996

Sayı : B.16.0.APK.0.12.00.01.940-395

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 25 Temmuz 1996 gün ve KAN. KAR. MÜD.A.01.0.GNS. 0.10.02-7/1038-2716/7436 sayılı yazısı

İzmir Milletvekili Sayın Hakan Tartan'ın, "Son on yılda Bakanlığa alınan kitaplara yapılan ödemelere ve ayrılan ödeneğe ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

İsmail Kahraman
Kültür Bakanı

Cevap : 1. Bakanlığımızca son 10 yılda alınan kitap adet ve ödeme tutarları birimler bazında aşağıda belirtilmektedir.

a) Kütüphaneler Genel Müdürlüğü

Yılı	Kitap adedi	Tutarı TL.
1987	40 025	61 464 383
1988	24 824	93 173 243
1989	137 577	826 717 988
1990	224 028	1 680 047 145
1991	341 679	2 877 877 600
1992	471 955	9 439 754 476
1993	374 416	12 919 685 955
1994	299 053	23 779 685 000
1995	286 000	51 470 429 500
1996	–	–
Toplam	2 190 055	102 136 839 146

b) Millî Kütüphane Başkanlığı

I. Yurt içinden satın alınan kitaplar

Yılı	Kitap adedi	Tutarı TL.
1987	438	2 671 750
1988	387	22 810 475
1989	646	52 595 220
1990	4 013	197 953 250
1991	2 122	266 520 500
1992	11 968	1 246 809 771
1993	4 899	3 680 306 000
1994	15 076	9 336 694 000
1995	1 924	9 326 264 000
1996	–	–
Toplam	41 473	24 132 624 966

II. Yurt dışından satın alınan kitaplar

Yılı	Kitap adedi	Tutarı TL.
1987	30	1 756 748
1988	375	76 255 489
1989	193	26 636 753
1990	1 853	100 432 850
1991	271	115 996 674
1992	373	542 229 200
1993	564	1 357 687 000
1994	203	896 809 000
1995	107	1 189 939 000
1996	–	–
Toplam	3 968	4 307 743 068

III. Yurt içi ve yurt dışı süreli yayın alımı (Dergi, gazete)

Yılı	Süreli yayın adedi	Tutarı TL.
1987	105	9 787 105
1988	119	19 827 637
1989	128	37 465 567
1990	133	45 359 453
1991	237	145 374 500
1992	264	333 334 000
1993	273	533 538 000
1994	310	1 328 248 000
1995	277	2 669 235 000
1996	–	–
Toplam	1 846	5 122 169 167

c) Yayımlar Dairesi Başkanlığı

(1989 yılında, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğünden ayrılan ve müstakil daire başkanlığı olan Yayımlar Dairesi Başkanlığınca 1989-1991 yıllarında kitap satın alınmamıştır.)

I. Yurt içinden satın alınan kitaplar

Yılı	Kitap adedi	Tutarı TL.
1992	81 662	4 204 011 132
1993	56 937	1 518 884 643
1994	24 148	3 263 043 798
1995	47 473	9 048 233 680
*1996	5 075	2 750 010 500
Toplam	215 259	20 784 187 753

* 1996 yılında alınan kitaplar Kültür eski Bakanı Sayın D. Fikri Sağlar zamanında gerçekleşmiştir.

II. Yurt dışından satın alınan kitaplar

	Kitap adedi	Tutarı TL.
1993	42 850	5 504 408 000
1994	22 671	16 167 578 000
1995	14 850	10 963 851 000
1996	–	–
Toplam	80 371	32 635 837 000

* Alınan kitapların listeleri sayfalar tuttuğundan gönderilememiştir.

Cevap : 2-4. Bakanlığımız 1996 Malî yılı bütçesine kitap alımı ve basımı için Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca proje karşılığı olarak 319 milyar 100 milyon TL. ödenek ayrılmıştır.

Bütçelerin yıllık olması sebebiyle 1996 yılı bütçesinin uygulanması Kültür eski Bakanlarından Sayın D. Fikri Sağlar, Sayın Dr. Agah Oktay Güner ve tarafımdan yürütülmektedir.

Cevap : 3. Eski Kültür Bakanı Sayın Dr. Agah Oktay Güner döneminde alınan kitapların listesi ekte gönderilmektedir.

Not : Yazılı Soruyla ilgili diğer bilgiler dosyasındadır.

18. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın;

– Çokuluslu Güç, olağanüstü hal ve Irak ambargosuna,

– İnsan haklarına aykırı olduğu iddia edilen uygulamalar için alınması gereken tedbirlere,

– Köylü, işçi, memur, esnaf, emekliler ve muhtaçlar bakanlıklarının ihdasına,

– İstihdam bakanlığı ve işsizlik ücreti sisteminin kurulmasına,

– Faizsiz kredilerin ne zaman uygulanacağına,

– Vergilerin kaldırılması ve tek vergi sistemine geçilme zamanına,

– Faizlerin kaldırılmasına,

– Prim ödemeden herkesin sigortalı olacağı sisteme ne zaman geçileceğine,

İlişkin Başbakandan soruları ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1039, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Refah Partisi tarafından yayımlanan 24 Aralık 1995 Seçim Beyannamesinde terör probleminin çözümü için getirilen öneriler arasında "Çekiç Güç'ün gönderilmesi, Olağanüstü Hal'in kaldırılması ve Irak ambargosunun kaldırılması" yer almaktadır.

Bugün iktidarda olduğunuza göre;

1. Çekiç Güç'ü ne zaman gönderecek,

2. Olağanüstü hal'i ne zaman kaldıracak,

3. Irak ambargosuna ne zaman son vereceksiniz?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Refah Partisi tarafından yayımlanan 24 Aralık 1995 Seçim Beyannamesinde "İnancını yaşamak isteyen müslüman halkımıza halen uygulanan insan haklarına aykırı tatbikat süratle ve kesinlikle ortadan kaldırılacaktır" denilmekte ve insan haklarına tatbikat şu şekilde sıralanmaktadır :

"– Başörtüsü zulmü

– Cuma namazı zulmü

–İmam-Hatip okullarının engellenmesi

– Hac ibadetiyle ilgili bütün engellemeler

– Kurban derisiyle ilgili engellemeler

– Vakıflarla ilgili engellemeler ve tahribat

– İslamın aslının konuşulması ve öğrenimi önündeki engeller

– Siyasî otoritenin dine müdahaleleri"

Bütün bu insan haklarına aykırı olduğu iddia edilen konularla ilgili olarak hükümetinizce hangi tedbirlerin alınması düşünülmektedir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Refah Partisi tarafından yayımlanan 24 Aralık 1995 Seçim Beyannamesinde "Geçim sıkıntısının ortadan kaldırılması ve herkesin refah seviyesinin yükseltilmesi" için getirilen öneriler arasında "Köylü, İşçi, Memur, Esnaf, Emekliler ve Muhtaç Bakanlıklarının ihdası" bulunmaktadır.

Bugüne kadar adıgeçen bakanlıkların kurulması için yapılmış herhangi bir işlem var mıdır?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Refah Partisi tarafından yayımlanan 24 Aralık 1995 Seçim Beyannamesinde işsizlik probleminin çözümü için getirilen öneriler arasında "İstihdam Bakanlığı kurulması, İşsizlik Sigortası müessesesine denk gelecek İşsizlik Ücreti Sisteminin kurulması" bulunmaktadır.

İşsizlik probleminin bir çığ gibi büyüdüğü dikkate alındığında "İstihdam Bakanlığı kurulması ve İşsizlik Sigortası Müessesesine denk gelecek işsizlik ücreti sisteminin kurulması" uygulamalarının ne zaman başlatılması düşünülmektedir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Vaadleriniz arasında yer alan;

"Hakkı müktesep karşılığı kredi,

Emek karşılığı kredi,

Rehin karşılığı kredi,

Ödenmiş vergi karşılığı kredi,

Yatırım projesi karşılığı kredi,

Selem senedi karşılığı kredi" gibi faizsiz kredileri ne zaman yürürlüğe sokacaksınız?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Vaad ettiğiniz şekilde Anayasaya "devlet vergi kanunu çıkartamaz." hükmünü ne zaman koyacak, mevcut vergilerin tamamını ne zaman ortadan kaldıracak ve tek vergi sistemini yürürlüğe sokacaksınız?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Vaadleriniz doğrultusunda Anayasaya "Faiz yoktur" hükmünü ne zaman koyacak ve faizleri ne zaman ortadan kaldıracaksınız?

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi arz ederim.

Saygılarımla. 17.7.1996

Mustafa R. Taşar

Gaziantep

Vaadleriniz doğrultusunda sigorta ve emeklilik için katılımcılar tarafından prim ödenmeyen ve herkesin sigortalı olacağı sisteme ne zaman geçmeyi düşünmektesiniz?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.0010/00221 8.8.1996

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1039-2720/7448, 7/1042-2724/7452, 7/1043-2725/7453, 7/1044-2726/7454, 7/1045-2729/7457, 7/1046-2730/7458, 7/1047-2731/7459, 7/1048-2732/7460 sayılı yazıları.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gen. Müd.'nün 30.7.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-361-10/3309, 106-361-13/3312, 106-361-14/3313, 106-361-15/3314, 106-361-16/3315, 106-361-17/3316, 106-361-18/3317, 106-361 19/3318 sayılı yazıları.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergeleri cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün

Devlet Bakanı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın Sayın Başbakanımıza hitaben yönelttiği yazılı soru önergeleri cevabıdır.

Yazılı soru önergelerinde yer alan 24 Aralık 1995 seçim beyannamesinde ve vaadlerde bulunulduğu iddia edilen aşağıdaki konular;

– Çekiç Güç'ün gönderilmesi,

– OHAL'in kaldırılması,

– Irak ambargosunun sona erdirilmesi,

– Başörtü meselesi,

– Cuma namazı konusu,

– İmam Hatip okullarının engellenmesi,

– Hac ibadeti ile ilgili engeller,

– Kurban derisi konusu,

– Vakıflarla ilgili konular,

– İslamın aslının konuşulması ve öğrenimi,

– Siyasî otoritenin dinimize müdahalesi,

– Köylü, işçi, memur, esnaf, emekliler ve muhtaçlar Bakanlıklarının ihdası,

– İstihdam Bakanlığı,

– İşsizlik sigortası müessesesine denk gelecek işsizlik ücreti sisteminin kurulması,

– Hakkı müktesep karşılığı kredi,

– Emek karşılığı kredi,

– Rehin karşılığı kredi,

– Ödenmiş vergi karşılığı kredi,

– Yatırım projesi karşılığı kredi,

– Selem senedi karşılığı kredi ve faizsiz krediler,

– Devlet Vergi Kanunu çıkartamaz tek vergi sistemine ne zaman geçileceği,

– Anayasa'ya "Faiz Yoktur" hükmünün ne zaman konulacağı,

– Faizlerin ne zaman ortadan kaldırılacağı,

– Prim ödenmeden ve herkesin sigortalı olacağı sisteme ne zaman geçileceği gibi;

Seçim beyannamesinde yer almış hususların uygulanabilirliği çıkartılacak kanunlarla ve diğer mevzuatta yapılacak değişikliklerle mümkün olacaktır.

Ancak, partimizin tek başına iktidar olmadığı, ülkeyi hükümetsiz bırakmamak için büyük bir fedakârlık örneği göstererek Doğruyol Partisi ile bir koalisyon hükümeti kurduğumuz ve bu koalisyonun ortak program üzerinde çalışma ve uygulama yapmak üzere kurulduğu kamuoyunca da malumdur.

Hükümetimiz kurulur kurulmaz bütün sorunların çözümü için süratle çalışmaya başlamıştır. Yukarıda sıralanan sorunların da tek tek halledileceğinden emin olmanızı diler, saygılar sunarım.

19. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın;

– Türk Lirasının yabancı para birimleri karşısındaki değer kaybına,

– Necmettin Erbakan'ın Başbakanlık görevine geldiği günden bu yana Merkez Bankası tarafından basılan paranın miktarına,

İlişkin Başbakandan soruları ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1040, 1041)

14.8.1996

Gaziantep Milletvekili Sayın R. Mustafa Taşar'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verdiği ve Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği 17.7.1996 tarih 7/1040-2721 ve 7/1041-2722 sayılı soru önergelerinin cevapları aşağıda yer almaktadır.

A–7/1040-2721 sayılı soru önergesi :

Soru : 1. Başbakanlık görevine geldiğiniz günden bu soru önergesinin cevaplandırıldığı güne kadar olan dönemde Türk Lirası, Alman Markı ve ABD Doları gibi yabancı para birimleri karşısında ne ölçüde değer yitirmiştir?

Cevap : Türk Lirası Alman Markına ve ABD Dolarına karşı 1991 yılında sırasıyla % 71.5 ve % 73.4, 1995 yılında % 67.1 ve % 54.3 ve 1996 yılında ise (14.8.1996 itibariyle) % 37.6 ve % 42.5 değer yitirmiştir.

Soru : 2. TL.'nin değer yitirmesinde Hükümetinizin uyguladığı politikaların bir rolü var mıdır?

Cevap : Türk Lirası konvertibl olup, değeri TL. ve döviz piyasalarında serbest piyasa ekonomisi kuralları çerçevesinde ortaya çıkmaktadır.

Soru : 3. 1996 yıl sonuna kadar TL.'nin yabancı para birimleri karşısında ne ölçüde değer kaybedeceğini hesaplıyorsunuz?

Cevap : 1996 yıl sonuna kadar TL.'nin yabancı para birimleri karşısındaki değer kaybının yaklaşık olarak enflasyon oranı civarında olacağı tahmin edilmektedir.

B-7/1041-2722 sayılı soru önergesi

Soru : Başbakanlık görevine geldiğiniz günden bu soru önergesinin cevaplandırıldığı güne kadar olan dönemde Merkez Bankası tarafından ne kadar para basılmıştır? Basılan bu paranın karşılığı var mıdır?

Cevap : İlişikteki Parasal Büyüklükler tablosundan da görüleceği üzere, 28.6.1996-9.8.1996 döneminde, emisyon hacmi 37.0 trilyon Türk Liralık artış göstermiştir. Bu dönemde, Kamu Sektörü kredilerindeki 135.4 trilyon Türk Liralık artış emisyon hacmini artırıcı yönde etkilerken, 69.6 trilyon Türk Liralık açık piyasa işlemleri, 4.6 trilyon Türk Liralık net dış varlıklar azalması ve 24.2 trilyon Türk Liralık Merkez Bankası bilançosu diğer kalemlerindeki değişmeler emisyon hacmini azaltıcı yönde etkilemiştir.

PARASAL BÜYÜKLÜKLER TABLOSU
(MİLYAR TL)

	28.06.96	09.08.96	DEĞİŞİM	% DEĞ.
NET DIŞ VARLIKLARIMIZ	**461,166**	**456,571**	**-4,595**	**-1.00%**
Altınlarımız	115,499	119,687	4,188	
Net Rezervlerimiz	1,269,420	1,323,228	53,808	
Kredi Mektuplu DTH.	-934,477	-1,009,010	-74,533	
Net Orta Vadeli Krediler	90,060	94,025	3,965	
IMF'ye borcumuz	-54,026	-56,450	-2,424	
Diğer Dış Varlıklarımız	-25,310	-14,909	10,401	
TOPLAM İÇ KREDİLER	**571,983**	**707,364**	**135,381**	**23.67%**
Kamu Sektörü Kredileri	**559,765**	**695,148**	**135,383**	**24.19%**
Kısa Vadeli Avans	140,728	211,670	70,942	
Değerleme Hesabı	13,534	26,349	12,815	
D.İ.B.S. Hesabı	406,727	457,543	50,816	
Diğer Hazine Borçları	-2,737	-1,969	768	
İktisadi Devlet Teşekkülleri	1,513	1,555	42	
Bankalara Açılan Krediler	**12,218**	**12,216**	**-2**	
NET DİĞER KALEMLER	**-105,672**	**-123,846**	**-18,174**	**17.20%**
TOPLAM :	**927,477**	**1,040,089**	**112,612**	**12.14%**

	28.06.96	09.08.96	DEĞİŞİM	% DEĞ.
REZERV PARA	**455,898**	**506,773**	**50,875**	**11.16%**
Emisyon	289,341	326,307	36,966	12.78%
Bankalar Zor. Karşılıkları	144,981	121,521	-23,460	
Bankalar Mevduatı	13,753	49,449	35,696	
Fon Hesapları	5,663	6,535	872	
Banka Dışı Kesimin Mevduatı	2,160	2,961	801	
PARASAL TABAN	**482,020**	**602,504**	**120,484**	**25.00%**
Açık Piyasa İşlemleri	26,122	95,731	69,609	
MERKEZ BANKASI PARASI	**498,722**	**620,054**	**121,332**	**24.33%**
Kamu Mevduatı	16,702	17,550	848	
TL YÜKÜMLÜLÜKLERİMİZ	**694,430**	**780,875**	**86,445**	**12.45%**
Döviz Olarak Takip olunan Mevd.	195,708	160,821	-34,887	
TOPLAM İÇ YÜKÜMLÜLÜKLER	**927,477**	**1,040,089**	**112,612**	**12.14%**
Bankaların Döviz mevduatı	233,047	259,214	26,167	
TOPLAM :	**927,477**	**1,040,089**	**112,612**	**12.14%**

EMİSYONU ETKİLEYEN ANA KALEMLER

d(Emisyon)	=	d(Kamu Sek. Kred.)	-	d(Açık Piy.İş)	+	d(Net Dış Varl.)	+	d(Diğer)	
37.0	=	135.4	-	69.6	+	-4.6	+	-24.2	(Trilyon TL)

20. – Bursa Milletvekili Yahya Şimşek'in, Koza Birlik Genel Müdürünün geçici görevle Ankara'ya alınmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1049)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Yahya Şimşek
Bursa

1. Koza Birliğin ürün alımlarının yoğun olarak başladığı günlerde Genel Müdür Mesut Gül'ün süresi belirsiz bir şekilde geçici görevle Ankara'ya alınması ve 2 aydır Ankara'da bulundurulmasının gerekçesi nedir?

2. Geçici görevlendirme yapılırken Genel Müdürlüğe vekâlet verilmesi Bakanlar Kurulu kararının ana sözleşmesinin 36 ncı maddesine aykırılığını hangi hukuk mantığı ile açıklayabilirsiniz?

3. Koza Birlik Genel Müdürü Mesut Gül hukuka aykırı bulduğu için Ankara İdare Mahkemesine başvuruda bulunmuş, Ankara 5 inci İdare Mahkemesi 28.6.1996 günü yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Mahkemenin verdiği yürütmeyi durdurma kararı derhal yerine getirilmesi gerekirken neden böyle bir uygulamayı yerine getirmiyorsunuz?

4. Maksatlı siyasî amaçla yapılmak istenen bu uygulama birlik çalışanlarını ve üreticilerini huzursuz etmiştir. Ürün alımlarının devam ettiği şu günlerde belirsizlik ortamının yarattığı gerginlik ve sorunların artmasını nasıl karşılıyorsunuz?

5. Bu kararın birliklerin yok edilmesine yönelik olduğunu ve tarım sektörünün giderek örgütsüz hale getirilmesinin ülke ekonomisine etkisinin olumsuz olabileceğini düşünmüyor musunuz?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 19.8.1996
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B 14 0 BHİ 01/225
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2847 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili, Yahya Şimşek'in Kozabirlik Genel Müdürünün geçici görevle Ankara'ya alınmasına ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/1049 Esas No.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Bursa Milletvekili Sayın Yahya Şimşek'in Kozabirlik Genel Müdürü ile İlgili Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

Sayın Milletvekilinin yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği sualler ile ilgili açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1. Kozabirlik Genel Müdürü Mesut Gül, diğer dört birlik genel müdürü ile beraber, 3186 sayılı Kanun üzerinde yapılan çalışmalara iştirak etmesi için Ankara'ya çağrılmıştır.

Tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin özerkleştirilmesini hedef alan çalışmaların ekonomimiz ve üreticimiz için taşıdığı büyük önem sebebiyle, uygulamanın içinde bulunan genel müdürlerin de görüş ve katkılarına ihtiyaç duyulmuştur.

Genel müdürler zaman zaman bu tür çalışmalar için Ankara'ya çağrılabilmektedir. Nitekim, Kozabirlik'in önceki Genel Müdürü Necip Avcı, Muhasebe Yönetmeliği çalışmaları için çağrıldığı Ankara'da sekiz ay kadar kalmış ve yerine Bakanlık talimatı ile bugünkü Genel Müdür Mesut Gül vekâlet etmiştir.

2. 3186 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre, Bakanlığımızın Birliklere talimat verme yetkisi ve talimatlara ilgililerce uyulması zorunluluğu açıkça düzenlendiğinden, Bakanlığın bu yetkisinin anasözleşme ile sınırlandırılması mümkün değildir.

Uygulama da bu şekilde sürmektedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, soru önergesinde adı geçen bugünkü Genel Müdür Mesut Gül'ün, önceki Genel Müdürün Ankara'ya çağrılması üzerine Bakanlıkça vekil olarak görevlendirildiği kayıtlarımızdan anlaşılmaktadır.

3. Yargı kararlarının yerine getirilmemesi gibi bir durum söz konusu değildir. Bilakis, hukuka aykırı olduğuna karar verilen Bakanlığımız işleri, yasal süresi içerisinde iptal edilmiş ve ilgili genel müdür yasal ücretli iznini kullanmaya başlamıştır.

4. Kozabirlik'ten ve bölgeden, Genel Müdürün Ankara'ya çağrılması üzerine huzursuzluk çıktığına dair en ufak bir bilgi alınmamıştır. Birliğin bu sebeple ortaya çıkan bir sorunu da görülmemiştir.

Sayın Milletvekili Birliğin belirtilen sebeple ortaya çıkan sorunları hakkında Bakanlığımıza bilgi verdiği takdirde, bu hususta gerekli önlemler alınabilecektir.

5. Kozabirlik Genel Müdürünün Ankara'ya çağrılması ile Birliğin yokedilmesinin amaçlandığı şeklindeki düşünceye katılmak mümkün olmadığı gibi, bu işlemin tarım sektörünün giderek örgütsüz hale getirilmesi ile ilişkisi de anlaşılamamıştır.

Arz ederim.

21. – Adıyaman Milletvekili Celal Topkan'ın, Güneydoğu Birlik Genel Müdürünün göreve başlatılmamasının nedenine ve bu Birlikte işine son verilenlere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1050)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Celal Topkan

Adıyaman

1. Güneydoğu Birlik Genel Müdürünün mahkeme kararı ile göreve döndürülmesinin engellenmesi hukuk devleti anlayışınızla bağdaşabiliyor mu? Ek kararda Danıştay, atamanın amacının "Fiilen göreve başlatmak" olduğunu karara bağlamış olmasına karşın fiilen göreve başlatılmamasını nasıl açıklayabilirsiniz?

2. İş yasasının ilgili hükmü 1 ay içerisinde 9 kişiden fazla işçinin işine son verilemez demesine rağmen 1 ayda 73 kişinin işine son verilmesi hukuk ihlali değil midir?

3. Tüm stoklar, eski borçların silineceği bilinerek eski borçlara yatırılması birliğin kaynaksız kalmasına yol açmıştır. Tüm işletmeler durdurularak personel fazlalığı görüntüsü verilerek, personel çıkartılması partizanca bir uygulama değil midir?

4. Genel Müdürün olmayan bir çalışmada görevlendirilerek yasal tüm temsil haklarının ellerinden alınmasının gerekçesi nedir?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 19.8.1996
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B 14 0 BHİ 01/223
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2847 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Celal Topkan'ın, Güneydoğu Birlik Genel Müdürünün göreve başlatılmaması nedenine ve bu birlikte işine son verilenlere ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/1050 Esas No.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Adıyaman Milletvekili Sayın Celal Topkan'ın Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

Sayın Milletvekilinin yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği sualler ile ilgili açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1. Soru önergesinde belirtilmemesine rağmen, Güneydoğubirlik Genel Müdürü olarak bahsi geçen kişinin, halen bu görevi devam eden Hasan Öztürkmen olduğu anlaşılmaktadır.

Adı geçen, Danıştay'ın ilgili kararı uyarınca 17.6.1996 tarihi itibariyle Ankara'da göreve başlamıştır. Hasan Öztürkmen işgal ettiği Genel Müdür kadrosunun tüm haklarından istisnasız yararlanmaktadır.

2. İş Yasasında soru önergesinde açıklandığı şekilde bir yasaklama bulunmamakta, yalnızca işçi çıkarmalarda uygulanacak esaslar gösterilmektedir.

Güneydoğubirlik'in de, iş hacmindeki azalma ve tasarruf ilkelerine riayet gereği, personel azaltmasına gittiği ve personel ile birlik arasında ortaya çıkıp Bakanlığımıza intikal eden bir ihtilafın bulunmadığı anlaşılmaktadır.

3. Birliklerin, ürün satış hâsılatını kredi borçlarına yatırmaları mevzuat gereği olduğundan, birliğin kaynaksız kalmasını bu sebebe bağlamak doğru bir düşünce olmayacaktır.

Tüm işletmelerin personel fazlalığı görüntüsü verilmek amacıyla durdurulduğu ve böylece personel çıkarılmasına ortam hazırlandığı hususunda Bakanlığımıza intikal etmiş bir bilgi bulunmadığı gibi, işletmelerin işlenecek yeterli ürün olmaması sebebiyle çalıştırılmadığı, ayrıca mevcut yasal düzenlemeler karşısında iddia edildiği gibi bir yola başvurma gereğinin bulunmadığı düşünülmektedir.

4. Genel Müdürün olmayan bir çalışmada görevlendirildiği iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

Bahse konu çalışma, Bakanlığımız Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğünün organizatörlüğünde sürmüştür.

Çalışma sonuçlarından Bakanlığımızca yararlanılmaya çalışılacaktır.

Diğer taraftan, Ankara'da görevlendirilen Genel Müdürün yasal tüm temsil haklarının elinden alınması gibi bir durum ortada mevcut değildir.

Genel müdürler de zaman zaman görev icabı iş merkezleri dışında seyahat edip, yetkili makamın verdiği görevleri yerine getirmek zorundadırlar.

Arz ederim.

22. – Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, TARİŞ Genel Müdürünün görevden alınmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1052)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 17.7.1996

Zeki Çakıroğlu

Muğla

1. 17.5.1996 tarih ve 7227 sayılı Bakanlık talimatı ile TARİŞ Genel Müdürünün süresi belirsiz bir biçimde Ankara'da görevlendirilmesi hangi amaçla yapılmıştır? Liyakatlarından yararlanılması düşünülmüşse bu süredeki çalışmalarının sonucu Bakanlığınıza neler sağlamıştır?

2. TARİŞ Genel Müdürlüğüne önce vekil olarak bir TARİŞ müfettişi atanmıştır. Birlikler ana sözleşmesinin 36 ncı maddesine göre bir genel müdür, vekillerini kendi belirlemek durumundadır. Bu maddenin açık hükmüne rağmen hukuk hiçe sayılmıştır. Daha sonra bu vekâlet işleminden vazgeçilerek eskiden çeşitli birliklerde görev yapmış ve en son görevinden yaş haddî nedeniyle emekli olan 68 yaşındaki bir kişi TARİŞ'te önce genel müdür yardımcısı, daha sonra genel müdür vekilliğine getirilmiştir. Bu kişiye vekâleti veren, daha önce vekâleti geçersiz olan müfettiştir. Yani vekilin vekâleti ile yeni bir vekâlet görevi verilmiştir. Hukukî geçerliliği tartışılan bu hukuksuzluğu nasıl açıklayacaksınız?

3. TARİŞ'te 4 ürünle ilgili 4 birliğin olduğu bilgilerdedir. Pamuk Birliği, Zeytin ve Zeytinyağı Birliği, Üzüm Birliği ve İncir Birliği. Bu birliklerin kampanya hazırlıkları en geç temmuz ayı sonu itibariyle tamamlanmalıdır. TARİŞ Genel Müdürü 53 gündür Ankara'dadır. En az 15 trilyon liralık bu kampanya hazırlıkları TARİŞ'i tanımayan vekâleti geçersiz 68 yaşında bir kişi tarafından yapılmasını nasıl açıklıyorsunuz?

4. TARİŞ, 1994 ve 1995 tarihleri arasındaki tüm birlikleri, işletmeleri, şirketleri ile ne kadar kâr yapmıştır?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 19.8.1996

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B 14 0 BHİ 01/222

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2847 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili, Zeki Çakıroğlu'nun Tariş Genel Müdürünün görevden alınmasına ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/1052 Esas No.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Muğla Milletvekili Sayın Zeki Çakıroğlu'nun

Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

Sayın Milletvekilinin yazılı soru önergesine ait açıklamalarımız aşağıda yer almaktadır.

1. Tariş Genel Müdürü Cihan Altınöz, Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerinin özerkleştirilmesi çalışmalarının bir an önce bitirilebilmesi ve bu amaçla hazırlanan yasa taslağına son şeklin verilmesi için katkıda bulunmak üzere Ankara'da görevlendirilmiştir.

Bakanlığımız Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğünün organizatörlüğünde sürdürülen çalışmalar bu günlerde son değerlendirme aşamasındadır.

2. 3186 sayılı Kanunun 15 inci maddesi, Bakanlığımıza geniş ve etkili bir yaptırım gücü vermektedir. Bakanlığın vereceği talimatların yerine getirilmesi zorunludur. Bu yetkinin anasözleşme ile sınırlandırılması hukuk ilkelerine aykırı olacaktır.

Diğer taraftan, anasözleşmeler altında imzaları bulunanların (Birlik Anasözleşmesinde ortak kooperatiflerin temsilcileri) uymayı kabul ve taahhüt ettikleri âkitlerdir ve hukuken "tüzük" hükmünde değillerdir.

Atamalarla ilgili olarak izlenen yolun hukuka uygun olduğu düşünülmektedir. Bugünkü Genel Müdür Vekilinin durumunun hukuka uygun olmadığı hususunda ise, bugüne kadar Bakanlığımıza intikal eden bir iddia mevcut değildir. Bülent Özesen, dört birliğin toplam 16 yönetim kurulu üyesinin ittifakı ile Tariş Genel Müdür Yardımcılığına atanmıştır.

3. Sayın Milletvekilinin Tariş Genel Müdür Vekili Bülent Özesen'i tanımamasından kaynaklanan endişelerin giderilmesi amacıyla, Genel Müdür Vekilinin özgeçmişi ilişikte sunulmaktadır.

Çok daha önemli ve daha ağır sorumluluk gerektiren bir çok görevde Genel Müdür Vekili Bülent Özesen yaşında kişi bulunduğundan, Sayın Milletvekilinin aynı hususdaki düşüncelerine iştirak edilememektedir.

4. Tariş'in iştiraklerinin 1994 ve 1995 yılı faaliyetlerine ilişkin bilgiler ilişikte sunulmuş olup, bu dönemler ile ilgili gerçekçi bir değerlendirme yapılabilmesi için, ekteki rakamların enflasyon unsuru dikkate alınarak 1980 sonrası dönemlerle mukayesesinde yarar bulunduğu düşünülmektedir.

Arz ederim.

ÖZGEÇMİŞ

Nazım Bülent Özesen

İktiadî ve Ticarî İlimler Akademisi İç Ticaret ve Maliye Bölümü mezunu, evli iki çocuklu.

Görevleri

— T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Kooperatifler Müfettişliği,

— Ticaret Bakanlığı Teşkilatlandırma Genel Müdürlüğünde raportör, şube müdürü, genel müdür yardımcılığı,

— Ticaret Bakanlığına bağlı;

Adana Çukobirlik Genel Müdürü,

Antalya Antbirlik Genel Müdürü,

Nevşehir Taskobirlik Genel Müdürü,

Tariş'te Bakanlık Murakıplığı,

Tariş'te Genel Müdür Yardımcılığı,

Tariş'te bakanlığı temsilen destekleme alım devresi itibariyle Birlik Yönetim Kurulu Üyeliği (1991-1992),

Gaziantep Güneydoğubirlik Genel Müdürü,

Giresun Fiskobirlik Genel Müdürü,

— Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü,

Ek Görevler

— Millî Prodüktivite Merkezi Danışma Kurulu Üyeliği,

— İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi (İGEME) Yönetim Kurulu Üyeliği,

— Devlet Planlama Teşkilatı, İhtisas ve Değerlendirme Kurulları üyelikleri,

— Ticaret Sicili ve Esnaf Ticaret Sicili Gazeteleri Yönetim Kurulu üyelikleri,

— Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna Bağlı Kuruluşlar Hafif Silah Sanayi ve Hurdasan A.Ş.'de Yönetim Kurulu üyelikleri,

— Almanya'da Rayfazyen Kooperatifçilik eğitimleri,

— Sanayi ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürü iken isteği ile emekli oldu.

N. Bülent Özesen'in Tariş'teki Görevleri

Görevi	Başlayış Tarihi	Ayrılış Tarihi
Üzüm İşletmeler Müdürü	1.9.1972	13.9.1974
İncir ve Z. Yağı Birlikleri Bakanlık Murakabı	2.6.1975	26.1.1976
İncir Birliği Bakanlık Murakıbı	17.12.1979	7.3.1983
Birlikler Genel Müdür Vek.	19.1.1984	25.1.1984
Birlikler Genel Müdür Yrd.	26.1.1984	13.3.1985
İncir Birliği Yön. Krl. Üyesi (San. ve Tic. Bak. Temsilcisi)	3.9.1991	31.8.1992

Tariş, Pamuk, Üzüm, İncir ve Zeytin ve Zeytinyağı TS.K. Birliklerinin 1994 Yılı Ürünü Kâr/Zarar Durumu

Pamuk Birliği	
1994 ürünü pamuk	573 422 022 146 - (k)
İplik fabrikası	309 784 401 126 - (k)
Pamukyağı	228 412 752 616 - (k)
Bakım yenileme fabrikası	1 667 976 268 - (k)
	1 113 287 152 156 - (k)
İncir Birliği	
1994 ürünü incir	7 188 299 470 - (k)
Kolonya fabrikası	5 209 813 912 - (k)
	12 398 113 382 - (k)
Üzüm Birliği	
1994 ürünü üzüm	5 722 953 326 - (z)
Sirke işletmesi	1 616 143 091 - (k)
Pekmez işletmesi	921 740 723 - (k)
	3 185 069 512 - (z)
Zeytin ve Z.Yağı Birliği	
1994 ürünü zeytinyağı	3 406 340 040 - (k)
1994 ürünü zeytin	1 827 517 088 - (k)

Ayçiçek yağı	2 482 187 943 - (k)
Sabun	25 671 137 - (k)
Fason İşlemler	7 845 175 668 - (k)
	15 586 891 876 - (k)

Not :

1. Pamuk, incir ve üzüm 1995 ürünlerinin işyılı 31.7.1996 tarihinde bittiğinden bilançoları henüz çıkmamıştır. Zeytinyağı ürününde ise; işyılı 30.9.1996'da sona erecektir.

2. Ürün dışındaki kârlar yaklaşık % 40 oranında vergiye tabidir.

Tariş Pamuk, Üzüm, İncir ve Zeytin ve Zeytinyağı T.S.K. Birliklerinin Sermayelerinin Yarısından Fazlasına Sahip Oldukları İştiraklerinin 1995 Yılı Kâr/Zarar Durumu

	Vergi Sonrası Net Kâr
Ayma Ltd. Şti.	21.884 726 466 - (k)
Yemta Ltd. Şti.	23 888 947 385 - (k)
Aydın Tekstil A.Ş.	24 473 146 682 - (k)
Tarişbank T.A.Ş.	551 041 229 000 - (k)
Tariş Sig. Acente. Ltd. Şti	13 006 411 406 - (k)

23. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Trakya Birlik Yönetim Kurulunun ve Genel Müdürünün görevden alınma nedenine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1053)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ahmet Küçük
Çanakkale

1. Trakya Birliğinin ürün alımlarının başlayacağı tarihte Genel Müdür Fuat Erçetin'in geçici görevle Ankara'ya alınması ve yaklaşık 2 aydır Ankara'da görevlendirilmesinin nedeni nedir?

2. Genel Müdürü geçici görevle Ankara'ya alırken Bakanlar Kurulu kararı olan ana sözleşmenin 36 ncı maddesine göre yetkisiz birine vekâlet verilmesi yasalara uygun mudur?

3. Birlikleri demokratikleştireceğiz diye yasa taslaklarının gündemde olduğu şu günlerde seçimle gelen Trakya Birlik Yönetim Kurulunun görevden alınması, yerine de seçim kaybeden partililerinizin atanmasının gerekçesi nedir?

4. Genel Müdür ve seçimle gelen Yönetim Kurulunu haksız ve yasa dışı yollarla görevden uzaklaştırıldıktan sonra, Genel Müdürlükte ve kooperatiflerde çalışan 200'ün üzerinde kişinin sürülmesi ve kıdem indirilmesi yapılarak mağdur edilmesini, siyasî katliam yapılarak birliklerde sosyal barışın bozulmasını nasıl açıklayabilirsiniz?

5. Birlik Yönetim Kuruluna atanan Süleyman Miran'ın atandığı anda seçme ve seçilme haklarına sahip olmadığı, 25.6.1996 tarihinde ataması yapıldıktan sonra 26.6.1996 tarihinde borçlarını ödediği doğru mudur?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 19.8.1996

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : İB 14 0 BHİ 01/224

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2847 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili, Ahmet Küçük'ün Trakya Birlik Yönetim Kurulunun ve Genel Müdürünün görevden alınma nedenine ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/1053 Esas No.'lu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Çanakkale Milletvekili Sayın Ahmet Küçük'ün

Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

Sayın Milletvekilinin yazılı soru önergeleri ilgili açıklamalarımız aşağıda yer almaktadır.

1. Trakyabirlik Genel Müdürü Fuat Erçetin, 3186 sayılı Kanunla ilgili olarak yapılan çalışmalara katılmak amacıyla Ankara'ya çağrılmıştır.

Bu günlerde, çalışmaların sonuna gelinmek üzeredir.

2. Genel Müdürü Ankara'ya çağrılan bir birlikte, idarî boşluğun önüne geçilmesi amacıyla Bakanlıkça Genel Müdür Vekili görevlendirilmesi zarurî ve hukuka uygun bir işlemdir.

Kaldı ki, bu işlemden dolayı zarar görenlerin hukukî yollara başvurma hakları mevcuttur.

3. Trakyabirlik yönetim kurulu, Bakanlığımız müfettişleri tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen tespit ve öneriler doğrultusunda Trakyabirlik'e gönderilen talimatlara uymamışlar ve hukuk dışı karar ve işlemlerin düzeltilmesine karşı çıkmışlardır.

Bu fiilleri; 3186 sayılı Kanun ve birlik anasözleşmesinde görevden alınma sebebi olarak gösterilmiştir.

Görevden alınan yönetim kurulu üyelerinin yerlerine, birliğin son genel kurul toplantısında kendilerinden sonra en yüksek oyu alan temsilciler atanmışlardır.

4. Genel Müdür ve yönetim kurulu üyelerinin görevden uzaklaştırılmaları tamamen ilgili yasa hükümlerine uygun olup, naklen tayin ve diğer atamalar ise, daha önce usulsüz olarak gerçekleştirildiği müfettiş raporuyla tespit edilen işlemlerin tashihi niteliğindeki tasarruflardır.

Sosyal barışın, çalışanların siyasal görüşlerine göre ve hukuk dışı işlemlerle taltif ya da mağdur edilmeleri suretiyle korunamayacağı kesindir.

5. 3186 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre birlik yönetim kurulu üyeliklerine Bakanlıkça yapılacak atamalarda, işin gereği olarak göreve başlama sırasında üyelik için öngörülen şartların taşınıyor olması yeterli sayılmaktadır.

Arz ederim.

24. – Manisa Milletvekili Hasan Gülay'ın, Manisa-Gölmarmara İlçesinde dolu afetinden zarar gören üreticilere ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1057)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Musa Demirci tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla. 18.7.1996

Hasan Gülay
Manisa

14.7.1996 tarihinde, Manisa İli, Gölmarmara İlçesinde ve köylerinde dolu afeti olmuştur. Bu dolu afeti, bölge tarımına çok büyük zarar vermiş olup, üretici çok güç durumda kalmıştır.

Sorular :

Soru 1. Tarım üreticisinin bu güç durumdan çıkarılması için acilen zarar tespit çalışmaları yaptırmayı düşünüyor musunuz?

Soru 2. Bu zararların acilen tazminini düşünüyor musunuz?

Soru 3. Üreticilerin bankalara olan borçlarını ertelemeyi düşünüyor musunuz?

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 22.8.1996

Sayı : KDD-BŞV-2-03-2027/55791
Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 25.7.1996 tarih ve A.01.0.10.00.02-7/1057-2750/7509 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekindeki Manisa Milletvekili Sayın Hasan Gülay'a ait soru önergesi incelenmiş olup konu ile ilgili Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

Manisa İli Gölmarmara İlçesinde İlçe Hasar tespiti yaptırılmıştır. İlçe Hasar Tespiti çalışmalarının değerlendirilmesi için İl Hasar Tespiti Komisyonu çalışmalarına devam etmektedir.

5254 sayılı Kanuna göre, İl Hasar Tespit Komisyonu Kararında % 40'ın üzerinde zarar gördüğü belirlenen çiftçilere talepleri doğrultusunda hububat tohumluğu yardımı yapılacaktır.

İl Hasar Tespit Komisyonu Kararında % 40'ın üzerinde zarar gören çiftçilerin borçlarının ertelenmesi için ilgili karar T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğine intikal ettirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa Demirci
Tarım ve Köyişleri Bakanı

25. – Adana Milletvekili Tuncay Karaytuğ'un, öğretmenlere % 20'lik ek zam verilip verilmeyeceğine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1058)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Maliye Bakanı Sayın Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Tuncay Karaytuğ
Adana

8 Temmuz 1996 tarihinde alınan güvenoyunun hemen ardından RP-DYP Hükümeti kamu çalışanlarına % 50 oranında ücret&maaş artışı sağlamış ve bu artışın hemen ardından toplumun asayiş ve güvenliğini sağlamakla görevli olan kesimine ilave % 20 zam yapılacağı Sayın Bakan ve Başbakan tarafından ifade edilmiştir.

Kaynağı henüz bulunamamış olmasına karşın bu söylem kamuoyunda olumlu karşılanmıştır. Toplumun en az asayiş ve güvenliği kadar önemli bir diğer gereksinmesi de eğitimdir. Eğitim ordusunda görev yapan toplam 431 867 öğretmenin gelir düzeyi insanî yaşam standartlarının çok gerisindedir. Yetişmiş öğretmenleri mevcut ücret politikası ile devlet okullarında tutmanın olanağı hemen hemen hiç kalmamaktadır. Geçim sıkıntısı ile karşı karşıya kalan ve bu nedenle kendine olan güvenini yitiren öğretmenlerin kendine güvenen bir nesil yetiştirmesi de bir hayli güç olacaktır.

Soru :

Halihazırda asker ve polis teşkilatlarında görev yapan yaklaşık 280 000 kamu görevlisine yapılması tasarlanan ilave % 20'lik zammın Millî Eğitim teşkilatında görev yapan yaklaşık 430 000 öğretmene de yapılması düşünülmekte midir?

T.C.

Maliye Bakanlığı 21.8.1996

Bütçe ve Malî Kontrol

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16858

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 25.7.1996 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1058-2751/7510 sayılı yazıları.

Adana Milletvekili Sayın Tuncay Karaytuğ'un 7/1058 Esas No.'lu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bilindiği üzere "Kamu Personeli ile Emeklilerin Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanun Tasarısı" Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilmiş ancak kanun Sayın Cumhurbaşkanı tarafından tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderilmiştir.

Bu nedenle, Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince yetki kanununun Türkiye Büyük Millet Meclisinde tekrar görüşülmesi gerekmektedir. Yetki kanununun Türkiye Büyük Millet Meclisince tekrar uygun bulunması halinde, çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnameler ile bazı kamu personelinin maaşlarında ilave iyileştirmeler yapılacaktır. Ancak yapılacak düzenlemelerin hangi meslek gruplarını kapsayacağı konusunda alınmış bir karar bulunmamaktadır. Bu konu yapılacak çalışmalar sırasında netlik kazanacaktır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

26. – Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan'ın, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin özelleştirilmesi ve Bandırma-İstanbul feribot seferlerine ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı H. Ufuk Söylemez'in yazılı cevabı (7/1062)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Ufuk Söylemez tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Mustafa Güven Karahan

Balıkesir

1. Özelleştirme kapsamında bulunan Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin Bandırma hattı seferlerinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 7.11.1995 gün 7845 sayılı yazıları gereği 1.1.1996 tarihinden itibaren tamamen kaldırılarak gemiler ve hatların özelleştirilmesi istenmiştir. Özelleştirme İdaresinin 25.12.1995 gün ve 8856 sayılı yazıları gereği T.D. İşletmeleri A.Ş. tarafından Bandırma hattı seferlerinde azaltmalar yapılmış, seferler haftada 4 güne indirilmiş, seferlerin iptali önce 31.3.1996 tarihine ancak daha sonra yaz sezonu nedeni ile yoğun yolcu taleplerinin karşılanması için hatların özelleştirilme çalışmalarının sürdürülmesi kaydı ile 30.9.1996 tarihine ertelenmiştir.

Yıllardır İzmir Bandırma treni ile bağlantılı olarak gerçekleştirilen Bandırma İstanbul seferleri, seferlerin sürekli yapıldığı yıllarda gerçekten rantbl idi.

Ancak seferlerin sürekli sayısının geçmiş dönemde azaltılıp tekrar sürekli hale getirilmesi hem DDY hem de Türkiye Denizcilik İşletmeleri açısından sıkıntı yaratmıştır.

İzmir treni ile bağlantılı gelen yolcular bu durumda İstanbul'a ulaşabilmek için zorunlu olarak karayolunu tercih etmek durumunda bırakılmışlardır.

Bu hattın İzmir-Bandırma treniyle bağlantılı olarak her gün yapılması ve bunun ilaven duyurulması rantbiliteyi sağlayacaktır diye düşünmekteyim.

30.9.1996 tarihi olarak öngörülen seferlerin kaldırılması ve Bandırma-İstanbul feribot seferlerinin her gün yapılması hususundaki düşünceleriniz nelerdir.

2. Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin özelleştirilmesi hususundaki düşünceleriniz ve bu konudaki çalışmalar nelerdir?

T.C.

Başbakanlık 9.8.1996

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.02.01.ÖİB.0.65.00.00-5123

Konu : Önerge

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Devlet Bakanlığının 26.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1062-2774/7546 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Sayın Dr. Mustafa Güven Karahan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/1062-2774 esas sayılı yazılı soru önergesine verilen cevaplar aşağıdadır.

Soru 1. Özelleştirme kapsamında bulunan Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin Bandırma hattı seferlerinin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 7.11.1995 gün 7845 sayılı yazıları gereği 1.1.1996 tarihinden itibaren tamamen kaldırılarak gemiler ve hatların özelleştirilmesi istenmiştir. Özelleştirme İdaresinin 25.12.1995 gün ve 8856 sayılı yazıları gereği T.D. İşletmeleri A.Ş. tarafından Bandırma hattı seferlerinde azaltmalar yapılmış, seferler haftada 4 güne indirilmiş, seferlerin iptali önce 31.3.1996 tarihine ancak daha sonra yaz sezonu nedeni ile yoğun yolcu taleplerinin kar-

şılanması için hatların özelleştirilme çalışmalarının sürdürülmesi kaydı ile 30.9.1996 tarihine ertelenmiştir.

Yıllardır İzmir Bandırma treni ile bağlantılı olarak gerçekleştirilen Bandırma İstanbul seferleri, seferlerin sürekli yapıldığı yıllarda gerçekten rantbl idi.

Ancak seferlerin sürekli sayısının geçmiş dönemde azaltılıp tekrar sürekli hale getirilmesi hem DDY hem de Türkiye Denizcilik İşletmeleri açısından sıkıntı yaratmıştır.

İzmir treni ile bağlantılı gelen yolcular bu durumda İstanbul'a ulaşabilmek için zorunlu olarak karayolunu tercih etmek durumunda bırakılmışlardır.

Bu hattın İzmir-Bandırma treniyle bağlantılı olarak her gün yapılması ve bunun ilanen duyurulması rantbiliteyi sağlayacaktır diye düşünmekteyim.

30.9.1996 tarihi olarak öngörülen seferlerin kaldırılması ve Bandırma-İstanbul feribot seferlerinin her gün yapılması hususundaki düşünceleriniz nelerdir.

Cevap 1. T. Denizcilik İşletmeleri A.Ş., İstanbul-Bandırma-İstanbul arasında yapılan seferlerde 1992 yılında 24,6 milyar TL. 1993 yılında 37,9 milyar TL., 1994 yılında 45,6 milyar TL., 1995 yılında 90,4 milyar TL. zarar etmiştir. Ekli tabloda görüleceği üzere hattaki doluluk oranının yıllar itibariyle giderek artmasına rağmen doluluk oranı artışıyla ters orantılı olarak hattın zararı artmaktadır. Bugün bir yolcunun 500 000 TL.'ye taşındığı hatta, ancak ücretin 852 148 TL. olması durumunda sefer gideriyle sefer geliri başabaş duruma gelmektedir. Bu durum, başta personel maliyeti olmak üzere gemilerin yüksek maliyetlerle çalışmasından kaynaklanmaktadır. İstanbul-Bandırma hattının yanı sıra TDİ Denizyolları bünyesinde bulunan ve çok yüksek maliyetlerle çalışan bazı hatlarda, feribotların yapılacak sözleşmelerle özel sektör tarafından işletilmesi durumunda maliyet düşüşü sağlanarak bugünkü fiyatlarla zarar edilmeden, rantabl taşıma yapılması mümkün olabilecektir. Bu çerçevede TDİ A.Ş.'nce, İstanbul-Bandırma hattında, yapılacak sözleşmelerle seferlerin üçüncü kişilerden hizmet alımı yöntemiyle gerçekleştirilmesi için 30.11.1996 tarihine kadar ihaleye çıkılacaktır.

Diğer yandan İstanbul-Bandırma-İstanbul arasında yolcu taşımacılığı yapılırken TCDD Genel Müdürlüğü ile TDİ A.Ş. arasında 16.2.1988 tarihinde imzalanan protokol gereğince her iki kuruluşun bilet satış yerlerinde, İstanbul-Bandırma feribot ve Bandırma-İzmir tren bileti (kombine bilet) satılmaktadır. Yapılacak zam oranları belirlenirken de İstanbul-Bandırma arasında çalışmakta olan deniz otobüsleri ile kara nakil araçlarının ücretleri de dikkate alınmaktadır.

Soru 2. Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'nin özelleştirilmesi hususundaki düşünceleriniz ve bu konudaki çalışmalarınız nelerdir?

Cevap 2. Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. yurt içi ve dışında yolcu ve araba taşımacılığı, liman işletmeciliği, kazaya uğrayan ve kıyıya oturan gemilerin kurtarılması, fenerlerin işletilmesi gibi çok çeşitli alanlarda faaliyet göstermektedir. Bu çerçevede TDİ A.Ş.'nin limanları, Şehir Hatları İşletmesi ve Deniz Yolları İşletmesi işletme hakkının verilmesi veya kiralama yöntemiyle özelleştirilecek olup Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmesiyle Millî Güvenlik Kurulu kararları ve kamu yararı gereğince sefer yapılması zorunlu hatlarda TDİ A.Ş. faaliyetlerini devam ettirecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Ufuk Söylemez
Devlet Bakanı

İstanbul-Bandırma Hattı Taşımaları

	1993	1994	1995
Yapılan sefer sayısı	264	160	229
Yıllık yolcu kapasitesi	491 338	240 358	392 174
Yıllık taşınan yolcu	155 878	111 043	170 039
Yolcu ütülizasyonu	% 32	% 46	% 43
Yıllık oto kapasitesi	42 080	7 840	36 320
Yıllık taşınan oto	18 713	2 496	18 911
Oto ütülizasyonu	% 44	% 32	% 52
Hattın yıllık geliri	12 291 642 964	11 428 970 314	44 080 387 859
Hattın yıllık gideri	47 239 103 478	57 033 683 174	134 494 913 552
Kâr/Zarar	(-) 37 947 460 514	(-) 45 604 712 860	(-) 90 414 525 693

27. – Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un, Ant-Birlik Genel Müdürünün yürütmeyi durdurma kararına rağmen geçici olarak Ankara'da görevlendirildiğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım Erez'in yazılı cevabı (7/1063)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Yalım Erez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.17.7.1996

Bekir Kumbul

Antalya

1. 17.5.1996 tarih ve 7227 sayılı Bakanlık talimatı ile Ant-Birlik Genel Müdürünün süresi belirsiz bir biçimde Ankara'da görevlendirilmesi hangi amaçla yapılmıştır? Liyakatlarından yararlanılması düşünülmüşse, bu süredeki çalışmalarının sonucu Bakanlığa neler kazandırmıştır?

2. Ant-Birlik Genel Müdürü Malik Günal bu hukuk dışı uygulama için açmış olduğu davada Ankara 5 inci İdare Mahkemesi Birliğin vekâletle idare edilmesi ve geçici görevin Ankara'da sürdürülmesi konusunda "Yürütmeyi Durdurma Kararı" biçiminde sonuçlanmıştır. Ancak bu mahkeme kararı uygulanmamaktadır. Bu bir hukuk katliamı değil midir?

3. 50'nin üzerinde 1978 ve 1979 yılında işe girmiş yüksekokul mezunu şef ve müdür muavini kadrolarında çalışan personel de dahil iplik fabrikasına üretim işçisi olarak sürülmüştür. Devletin itibarını zedeleyen bu uygulamaya hangi amaçla izin verilmiştir?

4. Ant-Birlik'te çalışan meslek hastası 20 civarında işçi, emeklisine çok az kala işten çıkarılmasını hangi idarî ve vijdanî uygulamaya göre yapılmıştır?

5. Ant-Birlik 12 yıl önce kapanan yurt dışı pazarlara açarak iç piyasada rekabet yaratarak girdiği pazarlar şimdiden kapanmıştır. Böyle başarılı bir uygulama yapan genel müdüre yapılanlar taltif midir, yoksa hukuk dışı uygulama mıdır?

6. Şimdiye kadar Ant-Birliği zarara uğrattığı düşüncesi ile başlattığınız ve sonuçlandırdığınız kaç soruşturma vardır?

T.C.
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 1.8.1996
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B 14 0 BHİ 01-207
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 26.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.10.00.02-7/1063-2777/7573 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un, Antbirlik Genel Müdürünün geçici olarak Ankara'da görevlendirilmesine ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Yalım Erez
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Antalya Milletvekili Bekir Kumbul'un Yazılı Soru Önergesine Cevabımız

Sayın Milletvekilinin Antbirlik ve Genel Müdür Malik Günal ile ilgili sualleri, aşağıda cevaplandırılmaştır.

Cevap 1. Malumları olduğu üzere, tarım satış kooperatifleri birliklerinin genel ekonomik tercihler yönünde yeniden düzenlenmesi son hükümetlerin programlarında yer alan bir hususdur.

Bu suretle, birliklerin demokratik bir yapı içerisinde, devlet müdahalesi olmadan ve rekabet kurallarına uyum göstererek faaliyet göstermeleri mümkün olacaktır.

Konuyla ilgili çalışmalar çeşitli sebeplerle günümüze kadar sonuca ulaştırılamamıştır.

Ancak, ülke ekonomisi ve tarım üreticisi için çok önemli saydığımız yeni düzenlemenin geçmişte sürdürülen çalışmalardan da yararlanılarak bir an önce yürürlüğe konulması gerekli görülmüş ve bazı birlik genel müdürleri bu amaçla Ankara'ya çağrılmışlardır.

İlgili genel müdürlerden, belli bir aşamaya gelen yasa çalışmalarına son şeklini vermeleri istenilmiştir. Ne var ki aradan geçen süre içerisinde, beklenilen sonuca ulaşılamamıştır.

Cevap 2. Antbirlik Genel Müdürü Malik Günal, kendisinin Ankara'ya çağrılması ve yerine vekâleten görevlendirme yapılması yönündeki Bakanlığımız işlemi hakkında yargıya başvurarak "Yürütmenin durdurulması" kararı almıştır.

İdarî yargı kararlarının hangi suretle ve hangi sürede yerine getirilmesi gerektiği, 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunda gösterilmiştir.

Bakanlığım, yargı kararlarını yasada gösterildiği şekil ve sürede uygulamak zorundadır. Dolayısıyla Sayın Milletvekilinin bu konudaki endişe ve eleştirilerinin yersiz ve haksız olduğu düşünülmektedir.

Cevap 3. Antbirlik'ten alınan bilgilere göre, yüksekokul mezunu şef ve müdür muavini kadrolarında çalışırken iplik fabrikasına üretim işçisi olarak gönderilen personel yoktur. Bakanlığımız kayıtlarında da böyle bir işlem bulunmamaktadır.

Bu hususta, Sayın Milletvekili, isim vererek bir yanlış uygulama varsa düzeltilmesi için yardımcı olmalıdır.

Cevap 4. Antbirlik'te meslek hastası işçi bulunmadığı, ancak 12-13 kadar işçinin çeşitli rahatsızlıklardan dolayı sıkça rapor aldığı ve kendilerinin Genel Müdür Malik Günal tarafından daha önce oluşturulan "Müdürler Kurulu" kararı sebebiyle iş âkitlerinin feshedildiği anlaşılmıştır.

Cevap 5. Antbirlik'in alım ve satım faaliyetleri, konuyla ilgili olarak hükümetlerce alınan kararlardan doğrudan etkilenmektedir.

Edinilen bilgilere göre, Genel Müdür Malik Günal'ın bu hususlarda geçmiş uygulamalardan farklı olarak uygulamaya koyduğu bir önlem bulunmamaktadır.

Kaldı ki, göreve başladığı 30.1.1995 gününden itibaren; 1994/1995 dönemindeki ihracat miktarı son 15 yılın en düşük ihracat miktarıdır. Ayrıc,a 1995/1996 dönemi ihracat miktarı da son 15 yılın 10'unun en düşüğüdür.

Dolayısıyla satışlarda ilgilinin başarılı olduğunu söylemek mümkün değildir.

Cevpa 6. Genel Müdür Malik Günal hakkında belli bazı konularda yapılan ihbarlar Bakanlığımız müfettişlerince incelenmektedir.

Birlik faliyetleri ayrıca genel olarak Bakanlığımız müfettişlerince denetime alınmıştır.

Bu çalışmaların sonucunda ortaya çıkacak sonuçlara göre gerekli olabilecek önlemler alınacaktır.

28. – İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, özel hizmet tazminatlarının artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1064)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yer alan sorularımın Maliye Bakanı tarafından yazılı yanıtlanmasını arz ederim.

Ercan Karakaş
İstanbul

Basından, kamu personelinin bir kısmının maaşlarının yeniden düzenleneceğini ve bazı meslek gruplarının maaşlarının tazminatlar yoluyla artırılacağına ilişkin haberler yer almaktadır.

Konuya ilişkin hükümet açıklamalarında ise çocuklarımızı gençlerimizi geleceğe hazırlayan öğretmenlerle, Türkiye'nin kalkınmasında büyük hizmetleri olan teknik elemanlardan hiç söz edilmemektedir.

Bu eksiklik var olan adaletsiz durumun daha da kötüleşeceğini göstermektedir. Örneğin bugünkü uygulamada sanayiinin her dalında özveri ile hizmet veren mühendis ve teknik elemanların tazminatları diğer meslek gruplarına göre % 60 daha azdır. Bu ve benzer uygulamaların Anayasanın eşitlik ilkesine de aykırı olduğu ortadadır.

Sorular :

— Maliye Bakanlığı olarak özel hizmet tazminatlarının artırılması yönünde bir çalışmanız var mı?

— Varsa bu çalışma hangi meslek gruplarını kapsamaktadır?

— Özel hizmet tazminatlarında teknik elemanlar aleyhine ortaya çıkan % 60 civarındaki farkı ortadan kaldırmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Maliye Bakanlığı 21.8.1996
Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16857
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 26.7.1996 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-2941 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Ercan Karakaş'ın 7/1064 Esas No.'lu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bilindiği üzere "Kamu Personeli ile Emeklilerin Sosyal ve Diğer Haklarında Düzenlemeler Yapılmasına Dair Yetki Kanun Tasarısı Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilmiş ancak kanun Sayın Cumhurbaşkanı tarafından tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderilmiştir.

Bu nedenle, Anayasanın 89 uncu maddesi gereğince yetki kanununun Türkiye Büyük Millet Meclisinde tekrar görüşülmesi gerekmektedir. Yetki kanununun Türkiye Büyük Millet Meclisince tekrar uygun bulunması halinde, çıkarılacak Kanun Hükmünde Kararnameler ile bazı kamu personelinin maaşlarında ilave iyileştirmeler yapılacaktır. Ancak yapılacak düzenlemelerin hangi maaş unsurlarında yapılacağı ve hangi meslek gruplarını kapsayacağı konusunda alınmış bir karar bulunmamakta olup, bu konu yapılacak çalışmalar sırasında netlik kazanacaktır.

Öte yandan özel hizmet tazminatlarının sınıf ve unvanlarına göre farklı oranlarda belirlenmesi, yapılan işin önemine ve personelin hiyerarşik yapıdaki yerine göre değişmektedir. Bu çerçevede teknik elemanların durumu da önümüzdeki dönemlerde yapılacak çalışmalar sırasında ayrıca değerlendirilecektir.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

29 – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya,Ilgın-Kadınhanı ve Sarayönü ilçelerini Konya-Ankara Devlet Karayoluna bağlayan yolun genişletilme çalışmalarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1065)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim. 18.7.1996

Nezir Büyükcengiz

Konya

Soru :

Geçtiğimiz yıllarda başlatılan ve yarıda bırakılan Konya İlimizin ılgın-Kadınhanı ve Sarayönü ilçelerini Konya-Ankara Devlet karayoluna bağlayan yolun genişletilme çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 26.8.1996

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6854

Konu : Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in

Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 26.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1065-2779/7575 sayılı yazısı.

İlgi yazı ilişiğinde alınan Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. Geçtiğimiz yıllarda başlatılan ve yarıda bırakılan Konya İlimizin ılgın-Kadınhanı ve Sarayönü ilçelerini Konya-Ankara Devlet Karayoluna bağlayan yolun genişletilme çalışmalarına ne zaman başlanacaktır?

Cevap 1. Konya-Ilgın-Kadınhanı ve Sarayönü ilçelerini Konya-ankara Devlet Karayoluna bağlayan 42-02 KK No.lu ve 41 km. uzunluğunda (Konya-Afyon) Ayr.-Sarayönü–Başhöyük-Dedeler il yolu 1996 yılı çalışma programında yer almadığından herhangi bir çalışma yapılamamaktadır. Söz konusu yol 1997 yılı yatırım programına alınıp ödenek temin edilmesi halinde, gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân
Bakanı

30. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Sıvas İli ve Konya İline bağlı belediyelere yapılan yardımların miktarlarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1066)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı Sayın Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim. 18.7.1996

Nezir Büyükcengiz
Konya

Sorular :

1. Son günlerde bazı basın yayın organlarında çıkan haberlerde seçim bölgeniz Sıvas İli Belediyesine Bakanlığınızca 300 milyar TL. yardım yapıldığı belirtilmektedir. Doğru mudur?

2. Maliye Bakanlığına atanmanızdan günümüze kadar Konya İlindeki 167 belediyenin hangilerine, ne miktarda yardım yapılmıştır?

T.C.
Maliye Bakanlığı 21.8.1996
Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16853
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 26.7.1996 tarih ve KAN.KAR.MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02/2941 sayılı yazıları.

Konya Milletvekili Sayın Nezir Büyükcengiz'in 7/1066 Esas No.lu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız bütçesinin "Mahallî İdarelere Yapılacak Yardım ve Ödemeler" tertibinden 1.1.1996 tarihinden 20.8.1996 tarihine kadar olan dönemde, Sıvas İlindeki belediyelere toplam 159 milyar 525 milyon lira; Konya İlindeki belediyelere ise toplam 221 milyar 650 milyon lira yardım yapılmıştır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener
Maliye Bakanı

31. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya-Sarayönü-Beşgözler ve Başhöyük göletleri ile mavi tünel projesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı M. Recai Kutan'ın yazılı cevabı (7/1070)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanı Sayın Recai Kutan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim. 19.7.1996

Nezir Büyükcengiz

Konya

Sorular :

1. Bakanlığınıza bağlı DSİ Genel Müdürlüğünüzce yapımı programlanan Konya-Sarayönü Beşgözler Göletinin yapımının ihale ve inşaasına ne zaman başlanacaktır?

2. Yapımı tamamlanan Başhüyük Göletinin sulama kanalları inşası ne zaman yapılacaktır?

3. Mavi tünel diye adlandırılan sulama projesi ihale inşaatı ne zaman başlatılacaktır?

T.C.

Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı 26.8.1996

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.15.0.APK.0.23-300-1136/13813

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığının 26 Temmuz 1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1070-2795-7643 sayılı yazısı.

Konya Milletvekili Sayın Nezir Büyükcengiz'in tarafıma tevcih ettiği ve Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi gereğince cevaplandırılması istenen, 7/1070 Esas No.lu yazılı soru önergesi ile ilgili bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Recai Kutan

Enerji ve Tabiî Kaynaklar

Bakanı

Konya Milletvekili Sayın Nezir Büyükcengiz'in Yazılı Soru Önergesi Cevabı (7/1070-2795)

Soru 1. Bakanlığınıza bağlı DSİ Genel Müdürlüğünüzce yapımı programlanan Konya-Sarayönü Beşgözler Göletinin yapımının ihale ve inşasına ne zaman başlanacaktır?

Cevap 1. Yukarı Sakarya Havzasında bulunan Karasu (Beşgöz), Bakırpınarı, Bolasan Deresi ve yeraltı suyu kaynaklarının, Karasu yatağının Kökez Hüyüğü membaında kalan kısmında yapılacak olan 10.10 m. yüksekliğinde ve 38.39 hm^3 hacmindeki bir depolama tesisinde düzenlenerek, Sarayönü ve Kadınhanı ovalarında yer alan Değirmenli, Yenicekaya, Bayramlı, Karayörüklü, Kabacalı, Hacımehmetli, Karahisarlı, Kökez köyleri, Gözlü ve Kolukısa kasabalarına ait 5 630 ha ve Konuklar Devlet Üretme Çiftliğine ait 532 ha arazinin pompaj ve cazibe ile sulanmasını sağlamak amacıyla DSİ Genel Müdürlüğünce Sarayönü-Beşgözler Projesi adı altında bir proje geliştirilerek planlama çalışmaları tamamlanmıştır.

Anılan proje, DSİ Genel Müdürlüğü 1996 yılı yatırım programında yer almakla beraber, 1996/27 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi uyarınca 1996 yılında öncelikle uygulanacak projelerin tespiti amacıyla yapılan değerlendirme sonucunda, DPT Müsteşarlığınca "1996 yılında yürütülecek projeler listesi"nde yer almadığından ve Kökez Depolaması ve Derivasyon Tesisleri inşaatının kesin projesine henüz başlanamadığından bu depolamanın 1996 yılında ihale edilebilmesi mümkün değildir.

Yapılacak kesin proje çalışmasını müteakip bütçe imkânları çerçevesinde projenin ihalesi önümüzdeki yıllarda gerçekleştirilecektir.

Soru 2. Yapımı tamamlanan Başhüyük Göletinin sulama kanalları inşası ne zaman yapılacaktır?

Cevap 2. Sarayönü-Başhüyük Göleti sulamasının inşaatı halen devam etmektedir. 1996 yılı programında 5 milyar TL. ödenekle yer almaktadır. Yapılacak kanalların toplam uzunluğu 5,5 km. olup, verilen ödenekle 4 km.'lik kısmı 1996 yılı içinde bitirilecektir. Geriye kalan 1,5 km.'lik kanal ise 1997 yılı içinde yapılarak iş tamamlanacaktır.

Soru 3. Mavi tünel diye adlandırılan sulama projesi ihale inşaatı ne zaman başlatılacaktır?

Cevap 3. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tüneli Projesi; DSİ Genel Müdürlüğü 1996 yılı yatırım programında yer almakla beraber 1996/27 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi uyarınca 1996 yılında öncelikle uygulanacak projelerin tespiti amacıyla yapılan değerlendirme sonucunda, DPT Müsteşarlığınca "1996 Yılında Yürütülecek Projeler Listesi"nde bulunmamaktadır.

Diğer taraftan söz konusu projenin planlama çalışmaları devam etmekte olup, Eylül 1996'da tamamlanacak olan bu çalışmalar sonucunda Mavi Tüneli kesin projesinin değişme ihtimali bulunmaktadır.

Yapılacak planlama ve projelendirme çalışmaları sonuçları çerçevesinde, DPT Müsteşarlığının uygun görüşü ve Başbakanlık izni sağlandığı takdirde, Mavi Tüneli inşaatı 1996 yılı sonlarında ihale edilebilecektir.

32. – Konya Milletvekili Nezir Büyükcengiz'in, Konya İline turizmi teşvik amacıyla alınacak önlemlere ilişkin sorusu ve Turizm Bakanı Bahattin Yücel'in yazılı cevabı (7/1071)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Turizm Bakanı Sayın Bahattin Yücel tarafından yazılı cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim. 19.7.1996

Nezir Büyükcengiz

Konya

Soru :

Büyük Türk düşünürü Hz. Mevlana'nın Türbesinin bulunması ve Selçuklu uygarlığının merkezi olan Konya, ülkemizi gezmeye gelen turistlerin ilgi ve dikkatini çeken bir ilimizdir.

Ne var ki turistlerimizin konaklama, barınma ve eğlenme gereksinimlerini karşılayacak yeterli turistik tesisleri bulunmayan bu ilimize turizmi teşvik amacıyla önlemler almayı düşünüyor musunuz? Bu önlemler nelerdir?

T.C.

Turizm Bakanlığı 8.8.1996

Hukuk Müşavirliği

Sayı : B.17.HKM.0.00.00.00.993-23730

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığına)

İlgi : 26.7.1996 tarih ve 644 sayılı yazınız.

İlgili yazınız ekinde Konya Milletvekili Sayın Nezir Büyükcengiz'in yazılı soru önergesi gönderilerek cevaplandırmamız istenilmiştir.

Ülkemizin yurt dışında en iyi şekilde tanıtılması ve dünya turizm pazarlarında ülkemize yönelik talebin artırılmasını sağlamak amacıyla sürdürülen ağırlama faaliyetleri kapsamında, ülkemize gelen medya mensuplarının programları hazırlanırken Konya ve çevresi de değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede 1996 yılında Bakanlığımızca Konya'da gerçekleştirilen ağırlama faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

— 19-21 Nisan 1996 tarihleri arasında İtalyan Ruvidio adlı yapımcı firmanın, RAI 2 kanalı için bir dizi çekmek üzere ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında 4 kişilik çekim ekibi Konya'da ağırlanmıştır.

— İspanya'da yayınlanan seyahat ve turizm dergisi "Viajeroo", radyo, televizyon dergisi "Antena RTV" için iki yazı ve İspanyol Millî Radyosunun 5 inci Kanalında yayınlanmak üzere bir program hazırlamak amacıyla 24 Mayıs 1996 tarihinde söz konusu yayın organlarına mensup 2 kişilik ekip Konya'da ağırlanmıştır.

— Rusya Federasyonu ORT 1 televizyonuna mensup 4 kişilik çekim ekibi, 7-17 Temmuz 1996 tarihlerinde "Seyahat Klübü" adlı programın Türkiye'yi tanıtıcı bölümlerinin çekim çalışmaları sırasında Konya'da ağırlanmıştır.

— ABD Vincent Fitzgerald yayınevi metin yazarı ve çevirmeni, ayrıca The News School adlı yüksekokulun öğretmenlerinden Zahra Paptovi, "Mevlana"nın "Mesnevi"si ve "Şems Divanı"na ilişkin 9 ciltlik "Özel Terimler Sözcüğü" ve "Mesnevi" dokümanter filminin çalışmaları için 13-15 Ağustos 1996 tarihleri arasında Konya'yı ziyareti sırasında ağırlanacaktır.

— İspanyol Televizyonuna mensup 3 kişilik bir ekip 1 saatlik dokümanter film çekimlerinin ön çalışmaları için 19-29 Temmuz 1996 tarihlerinde Konya'yı ziyaretleri sırasında Bakanlığımızca ağırlanmıştır.

Öte yandan, Konya Valilik organizasyonu ile düzenlenen Mevlana'yı Anma Törenleri ve Cirit Oyunları ile Nasreddin Hoca ve Turizm Derneğince gerçekleştirilen Akşehir Nasreddin Hoca Şenliklerine, Bakanlığımızca her yıl bastırılan Yerel Etkinlikler Takviminde yer verilmiş olup, söz konusu takvim gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı temsilciliklerimize iletilmiştir.

11 Ekim 1991 tarih ve 21018 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Turizm Bakanlığınca Mahallî, Millî ve Milletlerarası Turizm Faaliyetlerini Düzenleyen İl Özel İdarelerince Yapılacak Yardım Yönetmeliği" çerçevesinde geçtiğimiz yıllarda Mevlana'yı Anma Törenlerine maddî yardım yapılmış, ancak son iki yıldır bütçe imkânsızlığı nedeniyle maddî yardımda bulunulmamıştır.

Özellikle ABD pazarında Sema gösterilerinin büyük ilgi toplamasından hareketle, bu ülkede yayınlanan reklamlarımızda "Semazenler" temasına, geçtiğimiz yıl olduğu gibi, 1996 yılında da yer verilmektedir.

Bakanlığımızca hazırlanan 1996 yayın programında Konya İlimizin tanıtımına katkıda bulunmak amacıyla, İngilizce, Fransızca, İtalyanca ve İspanyolca dillerinde Konya Broşürü bastırılması düşünülmektedir.

Diğer taraftan; Konya İlinin turizm potansiyelinin belirlenmesi amacıyla "Konya İl Turizm Envanteri ve Master Planı" Bakanlığımızca yaptırılmıştır. Söz konusu master plan ile il dahilinde turizm cazibesine sahip noktalar ve alternatif turizm türleri belirlenmiştir.

Konya İli sınırları içerisinde 2634 sayılı Yasa uyarınca Bakanlığımızca ilan edilmiş herhangi bir turizm alan ve merkezi bulunmamaktadır. Ancak, mevcut teşvik tedbirleri ve Bakanlığımız uygulamaları dikkate alındığında bir yerin turizm potansiyelinin Bakanlığımızca değerlendirilebilmesi için turizm alan ve merkezi olarak ilanı zorunluluğu bulunmamakta projesi, keşifi hazırlanmış turizme yönelik teklifler Bakanlığımızca turizm alan ve merkezi olarak ilan edilmemiş yerlerde de aynı oranda desteklenebilmektedir.

Bu kapsamda, Konya İli sınırları dahilinde potansiyel olarak mevcut bulunan termal turizmi, inanç turizmi, kültür turizmi, gastronomi turizmi gibi alternatif turizm türleri için yerel idareler ve ilgili kurum ve kuruluşlarca geliştirilecek projesi-keşifi belirlenmiş teklifler Bakanlığımız bütçe olanakları kapsamında değerlendirilebilmekte ve malî katkı sağlanabilmektedir. Nitekim, Kültür Bakanlığınca projesi hazırlanan "Mevlana Külliyesi Çevre Düzenlemesi Projesi" uygulamasına malî katkı sağlanması hususu Bakanlığımız 1997 yılı programı için teklif edilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Bahattin Yücel

Turizm Bakanı

33. – İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, İzmir-Menemen Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde çalışan mevsimlik işçilerin hafta tatili ücretlerinin ödenmesinin engellendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1074)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim.

Ali Rıza Bodur

İzmir

1. İzmir-Menemen Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde 1996 yılında çalışan mevsimlik işçilerin cumartesi-pazar hafta tatili ücretlerini hak etmelerini engellemek için yasaya karşı hile ile haftada 5 gün yerine 4 gün çalıştırıldıkları konusunda işyeri yetkili sendikası olan Tarım İş Sendikası Başkanı Mehmet Gökkaya'nın iddiaları mevcuttur.

Bu konunun Bakanlığınıza bağlı iş müfettişleri tarafından incelenerek göreviniz olan çalışanlara karşı yapılan haksız uygulamaya son verdirecek misiniz?

2. Üyelerinin haklarını aramak amacı ile aynı işyeri müdürünü ziyarete giden Sendika Başkanı Mehmet Gökkaya'nın, işyeri Müdürü A. Ertuğ Fırat tarafından sözlü ve fizikî saldırıya uğradığı iddiaları mevcuttur. Sendikacılıktan gelmiş bir Bakan olarak kamu kuruluşlarında dahi hak aramanın ortadan kaldırılmaya çalışıldığı bu ortamda, "hak arama güvencesi" konusunda Bakanlığınızın alacağı önlemler neler olacaktır?

3. Anayasanın 49 uncu maddesinin son fıkrasında "Devlet, işçi-işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanmasını kolaylaştırıcı ve koruyucu tedbirler alır" hükmüne göre, Bakanlığınızın bozulan çalışma barışının iyileşmesine dönük hazırlıkları var mıdır?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 9.8.1996

Çalışma Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.ÇGM.0.11.00.01-637/0665-020085

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 26.7.1996 tarih, A.01.0.GNS.0.10.00.02. 7/1074-2799/7647 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, "İzmir Menemen Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü işyerinin uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi üzerine konu Bakanlığım İş Müfettişince yerinde incelenmiş ve sonuçta;

— İşyerinde işçilerin haftada 5 gün yerine 4 gün ve daha az çalıştırılarak hafta tatili ücretinin fiilen ortadan kaldırılması ile ilgili uyuşmazlık yargıya intikal etmiş olduğundan, (A. Asker Ulutaş'ın iş davalarına bakmakla görevli Menemen Asliye Hukuk Mahkemesinde açmış olduğu 1996/334 esasta kayıtlı dava) bu davanın sonucunun beklenmesi,

— Hafta tatili ücreti ödenmemesi, fesih için haklı neden kabul edilerek işçi lehine karar verilmesi halinde bu karar emsal gösterilerek uygulamanın tüm işçilere yaygınlaştırılmasının talep edilmesi,

— 23 Nisan 1996 ve 19 Mayıs 1996 günleri sadece çalışan işçilere birer günlük ücret ödendiğinden, 1475 sayılı İş Kanununun 42 nci maddesine göre hizmet akdi yürürlüğe konulan işçilerden çalışmayanlara birer günlük, çalışan işçilere ise daha önce almış oldukları bir günlük ücretlerine ek olarak ayrıca bir günlük daha ücret ödenmesi,

— Uluslararası kurum ve kuruluşlar ile yapılan protokoller çerçevesinde yürütülen çeşitli bilimsel projelerde çalıştırılan ve ücretleri genel bütçe ile döner sermaye dışında anılan kurum ve kuruluşlar tarafından ödenmekte olan işçilerin, toplu iş sözleşmesinden yararlanıp yararlanamayacakları hususunda İş Mahkemesinde dava açılmasının uygun olacağı,

hususları tespit edilmiştir.

İnceleme sonucuna göre, İzmir Bölge Müdürlüğümüzce taraflara gerekli bildirimde bulunulmuştur.

Ancak, işyeri müdürünü ziyarete giden sendika başkanı Mehmet Gökkaya'nın işyeri Müdürü A. Ertuğ Fırat tarafından sözlü ve fizikî saldırıya uğradığı iddiaları konusunda Bakanlığım İş Müfettişince bir belirleme yapılması mümkün görülmemiş olup, bu durum, saldırıya uğradığı iddiasında bulunanın konuyu yargı mercilerine intikal ettirmesi sonucu çözümlenebilecek bir hususdur.

Diğer yandan; Bakanlığım İş Müfettişlerince, işçi-işveren ilişkilerinde çalışma barışının sağlanması, hak ve menfaatlerin gözetilmesi amacı ile Bakanlığımın uygulamakla yükümlü olduğu kanunlar çerçevesinde, basın dahil alınan duyumlar ve intikal eden tüm başvurular üzerine gerekli incelemeler derhal ve titizlikle yapılmakta, işyerinde iş mevzuatına aykırı uygulamaların tespiti halinde de kanunlarda belirtilen cezai müeyyideler uygulanmaktadır.

Ayrıca teftiş programları çerçevesinde işyerlerinin genel denetimleri de periyodik olarak yapılmaktadır.

Çalışma barışının zedelenmemesi amacı ile, çalışma hayatında takip edilen uygulamalar sonucu tespit edilen eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için, halen uygulanmakta olan iş mevzuatına ilişkin kanunlarda gerekli değişiklik çalışmaları da sürdürülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

34. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin karşılaştıkları bazı sorunlara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1075)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ahmet Kabil
Rize

1992 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Cumhuriyetleri arasında imzalanan eğitim anlaşması çerçevesinde öğrenci mübadelesi yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyetinin bu projesini takdir ediyor ve geliştirilmesini arzu ediyorum. Ancak gelen öğrencilerimizin ve yurt dışına gönderdiğimiz öğrencilerimizin 1992'den bugüne bir çok problemleri devam etmektedir. Bu problemleri halk için öğrenmek istiyorum.

Soru 1. Türkiye'de misafir ettiğimiz öğrencilerimize verdiğimiz burs yetmediği için misafir öğrencilerimiz bilhassa Azerbaycan'dan gelenler para kazanmak için dışarıda çalışmak mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Bu nedenle dersleri aksadığı için sınıfta kalmakta ve bursları kalkmaktadır.

Verilen bursların yetersizliği göz önüne alınarak burs miktarını artırmayı düşünüyor musunuz?

Soru 2. Öğrencilerimiz yurtlarda birçok problemlerle karşılaşmaktadır. Kışın yurtların soğuk olduğu ve ilave ısıtıcılara da müsaade edilmediği için öğrenciler mağdur olmaktadır.

Bu öğrencilerimizin kaldığı yurtları kontrol ettirmeyi düşünüyor musunuz?

Soru 3. Dışarıdan gelen misafir öğrencilerimiz lisan sorunları olduğu için intibakları zor olmaktadır.

1992 anlaşmasına göre yaz okulları açılması öngörülmektedir. Ancak bugüne kadar yaz okulu açılmadığı doğru ise,

Bu öğrenciler için yaz okullarının açılması hususunda bir düşünceniz var mıdır?

Soru 4. Dışarıdan gelen misafir öğrencilerimizin en ufak bir disiplin cezası nedeni ile zaten yetersiz olan burslar kesilmekte ve geçinemez duruma düşmekte ve bu öğrenciler ülkelerine dönmek durumunda kalmaktadır.

Yöneticilerin bu öğrencilere karşı intibak sürelerinde daha müsamahalı bir davranışta bulunmaları için ilgililere bir talimatınız mümkün müdür?

Veya maddiyata dayanmayan bir başka disiplin cezası verilmesi mümkün değil midir?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı 19.8.1996

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.01.00-022/2176

Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 26.7.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1075-2803/7651 sayılı yazısı.

Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in "Türkiye Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin karşılaştıkları bazı sorunlara ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Azerbaycan ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile Topluluklarından öğrenim görmek üzere ülkemize gelen öğrencilerin burs, harçlık, kitap-kırtasiye, giyecek yardımı, ikamet tezkeresi bedeli ve üniversite katkı payları her yıl Maliye Bakanlığınca belirtilen miktarlar üzerinden Bakanlığımızca ödenmektedir. 1996 yılının birinci altı ayında 4 000 000 TL. ikinci altı ayında 4 500 000 TL. burs ödemesi yapılmaktadır.

Bu öğrencilere ödenen burs, harçlık, kitap, kırtasiye ve giyecek yardımlarının % 100 artırılması hususunda Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerimiz sürdürülmektedir.

2. Öğrencilerin barındıkları yurtlar merkezi sistemle ısıtılmaktadır. Yıl içerisinde teknik bir arıza olmadığı takdirde yurtlarımızın kış aylarında soğuk olması gibi herhangi bir problem söz konusu değildir.

Yurt idare ve işletme yönetmeliği gereğince hem barınan öğrencilerin hem de yurt binasının güvenliği için, öğrenci odalarında elektrikli ilave ısıtıcıların kullanılmasına müsaade edilmemektedir.

Kurum yurtları sık sık denetlenmekte, tespit edilen noksanlıklar en kısa sürede giderilmektedir.

3. Üniversite yaz kursları yıllardan beri yapılmaktadır. 1996 yılında yaz kursu görmek üzere başvuran Azerbaycanlı öğrencilerin kurs ücretleri, 1996 malî yılı bütçesine ödenek konmadığından Bakanlığımızca karşılanamamıştır. Ancak, kurs ücretlerinin üniversiteler tarafından karşılanması kaydıyla, öğrencilerin yaz kurslarına devam etmelerinin faydalı görüldüğü Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına bildirilmiştir.

4. Ülkemize öğrenim görmek amacıyla gelen öğrenciler, ülkeleriyle yapılan anlaşmalar gereği, Türkiye'de mevzuata uymak zorundadırlar. Türkçe öğrenimleri esnasında öğrenciler, üniversite mevzuatı ve yükseköğretim kursları ile ilgili şartname hakkında bilgilendirilmektedirler.

Öğrencilere üniversitelerimizde danışmanlarca, yurtlarda ise yurt müdürlüklerince önce sözlü ikazlar yapılmaktadır. Eylemlerine devam edenlere hafif cezalar verilmekte, ancak son aşamada bursları kesilmektedir.

Bu uygulamayla öğrencilerin disiplin suçlarının asgariye indirilmesi amaçlanmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Sağlam

Millî Eğitim Bakanı

35. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Bandırma-Çanakkale demiryolu projesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Ömer Barutçu'nun yazılı cevabı (7/1079)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı Sayın Ömer Barutçu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.7.1996

Ahmet Küçük

Çanakkale

1. Etüt proje çalışmalarının devam ettiğini bildiğimiz Bandırma-Çanakkale demiryolu ile ilgili çalışmalar hangi safhadadır?

2. Bandırma-Çanakkale demiryolunun inşaatı ne zaman başlatılacaktır ve bitirilecektir?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı 12.8.1996

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.010.00.00.A-7/1075-19720

Konu : Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün

Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 31.7.1996 gün ve A.01.0.0.GNS.0.10.00.02-7/1079-2837/7748 sayılı yazınız.

Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün Bakanlığıma yönelttiği 7/1079-2837 sayılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer Barutçu

Ulaştırma Bakanı

Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün 7/1079-2837 Sayılı Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. Etüt proje çalışmalarının devam ettiğini bildiğimiz Bandırma-Çanakkale demiryolu ile ilgili çalışmalar hangi safhadadır?

2. Bandırma-Çanakkale demiryolunun inşaatı ne zaman başlatılacaktır ve bitirilecektir?

Cevap :

Yaklaşık 154 km. uzunluğundaki Çanakkale-Biga-Bandırma demiryolunun fizibilite etüdü Karadeniz Teknik Üniversitesine yaptırılmış ve hat fizibil çıkmıştır.

Söz konusu demiryolu hattanın etüt, proje hizmetleri 185 milyar TL. keşif bedeli üzerinden 1997 yılı yatırım programına teklif edilmiştir. DPT tarafından yatırım programına alınması halinde hattın etüt, proje hizmetleri ihale edilecek ve bu çalışmaların tamamlanmasından sonra demiryolu hattının inşaatına başlanacaktır.

36. – Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün, Çanakkale Boğazı Köprüsü yapımıyla ilgili etüd proje ve çevre yolu güzergâh çalışmalarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1080)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.7.1996

1. Çanakkale Boğazı Köprüsü yapımıyla ilgili etüt proje ve çevre yolu güzergâh çalışmaları hangi safhadadır?

2. Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılması düşünülen Çanakkale Boğazı Köprüsü yapılmasıyla ilgili bugüne kadar hiç teklif alınmış mıdır? Alındı ve reddedildiyse hangi nedenlerle teklif geri çevrilmiştir?

3. Yap-İşlet-Devret modeli ile projenin kısa sürede gerçekleştirilmesi mümkün müdür? Mümkün değilse başka bir yöntem düşünülüyor mu?

4. Asya-Avrupa karayolu ulaşımının zorunlu olarak tamamı İstanbul üzerinden yapılmasının meydana getirdiği sakıncalar ortadayken Çanakkale Boğazı Köprüsü projesinin bir an önce hayata geçirilememesinin ülke ekonomisine zarar getireceğini düşünmüyor musunuz? Öncelikli olarak projenin hayata geçirilmesi için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 20.8.1996

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6750

Konu : Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 31.7.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1080-2838/7749 sayılı yazısı.

İlgi yazı ilişiğinde alınan Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. Çanakkale Boğazı Köprüsü yapımıyla ilgili etüt proje ve çevre yolu güzergâh çalışmaları hangi safhadadır?

Cevap 1. Çanakkale ve Eceabat arasında 1 440 m orta açıklığı olan asma köprü ve bu köprüyü Çanakkale ve Eceabat Çevreyollarına bağlayan otoyollardan oluşan Çanakkale Boğazı geçişi projesinin güzergâh seçimi yapılmış ve uygulama projeleri tamamlanmıştır.

Soru 2. Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılması düşünülen Çanakkale Boğazı Köprüsü yapılmasıyla ilgili bugüne kadar hiç teklif alınmış mıdır? Alındı ve reddedildiyse hangi nedenlerle teklif geri çevrilmiştir?

Cevap 2. Söz konusu projenin Yap-İşlet-Devret modeli ile yapılması için, teknik yeterlikleri ve malî güçleri Karayolları Genel Müdürlüğünce bilinen 19 adet yerli firmaya bu konuda deneyimli yabancı şirketler ile ortaklık kurarak teklif vermeleri için 27.2.1995 tarihinde davet mektubu gönderilmiştir. Ancak son teklif verme tarihi olan 25.5.1995'te hiçbir firma teklif vermemiştir.

Soru 3. Yap-İşlet-Devret modeli ile projenin kısa sürede gerçekleştirilmesi mümkün müdür? Mümkün değilse başka bir yöntem düşünülüyor mu?

Cevap 3. Söz konusu projenin Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilmesi için çalışmalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Soru 4. Asya-Avrupa karayolu ulaşımının zorunlu olarak tamamı İstanbul üzerinden yapılmasının meydana getirdiği sakıncalar ortadayken Çanakkale Boğazı Köprüsü projesinin bir an önce hayata geçirilememesinin ülke ekonomisine zarar getireceğini düşünmüyor musunuz? Öncelikli olarak projenin hayata geçirilmesi için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Cevap 4. Avrupa-Asya arasındaki karayolu ulaşımının büyük bir bölümü İstanbul Boğazı üzerinden İstanbul Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri ile sağlanmaktadır. İki kıta arasındaki diğer bağlantı ise Çanakkale Boğazında Çanakkale-Eccabat ve Gelibolu-Lapseki arasındaki arabalı vapurlarla sağlanmaktadır. İki kıtanın Çanakkale Boğazı üzerinden karayolu bağlantısını sağlayacak olan Çanakkale Köprüsü ülke ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân Bakanı

37. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Çay Kurumunun bankalara ve diğer kurumlara olan borç miktarına ve yaş çay bedellerinin ödenme zamanına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Demircan'ın yazılı cevabı (7/1082)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Çay Kurumundan sorumlu Devlet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ahmet Kabil
Rize

Çay Kurumu 1992-1996 yılları arasında örneği görülmemiş sorumsuz bir icraatta bulunmuş 1992 nisan ayında KİT Komisyon tutanaklarından da anlaşılacağı gibi o tarihte sadece 200 milyar borç, 47 bin ton kuru çay olmasına rağmen Çay Kurumu 1996 martında 27 trilyon borca girmiş, kurumun her gayrimenkulüne ayrı ayrı haciz konmuştur. Borçlanma bankalardan alınan çok yüksek faizli kredilerden kaynaklanmaktadır.

1. Aynı tarihlerde değişik bankalardan değişik faiz oranları ile pazarlıkla alınan kredilerin faiz oranlarındaki farklılığın nedenini araştırmayı düşünüyor musunuz?

2. Mart 1996 tarihi itibarı ile Çay Kurumunun bankalara ve diğer kurumlara olan borç miktarı nedir, bu borç hangi kurumlardan alınmıştır?

3. Şu anda Çay Kurumunun bu kurumlara kalan borcu ne kadardır?

4. Çay Kurumunun ortalama aylık kuru çay satışı tutarı ne kadardır, 1 Temmuz 1996 tarihi itibari ile yaş çay müstahsiline kalan borç miktarı ve bankalarda olan kurumun parası ne kadardır?

5. Birinci sürgün parasını (Mayıs ve haziran aylarında verilen yaş çay bedeli) daha önce planlandığı şekilde temmuz sonuna kadar ödemeyi düşünüyor musunuz?

6. İkinci ve üçüncü sürgün paralarının ödenmesi için zaman olarak düşünceniz nedir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 14.8.1996
Sayı : B.02.0.020/18-138
Konu : Soru Önergesi Hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Bşk. Genel Sekr. Kan.Kar.Dai.Bşk.lığı 31.7.1996 tarih ve Kan.Kar. Md.nün A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1082-2840/7751 sayılı yazısı.

Tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmak üzere ilgi yazınız ekinde alınan Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile ilgili yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Dr. Ahmet Demircan
Devlet Bakanı

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
Özel Kalem 9.8.1996

Sayı : B.07.2.ÇAY.0.01.00.00/111-168/006975
Konu : Soru Önergesi.

Devlet Bakanlığına
(Sayın Dr. Ahmet Demircan)

İlgi : 1 Ağustos 1996 tarihli faksınız;

Devlet Bakanı Sayın Dr. Ahmet Demircan tarafından cevaplandırılması istemiyle, Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in TBMM'ne sunduğu 31.7.1996 tarih ve 7/1082-7840 sayılı yazılı soru önergesine verilen cevaplarımız ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederiz.

Ata Cengiz Duman
Genel Müdür Yardımcısı

Ahmet Ovalı
Genel Müdür

Rize Milletvekili Sayın Ahmet Kabil'in Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Vermiş Olduğu ve Çaykur'dan Sorumlu Devlet Bakanı Sayın Dr. Ahmet Demircan Tarafından Yazılı Olarak Cevaplandırılması İstenen 7/1082-2840 Sayılı Soru Önergeleri

Soru 1. Aynı tarihlerde değişik bankalardan değişik faiz oranları ile pazarlıkla alınan kredilerin faiz oranlarındaki farklılığın nedenini araştırmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 1. 1992-1996 yılları arası değişik bankalardan alınan kredi anapara ve faizleri aşağıya çıkarılmıştır.

Yılı	Banka	Alınan Kredi (Milyar TL.)	Kredi Türü	Yıllık Faiz %'si (Sözleşme)
1992	T. Vakıfbank	124	Açık	90
1993	T. Vakıfbank	678	Açık	90
1994	T. Vakıflank	160	Açık	90
1995	T. Vakıflank	120	Açık	120
1996	T. Vakıfbank	300	Açık	120
		1 382		
1992	Demirbank	150	Açık	95
1992	Akbank	200	Spot	78
1993	Koçbank	124	Açık	85
1993	Halkbank	600	Açık	85

Yılı	Banka	Alınan Kredi (Milyar TL.)	Kredi Türü	Yıllık Faiz %'si (Sözleşme)
1993	Garantibank	100	Açık	90
1993	Tütünbank	150	Açık	98+2 kom.
1993	Esbank	100	Açık	89
1994	Emlakbank	52	Açık	95
		2 856		
1994	T.C. Ziraat Bankası	25 500 000 $ (İh. Kredi)	Libor+ 2.5	
1994	Vakıfbank	15 500 000 DM (İh. Kredi)	15	

Soru 2. Mart 1996 tarihi itibari ile Çay Kurumunun bankalara ve diğer kurumlara olan borç miktarı nedir, bu borç hangi kurumlardan alınmıştır?

Cevap 2. A) 31.12.1995 Tarihi İtibariyle Borçlar :

a) Banka Borçları :

Banka borçları 1995 yılı bilanço rakamı olup, mukavele faizleri üzerinden hesap edilmiştir.

Banka	Faiz %'si	Toplam Borç (Milyar TL.)
Vakıfbank	90	1 070
Halkbank	85	2 965
Tütünbank	98+2 kom.	27
Esbank	89	409
		5 371

b) Döviz Cinsinden Borç (İhracat Kredisi) :

T.C. Ziraat Bankası (libor + 2.5) 26 623 310 $

T. Vakıflar Bankası (% 15) 15 385 860 DM

c) Diğer Borçlar :

Borcun Nev'i	Miktarı (Milyar TL.)
1. Yaş çay	1 965
2. İşçi ikramiyesi	355
3. Top. İş. Söz. farkı	64
4. Sosyal hizmet zammı	711
5. Sigorta primi	225
6. Vergi borcu (faizi ile birlikte)	2 120
7. Firmalara	85
8. Sendika	15
9. Hazine Müsteşarlığı (Tahvil)	3 720
	9 260

B) 31 Mart 1996 Tarihi İtibariyle Borçlar :

a) Banka Borçları :

Banka borçları, bankaların talep etmiş oldukları faiz üzerinden değil de mukavele faizleri üzerinden hesap edilmiştir.

Banka	Faiz %'si	Toplam Borç (Milyar TL.)
1. Vakıfbank	90	1 888
2. Halkbank	85	3 672
3. Esbank	89	501
4. Tütünbank	98+2 kom.	34
5. Demirbank	95	4
		6 099

b) Diviz Cinsinden Borç (İhracat Kredisi) :

T.C. Ziraat Bankası (Libor + 2.5) 25 643 677 $

T. Vakıflar Bankası (% 15) 15 944 146 DM

c) Diğer Borçlar :

	Milyar TL.
— Vergi dairelerine	2 973
— Sosyal hizmet zammı borcu gecikme cezası dahil	2 715
— Firmalar	100
— Hazine Müsteşarlığına (Tahvil)	3 720
	9 508

Not : b şıkkındaki 31 Mart 1996 tarihi itibariyle T.C. Ziraat Bankasına olan döviz borcu ihracat dönüşleri nedeniyle azalmıştır.

C) 10 Haziran 1996 günü ve devam eden günlerde Hazine Müsteşarlığının koordinatörlüğünde alacaklı bankaların üst düzey yetkililerinin iştirakiyle yapılan toplantılar ve sonuçları.

Bankanın adı	Bankaca talep edilen (Milyon TL.)	Mütabakat sağlanan Milyon TL.)
Garanti Bankası	245 123	240 000
Esbank	1 770 000	1 100 000
Demirbank	1 625 000	1 140 000
Zerbank	4 332 069	2 000 000
Halkbank	3 967 197	3 000 000
Vakıfbank	21 647 506	7 500 000
Tütünbank	3 200 000	1 756 000
	36 786 895	16 736 000

Soru 3. Şu anda Çay Kurumunun bu kurumlara kalan borcu ne kadardır?

Cevap 3. 1 Ağustos 1996 itibariyle toplam borç :

Alacaklı	Miktarı Milyar TL.
1. T.C. BaşbakanlıkHazine Müsteşarlığına	23 686 Tahvil Anapara)
2. Üreticilere	499 (1. sürgünden kalan)
3. Tarımsal Kal. Koop.	220
4. Yaş çay stopaj	6
5. Ziraat Odası	4
6. Firmalara	131
7. Kıdem tazminatı	35
8. Geçmiş yıllardan gelen vergi anapara ve faizi	3 230
	27 811

Not : Üreticilere birinci sürgünden kalan 499 milyar TL. 9 Ağustos 1996 Cuma günü bitirilmiş olacaktır.

Soru 4. Çay Kurumunun ortalama aylık kuru çay satışı tutarı ne kadardır, 1 Temmuz 1996 tarihi itibari ile yaş çay müstahsiline kalan borç miktarı ve bankalarda olan kurumun parası ne kadardır?

Cevap 4. Teşekkülümüz ocak - temmuz arası yedi aylık dönemde toplam 11 801 milyar TL. iç satış gerçekleştirmiştir. Bu durumda yedi aylık satış ortalaması 1 686 milyar TL. olmaktadır.

1 Temmuz itibariyle üreticilere olan borç 2 944 milyar TL.'dir.

1 Temmuz 1996 tarihi itibariyle teşekkülümüzün bankalar nezdindeki cari hesaplarımızda toplam 2 166 milyar TL.'sı bulunmaktadır.

Soru 5. Birinci sürgün parasını (Mayıs ve haziran aylarında verilen yaş çay bedeli) daha önce planlandığı şekilde temmuz sonuna kadar ödemeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 5. Birinci sürgünden gelen üreticilere olan borç 9 Ağustos 1996 Cuma günü bitirilmiş olacaktır.

Birinci sürgünden gelen Tarımsal Kalkınma kooperatiflerine olan 400 milyar TL. civarındaki borçtan 180 milyar TL.'lik bölümü 1 Ağustos 1996 itibariyle ödenmiş bulunmaktadır.

Soru 6. İkinci ve üçüncü sürgün paralarının ödenmesi için zaman olarak düşünceniz nedir?

C evap 6. İkinci ve üçüncü sürgün yaş çay bedellerinin ödenmesine kurumun malî imkânlarına göre en geç kasım ayı başında başlanılması düşünülmektedir.

38. – Edirne Milletvekili Mustafa İlimen'in, Edirne Defterdarlığında yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların genel idarî hizmetler sınıfına atamalarının yapılmasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1084)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun, Maliye Bakanı Sayın Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa İlimen
Edirne

Soru : Edirne Defterdarlığında, merkez ve ilçeler dahil olmak üzere, "Yardımcı Hizmetler" kadrosunda çalışan lise ve üniversite mezunu 37 kişinin intibakları yapılmasına rağmen ve "Genel İdare Hizmetleri" sınıfında 100'ün üzerinde boş kadro bulunurken, bu kişilerin halihazırda atanmaları yapılmamıştır.

Bu personelin "İdarî Hizmetler" sınıfına atanmalarının yapılabilmesi için, personel içi denklik sınavı yapmayı ve bu personeli bu sınıfta görevlendirmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
Maliye Bakanlığı 19.8.1996
Personel Genel Müdürlüğü
Sayı : B.07.0.PER.0.26/ARGE-601-2/047856
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
Genel Sekreterliğine

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 2.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1084-2857/7765 sayılı yazısı.

Edirne Defterdarlığı teşkilatında yardımcı hizmetler sınıfı kadrolarında görev yapanların genel idare hizmetleri sınıfına atamalarının yapılması hakkında Edirne Milletvekili Mustafa İlimen tarafından verilen yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız aşağıdadır.

Bakanlığımız teşkilatında yardımcı hizmetler sınıfında görev yapan personelimizin genel idare hizmetleri sınıfı kadrolarına atanmaları, 12 Kasım 1992 tarih ve 21403 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Maliye Bakanlığı Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinin D-E ve F fıkralarında düzenlenmiş olup, yardımcı hizmetler sınıfında görevli personelin memur ve daktilograf kadrolarına atanabilmeleri için;

a) Son iki yıl olumlu sicil almış olmak,

b) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,

c) En az 5 yıl hizmeti olmak,

d) İhtiyaç, kadro durum ve müracaat sayısına göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınavda başarılı olmak,

gerektiği belirtilmiştir.

Edirne Defterdarlığı merkez ve ilçeler teşkilatında toplam 66 adet yardımcı hizmetler sınıfı kadrosu mevcut olup, bu kadrodan 62 adedi dolu, 4 adedi boş bulunmaktadır. Dolu olan 62 adet kadroda görev yapan personelin 28 adedi lise ve yüksekokul mezunu, 34 adedi ilkokul ve ortaokul mezunu personeldir.

Bakanlığımıza bağlı il defterdarlıklarının yardımcı hizmetli ihtiyacını karşılamak üzere 1989 yılından itibaren memuriyet sınavı açılaması nedeniyle, mevcut olan yardımcı hizmetli sayısı ile hizmetlerin yürütülmesine çalışılmaktadır.

Edirne Defterdarlığı il ve ilçe teşkilatında yardımcı hizmetler sınıfında görev yapan yardımcı hizmetliler zaman içerisinde okul dışı bitirmeler ile tahsil seviyelerini yükseltmişler ve tahsil değişikliği nedeniyle, intibakları süresinde yapılmıştır. Bu personel için sınıf değişikliği sınavı açılarak genel idare hizmetleri sınıfı kadrolarına atamalarının yapılması halinde, genel memuriyet sınavı açılmadıkça bunların yerine atanacak yardımcı hizmetli personel bulunamayacağından, hizmetlerin aksaması söz konusu olacaktır. Bu nedenle, yukarıda belirtilen yönetmelik doğrultusunda sınıf değişikliği sınavı açılamamaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener
Maliye Bakanı

39. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, 22 Mart 1996 tarihli bazı gazetelerde çıkan "Orduda İbadet Talimatı" başlıklı haberde yer alan iddialara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1120)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

1. 22 Mart 1996 tarihli bazı gazetelerde çıkan "Orduda İbadet Talimatı" başlıklı haber ve bu haberde konu edilen talimat doğru mudur?

2. Doğru ise, bu; yerinde bir talimat mıdır? Siz de bunu onaylıyor musunuz?

3. Mescitlere rütbeli personel ile sivil memur ve işçiler neden giremeyeceklerdir. Bunlar giremeyecekse kimler girebileceklerdir.

T.C.
Devlet Bakanlığı 22.8.1996
Sayı : B.02.0.0010/00281

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 2.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1120-2903/7832 sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gn. Md.nün 7.8.1996 tarih ve B.02.0.KKG/106-368-2/3427 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ünal Yaşar'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün
Devlet Bakanı

T.C.
Millî Savunma Bakanlığı 14.8.1996
Kanun : 1996/694-AÖ
Konu : Yazılı Soru Önergesi.

Devlet Bakanlığına
(Sayın Lütfü Esengün)

İlgi : Dev. Bakanlığının 12 Ağustos 1996 tarihli ve B.02.0.0010/00243 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen ve ilgi ile cevaplandırılması istenilen 7/1120-2903 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş, konuya ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

1. Silahlı Kuvvetler personeli, aslî görevleri aksatmamak ve kışla güvenliğini zaafiyete uğratmamak kaydıyla, ibadet ve dinî faaliyetlerini serbestçe icra edebilmektedir.

2. Askerliğin temelini teşkil eden disiplini sağlamaya yönelik olarak, askerlerin moralini yüksek tutmanın en önemli ve birinci koşulu da, karşılıklı saygı ve sevgiye dayanan bir ortamın oluşturulmasıdır. Anayasanın 14 ve 24 üncü maddeleri çerçevesinde, dinî inanç ve ibadet hürriyetinin de bu ortamın sağlanmasında önemli katkılarda bulunduğunun bilinci içerisinde, silahlı kuvvetler personelinin ibadetlerini yerine getirebilmeleri için gerekli imkânlar sağlanmaktadır.

Bu amaçla, Türk Silahlı Kuvvetlerinde ihtiyaç duyulan birlik, kışla ve kurumlarda cami ve mescitler açılmıştır. Bundan sonra da ihtiyaç duyulduğu takdirde yenilerinin inşa edilebilmesi mümkün bulunmaktadır. 24 saatini kışla, karargâh ve kurumlarda geçirmek zorunda olan personel, görevlerini terketmeden, mesai cetvelinin elverdiği sürelerde, buralardaki cami ve mescitlerde ibadet edebilmektedir.

3. Diğer taraftan, erbaş ve erlerin dinî konularda aydınlatılmalarını sağlamak amacıyla, eğitim programlarında dinî konularla ilgili bölümlere yer verilerek, ramazan ayında oruç tutanlar için özel yemek tertipleri alınmakta ve teravih için mescitlerin yetersiz olması durumunda sade, temiz ve döşeli mekânların tahsisine özen gösterilmekte, cami ve mescitlerin içindeki tertip ve düzen, disiplin, sağlık ve güvenlik gerekleri göz önünde bulundurularak birlik komutanlıklarınca belirlenmektedir.

Arz ederim.

Millî Savunma Bakanı Namına
Tuncer Kılınç
Korgeneral
Müsteşar

40. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, İsrail'le yapılan Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşmasına ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1128)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa Taşar
Gaziantep

İsrail'le yapılan Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşması'nın Türkiye'ye yarardan çok zarar getirdiği doğru mudur? Eğer doğru ise bu konuda nasıl bir işlem yapmayı düşünüyor sunuz?

T.C.
Devlet Bakanlığı 22.8.1996
Sayı : B.02.0.0010/00282

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 2.8.1996 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1128-2911/7840, 02-7/1133-2917/7846 sayılı yazıları.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gn. Md.lüğü'nün 7.8.1996 tarih ve B.02.0.0.KKG/106-368-10/3435, 106-368-15/3440 sayılı yazıları.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergeleri cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün
Devlet Bakanı

T.C.
Millî Savunma Bakanlığı 14.8.1996
Kanun : 1996/695-MD

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Devlet Bakanlığına
(Sayın Lütfü Esengün)

İlgi : Devlet Bakanlığının 12.8.1996 tarihli ve B.02.0.0010/00243 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar tarafından verilen ve İlgi ile anılan 7/1133-2917 ve 7/1128-2911 esas nolu yazılı soru önergeleri incelenmiş, konuya ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

1. Türkiye ile İsrail arasında 23 Şubat 1996 tarihinde imzalanan "Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşması"nın iptaline ilişkin alınmış herhangi bir karar bulunmamaktadır.

2. Anılan Anlaşma, iki ülke arasında askerî eğitim işbirliğini tesis etmeyi amaçlamakta olup, askerî eğitim kuruluşları arasında işbirliğinin prensiplerini kapsamaktadır. Bu tür anlaşmaların ruhunda karşılıklılık ve karşılıklı yarar esastır. Anlaşmanın ülkemiz çıkarları açısından yararlı olduğu değerlendirilmektedir.

Arz ederim.

Millî Savunma Bakanı Namına
Tuncer Kılınç
Korgeneral
Müsteşar

41. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, devlet kurumlarına yeni personel alımının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Lütfü Esengün'ün yazılı cevabı (7/1129)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan Sayın Necmettin Erbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa Taşar
Gaziantep

1. Malum olduğu üzere devletin personel giderleri her yıl daha da artmaktadır. Devlet büçtesi giderek bu yükü kaldıramaz hale gelmektedir. Durum böyle olduğu halde devlet kurumlarına yeni memur işçi almayı düşünüyor musunuz?

2. Hangi kurumlara ne kadar memur ve işçi alınacaktır?

3. Bu alımlarda devlet ne miktar yük altına girecektir?

T.C.
Devlet Bakanlığı 22.8.1996
Sayı : B.02.0.0010/00322

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 2.8.1996 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1129-2913/7842, sayılı yazısı.

b) Başbakanlık Kan. ve Kar. Gn. Md.lüğü'nün 7.8.1996 tarih ve B.02.0.0.KKG/106-368-11/3436 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılması istenilen ilgi (b) yazı ekindeki yazılı soru önergeleri cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Lütfü Esengün
Devlet Bakanı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın
Sayın Başbakanımıza Hitaben Yöneltiği 7/1129-2913
Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır

1. Bilindiği gibi, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir biçimde yerine getirilebilmesi için yeterli sayıda kamu personeline gerek duyulmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşları da günün koşullarına, hizmetin özelliği, yaygınlığı ve çeşitliliğine göre ihtiyaç duydukları personeli temin etmek durumundadırlar. Ancak, ihtiyaç duyulan personelin temininde de tasarruf tedbirlerine azami derecede uyulması gerekmektedir. Bu amaçla, Başbakanlık Makamının 22.7.1996 tarih ve B.02.PPG.0.12-383-12943 (1996/37) sayılı Genelgesi, kamu kurum ve kuruluşları öncelikle Devlet Personel Başkanlığına başvurarak personel ihtiyacını özelleştirme programına alınan veya özelleştirilen kuruluşlardaki istihdam fazlası personelin nakli suretiyle karşılayacaklarını, bu şekilde gerekli personelin sağlanamaması durumunda Devlet Personel Başkanlığınca istenilen nitelik ve unvandan personel ihtiyacının karşılanamadığına dair cevabî yazı üzerine, kurum ve kuruluşlar bu yazıyı teklif yazılarına ekleyerek önce Maliye Bakanlığından müteakiben de Başbakanlıktan izin alacaklarını hükme bağlamış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, eğitim, sağlık, güvenlik gibi kamu hizmetlerinde ortaya çıkan personel ihtiyacının karşılanabilmesi veya diğer kamu kurum kuruluşlarındaki hizmet genişlemesi veya kamu sek-

töründe yeni hizmet alanlarının ortaya çıkması hallerinde gerekli personelin istihdam edilmesi tabii görülmektedir.

Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarında personel istihdamı, hizmet icaplarına paralel olarak yürütüldüğünden önceden planlanmış yeni personel alımı bahis konusu bulunmamaktadır.

2. Kamu kurum ve kuruluşlarına önceden planlanmış yeni personel alımının sözkonusu olmaması sebebiyle soru önergesinin Devletin ne miktar malî yük altına gireceği hususuna ilişkin 3 üncü maddesi hakkında bir cevap oluşturulması mümkün olamamıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

42. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Bursa'da bir vakıf arazisi üzerinde bulunan geneleve ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ahmet Cemil Tunç'un yazılı cevabı (7/1135)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Devlet Bakanı A. Cemil Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa Taşar

Gaziantep

Bursa'da İsmail Hakkı Bursevi Vakfı arazisi üzerindeki genelevinin kaldırılmasını düşünüyor musunuz?

T.C.

Devlet Bakanlığı 13.8.1996

Sayı : B.02.0.012/04.01/147

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 2.8.1996 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1135-2925/7854, sayılı yazınız.

İlgi yazınızla Bakanlığımıza intikal ettirilen, Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın yazılı soru önergesine verilen cevap ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim. Ahmet Cemil Tunç

Devlet Bakanı

Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa Taşar'ın

7/1135-2925 sayılı Yazılı Soru Önergesine verilen cevaptır.

Soru 1. Bursa'da İsmail Hakkı Bursevi Vakfı arazisi üzerindeki genelevinin kaldırılmasını düşünüyor musunuz?

Cevap 1. Bursa İli, Küçükbalıklı Köyünde bulunan "İsmail Hakkı Tekkesi Dergahı Vakfı"na ait taşınmazın mülkiyeti ve fiili durumu hakkında yapılan inceleme ve araştırma neticesinde;

a) Anılan taşınmaz mal İsmail Hakkı Tekkesi Dergahı Vakfına ait 17 Cemaziyelahır 1263 tarihli vakfiyede öngörülen mal varlığı dahilinde iken, 1956 yılında yapılan tapulama çalışmaları sonucunda, mer'a vasfı ile 79 parsel numarası altında Küçükbalıklı Köyü Tüzel Kişiliği adına tespit edilerek tescil harici bırakıldığı tespit edilmiştir.

b) Vakfiye kapsamına giren arazilerin bir bölümü 1928 yılında ve bir bölümüde, 1947 ve müteakip yıllarda, Bakanlar Kurulu kararına istinaden muhtelif özel şahıslara satılmıştır. Vakfiye kapsamında bulunan 537 600 m² yüzölçümlü mer'a vasfındaki 79 parsel sayılı taşınmaz mal, 1956 yılında yapılan tapulama çalışmalarında Köy Tüzel Kişiliği adına tespit edilmiştir. 1981 yılında Küçükbalıklı Köyü, Bursa Belediyesi sınırları içerisine girdiğinden 3194 sayılı Kanun gereğince Bursa Belediyesi adına malik ve vasıf değişikliği yapılarak tescil edilmiştir. 1987 yılında ise, Beledi-

ye malik olduğu 79 nolu arsa vasıflı parseli 3 parçaya ifraz ederek, bunlardan 5460 nolu arsa vasıflı parseli Yap-İşlet-Devret modeline uygun olarak özel şahıslara vermiş ve genelev binası inşaa edilmiştir.

c) Yürürlükteki Kanun ve mevzuata göre, tapulama tescilinden sonra 10 yıllık hak düşürücü süre geçmiştir. Taşınmazla ilgili olarak Hazine tarafından Bursa Belediyesi aleyhine açılmış bulunan 1960/908 E, sayılı davaya idaremiz 20.3.1991 tarihli dilekçe ile asli müdahil olarak katılmış ancak dava reddedilmiş ve taşınmaz Bursa Büyükşehir Belediyesi adına tescil edilmiştir.

d) Vakfiyede yer alan söz konusu eski 79, yeni 5460 parsel sayılı taşınmazmal Bursa Büyükşehir Belediyesi mülkiyetinde olup, 1988 tarihinden itibaren genelev olarak kullanılmaktadır.

Ancak, Bursa Büyük Şehir Belediye Başkanlığı ile yapılan görüşmede; genelevlerin kira müddeti 30.4.1997 tarihinde sona ereceği, kiralamanın uzatılmaması hakkında Meclis kararı alındığı, tesislerin bulunduğu alanın Uluslararası Fuar alanı içerisinde kaldığı, mevcut binaların otel olarak değerlendirilmesinin planlanmakta olduğu anlaşılmıştır.

Arz ederim.

43. – Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in, Rize kanalizasyon şebekesi inşaatına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1139)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Bayındırlık ve İskân Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini arz ederim.

Saygılarımla. Ahmet Kabil

Rize

10-12 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da yapılan Uluslararası Karadeniz'i Koruma Konferansında çeşitli ülkelerin bilim adamlarının beyanlarına göre Karadeniz hızla kirlenmekte ve son 30 yılda balık rezervinin % 80'ini kaybettiğini belirtmişlerdir.

Kirliliği teşvik eden Karadeniz sahil şeridindeki Rize haricindeki bütün illerin kanalizasyon şebekeleri tamamlanmış olmasına rağmen deniz deşarjları yapılmadığı için toplanan pis sular tek noktadan deniz yüzeyine salıverilmekte ve toplu kirlenmeler olmaktadır.

Bu nedenle öğrenmek istediğim :

1. Rize Kanalizasyonunun Deniz Deşarjı daha önce başlamış olmasına rağmen 5 yıldır herhangi bir harcama yapılmamaktadır.

Bu deşarj ne zaman bitirilecektir?

2. Devam eden Rize Kanalizasyon inşaatına ödenek olmadığı için şehrin yarısını kapsayan 11 inci kısım inşaatına başlanamamıştır.

Şehir Kanalizasyon şebekesinin tamamını bitirmek için 1996 da bir ihale düşünüyor musunuz?

T.C.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 26.8.1996

Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6856

Konu : Rize Milletvekili Ahmet Kabil'in Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 2.8.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3143 sayılı yazısı (7/1139)

İlgi yazı ilişiğinde alınan Rize Mliletvekili Ahmet Kabil'in yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. 10-12 Temmuz tarihlerinde İstanbul'da yapılan Uluslararası Karadeniz'i Koruma Konferansında çeşitli ülkelerin bilim adamlarının beyanlarına göre Karadeniz hızla kirlenmekte ve son 30 yılda balık rezervinin % 80'ini kaybettiğini belirtmişlerdir.Kirliliği teşvik eden Karadeniz sahil şeridindeki Rize haricindeki bütün illerin kanalizasyon şebekeleri tamamlanmış olmasına rağmen deniz deşarjları yapılmadığı için toplanan pis sular tek noktadan deniz yüzeyine salıverilmekte ve toplu kirlenmeler olmaktadır.

Bu nedenle öğrenmek istediğim :

Rize Kanalizasyonunun Deniz Deşarjı daha önce başlamış olmasına rağmen 5 yıldır herhangi bir harcama yapılmamaktadır.

Bu deşarj ne zaman bitirilecektir?

Cevap 1. Rize (Merkez) deniz deşarjı inşaatı

Rize (Merkez) kanalizasyonunu denize boşaltma inşaatı 19.9.1996'da 275 000 000.-TL. keşif bedeli ile ihale edilmiştir. Müteahhidin vefatı neticesinde işe bir süre varisleri tarafından devam edilmiş ise de işin yeterli seviyeye yürütülememesi sebebi ile 19.1.1990-518 sayılı İller Bankası Genel Müdürlük oluru ile sözleşme fesh edilmiştir. Bilahare 20.9.1990 tarihinde 1990 yılı birim fiyatları ile 2 000 000 000.-TL. keşif bedeli ile ihale edilmiş olup, sözleşme şartlarına göre yürütülmediğinden 8.11.1993-7679 sayılı onay ile iş tekrar fesh edilmiştir.

Denize boşaltma inşaatının özel techizat ve ihtisas gerektirmesi ve Karadeniz'in kendine has deniz şartları sebebi ile istenilen netice alınamamıştır.

Bakiye işlerin 1996 yılı birim fiyatları ile keşif tutarı 54 000 000 000.-TL. olup, yeniden ihale hazırlıkları devam etmektedir.

Soru 2. Devam eden Rize Kanalizasyon inşaatına ödenek olmadığı için şehrin yarısını kapsayan 11 inci kısım inşaatına başlanamamıştır.

Şehir Kanalizasyon şebekesinin tamamını bitirmek için 1996 da bir ihale düşünüyor musunuz?

Cevap 2. Rize (Merkez) kanalizasyon şebeke inşaatı

Tesis 1971 yılında İller Bankası yatırım programına girmiştir. Ancak yapılan ihaleleri alan müteahhitlerin mahalli şartlara uygun techizat ve tecrübeye sahip olmamaları ve bu yıllarda sık sık yayınlanan fiyat farkı tasfiye kararnamelerinin müteahhitlere tanıdığı tasfiye imkânları sebebi ile 1984 yılına kadar istikrarlı bir çalışma düzeni kurulamamış ve yeterli seviyede iş yapılamamıştır. Nihayet 1984 yılında, 1984 yılı birim fiyatları ile 880 000 000.-TL. keşif bedeli üzerinden iş yeniden ihale edilmiştir.

Şehirdeki hızlı gelişmeye bağlı olarak ana sözleşme keşif bedeli haricinde, 1984 yılı birim fiyatları ile;

9.11.1989 tarihinde 140 000 000.-TL.'lik 1. ek sözleşme,

27.8.1991 tarihinde 250 000 000.-TL.'lik 2. ek sözleşme,

26.10.1994 tarihinde 150 000 000.-TL.'lik 3. ek sözleşme yapılmıştır.

Halihazırda Ø 200 Ø1 000 mm çaplar arasında 73 159 m. hat döşenmiş, tesis bu sene tamamlanarak işletmeye açılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Cevat Ayhan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

44. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, İller Bankası tarafından belediyelere sağlanan kredi şartlarına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1140)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

1. İller Bankası tarafından belediyelere sağlanan kredi şartlarını hafifletmeyi düşünüyor musunuz?

2. Nüfusu 5 000'den küçük olan yerleşim birimlerinin belediyelerine yapılan yardımlarda % 10 olarak uygulanan katılma payını kaldırmayı veya azaltmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 22.8.1996
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6798

Konu : Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 2.8.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3143 sayılı yazısı (7/1140)

İlgi yazı ilişiğinde alınan Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. İller Bankası tarafından belediyelere sağlanan kredi şartlarını hafifletmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 1. İller Bankasınca açılan krediler 4759 sayılı İller Bankası Kanunu ve bu Kanuna dayalı olarak çıkartılan İller Bankası Kanunu Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre açılmaktadır.

Bankanın yatırım programında bulunan işleri için, öz kaynaklarından karşıladığı kredilerin faiz oranı yıllık % 50'dir ve Banka, sürekli olarak Yerel Yönetimlere açılan kredi şartlarının günümüz ekonomik gelişmelerine göre iyileştirilmesi çabasındadır.

Soru 2. Nüfusu 5 000'den küçük olan yerleşim birimlerinin belediyelerine yapılan yardımlarda % 10 olarak uygulanan katılma payını kaldırmayı veya azaltmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 2. Belediyelerin İller Bankası kanalıyla yapacakları yatırımlar için uygulanacak Belediye özkaynak katkılarının ve Belediyelerin bunları ödeme imkânları Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının 19.7.1995 tarih ve 3.2.1.35-1-95-2910 sayılı "1996 yılı Yatırım Programı Hazırlıkları" konulu 95/9 No.lu Genelgesinin 57 nci maddesi uyarınca Devlet Planlama Teşkilatına bildirilmektedir.

Her yıl Yüksek Planlama Kurulu Raporu ile Bakanlar Kurulu'na sunulan Yıllık Yatırım Programları ile "Yıllık Programın Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar"ın, 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine göre Bakanlar Kurulu'nca kararlaştırılmaktadır.

1996 yılında nüfusu 10 000'e kadar olan Belediyelerde içmesuyu ve kanalizasyon işlerinin yıl içi yatırımları için alınan % 10'luk katkı payı miktarı Devlet Planlama Teşkilatınca belirlenmekte olduğundan azaltılması veya kaldırılması Bankanın yetkisinde değildir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân Bakanı

45. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, fazla tonajlı kamyonların karayollarına yaptıkları tahribatın önlenmesi için alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1141)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

Otoyollarda ve karayollarında fazla tonajlı kamyonların yük taşımaları sonucu yolların bozulduğu bilinmektedir. Bu konuda tedbir almayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 20.8.1996
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6756
Konu : Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 2.8.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3143 sayılı yazısı (7/1141)

İlgi yazı ilişiğinde alınan Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. Otoyollarda ve karayollarında fazla tonajlı kamyonların yük taşımaları sonucu yolların bozulduğu bilinmektedir. Bu konuda tedbir almayı düşünüyor musunuz?

Cevap 1. Bilindiği gibi, fazla yüklü araçların yola verdiği tahribatın önlenmesi, yüklemelerin Yönetmelikle belirlenmiş olan sınırlara çekilmesi ile mümkün olabilecektir. Bunun için Karayolları Genel Müdürlüğünce denetim amacıyla ağırlık kontrol çalışmaları yapılmaktadır.

Bu hizmet şimdilik, Şubeler seviyesinde 200 adet seyyar elektronik kantar ile sürdürülmektedir. Hizmetin daha sağlıklı yapılabilmesi için yurt çapında 54 yerde sabit elektronik kantar istasyonu kurulması planlanmış olup, bir bölümünün ihale çalışmaları nihai aşamaya getirilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân Bakanı

46. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Adıyaman-Diyarbakır karayoluna bir köprü yapılmasına ilişkin sorusu ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Cevat Ayhan'ın yazılı cevabı (7/1142)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Cevat Ayhan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerini arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

Atatürk Baraj sularının yükselmesiyle uzun yıllardır trafiğe kapalı olan Adıyaman-Diyarbakır karayolunun trafiğe açılması için köprü yapılması düşünülmekte midir?

T.C.
Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 20.8.1996
Sayı : B.09.0.BHİ.0.00.00.25/2-A/6752
Konu : Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M.'nin 2.8.1996 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3143 sayılı yazısı (7/1142)

İlgi yazı ilişiğinde alınan Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru 1. Atatürk Baraj sularının yükselmesiyle uzun yıllardır trafiğe kapalı olan Adıyaman-Diyarbakır karayolunun trafiğe açılması için köprü yapılması düşünülmekte midir?

Cevap 1. Atatürk Barajının yapılması neticesinde Nissibi Köprüsü su altında kalmış olup halihazırda Narince-Bucak arasındaki bağlantı feribotla yapılmaktadır.

Narince-Bucak arasındaki bağlantının köprüyle sağlanması amacıyla Yeninissibi Köprüsü 1996 yılı Köprü Etüt ve Proje Programına alınmıştır.

Atatürk Barajı Gölü üzerine yapılması düşünülen Yeninissibi Köpsünün yaklaşık boyu (420+2x150) = 720 metre, maliyeti 4 000 $/m^2 ve tipi muhtemelen asma köprü olacaktır.

Yeninissibi Köprüsü; Köprü yerinin araştırılması, zemin etütlerinin yaptırılması ve projelendirilmesi için 1997 yılı Yatırım Programı Tasarısına teklif edilmiştir.

Bilgi ve gereğini arz ederim. Cevat Ayhan
Bayındırlık ve İskân Bakanı

47. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, 1993-1995 yılları arasında ithal edilen hayvanlara ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Musa Demirci'nin yazılı cevabı (7/1144)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Tarım ve Köyişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim. Ünal Yaşar
Gaziantep

1993-1995 yılında bakanlığınız aracılığıyla yurt dışından ithal edilen büyükbaş hayvanların ne kadarı hastalıklı çıkmış ve ölmüştür?

Bu konuda bakanlığınızca herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Bugüne kadar böyle bir soruşturma açılmamışsa tarafınızca bu konuda soruşturma açılması düşünülmekte midir?

T.C.
Tarım ve Köyişleri Bakanlığı 23.8.1996
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : KDD. BŞV. 2-01-2041-55876
Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 2.8.1996 gün ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.010.00.02-3144 Sayılı Yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Gaziantep Milletvekili Sn. Ünal Yaşar'ın yazılı olarak cevaplandırmamı istediği soru önergeleri incelenmiş olup;

-1993-1995 tarihleri arasında Bakanlığımız aracılığı ile yurtdışından ithal edilen kasaplık, besilik ve damızlık büyükbaş hayvanlardan herhangi birinde hastalık belirtisi görülmemiş olup, Bakanlığımız aracılığı ile ithal edilecek hayvanların seçiminde Bakanlığımızca oluşturulan seçim heyetlerince, menşeinde bulaşıcı hayvan hastalığı olmayan ülkelerden sağlık ve teknik şartlar dahilinde belirlenmektedir. 24 Mayıs 1996 tarihinde yayımlanan Bakanlığımız tebliği ile de ithal olunacak kasaplık ve besilik hayvanlar orijin ülkede seçildikten sonra kulak küpesi ile işaretlenmektedir. Bu hayvanların gümrük kapılarında Gümrük Veteriner Hekim'i tarafından yapılan son muayenesinde de hastalık bulunmadığı anlaşıldıktan sonra ithaline izin verilmektedir.

Bakanlığımızca hastalıklı hayvanların ithali mümkün olmayıp, hastalığın bulaşması ithalattan sonra ülkemiz içerisinde olmuştur. Bulaşmanın olduğu Mersin Gümrüğündeki teşkilatımız personeli hakkında soruşturma açılmış ve haklarında yasal işlem yapılmıştır.

- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kamu tüzelkişiliğine sahip kuruluşları hariç, hiçbir yerli ve yabancı özel, tüzel veya gerçek kişilerine arazi tahsisi yapması 3083 Sayılı yasaya göre mümkün değildir. Dolayısıyla GAP bölgesinde İsrail Firmalarına da arazi tahsisi yapılması söz konusu olamaz.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa Demirci

Tarım ve Köyişleri Bakanı

48. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Bakanlığın 1996 malî yılı bütçe ödeneğine ve Sıvas İline ayrılan miktarına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1145)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Maliye Bakanı Sayın Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar

Gaziantep

1. Bakanlığınız 1996 malî Yılı Bütçe Ödenekleri ne kadardır?

2. 1996 yılında Sıvas İli'ne ayrılan yatırım ödenekleri, Genel, Katma ve Bakanlığınızla ilgili özerk bütçeli daireler ve yatırımlar-projeler itibariyle-ne kadardır?

3. Ayrılan ödenekler çerçevesinde Sıvas'taki mevcut yatırımların ne zaman tamamlanması öngörülmektedir?

T.C.

Maliye Bakanlığı 21.8.1996

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600/16855

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği ifadeli 2.8.1996 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.-0.GNS.0.10.00.02-3145 sayılı yazıları.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ünal Yaşar'ın 7/1145 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

1. 1996 Malî Yılı Bütçesinde Maliye Bakanlığına 449 trilyon 359 milyar liralık ödenek tahsis edilmiştir.

2. Sıvas iline 1996 yılında ayrılan yatırım ödenekleri toplamı 7 688 177 milyon liradır. Bu ildeki mevcut yatırımların sektörel dağılımı ile başlama ve bitiş tarihleriyle ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından temin edilen bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener
Maliye Bakanı

Not : Yazılı Soruyla ilgili diğer bilgiler dosyasındadır.

49. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, Bakanlığa bağlı arsa stokuna ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Abdüllatif Şener'in yazılı cevabı (7/1146)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Maliye Bakanı Sayın Abdüllatif Şener tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

Bakanlığınıza bağlı birimlerin elinde ne kadar arsa stoku vardır? Arsa stokunu arttırmak için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır? Bu arsaları arza sunmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Maliye Bakanlığı 21.8.1996
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
Sayı : B.07.0.BMK.0.11.013/600-16851
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 2.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3145 sayılı yazıları.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ünal Yaşar'ın 7/1145 esas nolu yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur.

Devletin özel mülkiyetindeki taşınmaz mallar ile hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz malları idare etmek Millî Emlak Genel Müdürlüğünün görevidir. Bu taşınmaz mallardan arsa üretimine elverişli olanlar, ilgili mevzuat uyarınca Belediyelere ve Arsa Ofisi Genel Müdürlüğüne devredilmektedir.

Bakanlığımızın arsa üretimi ile ilgili birimi olan Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü konut, sanayi, turizm, sağlık ve eğitim sektörleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının arsa ve arazi ihtiyaçlarını karşılamak üzere çalışmaktadır.

Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünün arsa üretimi ile ilgili olarak Ağustos 1996 tarihi itibariyle stoğunda bulunan arsa ve araziler amaçları itibariyle aşağıda belirtilmiştir.

Konut	2 748 hektar
Küçük Sanayi	87 hektar
Organize Sanayi	360 hektar
Eğitim	37 hektar
Kamu hizmet alanı	5 hektar
Plansız alan	104 hektar
Toplam	3 341 hektar

Bu arsa ve araziler Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünce genellikle kamulaştırma, satınalma ve Hazineden devir alınmak suretiyle temin edilmektedir.

Arsa stokunu arttırmak amacıyla arsa ve arazilerin belirtilen şekillerde temin etme çalışmaları sürdürülmekte olup aynı zamanda imar alanları dışındaki tescil harici kamu arazileri de planlanarak değerlendirilmektedir.

Bu şekilde elde edilen arsa ve araziler devamlı olarak satışa sunulmaktadır.

Bilgilerine arz olunur.

Doç. Dr. Abdüllatif Şener

Maliye Bakanı

50. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, ilkokullarda okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin ortaöğretimdeki öğretmenlerce verilmesine ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Mehmet Sağlam'ın yazılı cevabı (7/1149)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Millî Eğitim Bakanı Sayın Mehmet Sağlam tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar

Gaziantep

Müstakil sınıflı ilkokulların 4 ve 5 inci sınıflarında okutulmakta olan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinin ortaöğretim kurumlarındaki Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerince verilmesi konusunda bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı 19.8.1996

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.01.00-022/2154

Konu : Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 2.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1149-2961/7908 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ünal Yaşar'ın "İlkokullarda okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinin ortaöğretimdeki öğretmenlerce verilmesine ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

"Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği"nin 75 inci maddesinde, ilkokullarda sınıf öğretmenliği, 6, 7, 8 inci sınıflarda branş öğretmenliğinin esas olduğu, özel bilgi, beceri ve yetenek isteyen derslerin hizmetiçi eğitim kurslarıyla yetiştirilen ilkokul öğretmenleri tarafından verilebileceği, hususu yer almıştır.

1986 yılından itibaren ilkokul öğretmenlerine özel bilgi ve beceri isteyen müzik, resimiş, beden eğitimi ve din kültürü ve ahlâk bilgisi dersleri ile ilgili hizmetiçi eğitim kursları düzenlenmektedir.

Zorunlu eğitimin sekiz yıla çıkarılması ve XV. Millî Eğitim Şûra'sında yer alan ilköğretimde yapılanma ve yönlendirme konusunda alınacak karar doğrultusunda ilkokulların 4 ve 5 inci sınıf-

larına branş öğretmenlerinin kademeli olarak ders okutmalarına ilişkin düzenleme mümkün olabilecektir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Sağlam
Millî Eğitim Bakanı

51. – Gaziantep Milletvekili Ünal Yaşar'ın, tarihi ve kültür varlıkların korunması için alınacak tedbirlere ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı İsmail Kahraman'ın yazılı cevabı (7/1150)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Kültür Bakanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Ünal Yaşar
Gaziantep

Ülkemizin tarihi ve kültür varlıklarının yok olmaktan kurtarılması için bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmaktadır?

T.C.
Kültür Bakanlığı 26.8.1996
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Sayı : B.16.0.APK.0.12.00.01.940-442
Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : T.B.M.M. Başkanlığı'nın 2 Ağustos 1996 gün ve KAN.KAR.MÜD.7/1150-2962/7909 sayılı yazısı.

Gaziantep Milletvekili Sayın Ünal Yaşar'ın "Tarihi ve Kültür Varlıklarının Korunması için alınacak tedbirlere ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ülkemizin tarihi ve kültür varlıklarının yok olmaktan kurtarılması konusunda, Bakanlığımız Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü ile Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğümüzün yapmış oldukları çalışmalar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

İsmail Kahraman
Kültür Bakanı

Kültürel ve doğal mirasın korunması sorunu, tüm dünyada, giderek konu ve amaç yönlerinden genişlemiş, sadece koruma ile yetinilmeyip kültür varlıklarının değerlendirilmesi yoluna gidilmiş, bu konuda uzmanlık dalları geliştirilerek kriterler saptanmış, yasal düzenlemeler ve kurumsal örgütlenmeler gerçekleştirilmiştir.

Kültürel ve doğal değerler bakımından çok az ülkenin sahip olabildiği bir zenginlik ve çeşitliliğe sahip olan Ülkemizde de bu mirasın korunması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi konusu Yasalarımızda yer almış, konu ile ilgili kurumlar oluşturulmuş, koruma giderek daha çok sayıda kurum, kuruluş ve kişiyi ilgilendiren bir husus haline gelmiştir.

Kültür Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında 354 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişikliğine ilişkin 13.9.1989 gün ve 379 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci Maddesi ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün görevleri belirlenmiştir.

- Kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili araştırma, inceleme, tespit, değerlendirme ve planlamaya yönelik hizmetleri yürütmek,

- Kültür ve tabiat varlıklarının tanıtımını sağlamak, tahribini önleyici tedbirler almak,

- Her türlü imkân ve araçtan faydalanarak, koruma kültürünün geliştirilmesini sağlamak,

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Kurulları kararlarının alınmasını ve uygulanması ile ilgili işlemlerin yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlamak,

- Gerekli görülen yerlerde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurullarının kurulmasını sağlamak, bunların idare ve ihtisas işlerini düzenlemek ve yürütmek,

- Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.

Bu görevleri yürütmek üzere, Merkezde bir Genel Müdür, İki Genel Müdür Yardımcısı ve dört Daire Başkanlığı bünyesinde onbir Şube Müdürlüğü oluşturulmuştur.

Taşrada ise Merkezleri Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, İstanbul, I, II, III, İzmir, I, II, Kayseri, Konya, Nevşehir, Trabzon da bulunan ve kendilerine bağlı illerdeki kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili faaliyetlerini sürdüren onyedi adet Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü bulunmaktadır.

Kültür ve Tabiat Varlıklarının

Araştırılması, İncelenmesi ve Tespit Çalışmaları

Ülkemizde taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesinin ilk aşaması olan tespit ve tescil işlemleri 2863 ve 3386 Sayılı Yasalar ve ilgili yönetmelikler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Bu amaçla;

- Gelişme olgusunun korumacılıkla birlikte ele alınmasını sağlamak için, imâr planlarına veri olacak kültür ve tabiat varlıklarının tespiti,

- Kıyılarımızda, kıyı yağmacılığına karşı arkeolojik ve doğal sit kapsamına giren korunacak alan ve bölgelerin tespiti,

- Turizme yönelik değerlendirilebilecek, kültür ve tabiat varlıklarının tespiti,

yapılmaktadır.

Yurdumuzda bugüne kadar toplam 3 857 adet sit alanı tespit ve tescil edilmiştir. Ayrıca yaklaşık 46 849 adet taşınmaz kültür ve tabiat varlığı tespit ve tescil edilmiştir.

1996 yılı içerisinde;

- İstanbul ili, Sarıyer ve Beykoz ilçeleri ile kuzey İstanbul köylerindeki doğal sit alanları,

- Aksaray ili, Güzelyurt ilçesi, Doğantarla Beldesi ve Kızılkaya köyü,

- Hatay ili, Reyhanlı ilçesi, Çatalhöyük

- Kilis ili, Musabeyli ilçesi, Murathöyüğü köyü,

- Hatay ili, Samandağı ilçesi, Kapısuyu köyü, Selevcia de Pierre Antik Kenti,

- Niğde-Bor,

- Nevşehir-Ürgüp,

tespit çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

1996 yılında;

- Kayseri-Melikgazi-Konaklar köyü,

- İzmir-Tire,

- Rize-Çamlıhemşin
- Trabzon-Çaykara Uzungöl Beldesi,
- Sinop-Ayancık,
- Niğde Kiliseleri,
- Afyon ilçeleri,
- Kütahya ilçeleri,
- Kocaeli-Ballıkayalar vadisi
- Erzincan Kemaliye,
- Tekirdağ-Aydim-Uçmakdere,
- Konya-Beyşehir-Yeşildağ Beldesi,
- Kayseri-Koyunabdal Beldesi,
- İstanbul'da Kartal Samandıra, Çatalca Durusu Mevkii, Şile-Dovalı, Doğancık ve Alaçatı Köyleri,
- Aksaray, Ihlara Vadisi,
- Bodrum Yarımadası,
- Antalya, Gündoğmuş ilçesi, Kayabükü köyü,
- Antalya, Kumluca, Hacıbükü ve Şelale Mevkii,
- Aydın, Merkez ilçe, Kepez (Aytepe) Mevkii,
- Muğla, Ula ilçesi, Gökova köyü,

nün tespit çalışmaları planlanmıştır.

Yatırım Faaliyetleri

Kültürel değerlerin korunması, bakımı ve bizden sonraki nesillere aktarılabilmesi bütün dünyada ve ülkemizde önemle üzerinde durulması gereken konulardan biridir.

Kentleşme olgusunun yanısıra ekonomik, kültürel ve sosyal yapıdaki değişiklikler nedeniyle, geleneksel mimari yapıtlarımızın oluşturduğu korunması gerekli tarihi çevre hızla biçim değiştirmekte ve geleneksel doku bilinçsizce bozulmaktadır.

Dünya Mimari Mirası ile Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmeleri çerçevesinde Ülkemizdeki doğal ve kültürel varlıkların çağdaş yaşantı ile bütünleştirilerek kullanılabilmesi amacıyla; "Koruma Amaçlı İmâr Planları"nın yapılması, Çevre Düzenleme Projelerinin gerçekleştirilmesi, korünması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının bakım, onarım ve projelendirilmeleri konularında Bakanlığımız da önemli bir görevi üstlenmiştir. Sözkonusu kültürel ve doğal değerlerin korunması için yürütülen bu çalışmalarda yerel yönetimlerin de katkısının sağlanmasına özen gösterilmektedir.

Sit alanlarının korunması için 3386 sayılı Kanun ile değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Koruma Amaçlı İmâr Planı yapılmasını öngörmüştür. Bakanlık, Koruma Amaçlı İmâr Planlarının, Yasanın öngördüğü sürede ve içerikle gerçekleştirilmesi için plan üretimine katkıda bulunmakta; sit alanı ilan edilen beldenin günümüz koşullarında en iyi şekilde korunmasını sağlamaktadır.

Gerçekleştirilen planlara işlerlik kazandırılması ve ören yerlerinin düzenlenmesi amacıyla çevre düzeni uygulamaları yapılmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlık politikası çerçevesinde Bakanlığımıza tahsisli ya da kamulaştırılmış kültür varlıklarının bakım ve onarımı yapılarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma hizmet binaları olarak kullanılmaları sağlanmaktadır.

Tarihi Çevre Koruma ve Geliştirme, Rölöve ve Restorasyon Projesi

Bu proje kapsamında bugüne kadar gerçekleştirilen çalışmalar

- Afyon Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Bayburt Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- Bitlis-Ahlat Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Bolu-Mudurnu Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Bursa-Mudanya Koruma Amaçlı İmâr Planı
- İçel-Anamur Mamure Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- İçel-Gözne Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- İçel - Yümüktepe Çevre Düzenleme Projesi
- İzmir-Foça Koruma Amaçlı İmâr Planı I. Aşama Çalışmaları
- Kars Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- Kastamonu-İnebolu Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Konya-Mevlana Külliyesi Çevre Düzenleme Projesi
- Mardin Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Nevşehir-Derinkuyu Kaymaklı Kasabası Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Niğde Kalesi Çevre Düzenleme Projesi
- Ordu-Fatsa Bolaman Konağı Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Projesi
- Sakarya-Taraklı Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Sıvas-Divriği Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Şanlıurfa Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Eski Van Kalesi Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Zonguldak-Safranbolu Hükümet Konağı Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Projesi
- Manisa-Kula Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Nevşehir, Derinkuyu-Suvermez Koruma Amaçlı İmâr Planı
- İzmir-Birgi Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Antalya, Aksu (Perge) Koruma Amaçlı İmâr Planı

Çalışmaları devam eden projeler

- Kayseri-Talas Koruma Amaçlı İmâr Planı
- İzmir-Bergama Koruma Amaçlı İmâr Planı
- İzmir-Bergama 1/500 ve 1/200 Ölçekli Kentsel Tasarım Projesi
- Nevşehir-Avanos, Çömlekhaneler Mevkii Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Bartın Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Nevşehir-Mustafapaşa Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Didim Koruma Amaçlı İmâr Planı

1996 yılı içinde gerçekleştirilecek çalışmalar

- Patara Halihazır Kotlu Plan ve Çevre Düzenleme Projesi
- Gaziantep'teki Korunması Gerekli Sokakları Sağlıklaştırma Projesi
- İzmir, Foça Koruma Amaçlı İmâr Planı Alt Ölçekli Çalışma
- Kütahya'daki Korunması Gerekli Sokakları Sağlıklaştırma Projesi
- Uşak Eski Kent Dokusu Sokak ve Meydan Düzenleme Projesi
- İstanbul, Eyüp Sultan Çevre Düzenleme Projesi
- İstanbul, Süleymaniye Çevre Düzenlemesi Projesi
- Adıyaman, Kahta, Nemrut Dağı Çevre Düzenleme Projesi
- Anamurium Çevre Düzenlemesi Projesi
- Ankara, Beypazarı Korunması Gerekli Sokakları Sağlıklaştırma Projesi
- Kütahya, Dumlupınar Atatürk Evinin Rekonstrüksiyon Projesi
- Niğde, Bor Koruma Amaçlı İmâr Planı
- Tokat, Niksar Koruma Amaçlı İmâr Planı

Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bakım, Onarım ve Çevre Düzenleme Uygulamaları

Taşınmaz kültür varlıklarının korunması ve gelecek kuşaklara en iyi şekilde aktarılması amacıyla bakım ve onarımları yapılmaktadır. Bu çerçevede Bakanlığımıza tahsisli veya kamulaştırılmış kültür varlıkları restore edilerek günümüz koşullarında kullanılabilir hale getirilerek Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Hizmet Binaları olarak değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda Koruma Kurulu Hizmet Binası olarak kullanılmak üzere;

- Diyarbakırda sivil mimarlık örneği onarımı
- Antalya Eski Jandarma Binası Bakım ve onarımı
- Edirne Koruma Kurulu Binası Bakım ve onarımı
- İstanbul II ve III numaralı Koruma Kurulları Bakım ve onarımları
- Ankara Koruma Kurulu Binası Bakım ve onarımı
- Yüksek Kurul Binası Bakım ve onarımı
- Kayseri Kurul Binası Bakım ve onarım

işleri tamamlanmıştır.

- İzmir II numaralı Koruma Kurulu Binası Bakım ve onarımı
- Konya Koruma Kurulu Binası Bakım ve onarımı

tamamlanmış olup, açılışı yapılacaktır.

- Ordu Fatsa Bolaman Kademoğlu Konağı Bakım ve Onarımı

devam etmektedir.

- Kütahya'daki Mimari Mirasın korunmasına ilişkin uygulamalar devam etmektedir.

Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması ve Geliştirilmesine Yönelik Kapsamlı Projeler

Pamukkale Doğal ve Kültürel Değerlerin Korunması Projesi

Pamukkale Koruma Geliştirme Projesi kapsamında hazırlanan "Panukkale Koruma Amaçlı İmâr Planı" 1991 yılında onanmış ve 1992 yılından itibaren bu planın temel hedefleri etaplar halinde uygulamaya konulmuştur.

Planın temel hedefleri şunlardır :

- Mevcut tesislerin belli süreç içerisinde, arkeolojik alan dışına taşınması,

- Antik yapıların onarılması,

- Alan içinde bilimsel kazı çalışmaları ve araştırmaların belli bir programa göre yapılması,

- Termal suyun düzenli kullanımı sağlanarak, traverten alanlarının çoğaltılması,

- Mevcut travertenlerin bozulmasının önlenmesi,

- Travertenleri gezmek ve su motifini kullanmak için özel alanlar oluşturulması,

- Alan dışı ve alan içi yeni ulaşım ve gezi güzergâhlarının belirlenmesi,

- Örenyerinin kuzeyinde ve güneyinde birer ziyaretçi karşılama merkezi oluşturulması ve gerekli hizmetlerin bu alanlarda verilmesi,

Bu hedefler doğrultusunda;

- Güney Bizans Kapısı Restorasyonu ve Yol Onarımı

- Kuzey ve Güney Giriş Kapıları Ziyaretçi Kabul Merkezleri Kentsel Tasarım, Alt Yapı ve Mimari Proje Hizmetleri

- Kuzey ve Güney Kapıları Ziyaretçi Karşılama Merkezleri Yapımı ve Çevre Düzenlemesi,

- Pamukkale Örenyeri 1/500 Ölçekli Harita Yapımı

- Hamam-Bazilika Fotogrametrik Belgeleme Projesi

- Örenyeri Anıtsal ve Kültürel Yapıların Fotogrametrik Belgeleme Projesi

- Müze-Hamam Restorasyonu

- Güney Yolu Açımı

- Güney Yolu 2. Köprü Yapımı

- Yeni Açılan Güney Yolu Peyzaj Düzenlemesi

- Batı Yolu Açımı

- Pamukkale-Hierapolis Örenyeri 1/500 Ölçekli İlave Harita Yapımı

- Travertenlerin Korunması ve Geliştirilmesi İçin Proje Yapım Hizmetleri

çalışmaları tamamlanmıştır.

- Güney Kapısı Ziyaretçi Karşılama Merkezi 25 Ağustos 1993 tarihinde,

- Kuzey Kapısı Ziyaretçi Karşılama Merkezi ise 12 Kasım 1993 tarihinde açılmış ve aynı tarihte travertenlerin ortasından geçen asfalt yol ulaşıma kapatılmıştır.

- Güney Roma Kapısı Rölöve Projesi ve kazı temizlik çalışmaları,

- Travertenleri Kesen Eski Ulaşım Yolunun Travertenleştirilmesi

- Travertenlerin Beyazlatılması ve Korunması İçin Kanal Yapımı

çalışmaları sürdürülmüştür.

1996 Yılında Programlanan İşler

- Pamukkale, Özel Toplu Taşım Araçları ve Yaya Yolu Projesi,

- Pamukkale, Arkeolojik ve Doğal Sit Alanına Taşıt ve Yaya Giriş Kontrol Noktaları Uygulaması,

- Pamukkale, Su Kanallarının Revizyonu,

- Pamukkale, Özel Toplu Taşıma Araçları Depo ve Atölye Binası Çevre Düzenlemesi,

- Hierapolis Antik Kenti Şehir Surları (Güney) Restorasyon Projesi ve Uygulaması

- Pamukkale, Hamam Bazilika Restitüsyon-Restorasyon Projesi,

- Pamukkale, Batı Yolunun Trafik Uyarı Levhaları ile Donatılması,

- Pamukkale, Güney Yolu Peyzaj Onarımı,

- "Pamukkale Koruma Amaçlı İmar Planı"na ait "Yönetim Modeli"nin Geliştirilmesi ve örgütlenme şemasının oluşturulması,

- Pamukkale, Kuzey Kapı Rezerv Otopark Alanı Kamulaştırma Çalışmaları,

- Pamukkale, Mevcut Tesislerin Kamulaştırılması.

Kapadokya'nın Korunması ve Geliştirilmesi Projesi

Kapadokya kentine özgü jeolojik oluşumları, doğal ve tarihi yapısıyla eşine az rastlanan bir kültür ve doğa parçasıdır.

- Kapadokya'nın 1/25 000 ölçekli koruma amaçlı imâr planı çalışmaları Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile birlikte yürütülmektedir.

- Avanos'daki Çömlekhaneler Mevkii'nde belli bir alanın Uluslararası Sanatçılar Mahallesi olarak kamulaştırılması yapılmış olup, projelendirme çalışmaları yapılacaktır.

- Avanos'taki eski kent dokusunun harita yapımı gerçekleştirilmiş olup koruma amaçlı imâr planı çalışmaları sürdürülmektedir.

- Derinkuyu Yeraltı Şehri çevre düzenlemesi uygulama çalışmalarına başlanmıştır.

- Ürgüp Mustafapaşa'da harita yapımı gerçekleştirilmiş olup Koruma amaçlı imâr planı çalışmaları sürdürülmektedir.

- Ürgüp Mustafapaşa'da kamulaştırılan iki adet sivil mimarlık örneğinin onarımlarına 1996 yılında başlanacaktır.

- Paşabağı ve Zelve Çevre Düzeni Projeleri örenyerleri gelirlerinden yaptırılmıştır. Uygulama çalışmalarına 1996 yılında başlanacaktır.

- Göreme Açıkhava Müzesi Çevre Düzenlenmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

GAP Bölgesindeki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Araştırılması, Proje ve Restorasyonlarının Yapılması

- Adıyaman-Kahta Nemrut Dağı Çevre Düzenlemesi

- Gaziantep Eski Kent Dokusunda Uygulama Çalışmaları Projesi ve uygulama projesi kapsamında Gaziantep, Bey Mahallesi, Hanifioğlu Sokağında sağlıklaştırma çalışmalarına,

1996 yılında başlanacaktır.

Doğu Anadolu'daki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Koruma ve Sağlıklaştırma Projesi

Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması, değerlendirilmesi ve dünyaya tanıtılması amacıyla koruma amaçlı imâr planları ve çevre düzenleme, kentsel tasarım projeleri yaptırılmıştır.

Bu kapsamda;

- Malazgirt Kalesi Çevre Düzenleme Projesi

- Kars Kalesi Çevre Düzenleme Projesi

- Eski Van Kalesi Çevresi Koruma Amaçlı İmâr Planı çalışmaları

- Erzurum Kale Çevresi ve Üç Kümbetler Koruma Amaçlı İmâr Planı

gerçekleştirilmiştir.

Safranbolu Sağlıklaştırma Projesi

Safranbolu Koruma Amaçlı İmâr Planı ve Çevre Düzeni kapsamında meydan düzenleme ve sokak restorasyonu çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

- Safranbolu Eski Hükümet Binasının Rölöve, Restorasyon ve Çevre Düzenleme Projesi yapılmıştır.

Safranbolu'nun Dünya Miras Listesine alınması amacıyla UNESCO nezdinde gerekli girişimde bulunulmuş, 1994 yılında Dünya Miras Listesine alınmıştır.

1996 yılında da sağlıklaştırma çalışmalarına devam edilecektir.

Eyüp Sultan Çevre Düzenlemesi

Haliç kıyısında yer alan ve bugün İstanbul'un en kutsal yerlerinden biri sayılan Eyüp Sultan Türbesi çevresinde kültür sürekliliğini esas alan Eyüp Sultan Külliyesi ve çevresindeki projelendirmeye yönelik koruma çalışmaları Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı ile yapılan protokol çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Yatırım programında yer alan ödeneklerle yapılan projelerin uygulamalarına 1996 yılında başlanacaktır.

Süleymaniye Çevre Düzenlenmesi

Bu proje kapsamında İstanbul'daki tarihi çevrenin hızlı kentleşme ve yenilenme baskısı altında bulunan önemli noktalarından biri olan Süleymaniye'nin korunması ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje çalışmalarına, Bakanlığımız İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Eminönü Belediyesi ve diğer ilgili kuruluşların katılımı sağlanarak başlanmıştır.

1996 yılında Kayseri Ahmet Paşa Sokağının sağlıklaştırılması ile ilgili proje ve uygulama çalışmaları sürdürülecektir.

Patara Koruma-Geliştirme Onarım ve Çevre Düzenleme Projesi

Akdeniz Çevresel Teknik Yardım Programı (METAP) kaynaklarından sağlanan hibe fonla "Patara Özel Çevre Koruma Bölgesi Koruma, Geliştirme ve Yönetim Planı" çalışmalarına Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı, Çevre Bakanlığı ile birlikte proje çalışmaları sürdürülmektedir.

1996 yılında harita yapımı ve çevre düzenlenme projesi gerçekleştirilecektir.

Konya Mevlana Külliyesi Çevre Düzenleme Projesi

Konya Mevlana Külliyesi Çevre Düzenleme Projesi Orta Doğu Teknik Üniversitesine yaptırılmış olup, projenin uygulama çalışmalarına 1996 yılında başlanarak belli bir program çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

Yazılıkaya Çevre Düzenleme Projesi

Frig Vadisi Projesi kapsamında Eskişehir, Yazılıkaya Çevresi, harita yapımı ve çevre düzenleme projelerinin çalışmaları Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı ile yapılan protokol kapsamında sürdürülmektedir.

Yurtdışında Bulunan Eski Türk Eserleri Taşınmaz Kültür Varlıklarının Envanterlenmesi, Rölöve ve Restorasyon Projelerinin Yapımı

Ulusumuz tarihinde üç kıtaya uzanmış, kültürünü gittiği yerlere de taşımıştır. Bugün Asya, Afrika ve Avrupa'da, Türklerin geçmişte yaşadığı bölgelerdeki Türk eserlerinin çoğunun yok olma-

sına karşın hala önemli sayıda ve değerde taşınmaz, yapıldıkları dönemlerin görkemini ve bir ulusun haklı olarak gururlandığını kültürünü yansıtmaktadır.

Ancak bu eserler, yılların yüzyılların etkileri nedeni ile ciddi şekilde onarım ve restorasyon çalışmalarına ihtiyaç duymaktadırlar. Türk kültürünü bugün başka ulusların yaşadığı topraklarda temsil etmeleri nedeniyle bu görev Türkiye Cumhuriyetine düşmektedir.

Bakanlığımızın 1996 Yatırım Programına bu maksat için 21 200 000 000 TL ödenek konulmuştur.

Bu ödenek ile;

1. Macaristan'daki Eski Türk Eserlerinin Onarımı

Egri'deki Valide Sultan Hamamı onarımı

2. Bosna Hersek'deki Eski Türk Eserlerinin Onarımı

Mostar Köprüsünün onarımı

3. Makedonya, Üsküp'teki Eski Türk Eserlerinin Onarımı

gerçekleştirilecektir.

Bakanlığımızca Bosna Hersek Mostar Köprüsü onarımı ile ilgili "Mostar'a Bir Taşta Benden" adı altında 27.6.1996 tarihinde bir kampanya başlatılmıştır.

16-20 Haziran 1996 tarihleri arasında Makedonya'daki Türk eserlerinin rölöve ve restorasyon çalışmalarına başlangıç olmak üzere Genel Müdürlüğümüzden iki uzman Üsküp'te bir ön çalışma gerçekleştirmiştir.

Takas Çalışmaları

8.2.1990 gün ve 20427 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kesin İnşaat Yasağı Getirilen Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının Bulunduğu Sit Alanlarındaki Taşınmaz Malların Hazineye Ait Taşınmaz Mallar İle Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik" kapsamında, Bakanlığımıza yapılan başvuruların değerlendirilmesi sonucunda, 688 adet parsel 1990-1993 yılları takas programına alınmıştır.

688 adet parselden, yaklaşık 535 adedinin gerekli incelemeleri yapılarak, belgeleri takas işlemlerinin gerçekleştirilmesi için Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin işlemler Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığınca ortaklaşa sürdürülmektedir.

Maliye Bakanlığının 15.9.1993 gün ve 39091 sayılı, 4.10.1993 gün ve 42234 sayılı yazıları üzerine, Takas Yönetmeliği hükümlerine göre yapılan değiştirme işlemlerinin uygulamadaki sorunlarına çözüm getirilmesi ve işlerlik kazandırılması için Bakanlığımız ve Maliye Bakanlığı ile ortaklaşa Yönetmelik Değişikliği hazırlanarak Başbakanlığa intikal ettirilmiştir 26.7.1994 gün ve 22002 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik kapsamında çalışmalara başlanmıştır. 36 ilde (Adana, Afyon, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Edirne, Eskişehir, Giresun, Hatay, İçel, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Mardin, Muğla, Sakarya, Tekirdağ, Tokat, Van, Zonguldak, Aksaray, Karaman) bulunan 130 adet sit alanı programa alınmıştır. Gerekli incelemeleri yapılıp, belgeleri tamamlanan yaklaşık 100 adet parsel, takas işlemlerinin yapılması için Maliye Bakanlığına gönderilmiştir.

Kamulaştırma Çalışmaları

Pamukkale

Bakanlığımız ve Denizli Valiliğinin koordinatörlüğünde hazırlanan "Pamukkale (Hierapolis) Koruma Amaçlı İmar Planı'nın ana hedefleri arasında, termal su kaynaklarının çıkış ve yayılma alanında bulunan, giderek kirlenmesine ve azalmasına, dolayısıyla doğal dengenin bozulmasına ve tehlike işareti olan kahverengileşmesine neden olan mevcut yeni yapıların arkeolojik ve doğal sit alanı dışına çıkarılması yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda, mülkiyeti İl Özel İdaresine ait Pamukkale Motel (6 pafta, 983 parsel), mülkiyeti Belediyeye ait Beltes (Palmiye) Motel (8 pafta, 666 parsel) ile özel mülkiyette olan Tusan Motel (6 pafta, 366 parsel), Koru Motel (6 pafta, eski 655, yeni 731 parsel) ve Mistur Motel'in (5 pafta, 690 parsel) satın alma ve kamulaştırma çalışmalarına başlanmıştır.

- Pamukkale Motel'in, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca bedeli karşılığında Bakanlığımıza devri için Emlak Bankası expertizleri tarafından 7 000 000 000 TL değer takdir edilmiştir. Kanunun 30 uncu maddesi maddesi uyarınca sözkonusu bedel ile motelin satın alınarak Bakanlığımıza devri Valilikten istenmiştir. Yasal süre içerisinde yanıt verilmediğinden Danıştay'a dava açılmıştır.

Danıştay Birinci Daire Başkanlığının 6.10.1994 gün ve 1994/158 nolu kararı ile, motel'in bulunduğu 983 nolu parselin mülkiyetinin Hazineye ait olması ve Bakanlığımıza tahsisli bulunduğu, bir taşınmazın tamamlayıcı parçalarının zeminden ayrı olarak, Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca devir konusu yapılmasına hukuken olanak bulunmadığından istem hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Valilik, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığından, Pamukkale Motel'in tahliye edilerek Bakanlığımıza teslim edilmesi için idari ve yasal işlemlerin yapılması istenmiştir.

- Beltes (Palmiye) Motel'in, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesi uyarınca bedeli karşılığında Bakanlığımıza devri için Emlak Bankası expertizleri tarafından 47 000 000 000 TL bedel takdir edilmiştir. Belediye ise, 457 432 000 000 TL karşılığında moteli devredeceğini bildirdi. İl takdir komisyonu 402 344 998 675 TL değer biçti. Bedel yüksek olduğundan, uygun bir bedel bildirilmesi belediyeden istenmiştir.

- İl Kıymet Takdir Komisyonunca Mistur Motel için 84 557 616 195 TL, Tusan Motel için 60 244 138 171 TL, Koru Motel için 96 272 487 400 TL (Toplam=241 074 241 766 TL) bedel takdir edilmiştir.

Bakanlığımızın kamulaştırma ödeneğinin yetersiz olması nedeniyle, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca "turizm amacıyla yapılacak kamulaştırmalar" kapsamında taksitle kamulaştırılmaları için Bakanlar Kurulu Kararının alınması amacıyla imzaya sunulmuştur. Ancak, Bakanlar Kurulu bu kamulaştırmayı uygun görmemiştir.

- Pamukkale'deki kamulaştırmalar için toplam 650 419 240 451 TL ödeneğe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bedel 1992 yılı itibariyle belirlenmiştir.1996 Mali Yılı Bütçemizde 270 000 000 000 TL ödenek bulunmaktadır.

Koruma Yüksek Kurulu ve Koruma Kurullarının Faaliyetleri

Yurt içinde bulunan, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili hizmetlerin bilimsel esaslara göre yürütülmesini sağlamak üzere, Bakanlığımıza bağlı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile onyedi ilde oluşturulan Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları çalışmalarına devam etmektedir.

Koruma Kurullarının daha sağlıklı çalışmaları için bir paket program başlatılmıştır. Bu program çerçevesinde;

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ile Koruma Kurulları Yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki yönetmelik 8.2.1996 gün ve 22548 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Büro Müdürlüklerinin çalışma esaslarına ilişkin yönerge değişikliği yapılmıştır.

- Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları, uygulamada çıkan sorunlar gözönüne alınarak yeniden düzenlenmiş ve bir kitapçık haline getirilerek ilgili yerlere dağıtılmıştır.

Kültürel Faaliyetler, Uluslararası Toplantılar

- Dünya Miras Listesine alınan Safranbolu'nun Belgeseli yaptırılmış, İnebolu'nun belgesel çalışmaları sürdürülmektedir.

- Avrupa Konseyi Kültürel Miras Komitesinin 6-8 Mart 1996 tarihleri arasında Strazburg'da yapılan toplantısına Prof. Dr. Cevat Erder katılmıştır.

- Kültür mirasından sorumlu Avrupalı Bakanlar IV. Konferansına Helsinki (Finlandiya)de Sayın Bakan Dr. Agah Oktay Güner, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürü Altan Akat ve ICOMOS Türkiye Milli Komite Başkanı Nevzat İlhan katılmışlardır.

- Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları ile ilgili mevzuatın yer aldığı "Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Mevzuat" kitabımız yeniden bastırılmıştır.

- Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunca alınan ilke kararları kitap olarak bastırılmıştır.

Örenyerleri ile İlgili Faaliyetler

Bakanlığımız ile Valilikler arasında İl Özel İdaresi Kanunu'nun 16.5.1987 gün ve 3360 sayılı yasa ile değişik 80. maddesi uyarınca imzalanan protokol kapsamında Adıyaman, Amasya, Aydın, Burdur, Çanakkale, Çorum, Denizli, Eskişehir, İçel, Kayseri, Nevşehir, Muğla, Rize, Şanlıurfa, Van, Aksaray İlindeki örenyerleri gelirleri İl Özel İdare Müdürlüğünce alınmakta olup, bu gelirler yine örenyerlerinin bakım, onarım ve çevre düzenlemelerinde kullanılmaktadır.

Ülkemizde korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının tespitini, bakımını, korunmasını, değerlendirilmesini ve tanıtımını sağlamak, kaçırılmasını ve tahribatını önlemek amacıyla, Bakanlığımız çok yönlü çalışmalarını sürdürmektedir.

Bakanlığımız, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğümüzce eski eser kaçakçılığının men ve takibinden doğrudan sorumlu Bakanlık personeline 1986 yılından başlanarak 1991 yılında hedeflenen amaca ulaşıldığından son verilen seminerler düzenlenmiş, ayrıca; profesyonel rehberlere, Kaymakamlara,Emniyet Mensuplarına, Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarına, Sahil Güvenlik personeline, Maliye Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı personeline, halkla, ilk ve orta dereceli okullara yönelik konferans, kurs ve seminerler düzenlenmiştir.

İlgili müzelerimiz tarafından, İl güvenlik mensuplarına yılda 2 kez, örenyerlerinde ve en yakın çevresinde oturan vatandaşlarımıza yılda 4 kez, illerdeki ilk ve orta dereceli okullarda yılda en az 1 kez, konferans veya seminerler düzenlenmekte ve müze ile örenyerlerini tanıtıcı rehberli geziler yapılmaktadır.

Konunun gündemde tutulması amacıyla"Yağmalanan Anadolu Uygarlıkları" konulu bir fotoğraf sergisi, hazırlanan program çerçevesinde illerimiz müzelerinde devam etmektedir.

Her yıl 18-24 Mayıs tarihleri arasında kutlanan "Müzeler Haftası"nda tüm müzelerimizce, eski eser kaçakçılığının ve tahribinin önlenmesi konusunda halka yönelik pek çok kültürel faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

Yayınlar ve katalogların taranması yoluyla, yurtdışına kaçırılmış eserlerin geriye dönük envanterlerinin yapılması çalışmaları devam etmektedir.

Müzelerimizde güvenlik sistemlerinin kurulmasına, tamamlanmasına çalışılmaktadır.Müze ve örenyerlerindeki kültür varlıklarının fotoğraflı envanter bilgileri yeniden düzenlenmektedir.

Kaçakçılığa maruz kalmış kültür varlıklarımızın yurtiçinde arattırılması için Valiliklere eski eser ticareti yapanlara, kolleksiyonerlere bilgiler ulaştırılmakta, yurtdışına kaçırılma ihtimaline karşın gümrük kapıları ve Emniyet Genel Müdürlüğü uyarılmakta, yurtdışı çalıntı eserler bülteninde (INTERPOL) çalınan eserlerimiz yayınlanmakta, konuyla ilgili olarak uluslararası , kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılmakta, düzenlenen toplantılara iştirak edilmektedir. (UNESCO, UNİDRO-İT ve benzerleri.)

Yurtdışına yasadışı yollarla çıkarılan kültürel varlıklarımızdan Boğazköy Sfensksi'nin ikili görüşmeler sonucu ülkemize iadesi beklenmekte, Troya Eserleri konusunda ikili girişimlerimiz sürdürülmekte, Afrodisias İhtiyar Balıkçı Heykeli ve Konya-Beyhekim Camii Mihrabı'nın ülkemize iadesi amacıyla gerekli çalışmalara devam edilmektedir. Kumluca Eserleri, Herakles Heykelinin üst parçası için gerekli çalışmalar sürdürülmekte olup Elmalı Sikkelerinin tekrar ülkemize kazandırılması için açılan davaya devam edilmektedir. Ayrıca Elmalı Sikkelerinin bir bölümü, Lidya Eserleri (Karun Hazinesi), Girlandlı Lahit, Marsyaş Heykeli, Afrodisias Friz Bloğu ve Afrodisias Örenyerinden çalınan yüksek kabartma baş'ın ülkemize iadeleri sağlanmıştır. Yine İnterpol kanalıyla yayınlanarak bulunan eserlerimizden İzmir Müze Müdürlüğü bahçesinden çalınan kadın heykeli, İzmir Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camiinden çalınan minber kapısı ülkemize iade edilmiştir.

Bakanlığımızca ilmi araştırma, kazı, sondaj ve müze kurtarma kazılarına ağırlık verilerek, kültürel varlıklarımızın ortaya çıkarılması sağlanmaktadır. 1995 yılı içinde toplam 188 adet kazı, 85 adet yüzey araştırması yapılmıştır. Bu kazılarda ortaya çıkan eserlerin bakım ve onarımları yapılarak müzelerimizde koruma altına alınmıştır.

Bakanlığımıza bağlı 99 Müze Müdürlüğü 85 bağlı birim olmak üzere toplam 184 Müzemizde korunması gerekli taşınır ve kültür varlıklarımızın bakım, onarım, restorasyon ve konservasyonları yapılmaktadır.

Taşınmaz Kültür Varlıklarının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması yönünde Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğümüzce restorasyon, onarımı, yangın ve soyguna karşı önleme çalışmaları yapılmaktadır. 1995 yılında tasarruf tedbirleri dışında kalan 18 adet Anıt ve Müzenin rölöve, restorasyon projelerinin yapımı, 5 adet müzenin tevsii ve kazı evi yapımı, 22 kale ve sur onarımı, 21 sivil mimari örneğinin onarımı teşhir-tanzimi, 13 anıtın restorasyonu, 13 müzenin yangın ve soyguna karşı teçhizat 18 müzenin onarımı ve teşhir-tanzimi, 4 örenyerinin onarım ve çevre düzenlemesi, 5 Selçuklu ve Osmanlı dini mimari örneğinin onarımı, ele alınarak; Afyon Gedik Ahmet Paşa Medresesi (Etnoğrafya Müzesi), İzmir Birgi Çakırağa Konağı, Tire Müzesi, Muğla Etnoğrafya Salonu, İstanbul Arkeoloji Müzesi Müştemilatı, İstanbul Topkapı Sarayı Kubbealtı, Adalet Kulesi ve Hekimbaşı bölümü hizmete sunulmuştur.

1996 ve müteakip yıllarda da Kültür Varlıklarımızın korunması ve kaçakçılığın önlenmesi çalışmalarına devam edilecektir.

52. – Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu'nun, yasaya aykırı olarak devam eden kızlık soyadı uygulamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1160)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu delaletlerinize saygılarımla arz ederim.

25.7.1996

Abdullah Akarsu

Manisa

Yargıtay, evli bir kadının eşinin soyadını taşımak zorunda olduğuna dair karar vermiştir.

Medeni kanuna göre evlenen kadının eşinin Aile ismini taşıması zorunlu iken bu hükmü ortadan kaldırır biçimde kızlık soyadına eklenerek soyadı değişikliğine karar verilmesi Yargıtay kararına göre yasaya aykırı olarak nitelendirilmiştir.

Bu çerçevede;

1. Yasaya aykırı olarak devam eden uygulamalar ve ortaya çıkan karışıklıkları nasıl düzeltmeyi düşünüyor sunuz?

2. Bu konuda yeni bir yasal düzenleme çalışmanız varmı?

T.C.

Adalet Bakanlığı 23.8.1996

445

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 2.8.1996 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00.02-3146 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan; Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu ve Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay tarafından verilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1160 esas no'lu soru önergelerine verilen cevaplar ikişer nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

Sayın,

Abdullah Akarsu

Manisa Mliletvekili

Şahsıma yönelttiğiniz ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

17 Şubat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisinin yerini almak üzere, bugünün ekonomik ve sosyal koşullarına uygun ve günün ihtiyaçlarına cevap verecek bir kanun tasarısı hazırlamak amacıyla çalışmalar yapmak üzere, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin, Adalet Bakanlığına temel kanunlar üzerinde çalışmalar yapılması için uzman personelden oluşan komisyonlar kurmak yetkisi veren hükmü göz önünde tutularak 14.1.1994 tarihinde "Medeni Kanun Komisyonu" oluşturulmuştur.

Komisyonun çalışmaları devam etmekte olup, soru önergesine konu olan kadının bekarlık soyadını kullanmasıyla ilgili hususlar bu çalışmalar esnasında değerlendirilmeye tabi tutulacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

53. – Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, hâkim ve savcı tayin ve atamalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1161)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Şevket Kazan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Ersönmez Yarbay

Ankara

Sorular :

CHP'li Adalet Bakanları Seyfi Oktay ve Mehmet Moğaltay döneminde;

1. Hakim ve Savcılarla ilgili kaç tane tayin kararnamesi çıkarılmıştır?
2. Kaç Hâkim ve Savcı yer değiştirmiştir?
3. Kaç tane yeni Cumhuriyet Başsavcısı ve Adalet Komisyonu Başkanı tayin edilmiştir?
4. Kaç defa Hâkim adaylığı sınavı yapılmış, kaç kişi alınmıştır?
5. Yazılıda kazandığı (hatta birincilikle kazandığı) halde sırf İmam-Hatip çıkışlı olduğu için Hâkimliğe alınmayanlar kaç kişidir?
6. Cezaevleri için kaç personel alınmıştır?
7. Cezaevlerindeki olaylarla bu alınan personel arasında ilişki olduğu iddiaları doğru mudur?

T.C.

Adalet Bakanlığı 23.8.1996

445

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 02.08.1996 tarihli A.01.0.GNS.0.10.00. 02-3146 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan; Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu ve Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay tarafından verilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen 7/1161 esas no'lu soru önergelerine verilen cevaplar ikişer nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

Sayın
Ersönmez Yarbay
Ankara Milletvekili

Şahsıma yöneltiğiniz ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

23.11.1991-20.09.1995 tarihleri arasında adlî ve idarî yargı hâkim ve Cumhuriyet Savcılarıyla ilgili olarak, 1992 yılında 15, 1993'de 12, 1994'te 10 ve 1995 yılında 6 olmak üzere toplam 43 kararname çıkarılmıştır.

Bu karanamelerle, toplam 7286 kişinin ataması yapılmış olup, bunlardan adlî yargıda 2834 hâkim, 1651 Cumhuriyet Savcısı, idarî yargıda 413 hâkim olmak üzere toplam 4898 hakim ve Cumhuriyet Savcısı yer değiştirmiştir.

Adlî ve idarî yargıda hâkim adaylığında stajını tamamlayan 2196 adayın kura çektirmek suretiyle ataması yapılmış olup, bunlardan 1002'si hâkim, 980'i Cumhuriyet savcısı olarak adlî yargıya, 214'ü idarî yargı hâkimliğine tayin edilmiştir. Ayrıca, bu dönemde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca mesleğe kabullerine karar verilen eski hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile avukatlardan 192 kişi adlî ve idarî yargı hâkim ve Cumhuriyet savcılığına atanmıştır.

Bu dönemde 131 Cumhuriyet başsavcısı ve 89 adalet komisyonu başkanı tayin edilmiş olup, 6 defa hâkim adaylığı sınavı yapılmış, bu sınavlarda 2522 kişi alınmıştır.

Hâkim adaylığı sınavlarından 4 tanesine ait başvuru evrakları Adlî ve İdarî Yargıda Hâkim ve Savcı Adaylığı Yazılı Sınav Mülakat ve Atama Yönetmeliğinin 39'uncu maddesine göre imha edilmiştir. Ayrıca sınavı kaybeden adaylardan birçoğu başvuru evraklarını geri almış olup, yapılan inceleme sonucunda 03.09.1994 ve 04.09.1994 tarihlerinde adlî ve idarî yargı hâkim adaylığı yazılı sınavını kazanarak mülakatta kaybedenlerden 106 kişinin imam hatip lisesi mezunu olduğu anlaşılmıştır.

1992-1993-1994 yıllarında Türkiye genelinde bulunan cezaevlerine 4 müdür, 342 idare memuru, 12 diş tabibi, 25 sosyal çalışmacı, 12 psikolog, 1 veteriner, 6 mühendis, 3 mimar, 4 öğretmen, 72 şoför, 15 cezaevi kâtibi, 3740 infaz ve koruma memuru, 6 sağlık memuru, 52 teknisyen, 36 teknisyen yardımcısı, 15 aşçı, 48 hizmetli, 30 kaloriferci ve 2514 sayılı Bazı Sağlık Personelinin Devlet Hizmeti Yükümlülüğüne Dair Kanun hükümlerine göre 94 doktor olmak üzere toplam 4 517 personelin ataması yapılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

54. – Ordu Milletvekili Müjdat Koç'un SSK'nın tedavi hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin sorusu ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Necati Çelik'in yazılı cevabı (7/1162)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki yazılı soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sn. Necati Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanması için içtüzüğün 96'ıncı maddesince gereğini arz ederim.

Müjdat Koç

Ordu

Soru 1. Kanser hastalığı teşhisiyle SSK'nın tedavi hizmetlerinden yararlanan hastalar 6 aylık periyodlarla büyük merkezlerce izlenmektedir. Bunu müteakip 2 aylık periyodlarla da ilaçlarını almaktadırlar. İstihkakların 6 değil de 2 aylık dönemlere bölünmüş olmasındaki kıstas nedir?

Soru 2. Hastalıkları çok rahatsız ve ızdıraplı seyretmesine rağmen tedavilerini yaptırmak ve ilaçlarını almak için her iki ayda bir büyük kentlere gitmek zorunda bırakılmaları, çoğu dar ve sabit gelirli hasta ve yakınlarının maddî sıkıntılarını da arttırmaktadır.

Bakanlığınızın, sözü edilen kontrol merkezleri ve ilaç dağıtım birimlerinin sayılarının artırılmasına ve ilaç dağıtımlarının 2 aydan, 6 aylık dönemlere uzatılmasına yönelik bir çalışma var mıdır?

T.C.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 22.8.1996

Sosyal Güvenlik Kuruluşları Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.0.SGK-0-13-00-01/4771-021202

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 2.8.996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.20-7/1162-2992/8011 sayılı yazınız.

Ordu Milletvekili Müjdat Koç tarafından hazırlanan "Sosyal Sigortalar Kurumunun tedavi hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin" yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiştir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunun 123'üncü maddesi uyarınca Kurumun hâkim ve eczacılarından oluşan İlaç Komisyonu tarafından hazırlanan 1996 yılı Sosyal Sigortalar Kurumu İlaç Listesi ve Uygulama Talimatına göre; Katkı Payı Alınmayacak İlaçlar Listesinde yer alan ilaçlar ile epilepsi miyasteni, parkinson, diabet, serebro-vasküler hastalıklar, demir eksikliği, anemisi, multiple skleroz, Behçet hastalığı, kuru göz hastalığı, glokom, disfonksiyonel uterin kanamaları, polikistik over sendromu, menapoz, hirsutismus ve amenore ile proflaktik amaçla kullanılacak uzun etkili penisilinler ve tüberküloz tedavisinde kullanılan ilaçlar, üç aylık doza kadar yazılabilmektedir.

Ayrıca, Katkı Payı Alınmayacak İlaçlar Listesinde yer alan ilaçlar, bu konuda sigortalı için düzenlenmiş olan sağlık kurulu raporuna dayanılarak, kurumda görevli diğer tabiplerce de reçeteye yazılabilmektedir.

Katkı Payı Alınmayacak İlaçlar Listesinde yer alan, kanser hastalığının tedavisinde kullanılan ilaçlar, sözkonusu talimat uyarınca üç aylık doza kadar verilebilmektedir.

Diğer taraftan, kanser tedavisi gören hastaların tedavileri için gerekli ilaçları, kendileri adına onkoloji merkezlerinde düzenlenen sağlık kurulu raporuna dayanılarak, her defasında büyük merkezlere gitmeden, tedavisinin devam ettiği mahalli Kurum sağlık tesisinden de reçete yazdırmak suretiyle temin etmeleri imkânı bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Necati Çelik

Bakan

55. – İçel Milletvekili Mustafa İstemihan Talay'ın, kapatılan Anamur Gümrük Baş Memurluğuna ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Ayfer Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/1163)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Ayfer Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İstemihan Talay

İçel

İçel'e bağlı Anamur İlçesi karayolu imkanları sınırlı fakat deniz bağlantısıyla Akdeniz'deki yat turizminden bazı imkânlar elde eden ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne düzenlenen dolmuş gemi seferleriyle dışa açılma çabaları gösteren bir konumda iken 12.1.1993'de Gümrük Başmemurluğu kapatılmıştır. İlçede liman Başkanlığı, Gümrük Muhafaza Kısım Amirliği, Pasaport Polisliği vardır ve ayrıca kapatılan Gümrük Baş Memurluğu'nun hizmet binası, gümrük deposu ve beş adet lojmanı boş olarak durmaktadır.

1. Anamur'un turistik gelişmesine engel teşkil eden bu durumun düzeltilmesini ve gümrük kapısının yeniden açılmasını uygun görmekte misiniz?

2. Gümrük kapısının biran önce açılması için kadrolu veya geçici görevli olarak en az üç gümrük personelinin Anamur'a atanması için gerekli talimatı ne zaman verecek siniz?

T.C.

Başbakanlık 13.8.1996

Gümrük Müsteşarlığı

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02 1.GÜM.0.06. 00.07.209-255/038914

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 2.8.1996 tarihli, 8028 sayılı yazısı.

Yazılı olarak cevaplandırılmak üzere İçel Milletvekili Sayın Mustafa İstemihan Talay tarafından sorulan ilgi yazıda belirtilen soruya ilişkin cevabımız aşağıda sunulmuştur.

Bakanlık Makamının 14.09.1992 tarihli, 1992/676 sayılı olurları ile az sayıda yat işlemi dışında hiç bir gümrük işlemi yapılmayan Anamur Gümrük Müdürlüğü gelecekte tekrar açılma ihtimalinin de gözönüne alınması şartıyla kapatılmıştır.

Anamur Kaymakamlığı, Anamur ilçe halkı, Belediye Başkanlığı ve Anamur Ticaret ve Sanayi Odası tarafından kapatılan Anamur Gümrük Müdürlüğünün yeniden açılması talep edilmiştir.

Anamur Belediyesince Gümrük binası yolcu salonu, yolcu eşya ambarı ve binaların tefrişi ile elektrik, su, aydınlatma ve haberleşme gibi ihtiyaçların karşılanması, yönünde yürütülen çalışmaların İçel Valiliği ve ilgili Başmüdürlükçe izlendiği ve halen devam ettiği belirtilmiş olup; ihtiyaçların karşılanmasından sonra Anamur Gümrük Müdürlüğünün yeniden açılmasına ilişkin çalışmalar yürütülebilecektir.

Ayrıca, gümrük idaresi bulunmayan yere gümrük personeli atanması mümkün bulunmadığından şu an için personel atanamamaktadır. İlgili Belediye tarafından yürütülen çalışmaların tamamlanmasını müteakip gümrük idaresi kurulması ve akabinde memur atanması yönünde derhal gereğine tevessül edilebilecektir.

Bilgilerine arz ederim.

Ayfer Yılmaz

Devlet Bakanı

56. – Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın, mülkî idare amirlerine ücret zammı verilmesine ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Mehmet Ağar'ın yazılı cevabı (7/1196)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki soruların Sayın İçişleri Bakanı Mehmet Ağar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla. 30.7.1996

Fikret Uzunhasan

Muğla

Türkiye'nin değişik yerlerinden adına gelen mektuplarda Mülkî idare Amirliği statüsündeki Vali, Vali Yardımcısı ve Kaymakamlarımız ve İl ve İlçelerdeki mülkî, adlî ve askerî personel arasındaki ücret dengesizliklerinden yakınmaktadırlar. Devleti ve Hükümeti temsil eden mülkî idare amirlerimizin bu durum şevkini kırmakta ve meslek onurunu zedelemektedir.

1. Basından öğrendiğimiz kadarıyla önümüzdeki günlerde hâkim, polis, askerî ve akademik personele yapmayı düşündüğünüz ücret zammından mülkî idarî amirlerini de istifade ettirmeyi düşünmekte misiniz?

2. Bu zam oranının bu meslekler arasında hizmet dengesini gözetecek bir şekilde ele alınması sağlanacak mıdır ?

T.C.

İçişleri Bakanlığı 27.8.1996

Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.PGM.0730001/11337

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Muğla Milletvekili Fikret Uzunhasan'ın tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği soru önergesine (7/1196) ait cevaplar aşağıya çıkarılmıştır.

Arz ederim.

Mehmet Ağar

Bakan

Maaş ve ücret durumları yeniden düzenlenecek olan üst düzey kamu görevlilerinin belirlenmesinde, Devlet teşkilatının taşradaki temel ve vazgeçilmez unsurları olan Mülkî İdare Amirlerinin de dikkate alınması ve taşıdıkları sorumluluğa uygun bir şekilde emsal görevliler de nazara alınmak suretiyle maaşlarında iyileştirme yapılması hususunda Bakanlığımca altarnatifli çalışmalar yapılmaktadır.

Konu tarafımdan bizzat takip edilmekte olup, gerekli hassasiyet gösterilmektedir.

57. – Gaziantep Milletvekili Mustafa R. Taşar'ın, Çevre Kirliliği Fonundan belediyelere gönderilen şartlı yardımların geri çekilmesinin nedenine ilişkin sorusu ve Çevre Bakanı M. Ziyattin Tokar'ın yazılı cevabı (7/1211)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Çevre Bakanı M. Ziyattin Tokar tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi arz ederim.

Mustafa Taşar

Gaziantep

Çevre kirliliği Fonundan Nisan-Haziran 1996 tarihleri arasında Belediyelere gönderilen şartlı yardımların geri çekilmesinin nedeni nedir? Çevre Bakanlığınca hukuka aykırı, keyfî nitelikteki bu işlemin iptali düşünülmekte midir?

T.C.

Çevre Başkanlığı 26.8.1996

Sayı : B.19.0.FDB.0.15.00.04-8821/1752-5630

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 13.8.1996 tarih ve KAN-KAR-MD.A.01.0.GNS.0.10.00. 02-7/1211-3073/8147 sayılı yazınız.

İlgi de kayıtlı yazınızla cevaplandırılmak üzere Bakanlığımıza gönderilen Gaziantep Milletvekili Sayın Mustafa R. Taşar'ın tarafıma tevcih etmiş olduğu soru önergesine ilişkin olarak ;

Soru : Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'ndan Nisan-Haziran 1996 tarihleri arasında Belediyelere gönderilen şartlı yardımların geri çekilmesinin nedeni nedir? Çevre Bakanlığınca Hukuka aykırı, keyfî nitelikteki bu işlemin iptali düşünülmekte midir ?

Cevap : Malumlarınız olduğu üzere 53 üncü Cumhuriyet Hükümeti Çevre Bakanlığı görevi Sayın Mustafa R. Taşar tarafından yürütülmüş olup bu nedenle Fon'a ilişkin uygulamalar ve fon amaçları konusunda geniş bir bilgiye sahip olması sebebiyle tahsis edilen nakdî yardımlardan belediyelerce kullanılmayan miktarların geri çekilmesinin gerekçelerini de bileceği kanaatindeyim. 52 inci hükümet döneminde; tahsis edilen nakdî yardımların geri çekilmesinin ilk uygulaması Sn. Bakan tarafından yapılmış ve bu hususta birçok yazılı sözlü soru önergesine yine Sn. Mustafa R. Taşar tarafından cevap verilmiştir. Sayın Mustafa R.Taşar tarafından cevaplandırılan soru önergelerinde verilen cevaplarda gösterilen uygulama adaletsizlikleri bir önceki dönemde tenkit edildiği halde devam ettirilmiştir.

Bunlara örnek olarak;

1. Belediyelere tahsis edilen aynî ve nakdî yardımlarda Belediye Başkanlıklarının siyasal partilere göre dağılımında adaletsizlikler yapılmış, iktidara mensup Belediye Başkanlıklarına objektif kriterler dahilinde değerlendirilmesi mümkün olmayacak derecede geniş imkânlar sağlanmıştır.

Siyasî partilerin belediye başkanlığı sayısına göre tahsis miktarları :

		Belediye Sayısı:		Yapılan Yardım Tutarı :
ANAP	775	Belediye Başkanı		1 981 760 000 000
DYP	1005	"	"	132 555 000 000
CHP	483	"	"	59 500 000 000
RP	342	"	"	22 400 000 000
MHP	119	"	"	26 900 000 000
DSP	19	"	"	27 500 000 000
BAĞIMSIZ	33	"	"	10 500 000 000

Yukarıdaki tablo incelendiğinde 775 belediye başkanlığı bulunan ANAP'a toplam harcama tutarı olan 2 281 615 000 000 TL'sın dan 1 981 760 000 000 TL ödemede bulunulmuştur. Diğer partilere ait belediye başkanlıklarına ise toplam 299 355 000 000 TL nakit yardımı yapılmıştır.

2. Hükümetimizin göreve atandığı gün acilen ödenek temin edilerek 700 milyar civarında bir miktar siyasî nezakete aykırı olarak ANAP'lı belediye başkanlıklarına tahsisler yapılmış ve ödenmek üzere Bankaya talimat verilmiştir.

3. Yeni kurulan ve daha önceki yıllar kurulmuş olmakla birlikte talepleri mevcut olduğu halde bir çok belediye başkanlığına ise hiç tahsis yapılmamıştır.

4. Bakanlığımız Fon'una ayrılan ve 1996 Malî Yılı içerisinde harcanması gereken ödeneğin büyük bir kısmı Sn. Taşar'ın Bakanlığı dönemi içerisinde bitirilmiş ve Bakanlık diğer çevre amaçlı harcamalar için kaynak sıkıntısına düşürülmüştür.

Sonuç olarak Fon imkânlarından bugüne kadar hiç katkı sağlanmamış olan belediyelere nakdî yardımda bulunulması 53'üncü Hükümet uygulamalarındaki taraflı tutumların değerlendirilmesi, Bakanlığımız katkılarındaki dengesizliklerin ortadan kaldırılması gibi nedenlerle Sayın Mustafa R. Taşar dönemindeki tahsislerden Belediyelerce kullanılamayan miktarlar ile özellikle Hükümetimizin göreve başladığı tarihten sonra Banka tarafından yürütülen işlemler durdurulmuştur.

Bundan sonra Çevre Kirliliğini Önleme Fon'undan belediyelere yapılacak yardımlar, hiç yardım alamamış olanlardan başlamak üzere adaletli bir dağıtım ve tahsis sistemi kurulacak; hakça bir değerlendirme üzerine tesis edilecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

M. Ziyattin Tokar
Çevre Bakanı

58. – Adana Milletvekili Orhan Kavuncu'nun, cezaevlerinde ölen veya öldürülenlerin yakınlarına tazminat ödeneceği iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın yazılı cevabı (7/1220)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımızın Adalet Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 31 07 1996

Prof. Dr. Orhan Kavuncu

Adana

1. Cezaevlerinde ölen veya öldürülenlerin yakınlarına tazminat ödeneceği iddiaları doğru mudur?

Doğru ise bu konudaki çalışmalar hangi safhadadır?

2. Terörle mücadelede yakınlarını kayıp eden ve mağdur olan vatandaşlarımıza da tazminat ödemeyi düşünüyor musunuz?

3. Yakınlarına tazminat ödemeyi düşündüğünüz, kişilerin mağdur ettiği insanlarımız da bu imkanlardan faydalanabilecekler mi?

T.C.

Adalet Bakanlığı 23.8.1996

442

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 13.8.1996 tarihli A.1.0.GNS.0.10.00.02-7/1220-3098/8196 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan ve Adana Milletvekili Orhan Kavuncu tarafından verilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenen soru önergesine verilen cevap iki nüsha halinde ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakanı

Sayın

Orhan Kavuncu

Adana Milletvekili

Bakanlığıma yönelttiğiniz ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Çağımızın suç siyaseti ve ceza sistemi uygulaması bakımından en önemli güncel problemlerinden birisini oluşturan "Şiddet suçu mağdurlarının korunması" hususunda gerekli kanuni düzenlemeler yapmak üzere, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 34'üncü maddesinin Adalet Bakanlığına temel kanunlar üzerinde çalışmalar yapması için uzman personelden oluşan komisyonlar kurma yetkisi veren hükmü göz önünde tutularak 31.07.1996 tarihinde bir komisyon oluşturulmuştur.

Soru önergesinde konu olan cezaevlerinde ölen veya öldürülenlerin yakınlarına tazminat ödenmesi hususu bu komisyon çalışmalarında değerlendirmeye tabi tutulacaktır.

Bilindiği üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 ve 22 inci maddeleri hükümlerine göre, terör eylemlerinden zarar gören kişilere yardım yapılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Şevket Kazan

Adalet Bakan

59. – Manisa Milletvekili Abdullah Akarsu'nun, orman yangınlarını önleyebilmek için yapılması planlanan çalışmalara ilişkin sorusu ve Orman Bakanı M. Halit Dağlı'nın yazılı cevabı (7/1224)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Orman Bakanı Sayın Halit Dağlı tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu delaletlerinize saygılarımla arz ederim.

31 07 1996

Abdullah Akarsu

Manisa Milletvekili

Yıllardan beri orman yangını felaketleriyle karşı karşıya kalan ülkemizde tam anlamıyla bir önlem alınamadığı görülüyor.

Geçtiğimiz günlerde de Marmaris, Antalya, Söke, Kuşadası, Milas'da çıkan yangınlarda binlerce dönüm orman kül oldu. Bir türlü tam olarak kontrol altına alınamayan yangınlar, milyonlarca liralık mal kaybına da yol açtı.

Bu düşünceler içerisinde;

1. Herhangi bir orman yangını durumunda yangını kontrol altına alabilmek için ne tür tedbirlere sahipsiniz.Gelişmiş ülkelerde kullanılan araç ve gereçler bizde de var mı? Niye hala kullanılamıyor, başarılı olunamıyor?

2. Bu yangınlarda bakanlığınızın ihmali var mı? Denetleme ve kontrol işlemlerinde başarılımısınız? Orman yangınlarında kullanılmak üzere alınan araçlar başka amaçlarla da kullanılıyor mu?

3. Orman yangınları için yerel halkı bilgilendirecek, yönlendirecek eğitim çalışmalarınız var mı?

4. Orman yangınlarında terör örgütlerinin parmağı var mı?

5. Yangınları önleyebilmek için neler yapmayı planlıyor neler yapabiliyorsunuz? Çalışmalarınız yeterli mi?

T.C.

Orman Bakanlığı 21.8.1996

Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

Sayı : KM. 1. SOR./561-2345/23833

Konu : Sn.Abdullah Akarsu'nun Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisine

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : T.B.M.M'nin 13.8.1996 tarih ve A 01 0 GNS 0 10 00 02-3206 sayılı yazısı

Manisa Milletvekili Sayın Abdullah Akarsu'nun "Orman yangınlarını önleyebilmek için yapılması planlanan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi" Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabî yazımız ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

M. Halit Dağlı

Orman Bakanı

Manisa Milletvekili Sayın Abdullah Akarsu'nun

7/1224-3110/8203 Sayılı "Orman Yangınlarını Önleyebilmek İçin

Yapılması Planlanan Çalışmalara İlişkin" Yazılı Soru Önergesi Hakkında

Orman Bakanlığının Cevabı

İnsanlığa ekonomik ve sosyal bakımdan sayısız yararlar sağlayan ormanlar, çeşitli tehlikelerle karşı karşıya bulunmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, ülkemizde de ormanların devamlılığını tehdit eden faktörlerden en önemlisinin orman yangınları olduğu malumlarıdır.

Orman yangınları bir kader değildir. Ancak Dünyamızda ormanlar varoldukça orman yangınlarıda mutlaka olacaktır. Önemli olan yanan orman alanları ile her yangın başına düşen yanan sahayı en asgari düzeyde tutmaktır.

Son on yıl(1985-1995) ortalamalarına göre ülkemizde. her yıl (1850) adet yangın çıkmakta ve (12500) Ha. orman alanı yanmakta, her yangın başına ortalama (6.8) Ha. yanan orman alanı isabet etmektedir.

Ülkemizde aynı iklim kuşağında bulunan Akdeniz Ülkeleri ve diğer ülkelerle kıyaslama yapıldığında; yılda ortalama İtalya'da (86.400) Ha, Yunanistan'da (31.620) Ha, Fransa'da (43.660) Ha, ABD'de (1 834 400) Ha, Kanada'da (2 498 250) Ha, orman alanı yanmakta, her yangın başına İtalya'da (14) Ha, Yunanistan'da (34) Ha, Fransa'da (9) Ha, ABD'da (13.4) Ha, Kanada'da (23.1) Ha. yanan orman alanı isabet etmektedir.

Bu genel bilgiden sonra yazılı soru önergesindeki soruların cevabı aşağıdadır :

1. Bugün için ormanlarımız yangınlara karşı yerleri ışınlama sistemi ile belirlenmiş (883) adet yangın kule ve kulübesi ile gözetlenmekte, orman yangınları ile mücadelede; (123 419) km orman yolu, (10 846) km yangın emniyet yolu , (5 686) km yangın emniyet şeridi, (84) adet su tankı, (195) adet su havuzu bulunmakta, yangınlarda kullanılmak üzere (830) araç, (72) dozer, (58) treyler, (205) arasöz, (13) helikopter, (18) uçak kullanılmakta, yangınların söndürülmesi için oluşturulan (660) ilk müdahale ekibinde ve (89) hazır kuvvet ekibinde toplam (17 000) yangın söndürme işçisi çalışmaktadır.

Yangın çıkmasının önlenmesi ve yangınların söndürülmesi için çeşitli idarî tedbirler yanında Başbakanlık tarafından; ilk defa ve 1994 yılında oluşturulan ve bu yıldan sonra da devam eden, Orman, Bayındırlık ve İskan, İçişleri, Milli Savunma ve Köy İşlerinden sorumlu Devlet Bakanlarından oluşturulan "Orman Yangınları Kriz Komitesi" kurulmuştur. Bu komite her ilde Vali Başkanlığında Orman Yangınları ile Mücadele Komisyonu oluşturmuş, orman yangınlarını önleyici her türlü tedbiri almakta görevlendirilmiştir.

1995 yılında 6831 sayılı Orman Kanununun orman yangınları ile ilgili Hükümlerinde ve TCK da, 4114 sayılı kanunla yapılan değişikliklerle; orman yangınlarına sebep olanlara ve çıkaranlara asgari 1 yıl hapis, 50 milyon TL. para cezası, azami 30 yıl hapis ve 10 milyar TL. para cezası getirilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi, ülkemiz, gelişmiş ülkelerde kullanılan araç-gereçlere sahip bulunmakta ve hepsi yangınlarda kullanılmakta, sarfedilen olağanüstü gayretler neticesi, başlangıç kısmında belirtildiği gibi yanan saha miktarı ve her yangın başına düşen alan bakımından aynı iklim kuşağında bulunan ülkeler ve diğer ülkeler arasında en alt düzeyde olmakla büyük başarı gösterilmektedir.

Hatta diğer ülkelerde orman yangını, belirlenen miktar sahayı kapsadıktan sonra kendi tabi seyrine bırakılmaktadır. Ülkemizde ise yangının her aşamasında müdahale devam etmektedir. Bu uğurda son 10 yılda onlarca kişi şehit verilmiştir.

2. Orman yangınları hususunda Bakanlığımın hiçbir zaman ihmali bahis konusu edilemez şöyleki;

Her yıl yangın mevsiminden önce teşkilatıma genelge yayınlamakta, yangın öncesi, yangında ve yangından sonra alınacak tüm tedbirlerle ilgili olarak Bakanlığımın (36 000) Teknik ve İdari Personeli görevlendirilmektedir.

Bakanlığım denetleme ve kontrol işlemlerinde gereken titizliği göstermekte her yangın sonrası müfettişlerce denetim ve kontrollar yapılmakta, önemli yangınlarda (son Marmaris yangınında olduğu gibi) Bakan ve Müsteşar dahil diğer üst düzey yöneticiler, yangın sonuna kadar denetim ve kontrol işlerini ele almaktadırlar.

Yangın amaçlı alınan-ayrılan ve kiralanan araçların başka amaçlarla kullanılması bahis konusu değildir.

3. Orman yangınlarıyla mücadelede ilk hedef yangının çıkmamasıdır. Bu konuda vatandaşlarımızın bilgilendirilmesine ve eğitilmesine büyük önem gösterilmektedir.

Bu cümleden olarak 4127 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolu Seferberlik Kanunu ile Özel Radyo ve Televizyon kuruluşlarına, halkın orman yangınları konusunda bilgilendirilmesi ve eğitilmeleri için yılda 5 saatten en az olmamak üzere yayın yapılması mecburiyeti getirilmiştir.

Orman yangınları ile ilgili radyo, televizyon programları yapılmış, afiş ve broşürler hazırlanarak tevzi edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan işbirliği ile halkın, öğrencilerin bu konuda bilgilendirilmeleri sağlanmıştır.

11 adet spot film yapılarak tevzi edilmiştir. 177 No.lu yangın ihbar telefonu broşürlerle halka duyurulmuştur.

4. Bu konu da çeşitli duyumlar alınmakta ve tahminlerimizde bulunmakla birlikte somut deliller ve tespitler ortaya çıkarılamamıştır. Ancak 1995 yılında İstanbul ili hudutlarında bu konuda zanlılar tespit edilmiş ve gerekli işlemlerin ifasın dan sonra adli makamlara sevkedilmiştir.

5. Birinci madde de belirtilen mevcut alt yapı tesislerinin ve teknik alet ve ekipmanların daha da artırılması çalışmaları sürdürülmekte olup, bu çerçevede dış kaynaklı "Orman Yangınlarını Önleme ve Mücadele Projesi" hazırlanmıştır.

Orman Yangınları Konusunda;

Kamuoyunun daha da bilinçlendirilmesi, çağın en son teknolojisinin ülkemize getirilmesi, yangınla mücadele ekiplerimizin araç-gereç bakımından en üst düzeye ulaştırılması, özel ihtisasa sahip bu ekip personelimizin sadece yangın mevsiminde değil bütün yılı kapsayacak şekilde istihdamını sağlayacak kadro temini çalışmalarımız sürdürülmektedir.

60. – İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, yangınlarda kullanılacak araç-gereçlerin durumuna ilişkin sorusu ve Orman Bakanı M. Halit Dağlı'nın yazılı cevabı (7/1225)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yer alan sorularımın Orman Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ercan Karakaş

İstanbul

Ülkemizde sık sık meydana gelen orman yangınları büyük tahribata neden olmaktadır. Kamuoyunda söndürme çalışmalarında başarılı olunamadığını çünkü uçak, helikopter, su tankları gibi araçların eksik olduğu görüşü hâkimdir.

Sorular :

1. Bu görüşe katılıyormusunuz ?

2. Yangın söndürmek için kullanılmaya hazır kaç helikopter, kaç uçak mevcuttur? Bunlar hangi bölgelerde bulunmaktadır?

3. Yangın söndürmede büyük su tankları ve bunları taşıyan araçlar varmıdır? Varsa sayısı ne kadardır? Ve hangi bölgelerde bulunmaktadır?

4. Diğer yangın söndürme araç ve gereçleri yeterli midir?

5. Orman yangınlarına karşı yeterli erken uyarı sistemleri mevcut mudur?

6. Yangınları önlemek amacıyla yaygın ve iyi donatılmış bir yeni teşkilat oluşturmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
Orman Bakanlığı
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı 21.8.1996
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı
Sayı : KM.1.SOR./565-2346/23834
Konu : Sn.Ercan Karakaş'ın Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : T.B.M.M'nin 13.8.1996 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-3206 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ercan KARAKAŞ'ın "Yangınlarda kullanılacak araç-gereçlerin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi" Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

M. Halit Dağlı
Orman Bakanı

İstanbul Milletvekili Sayın Ercan Karakaş

7/1225-3117/8239 Sayılı "Yangınlarda Kullanılacak Araç-Gereçlerin Durumuna İlişkin" Yazılı Soru Önergesi Hakkında Orman Bakanlığının Cevabı

İnsanlığa ekonomik ve sosyal bakımdan sayısız yararlar sağlayan ormanlar, çeşitli tehlikeler-

le karşı karşıya bulunmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, ülkemizde de ormanların devamlılığını tehdit eden faktörlerden en önemlisinin orman yangınları olduğu malumlurıdır.

Orman yangınları bir kader değildir. Ancak Dünyamızda ormanlar varoldukça orman yangınlarıda mutlaka olacaktır . Önemli olan yanan orman alanları ile her yangın başına düşen yanan sahayı en asgari düzeyde tutmaktır.

Son on yıl (1985-1995) ortalamalarına göre ülkemizde, her yıl (1850) adet yangın çıkmakta ve (12500) Ha. orman alanı yanmakta, her yangın başına ortalama (6.8) Ha. yanan orman alanı isabet etmektedir.

Ülkemizde aynı iklim kuşağında bulunan Akdeniz Ülkeleri ve diğer ülkelerle kıyaslama yapıldığında; yılda ortalama İtalya'da (86.400) Ha,Yunanistan'da (31.620) Ha, Fransa'da (43.660) Ha, ABD'de (1.384.400) Ha, Kanada'da (2.498.250)Ha. orman alanı yanmakta, her yangın başına, İtalya'da (14) Ha, Yunanistan'da (34) Ha, Fransa'da (9) Ha, ABD'da (13.4)Ha, Kanada'da (23.1) Ha. yanan orman alanı isabet etmektedir.

Bu genel bilgiden sonra yazılı soru önergesindeki soruların cevabı aşağıdadır.

1. Orman Yangınlarının söndürme çalışmalarında Bakanlığımızın başarılı olamadığı şeklindeki bir düşünceye katılmak mümkün değildir. Telsiz, dürbün, helikopter ve gelişmiş diğer teknoloji ile donatılmış teşkilatımız ekipleri ormanlarımızı gece gündüz demeden gözetlemekte ve çıkan orman yangınlarını süratle söndürme konusunda her türlü fedakarlığı göze alarak çalışmaktadır.

2. Yangın söndürmek için kullanılmaya hazır (13) adet helikopter ve (18) adet uçak mevcuttur. Bunlar yangına çok hassas bölgeler olan Antalya, İzmir, Çanakkale, İstanbul bölgelerinde bulunmaktadır.

3. Yangın söndürmede kullanılan (84) adet su tankı bu ve benzeri büyük araç ve gereçleri taşımak için de (58) adet treyler bulunmaktadır. Bunlar da ağırlıklı olarak yangına hassas bölgeler olmak üzere diğer yangın bölgelerine dağıtılmıştır.

4. Diğer yangın söndürme araç ve gereçleri yeterli olmakla beraber çağın en son teknolojisinin ülkemize getirilmesi, yangınla mücadele ekiplerimizin araç-gereç bakımından en üst düzeye ulaştırılması çalışmaları da devam etmektedir.

5. Bugün ormanlarımız, yerleri ormanları en iyi görecek bir şekilde, ışınlama metodu ile tespit edilmiş (883) adet gözetleme kule ve kulübesi ile gözetlenmektedir. Buralarda (24) saat nöbet tutularak yangınlar anında telsizle haber verilmektedir.

6. Yangına karşı (660)yerde yangına ilk müdahale ekibi, (89) yerde de hazır kuvvet ekibi kurulmuş olup buralarda toplam (17.000) yangın söndürme işçisi çalışmaktadır.

Yine 13 bin muhafaza memuru ve 30 bin teknik ve idarî personelle teşkilatımız her an yangına karşı teyakkuz halinde bulunmaktadır. Dolayısıyla yeni bir teşkilat kurmaya ihtiyaç bulunmamaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
GÜNDEMİ

88 İNCİ BİRLEŞİM (Olağanüstü)

27 . 8 . 1996 SALI

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. – 122 Milletvekilinin Anayasanın 93 üncü, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 7 nci maddesi uyarınca, Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün; Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifini görüşmek üzere olağanüstü toplantı çağrı önergesi (4/72)

2. – Cumhurbaşkanlığı tezkereleri.

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

T.B.M.M. (S. Sayısı : 90)

Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/428)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çalışanlardan Yapılmakta olan Tasarruf Kesintilerine son verilmesi hakkında Kanun Teklifi ve Gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz. 22.8.1996

Saygılarımızla.

Saffet Arıkan Bedük
DYP Grup Başkanvekili
Ankara

Salih Kapusuz
RP Grup Başkanvekili
Kayseri

GENEL GEREKÇE

1 Nisan 1988 tarihinde yürürlüğe giren 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun uyarınca çalışanların maaş veya ücretlerinden tasarruf kesintisi adı altında kesinti yapılmakta, ayrıca Devlet veya işveren tarafından belli oranlarda bu tasarruflara katkı sağlanmaktadır.

Yaklaşık 5 milyon kişinin bu Kanun kapsamında bulunması, her bir çalışan için ayrı hesap tutulması, girişlerin kanunî süreleri içerisinde bankaya intikal ettirilmemesi, bunun yanında işçiler adına yatırılmayan paraların takip ve tahsili Ziraat Bankası ve Sosyal Sigortalar Kurumu başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarına ilave mükellefiyetler yüklemiştir.

Çalışanların zaman içerisinde artması nedeniyle hesapta biriken tutarların çok büyük boyutlara ulaşması sonucu kanunun uygulanmasına ilişkin sorunlar artmış, Devlet katkısı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları bütçelerinde de malî kaynak sıkıntısına yol açmıştır.

Diğer taraftan, bazı kamu kurumu ve kuruluşlar ile işverenlerin çalışanlardan yaptıkları kesintilerle katkı paylarını anılan hesaba yatırmamaları nedeniyle ilgililerin mağduriyetine neden olmaları sonucunda çok sayıda dava açılmış bulunmaktadır.

Bu düzenleme kanunlaştığı takdirde bundan böyle çalışanların ücret veya maaşlarından tasarruf kesintisi yapılmayacak, Devlet veya işveren katkıları uygulamasına son verilecektir. Buna karşılık kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak çalışanlardan yapılması gereken kesintiler ile Devlet veya işveren katkılarının zamanında ilgililerin hesabına yatırılmaması halinde, bu miktarların 3417 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre takip ve tahsiline devam edilecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Bu madde ile, 3417 sayılı Kanun kapsamına giren daire ve işyerlerinde çalışanların aylık ve ücretlerinden kesinti yapılmaması ve Devlet veya işverenlerce adlarına katkı sağlanmaması öngörülmektedir. Buna göre; 3417 sayılı Kanunun 2, 3 ve 4 üncü maddelerinde öngörülen ta-

sarruf kesintisi ve katkı uygulamasına son verilecek, buna karşılık 3417 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı olmayan diğer hükümlerinin uygulanmasına devam edilecektir.

Öte yandan, bu Kanunun uygulanacağı tarihten önceki dönemlerle ilgili olarak çalışanların aylık ve ücretlerinden yapılması gereken kesintiler ile buna ilişkin Devlet veya işveren katkılarından zamanında ilgililer hesabına yatırılmayanların 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsiline devam olunacaktır.

Madde 2. – Bu Kanun hükümlerinin yayımını izleyen aybaşından itibaren yürürlüğe gireceği belirtilmektedir. "Aybaşı" tabirinden 3417 sayılı Kanun kapsamına dahil kişilere ödenen aylık ve ücretlerin ilgili mevzuatı uyarınca tediye edildiği tarihin anlaşılması gerekmektedir. Buna göre tediye tarihi, Devlet memurları ile diğer kamu görevlileri için ayın 15 inci, kamu işçileri için 14 üncü, sözleşmeli personel için de son günü olmaktadır.

Madde 3. – Bu Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmesi öngörülmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu *27.8.1996*
Sayı : 2/428

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Refah Partisi Grup Başkanvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Saffet Arıkan Bedük tarafından hazırlanarak, 22.8.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 27.8.1996 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "Çalışanlardan Yapılmakta olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi" Genel Kurulun 27.8.1996 tarihinde yaptığı 88 inci Birleşimde (Olağanüstü) kabul edilen tavsiye kararı uyarınca, Komisyonumuzun aynı tarihte yaptığı 42 nci Birleşimde Hükümeti temsilen Maliye Bakanının başkanlığında, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; 9.3.1988 tarihli ve 3417 Sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun, 1 Nisan 1988 tarihinden itibaren yürürlükte olup, buna göre çalışanların maaş ve ücretlerinden tasarruf adı altında kesinti yapılmakta ve aynı zamanda Devlet veya işveren tarafından da tasarruf katkısı sağlanmaktadır. Söz konusu Kanun ile; yaklaşık 5 milyon çalışanın sicil kaydının tutulması, herbir hesaba ait aylık giriş ve çıkışların yapılması ile ilgili olarak T.C. Ziraat Bankasına, kanunî süresinde yatırılmayan tasarruf tutarlarının tahsil görevi için Sosyal Sigortalar Kurumuna, hesabın yönetimi ile ilgili olarak da Hazine Müsteşarlığına ilave görevler verilmiştir. Zaman içerisinde çalışan sayısının artması ve hesapta biriken tutarların büyük boyutlara ulaşması Kanunun uygulamasına ilişkin sorunları artırmış, Kanunda belirtilen Devlet katkısı nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları bütçelerinde malî kaynak sıkıntısına yol açılmış, ayrıca; bazı kamu kurum ve kuruluşları ile işverenlerin katkı paylarını zamanında yatıramamaları nedeniyle çalışanların mağduriyetlerine neden olunmuştur.

Yukarıda arz edilen mahzurların ortadan kaldırılmasını teminen hazırlanan Teklif ve gerekçesi incelendiğinde, söz konusu Kanun uyarınca çalışanların aylık ve ücretlerinden yapılmakta olan tasarruf kesintisi ve bu tasarruflara Devlet veya işveren katkısı sağlanması uygulamasına son verilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

– Çalışanların tasarrufa teşvik edilmesine yönelik kanun hükümlerinin arzulanan amacına ulaşamadığı, özellikle bir kısım yerel yönetimlerde ve ekonomik çıkmaz içindeki KİT'lerde, belirtilen kesintilerin yapılamadığı,

– İşverence ödenen katkı payının, çalışanın maliyetini artırması nedeniyle gerek istihdamı gerekse yatırımı olumsuz yönde etkilediği,

– Tasarrufların ödenmesinin hak sahibinin ölümü veya emekli olması gibi çok uzun bir vadeye bağlı olması nedeniyle kanunun uygulamasının çalışanlara kısa vadede her hangi bir yarar sağlamaktan uzak olduğu,

– Kanun uyarınca yapılan kesintilerin Yüksek Planlama Kurulunca, yıllık enflasyon düzeylerinin çok altında faiz oranları ile çeşitli kuruluşlara kaynak olarak aktarıldığı,

– Teklifin olumlu bulunduğu ve tasarruf hesaplarında toplanmış bulunan yaklaşık 440 trilyon liranın, hak sahiplerine, enflasyonla aşındırılmayacak bir yöntemle, en kısa sürede ödenmesini sağlayacak bir yasal düzenleme yapılması zorunluluğunun kaçınılmaz olduğu,

– Çalışanların tasarrufa teşvik edilmesini amaçlayan ve hali hazırda yürürlükte bulunan düzenlemenin hak sahiplerinin yararına olduğu ve sistemin sürdürülmesinde fayda bulunduğu,

– Teklifte birikmiş bulunan kaynağın ne şekilde hak sahiplerine iade edileceği hususunda düzenlemelere yer verilmediği,

– Olağanüstü bir toplantıya gerek duyulacak kadar önemsenen bir konunun, bir teklif olarak getirilmesi yerine tasarı olarak getirilmesinde yarar görüldüğü,

– Teklifin, müstakil bir kanun halinde sunulması yerine 3417 sayılı Kanunda değişiklikler yapılmak suretiyle düzenlemeler getirilmesinin daha uygun olacağı ve uygulamada ortaya çıkacak aksaklıkların da giderilebileceği,

– Kesintilerin durdurulması halinde işveren yapılan kesintilerin toplu iş sözleşmeleri sonuna kadar devam etmesinin hukuksal yönden zorunlu olduğu,

– Teklifte, 3417 sayılı kanunun 2 nci maddesinde yeralan kesintilerin kaldırılmasının öngörüldüğü, ancak; bu durumda ödemeleri düzenleyen 6 ncı madde hükümlerine göre nema almak için 2 yılı doldurma şartını sağlayamayacak olanların durumlarının ne olacağı hususunda bir açıklık bulunmadığı,

ifade edilmiştir.

Bu görüşmeleri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise,

– Teklifin kabulü halinde çalışanların aylık veya ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılmayacağı ve buna bağlı olarak Devlet veya işveren katkıları uygulamasına son verileceği bu düzenleme neticesinde Devlet Memurlarının aylıklarında yaklaşık 400 bin TL. ile 1 milyon 700 bin TL. arasında bir artış olacağı,

– Tasarruf kesintileri hak sahiplerine iade edilinceye kadar 3417 sayılı Kanun çerçevesinde mevcut ödemelere devam olunacağı, mevcut kaynağın enflasyona karşı korunacağı ve belli bir takvim içerisinde hak sahiplerine iade edileceği,

ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmeleri takiben Teklif ve Gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin,

– 1 inci maddesi "..... bu Kanun kapsamına dair...." ifadesinin ".... bu Kanun kapsamına dahil...." şeklinde düzeltilmesi suretiyle,

– 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen süreleri doldurmamış olanların mağduruyetlerini önlemek amacıyla metne bir Geçici Madde eklenmesi suretiyle,

– Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkan Vekili
İ. Ertan Yülek	*Nurhan Tekinel*
Adana	Kastamonu
Sözcü	Kâtip
Sait Açba	*Hayri Doğan*
Afyon	Antalya
Üye	Üye
Gökhan Çapoğlu	*Hikmet Uluğbay*
Ankara	Ankara
(Karşı Oy Yazısı Eklidir)	(Karşı Oy Yazısı Eklidir)
Üye	Üye
Metin Şahin	*Saffet Kaya*
Antalya	Ardahan
(Karşı Oy Yazısı Eklidir)	
Üye	Üye
Alaattin Sever Aydın	*Ataullah Hamidi*
Batman	Batman
Üye	Üye
Necmi Hoşver	*Nevfel Şahin*
Bolu	Çanakkale
Üye	Üye
Aslan Polat	*Azmi Ateş*
Erzurum	İstanbul
Üye	Üye
Zekeriya Temizel	*Algan Hacaloğlu*
İstanbul	İstanbul
(Karşı Oy Şerhimiz Vardır)	(Karşı Oy Yazım Ekli)
Üye	Üye
Ali Topuz	*Esat Bütün*
İstanbul	Kahramanmaraş
(Karşı Oy Yazım Eklidir)	(Muhalefet Şerhim Eklidir)
Üye	Üye
Zeki Ünal	*Fethi Acar*
Karaman	Kastamonu

Üye	Üye
Nurettin Kaldırımcı	*Mustafa Ünaldı*
Kayseri	Konya
Üye	Üye
Mehmet Ali Yavuz	*Miraç Akdoğan*
Konya	Malatya
	(Muhalefet Şerhim Eklidir)
Üye	Üye
Nezir Aydın	*Ertuğrul Eryılmaz*
Sakarya	Sakarya
Üye	Üye
Biltekin Özdemir	*Musa Uzunkaya*
Samsun	Samsun
(Muhalefet Şerhim Ekli)	
Üye	Üye
Metin Gürdere	*Kemalettin Göktaş*
Tokat	Trabzon
(İmzada Bulunamadı)	

Üye
Yıldırım Aktürk
Uşak
(Muhalefet Şerhim Eklidir)

MUHALEFET ŞERHİ

Teklifin içeriği ve niteliği itibariyle önce Sosyal İşler Komisyonunda görüşülmesi gerekirdi. Anayasal bir eksiklik vardır.

Kanunun 1 nci maddesi belirsiz ve Kanun yapma tekniğine aykırı biçimde düzenlenmiştir. Kesinti ve katkıların durdurulması ifade edilmiş; daha önceki birikimlerin ve bunların nemalarının ne olacağı ortada bırakılmaktadır.

Çalışanların haklarının, kazanılmış haklarının gasbı sözkonusudur. Çok açık bir Anayasal hak ihlâli sözkonusudur. Mülkiyet haklarını düzenleyen Anayasanın 35 nci maddesine aykırılık vardır.

Kanun alelacele, dermeçatma ve ciddi hiç bir hazırlığa dayanmamaktadır. Pasif kaynak yaratma şeklindeki Hükümet yaklaşımının bir başka örneğidir. Topluma ve çalışanlara yararlı görülmemiştir.

Bu nedenlerle teklife muhalifiz.

Biltekin Özdemir	*Yıldırım Aktürk*
Samsun	Uşak
Esat Bütün	*Miraç Akdoğan*
Kahramanmaraş	Malatya

KARŞI OY YAZISI

Görüşmesi, Plan ve Bütçe Komisyonunda tamamlanmış bulunan çalışanların tasarruf kesintilerine son verilmesi ile ilgili Kanun teklifi, mevcut yapısı ile, çalışanların yasal haklarının enflasyon karşısında korunması ve çalışanlara ödenmesi konusunda bir çok belirsizliği içermektedir.

Kanun teklifinin, bu şekilde yasallaştırılması, TBMM'nin yasa yapma saygınlığına gölge düşürecektir. Esasen, 3417 Sayılı Kanun da, TBMM'de gereken titizlikle görüşülmediği için 8 yıldır sorunlu bir uygulamaya konu olmuştur.

3417 sayılı Yasa uygulaması da, Tasarruf bonoları, MEYAK, konut edindirme gibi bir çok yasa uygulamalarında olduğu gibi çalışanların birikimleri enflasyon karşısında erozyona uğratılagelmiştir. Görüşülen teklif, 3417 sayılı Kanunu yeni bir enflasyon erozyonuna konu etmeye adaydır.

Bu nedenler ve komisyonunda açıklanan diğer bilgiler ışığında kanun teklifine karşıyız.

Hikmet Uluğbay	*Zekeriya Temizel*
Ankara	İstanbul
Gökhan Çapoğlu	*Metin Şahin*
Ankara	Antalya

KARŞI OY YAZISI

1. Yasa teklifi yasa tekniğine aykırıdır. Bu teklifin kabul edilmesi halinde 3417 sayılı Yasanın 2 nci maddesi hükümsüz kılınırken, diğer maddeler açıkta kalmaktadır.

2. Yasa teklifi 3417 sayılı Yasa çerçevesinde biriken ana para ve nemasının ne zaman ve hangi koşullarla çalışanlara geri ödeneceğini kapsamadığı için, keyfî, hukuksuz, çalışanların haklarını gasp eden bir anlayışın uygulamaya konmasına zemin açmaktadır.

3. Çalışanların tasarrufa teşvik amacıyla işverenlerden yapılmakta olan kesinti ilgili kuruluşların yürürlükte olan toplu sözleşmelerinin dönemi sonuna kadar devam etmesi ve dönem sonunda ise TEFE endeksli olarak nemalandırılarak, neması ile beraber ilgili çalışanlara ödenmesi gerekirken bu anlayış teklifde yer almamaktadır.

4. Kesintileri süresinde yatırmayan işverenlerden Devlet tarafından Amme Alacaklarının tahsili esaslarına göre tahsil edilmesi gerekir. Bu anlayış teklifde yer almamaktadır.

5. Özetle, bugüne kadar tahakkuk eden ve çalışanlara ödenmesi gereken nema ve ana paranın 3 ay içinde ödeneceğine ilişkin bir kararlılığın ve açık ifadenin teklifde yer almamasının yaratacağı hukuksuz ve anayasaya aykırı uygulamaya katkı sağlamamak için çalışanlardan yapılmakta olan tasarruf kesintilerine son verilmesi hakkındaki yasa teklifine karşıyız.

27.8.1996

Algan Hacaloğlu	*Ali Topuz*
İstanbul	İstanbul

REFAH PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SALİH KAPUSUZ VE DOĞRU YOL PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLİ ANKARA MİLLETVEKİLİ SAFFET ARIKAN BEDÜK'ÜN TEKLİFİ

Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. – 9.3.1988 tarih ve 3417 sayılı "Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun" uyarınca bu Kanun kapsamına dahil kişilerin aylık ve ücretlerinden yapılmakta olan tasarruf kesintisi ve bu tasarruflara Devlet veya işveren katkısı sağlanması uygulamasına son verilmiştir. Bu Kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde çalışanlardan yapılması gereken kesintilerle, Devlet veya işveren katkılarından zamanında ilgililer hesabına yatırılmayanların takip ve tahsiline 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre devam edilir.

MADDE 2. – Bu Kanun hükümleri yayımı tarihini izleyen aybaşında yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Çalışanlardan Yapılmakta Olan Tasarruf Kesintilerine Son Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. – 9.3.1988 tarih ve 3417 Sayılı "Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun" uyarınca bu Kanun kapsamına dahil kişilerin aylık ve ücretlerinden yapılmakta olan tasarruf kesintisi ve bu tasarruflara Devlet veya işveren katkısı sağlanması uygulamasına son verilmiştir. Bu Kanun hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlerde çalışanlardan yapılması gereken kesintilerle, Devlet veya işveren katkılarından zamanında ilgililer hesabına yatırılmayanların takip ve tahsiline 3417 sayılı Kanun hükümlerine göre devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 3417 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan 2, 6 ve 15 yıllık süreleri tamamlamamış olanların sürelerinin hesabında; kapsam dahilindeki yerlerde kesinti yapılmaksızın geçecek çalışma süreleri önceki çalışma sürelerine eklenir.

MADDE 2. – Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Teklifin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.